

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ALGAN TÜREDİ

A P R I L

Yayın No: 133

1. Baskı: Kasım, 2014

ISBN: 978-605-5162-35-1

Yayın Yönetmeni

K. Egemen İPEK

Editör

Aslı TOHUMCU

Kapak Tasarım

Eralp GÜVEN

motto

mottovs.com

Sayfa Tasarım

Adem ŞENEL

Baskı

Ayrıntı Basımevi

Yayın

A.P.R.I.L. Yayıncılık

Tarık Zafer Tunaya Sokak

21/3 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İSTANBUL

Tel: (00 90) 212 252 94 38

Faks: (00 90) 212 252 94 39

www.aprilyayincilik.com

bilgi@aprilyayincilik.com

Maktulün Şansı

Algan Sezgintüredi © 2014

Bu kitabın yayın hakları April Yayıncılık'a aittir.

Her türlü yayım hakkı A.P.R.I.L. Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri gereğince alıntı yapılamaz, fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, resim, şekil, şema, grafik vb yayınevinin izni olmadan kopya edilemez.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MAKTULUN MAŞANSI

**ALGAN
SEZGİNTÜREDİ**

Alt tarafı üç ağaç demeyen, her biri ayrı ciğer yakan maktul çocuklarımıza, elbette eşimle oğluma ve gönül rahatlığıyla her ana öyledir ama benimki çok daha öyledir diyebileceğim anacığma...

Antre

Anlat, ey Peri,
Anlat, Vedat namdar özentiyi,
Anlat bana o dangalağın başına gelenleri.
Anlat, nasıl soyundu bu teres önce düzüne sonra gıllığışlısına
Yazının ta kırk beşinde;
Nasıl özendi edebiyatın en üst seviyesine
Ve zırcahil cesaretiyle nasıl bindi
Ayaklarını yalaması gereken Homeros'un,
Ayak tırnaklarını öpmesi gereken Vergilius'un,
Ve dahi ayak parmaklarının aralarındaki kirleri temizlemesi
gereken Dante'nin
Sırtcağızlarına.
Anlat bak, ant verdim, iki elim yakanda kalır!
Anlat, hiç ve gram ve zerre çekinmeden
Nasıl hırsızlık yaptı ustalardan
Sanki anlarmış gibi anlatılanlardan.
Anlat şunun sıkıdığı palavraları
Üstüne bir de, kırk desen doksan,
Doksan desen on bin iki
Yalanı nasıl salladığını utanmadan.
Pek uyanık, pek çakal ya hesapta,
Uyak bilmez, ölçü bilmez, ayak bilmez
Ayak çeker, ardını getiremez ya,
Bir de üstüne acındırır kendisini
Satırlarda.
Fakat işte ne yaparsın,
Güzel laftan anlayan,
Aklını kullanan,
Kalmadı fazla.

Sene dünden sonra bugün:

Memleket delirdi

Dünya delirdi.

Hem bak,

Lirin modası da geçti,

Ay pod mu ne, öyle bir şey var,

Üç ge var, dört ke var, bilmem ne var,

Feys var, tıvit var,

Var oğlu var.

Diyeceğim,

Tüydü, kalemdi yok pek artık.

Ama ne yapalım devir bu,

Mecburen tuşlara basa çıka,

Sen anlat, aktarsın,

Arada bir göz kırpsın

Periciğim size bendeniz,

Kulunuz, köleniz.

Maşallah pek de taşsınız

Ha.

E, peki âdemoğlu, dedi peri,

Ne diye kırayım seni?

Oncasına anlattım bir dolusunu

Sana da anlatayım bunu.

Yalnız kusura bakma,

Elimde kaldı en uyduruğu.

Haçan iki nabekârın öyküsü bu...

Bir dakika ey peri,

Laz mısın sen?

Güldü beriki,

Ya, ne bileyim işte,

Postuna bürünmüş kuzunun modern ya,

O değişti, bu`değişti, şu yok artık dedin ya,

Atayım dedim ben de abuk sabuk şeyler araya,

Kalmayayım senden aşağıda.

Hem ne fark edecek?

İyi, aman,
Haydi, devam et o zaman.
Nerede kalmıştım?
İki nabekâr...

Hah, işte bu iki zibidi,
Özenmişler iki büyük kahramana,
Aşağı yukarı aynı coğrafyadanlar ya,
Sanmışlar kendilerini benzer onlara:

Biri öfkesiyle ünlü,
Her halta bozulan ve pek alıngan,
Yüreği iyi, gözüpek,
Doğruya doğru az göbekten
Ve ustaların ustasına özenmekten
Çok daha öte kusurlu bir Akhilleus;

Diğeri şekli şemalı pek bozuk
Şöyle bacak kadar,
Benim bacaktan bahsediyorum tabii,
Ama kurnazlıkta, tahta attı falan mahir
Bir Odysseus.

Öyküleri bilmem ne kadar benzer
Öykülerin en yücelerine ya,
Madem diledin benden ey fani,
Aç kulağını, iyi dinle azıcık İlyada'lı
Ve azıcık Odysseia'lı öykülerini.

Ama önce,

Şak!

Ah!

Çek kabamdan elini.

Şimdi güzelim, önce kafadan özet geçelim:

Dedik ya, azıcık İlyada ve azıcık Odysseia,
Hah, işte bu öykünün daha en, en, en başında
Pambık Tüccarı Halit Ağa—

Oy!

Pambık nedir ey peri?

Pambık ne, ey güzeller güzeli?

Pamuk desen ya şuna!

Ya, sen karışmasana!

Çağırdın gece vakti, üşenmedim geldim,

Anlat dedin, kırk dereden su getirdin,

E, peki, razı ettin; aldığınla yetin.

Tamam?

Tamam.

Pamuk Tüc— Sırıتما bak!

Geliyor beş parmak!

Aferin.

Şimdi,

Pamuk Tüccarı Halit Ağa

Ki Adanalıdır bu adam;

Çukurovalı.

Ağalığı da adaşı ağa dedesinin kanun çıktığında

Ağa'yı soyadı almasından.

Halit Ağa Ağa yani!

Bak, program bile beğenmedi;

Altını kırmızı çiziverdi.

Duymazdan geliyorum zırvalarını ey fani!

Neyse

Halit Ağa Bey

Ağabey mi?

Ağa, boşluk, bey.

Ha.

İşte, Halit Ağa—

Bey?

Bey,

Pek dertli, pek sıkkın bu ilk sahnede.

E, hani özet geçecektin,

Kafadan öyküye girdin?

Doğru, haklısın. E, yaş ilerliyor, malum.

A, aşk olsun, ne yaşı? Maşallah—

Tamam, kes.

Şimdi, Halit Ağa Bey'in iki oğlu var, malum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Biri pek bir cevval, diğeri pek bir işveli;

Fakat işin komiği,

Halit Ağa Bey feci Homeros tutkunu.

Pambık işini babadan devralmış almasına ama

Okusun diye yollandığı İstanbul'da

Okumuş yücelerin yücesini;

Aklı fikri Tepegöz'de, Truva'da,

O aralar dolaşmış Biga'yı, Kaz Dağları'nı,

Hayaller kurmuş, işte, falan, filan.

Falan, filan demek.

Aynen öyle. Falan ve filan.

Filmini de seyretmiş mi?

Ne filmi?

Hani Brad Pitt...

Seyretmiş, beğenmemiş.

Neden beğenmemiş?

Sana ne? Dinleyecek misin, dinlemeyecek misin?

Dinleyeceğim.

Aferin.

Neyse, diyeceğim, işin daha da komiği,

Ne çevreyi takmış ne aileyi,

İlk oğluna Hektor adını koyuvermiş Halit Ağa Bey.

Aha! Nasıl yani?

Öyle işte. Nüfusta alay etmişler, tınmamış.

Türkçe isim koyacaksın kardeşim,

Yasası var, kanunu var,

İkisi de aynı şey ayrıca,

Demişler ya, hiç geri adım atmamış,

"Ulan," demiş, "memlekette tonla ad konuyor,

Adamı delirtmeyin, dörtte üçü Türk kökenli değil zaten!"

Demiş.

"Mustafa'sından Ali'sine, Ebru'sundan Murat'ına," demiş.

"Arabî, İbrani, Farisî, Ermeni," demiş.

"Hektor, has be has Türk'tür, cahiller!" bile demiş.

"Naha!" demiş,

Her devlet dairesinde elzem

Ve bihakkın saygın portreyi işaretle,

“Gazi paşanın yüzü orada, ona sorsana!

Ve hatta Fatih Sultan Mehmet bile yazmamış mı

Mektubunda Papa’ya

Ne arka çıkıyorsunuz Yunan’a,

Onlar değil mi atamız Aeneas’ın yurdunu yıkanlar, ha?”

Bakmışlar adam Çinceye benzer bir dil konuşuyor,

Konuşuyor da konuşuyor,

Konuşuyor da konuşuyor,

Konuşuyor da konuşuyor,

Konuşuyor da—

Takıldın mı, ey peri?

Ritim attım araya,

Şiirin müziği var ya.

Ha.

Ha, ya.

Neyse, işte, sonunda karşılıklı ödünle,

İlk oğlunun adı Hektor Adnan Ağa diye yazılmış,

Kütüğe.

Gülme.

Bu, biraz aşınaysan efsaneye, cevval oğul;

Bileği bükülmez, vesaire.

Falan, filan, diyorsun.

Anladın. İyi.

İki sene sonra ikinci oğul doğunca, hanımı

“Aman,” demiş, “bey,” demiş,

“şimdi bunu da Coni yazdırma sakın,” demiş.

“Cem olsun, öyle istiyorum.”

Pek kızmış Halit Ağa Bey.

‘Ulan ben senin gibi Homeros bilmez cahille nasıl evlendim,’

diye söylenmiş

İçinden.

“Yok,” demiş, “hanım,” dışından,

“Hiç olur mu öyle şey, merak etme sen.”

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>

Deyip çıkmış, akşamüzeri dönmüş

Elinde mavi kafa kâğıdıyla:

Paris Cem Ağa.

Paris'i de Türk ismi kabul etmişler mi yani?

E, haliyle. Korkmuşlar

Başlar diye gene paşadan, sultandan.

Sabahtan gidip akşamına almış mı nüfus kâğıdını?

Eski zaman bu. Hikâye. Karıştırmasına hem lafı.

Neyse, efendime söyle—

E, anladım ben olayı.

Paris Cem kaçırıyor bilmem kimin karısını,

Dayanıyor ağası, babası kapıya,

Yakıp yıkıyor mekânı.

Araya ağa memnun türü

Kötü söz oyunları serpişiyor ve

Vedat'la Tefo,

Akhilleus'la Odysseus'unkilere

Benzer roller üstleniyor;

Hektor Adnan ölüyor, vesaire.

Dur! Vedat mı öldürüyor oğlanı?

Olmaz öyle şey!

Cık, istemem ben, anlatma.

Hem

Yazmıştım benzerini başka kitapta.

Hamlet, falan, filan.

Okur sıkılır şimdi,

Dinlemez,

Saygı duruşu

Diye sallasam.

Der, konu bulamamış zibidi.

Hem maceralı ekşinli değil,

Cinayetli esrarlı konu

Anlatırsın ummuştum

Yazacağımız o ya, malum.

İyi, istemezsen isteme, peki.

Lakin geçmişsin şu...

Klavye?

Klavyenin başına—

Pardon, siz ne zamandır

Kimseye ilham vermediniz, ey peri?

Oluyor epey herhalde

Pek belli.

Sencileyin ukalalar çıkmalı beri.

Efendim?

Ne oldu ey fani?

Kedi mi yedi dilini?

Atıyor, tutuyorsun

Pek saygılıyım, hayranıyım, diyorsun

Amma Gılgamış'tan

Ve gören körün şarkılarından çıktığını

Tüm öykülerin unutuyorsun!

Sonra utanmadan geçmişsin

Başına şu meretin,

Godot gelsin artık diyorsun.

Ama geleni beğenmiyorsun.

Nankör!

Tamam, kızma, ey periciğim,

Bağışla, aciz faniyim işte,

Ne yapayım ki bir söndüremedim

Kibrimin ateşini, ayrıca

Meslekten

Biliyorsundur benim gibileri.

Ama inan kalbim temiz.

Arada gözüm kaysa da oralara ve şuralara

Hayranım sesinin çınlayışına.

Onu da biliyorsundur;

Kıyamazsın hem bak,

Nasıl masum bakıyor gözlerim.

Yemezler ey fani, hiç yemezler

Lakin acıdım sana

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Peki.

*Bir tanecik daha var kenarda
Bunu da beğenmezsen artık
Giderim, kusura bakma.
Tamam?*

Tamam elbet.

İyi.

Başla bakalım vurmaya—

Tuşlara?

Neyse işte.

Yaz:

*Sıkılıyordu koca Vedat, kahramanların kahramanı
O ki nam salmış ünü yetmiş yedi cihana
Yakalamıştı katilleri, alçakları ve dahi sapıkları
Amma bir çare bulamamıştı şu dünyada yalnızlığına*

Dur, dur, ey peri!

Ne? Ne oldu gene?

Ne battı şimdi?

E, abartman destandan, epikten

Türün şanından

Tamam, eyvallah ama

Son bıraktığımda Vedat, hani Nilgün'le...

Son ne yazmıştın sen?

Katilin Şahidi miydi?

Evet.

E, işte, ondan önce bu.

Ama kronolojik gidiyordum ben maceralarda?

Ha... E, iyi.

Sonrasını anlatayım madem.

Hani kenarda kıyıda bir tane kalmıştı?

Yalancı Peri!

Anlatayım mı, gideyim mi?

Onu söyle sen önce.

Yok, gitme. Teslimim.

Yalnız, bir şey daha var...

Patlatacağım ama tokadı! Ne?

Birinci tekil şahıstan anlatıyordum hep.

Yani Vedat anlatıyor,

Ben yazıyordum.

E?

Ne olur bir sefer değişse?

Bilmem.

Bir şeycik olmaz. Yaz...

Ya ama ya...

İyi, tamam.

Birinci tekil şahıs.

Yaz!

Bir de...

Biliyorum.

Alt alta dizmekle

Şiir olmuyor, diyeceksin.

Haklısın.

Sosyal ağlarda güzel bir resme eklenecek,

Alıntı yapmaya değecek tek laf edemedin

Dört romanda.

Ne bir metafor düzebildin,

Ne bir aforizma yazabildin.

Zaten metafor, aforizma nedir bilmezsin.

Yok. Yok. Boyun yetmiyor zaten.

Beceremeyeceksin.

Düz yazalım madem.

Neyse. Yaz bakalım:

Başlık:

Maktulün Şansı, iki nokta üst üste

Maktulün mü?

Evet. Ne var?

E, ben hep Katilin diye gidiyordum?

Değişmez diye kural mı var?

Ya, yok da...

Hani, ne bileyim,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Seriydi, şeydi;

Şey demesin okur şimdi...

Uzatma, yaz.

Başlık:

Maktulün Şansı, iki nokta üst üste

Bir Kayıp Vakası

Yahut

Noktalama işaretlerinin uzay-zaman sürekliliğinden

Yitme ihtimalinin ürkütücü

Sonuçlarından biri

Ya da

Yaya dede...

Maktulün Şansı: Bir Kayıp Vakası yahut noktalama işaretlerinin uzay-zaman sürekliliğinden yitme ihtimalinin ürkütücü sonuçlarından biri ya da yaya dede dede yayaya yaya yaya ya dede yaya yayaya yaya dedede yaya yaya ya yaya dede yayaya yaya dedede yaya yaya dede de de de dede yaya yayaya yaya yaya ya yaya yayaya dede de diyebilsin demiş.

Cuma

“Oğlum, demin programım yok bu akşam demedin mi sen?”

“Dedim ama geldim, gidip iki kadeh atalım, diyeceksin sandım. Bu saatte angarya isteyeceğini bilseydim...” Kapıyı kilitledim, telefonu omzumla kulağımın arasından alıp diğer kulağıma götürürken, asansörün düğmesine basan Nilgün’ün soran bakışlarını kaş kaldırıp dudak bükerek yanıtladım.

“İki dakikalık iş, be Vedat. Hem Küçükyalı yolunun üstü; dönüştü uğrarsın işte.” Lodos’tan mıdır, bahar yorgunluğundan mıdır, artık niyeyse üzerimde bir sıkıntı vardı. Sırtım, omuzlarım, neredeyse her yerim ağrıyordu. Tefo’nun misafir gelecek bahanesiyle öğleden sonra tüymesi yüzünden eve erken kaçamamış, akşamı zor etmiştim. Hemen yanıtlamamamı, sessizliğimi gönülsüzlüğüme yordu herhalde, “İyi, peki,” dedi bu sefer. “Tefo nerede? Onu arayayım.”

“Arama; misafiri var onların bu akşam.” Boşum dedikten ve iki kadeh atalım diyeceğini sandığımı söyledikten sonra bahane uydurmaya kalkışmanın âlemi yoktu. Necmi’yle diğer ikisi karşıda, Bebek tarafında bir yerlerde iş kovalıyorlardı; çağırıp angaryayı yükleyemezdin. “Peki, tamam,” dedim. “Dur ama... Asansöre biniyorum. Kesilir şimdi. Kapa, ben ararım seni aşağıdan.”

Telefonumu cebime tıktım. “Neymiş?” dedi Nilgün.

“Öğreneceğiz. Küçükyalı tarafında birine gidip bakmamı istiyor galiba.”

“Kime?”

“A, çekinme,” dedim, “niye diye de sor. Allah aşkına sor hatta.”

Surat asmayı uzatmayacağını biliyordum; asansörün kapısını açtım, peşinden girdim, zemin kat düğmesine bastım. Arabaya varana kadar konuşmadık. Bindikten sonra telefonumu çıkardım,

Seyfo'yu aradım. "Bir saniye dur," dedim, "Nilgün'le arabadayız, hoparlörü açıyorum; ona göre konuş." Telefonu Nilgün'e verdim, ikisi merhabalaşırken arabayı çalıştırdım.

"E, anlat bakalım."

Normali ya da kullanılageleni Seyfi'yken, belki sırf ağzımız Tefo'ya alıştığından Seyfo dediğimiz arkadaşımız, iş yeri komşumuz, bazen müşterimiz ve sürekli avukatımız Seyfettin Çomak, bu saatte iş çıkardığım için kusura bakmayın, diyordu. Arayacağı, güvenebileceği başkası yoktu.

"Estağfurullah, kardeş," dedim. "Buyur, dinliyoruz."

"Tekir dağındayım hâlâ." Bir ara böyle bir, alışkanlık mı demeli, takıntı mı, edinmişti Seyfo. Birleşik isimli yerleri ayırarak söylemeye başlamıştı. Beşik taşı, fener bahçesi, Galata sarayı, kadı köyü, acı bademi, çanak kalesi, balık esiri, kocanın eli, eskinin şehri... İşte, aklınıza ne gelirse. Sonradan bıraktı ya, nereden çıktı, ne zaman başladı, ne zaman ve niye bitti; komik mi buluyordu yoksa başka, ne bileyim, psikolojik bir mesele miydi, bilmiyorum. Hiç sormadım.

"Hayda? Dönecektin bu akşam?"

Yarına sarkmıştı işi. Mesele işi değildi zaten; bugün öğleden sonra, iki-iki buçuk sularında bir arkadaşı, daha doğrusu, bir arkadaşının oğlu aramış, çok acil bir hususu görüşmek için evine çağırmıştı. Herhangi bir açıklama yapmamış, telefonda anlatamayacağını söylemiş ve hayat memat meselesi demişti.

Lafını kesen soruma karşılık, "Yok, valla," dedi. "Tam toplantıdayken aradı; telaşlı mıydı, hiç dikkat etmedim. Şehir dışındayım; gelirim ama geceyi bulur, dedim. Olur; ama mutlaka gel, dedi."

"Acele değilmiş demek."

Sonradan Seyfo'ya da tuhaf gelmişti ama arkadaş, daha doğrusu, arkadaşının oğlu aradığında, dediği gibi, kafası kendi işiyle meşguldü; pek üstünde durmamıştı. İyi, peki. Sonra?

Sonrası, toplantı uzamış, beklenmedik pürüzler ortaya çıkmış, işin halli yarına sarkmıştı. Tekirdağ'da kalması gerektiği ortaya çıkınca, gelemeyeceğini bildirmek, arkadaşının oğlunun telefonda anlatamayacağı hayat memmat tanımlı mesele hakkında en azından fikir edinmek ve uzaktan yapabileceği varsa yapmak için beş buçuk civarında aramıştı. Açmamıştı arkadaşının oğlu. Nasıl? Ha, pardon. Adı vardı tabii arkadaşının oğlunun. Buradan itibaren Umut dediğinde arkadaşının oğlundan bahsettiğini anlayacaktık.

“E?”

“E’si, biraz daha bekleyip tekrar aradım.” Sonra bir daha... Saymamıştı ama o saatten beri herhalde yirmi-yirmi beş defa aramıştı. İlk arayışında epey çaldırmış, açılmayınca kapamıştı. İkincisinde telefon açılmadan doğrudan meşgule düşmüştü. Herhangi bir şeye yormadan, herhalde biriyle görüşüyordur yahut telefona hemen cevap vermeyeceği bir işle meşguldür demişti. Biraz daha bekleyip tekrar aradığındaysa çağrısı doğrudan mesaj hizmetine yönelmişti. İzleyen aramalarının hepsi aynı sonuçla karşılaşmıştı.

“Telefonda anlatılamayacak hayatî mesele lafı olmasa aldırmazdım,” dedi Seyfo. “Neden sonra aklıma geldi, Figen’i aradım.”

“Figen kim?”

“Umut’un annesi.” Arkadaşımın oğlu demişti ya demin. Oğlana bir türlü ulaşamayınca annesini aramıştı. Çocukluk arkadaşydı. Mahalleden, evet. Nasıl? Yirmi altı yaşındaydı Umut; niye soruyordum? Ne? Evet, evet, bekârdı. Ya, tamam, yirmi altı yaşındaki bekâr bir erkeğin birkaç saat telefonunu açmamasına bir sürü mazeret bulunabilirdi. Fakat ortada hayatî mesele lafı vardı. Tabii, tabii, hemen kötüye yormamak lazımdı ama...

“Neyse. E, aradın annesini?”

Dediği gibi, Umut’u, annesiyle arkadaşlığı yüzünden, ta bebekliğinden beri tanıyordu. Figen’le yaşıtılar; sadece birlikte oynayarak büyümekle kalmamış, ilkokuldan ta lise sona kadar birlikte okumuşlardı. Lise sonrası yollar ayrılmıştı ama: Bizimki hukuk fakültesine, Figen’se dünya evine girmiş, evliliğinin ilk yılı dolmadan

annelik mertebesine ulaşmıştı. Arkadaşlıkları sürüyordu ama artık eskisi gibi görüşmüyorlardı; epey zamandır bayramdı, kandildi, yılbaşıydı, sadece telefonla idare ediyorlardı.

Bilgisayarlı hayatın başlangıcına doğmuş neslin, seksenlerin çocuğu Umut'a gelince: Evet, Seyfo doğumunu, bebekliğini biliyordu. Ama demin söylediği gibi, hayattı, şuydu, buydu derken annesiyle görüşmeleri telefon sınırına indiğinden, oğlanı yıllarca görmemiş, sadece haberlerini alabilmişti. Umut ise Seyfo'nun pek görmediği dönemlerde doğa yasaları gereği büyümüş, bilgisayarı önce hobi, sonra meslek edinmiş, bana ve kullanıcılıktan öte gitmeyen herkese Sanskritçe gelen terimlerle dolu, sıfırlı-birli elektronik âlemlerinde cambazlık seviyesine ermişti. Liseden sonra bilgisayar mühendisliğini kazanmıştı. Nasıl? Ha, İTÜ. Bitirememişti gerçi. Kafası iyi çalışıyordu ve bilgisayar işinde evet, cambazdı ama cambazlığı kadar, nasıl dese, uyumsuzdu maalesef. Biraz içine kapanıklık, biraz huysuzluk, vesaire... Ha? Evet, tek çocuk... Nasıl? Bilmem. Belki öyledir. Bilgisayar, televizyon... Yalnızlık makineleri, hı-hı... Ama yok, öyle çok içine kapanık değildi Umut; arkadaşları falan vardı bildiği kadarıyla. Yok, tanı mıyordu arkadaşlarını Seyfo. İyi çocuktu hem; tanıyınca sevicecek cinstendi. Neyse, anlayacağım, Umut önce üniversiteyi, daha ikinci sınıfı bitirmeden bırakmıştı. Askerliğini yaptıktan sonraysa girdiği işlerden hep sıkılmış, hiçbirinde uzun süre kalamamış, dikiş tutturamamıştı. Nasıl? Yok, canım; hepsi anneye telefon sohbetlerinden değil tabii. İki dakika sabretsem, lafını kesmesem oraya geliyordu zaten: Seyfo, Umut'u onca zaman sonra ilk defa, iki küsur sene önce, Figen'in ricası üzerine iş bulmak için konuştuklarında görmüştü. Nasıl? E, işte, avukattı ya; çevresi geniş, hatırı boldur, yardım edebilir diye düşünmüştü Figen. Haklı çıkmıştı. E, bu annenin senden başka çevresi geniş, hatırlı arkadaşı yok muymuş? Babanın eli armut mu topluyormuş? Ya, bir sussaydım ya! Cırcır konuşuyor, ha bre soruyor, bir anlattırmıyordum. Sahi, Nilgün nasıl katlanıyordu bana? Mevlana sabrı mı bahşedilmişti kıza; erenlerden miydi, neydi?

Soracağım tabii, işim bu, demedim. Nilgün'ün sabrından yahut bana nasıl katlandığından sana ne bile demedim. "İyi, aman. Anlat sen, paşam," dedim.

Neyse... Ne diyordu?

"Uyumsuz çocuk..."

Hah, dediği gibi, Umut biraz uyumsuzdu işte. Girdiği işlerde pek tutunamamıştı. Sadece tutunamamak da değil; mesela babasının bulduğu iki işten birden atılmıştı. Ya, ya... Kavga-dövüş. Efen-dim? Ya, tabii, yeni nesiller bizler gibi değil. Evet, evet, dediğin gibi... Bireyselliği pompalıyor, yardımlaşmayı, paylaşmayı silmeye uğraşıyorlar ama yalnızlığa itilip onca şımartılan, şişen egoda ne müdana kalıyor ne başka şey, haklısın.

"E... Ne diyordum ben? Aman ya, yine dağıttırdın lafı! Ne diyordum sahi?"

"Umut'un girdiği işlerde—"

"Hah, tamam, tamam."

İşte, oğlanın hatırla, dost kıyağıyla, bilmem neyle bulunan işlerde tutunmaya, kadir bilmezcesine hiç çabalamayışı, yaşı ilerleyip evde, odasına kapanık, iyice asalak misali yaşamasının üzerine tuz biber ekmiş, epey sorun çıkmıştı. Baba mı? Yok, çok yakından tanımıyordu Seyfo. Ama kılın tekiydi, onu biliyordu. Sert, ters, bas-kıcı, tutucu, vesaire... Kim bilir neler yaşanmıştı aile içinde ama nihayetinde Seyfo'yu aradığında ağlamaklı rica etmişti Figen.

Uyumsuzluktan mıdır, azıcık tembellikten midir, ciddiye almamaktan mıdır yoksa hepten kan yahut frekans tutmaması türü belki sahici, belki uyduruk meselelerden midir, işte dikiş tutturamama bildik konuydu benim için. Tanıyanları şaşırtacak, yakından tanıyan azınlığıysa hiç şaşırtmayacak ölçüde uzun süredir yaptığım özel dedektifliğe kadar az işe girip çıkmamıştım. Umut'u en azından bu açıdan anlayabilirdim belki. Peki, Seyfo'nun sesindeki dalgalanmaları bir tek ben mi duyuyor veya uyduruyordum? Anneyle ilgili, arkadaşlıktan öte bir durum mu söz konusuydu? Ukde, kalp kırıklığı, hüsrân... Çocukluk aşkı mıydı Figen yoksa? Şimdiye

dek anlattıkları yarı yarıya klişe sayılırdı; bir tane daha, hem de beklentiye en açığından çıkacak mıydı? Yok, öyleyse bile şimdilik sormam gerekmiyordu. Söyleyeceği varsa söylerdi.

Seyfo, daha önce bahsettiğimi hatırlıyorum, işinde ve insan ilişkilerinde hem cevval hem cindir. Gerektiğinde ağızdan girip burundan çıkmayı iyi bilir. Özü, Figen'in ricası üzerine oğlanla buluşmuş, oturup konuştuktan sonra derdini anlamış, biraz araştırmış, bakınmış ve çocuğa, insanlarla teması asgaride tutabileceği, evinden yapabileceği iki ayrı iş bulmuş. Evet, evet, iki küsur sene önce. Buldukları, başka işler de getirmiş ve Umut, herhalde babasını pek sevindirerek ayrı eve çıkmış. Kimsenin ağız kokusunu çekmek ve kimseyle didişmek zorunda kalmadan maharetlerini kullanabilmesi sayesinde kısa sürede fena denemeyecek, rahatça geçinebilecek bir düzene girmiş. İş yoğunluğu yüzünden çok gerekmedikçe evinden çıkmadığı için hayatından pek memnun, Seyfo'ya pek müteşekkirmiş. Bir daha söylemekte sakınca görmüyordu Seyfo: Umut, tamam uyumsuz, içine biraz kapanıkmış ama dediği gibi, o kadar da değilmiş. Herkesle şen şakrak ilişki kurmazmış ama öyle yalnız gezen yıldızlara yeryüzünde sizin kadar yalnızım çalmazmış. Öyle, ne bileyim, yarı-otistik Amerikan filmi klişelerinden sanmamalıymışız çocuğu. İyi, peki. Mesela hatırlıyordum; arada Seyfo'yu arar, hâl hatır sorarmış. Hı-hı. Anladık, tamam. Kimi zamansa işlerle ilgili, öyle ahım şahım denemeyecek hukukî meseleleri danışmış. Ne? Tabii, canım, ufak tefek şeyler.

Ne demeye bunca anlatıyordu çocuğu? Yargıç karşısında savunmadaydı sanki. Hım.

Neyse... Umut'un, tuvalet dâhil yanından ayırmadığı telefonu, internet üzerinden iletişimi falan, hep açkılmış. Öyle duymama, şarjı bitme gibi dalgaları olmazmış. Nasıl? Ne tür mü? E, ne olacak işte? Bilgi işlem şeyleri, yazılımlar, güvenlik duvarları, sunucu bilmem neleri...

"Hacım, anneyi aramıştın. Yolu yarıladık neredeyse..."

Soruyu kavraması için bir, bilemedin iki an geçmesi gerekti.

"E, ulan, zırt pırt soru sorup lafı dağıttıran sensin!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Neyse, işte, Umut'a bir türlü ulaşamayınca Figen'i aramış. Hayatî mesele lafını açmamış, durduk yerde telaşlandırmak istememiş kadıncağızı. İşle ilgili bir şey sormak istediğini söylemiş. Acil değil ama sabaha kalmasa iyi, demiş. Bunun üzerine Figen, dur, Umut'un en samimi arkadaşının telefonu var bende; arada ona gider; arayayım, bakayım, sana haber veririm, demiş. Birkaç dakika sonra Seyfo'yu aramış, Umut'u arkadaşında bulamadığını ve başka nereye gidebileceğini bilmediğini söylemiş. Bizimki, peki, nasılsa sonunda bulur, konuşurum, dert değil, deyip kapadıktan sonra beni aramış.

Seyfo, dediğine göre, Umut'u şöyle yapar, böyle yapmaz diyebilecek kadar tanıyordu ama böylesi acil diyebileceği ne gibi bir derde düşebileceğine dair tahmin yürütecek denli iyi tanımıyordu. Normalde aldırılmazdı ve bak, bir daha söylüyordu: Hayat memat meselesi demişti çocuk. Acil, demişti. Tamam, acil dedikten sonra akşama kadar bekleyebileceğini de söylemişti ama ona takılmamalıydım.

Kısacası, ricası yahut akşam angaryası buydu: Allah muhafaza, kazası var, belası vardı; neme lazım, gidip bir bakmamı istiyordu. Başka?

Başka bir şey yoktu şimdilik. Umut'un oturduğu yeri tarif etti, açık adresi mesajla cep telefonuma yollayacağını söyledi, gider gitmez mutlaka aramamızı tembihledi, teşekkürlerini sundu ve kapadı. Çok geçmeden açık adresli, cep ve ev numaralı mesaj geldi. Nilgün, küresel konumlandırma sistemiymişim, söylediği anda şı-pınışı yolu bulacakmışım gibi adresi yüksek sesle okuduktan sonra durakladı, "Vedat," dedi.

Eh, iki buçuk ayda, şaşılacak şey midir, bilemeyeceğim, Te-fo'yla aramızdaki kadar mümkün değildi elbette ama belli ölçüde bir leb demeden leblebi seviyesine gelmiştik. Gözümü yoldan ayırmadan, "Annene haber ver; meraklanmasın durduk yerde," dedim.

D-100 ya da biz yaşların bildiği adıyla E-5 veya daha yaşlıların Ankara Asfaltı'ndan Küçükyalı'ya saptığımda dokuzu biraz geçiyordu. Bağdat Caddesi'nin kâğıt üstünde Cevizli'de bitmesine rağmen belki Bağdat Caddesi dendiğinde akla gelmediği yahut kim bilir, belki Bağdat Caddesi dendiğinde akla gelen yerin sakinlerinin bilinçaltılarında caddenin şanına, en azından zamanında yakıştıramadığı için Bostancı'da içine alıp yuttuğu Fahrettin Kerim Gökay-Şemsettin Günaltay-Emin Ali Paşa üçlü birleşiminde işleyen araçlara atfen Minibüs Caddesi adıyla bilinen kısmına indim. Maltepe yönüne ilerleyip üçüncü trafik lambasından caddeyi keserek sola girdim, Seyfo'nun tarifine göre gelen ilk sola sapıp gene soldan devam ederek tekrar caddeye, bu sefer Kadıköy yönünde çıktım. Biraz ilerleyip caddeye bakan ilkokulun yanından sağa saptım. Umut'un oturduğu apartman sağdan üçüncü sokaktaydı. Bu tarafları çok iyi bilmiyordum; İstanbul'un hemen her yerinde park sorunu vardı elbette ama Küçükyalı'nın, en azından girdiğimiz taraflarında sokakların bu denli dar ve araba kalabalığı çıkacağını kestirememiştim. Epey dolandık. Nihayet hedefimizden dört sokak yukarıda boş bir yer bulup park edebildik. Gerisingeri yürüdük.

Tahminen orta yaşlarda, beş katlı, sokak lambalarının gösterdiği kadarıyla cephesi kirli beyaz yahut kirlenmiş beyaz boyalı bir apartmandı. Seyfo, Umut'un birinci katta, karşıdan bakınca sağa düşen dairede oturduğunu söylemişti. Karanlıktı daire. Altındaki de öyleydi. Giriş katının sola denk düşen dairesi ise boştu; balkonuna *sahibinden kiralık* yazan büyükçe bir bez geriliydi. Diğer dairelerin çoğunda televizyon, avize, floresan gibi ki hiç sevmem, farklı kaynakların doğurduğu çeşitli renk ve yoğunluklarda ışık vardı. Apartmanın girişi... Ne deniyordu buna? Hani apartman kapısı sokak hizasından yukarıdadır; varsa sokak kapısını açtıktan veya yoksa kemer yapıp çiçek sardırılmış ya da artık nasıl düzenlenmişse girişten sonra birkaç adımlık bir düzlük, ardından merdiven gelir. Binayla sokak arasında, haliyle düzlük ve merdivenin toplam uzunluğu genişliğinde, kale hendeği misali bir alan

vardır ve bodrum katı sokak seviyesinin altındadır ama yeraltında değildir... Sahi, ne deniyordu bunlara?

“Bilmem,” dedi Nilgün. Omuz silkti. “Yüksek giriş herhalde.”

Bel hizama gelen, gri boyalı, çift kanatlı sokak kapısıyla birleşen alçak duvara yaklaşıp aşağı baktım. Duvarın dibine dizili ortancalara bırakılan toprak hariç tümüyle parke döşeli hendeksi boşluğu aşarak apartmana ulaşan merdivenin altında, akşam karanlığına ilaveten merdivenin gölgesi yüzünden sağlamlıkları seçilemeyen ama durdukları yere bakılırsa herhalde kırık dökük denebilecek iskemle türü eşyayla birkaç çuval yığılmıştı. Bodrumun demir parmaklıklı pencereleri aydınlıktı. Yüksek giriş gibi ki evet, öyle deniyordu galiba, adını bilemediğim için hendeğe benzettiğim alana açılan kapı veya belki kapılar, alanın, alan demek de tuhaf geliyor şimdi, apartmanın etrafını dönmesine bakarsak yan veya arka taraftaydı herhalde. Bodrum kat, kapıcı dairesi ile binanın yaşı icabı, tahminen kalorifer yahut kazan dairesini içeriyordu. Biraz bakındıktan sonra doğruldum, bel hizama gelen dış kapının iki kanadını bir arada tutan... Kilit değil... Hayda... Peki, buna ne deniyordu? Hani, bu tür alçak yahut adam boyunda, hızla kapadığında zangırdayan metal kapılarda vardır; iki kanadı bir arada tutar; kanatlardan birine vida yahut silindir bir çubukla tutturulur; indire kaldıra boyası aşınır, pas tutar, zamanla gevşer veya aksine sıkışır, gıcırıtı çıkarır... Üst tarafında genelde soru işareti yahut kulağı andıran bir tutamağı olur, kapıyı açmak için kaldırır-sın... Mandal? Mandal denir mi o parçaya? Denip geçilebilir ama...

Aman, neyse; cehalet benim sonuçta: Mandalı yahut *kapı kanatlarını bir arada tutmaya yarayan tutamaklı şeyi*, meslektaşlarının yüzünü kara çıkartmayacak gıcırıtısına yüz ekşiterek kaldırdım; kapıyı ittim ve centilmenlik icabı yana çekildim. On küsur basamağı tırmandık. Nilgün, Umut'un adı yazılı düğmeye bastı. Biraz bekledik. Yanıt gelmeyince telefonumu çıkarıp saate baktım. Dokuzu yirmi altı geçiyordu, diyeceğim, yalan. O kadarını hatırlamıyorum ama dokuz buçuğa geliyordu. Nilgün bir daha zile bastı; bekledik ve gene cevap gelmeyince telefonumu çıkardım,

Nilgün'ünkini istedim. Verdi. Yeni, bilemiyorum, belki tüketicilik illetine kapılmış insanoğluyula alay etmek için başına akıllı sıfatı eklenmiş telefonların mesajla yollanan numaraları, altını çizmek suretiyle dokunarak aramayı sağlayan işlevini diğer birçoğu gibi henüz kavrayamadığımdan, Seyfo'nun mesajında yazan numarayı okuyarak Nilgün'ün telefonunda tuşladım. Hiç çalmadan, doğrudan sesli mesaja yönlendi. Kapayıp bu sefer ev numarasını tuşladım. İkinci çalışta telefonu kulağımdan uzaklaştırıp birinci katı duymayı denedim. Telefon çalışıyor ama dışarıdan duyulmuyordu. Altıncı veya yedinci çalışta kapadım. Kapıcının ziline bastım.

Oturulan yerden acelesiz kalkılıp bu saatte gelene söverek oflaya pufloya kapıya gidilecek ortalama sürenin sonunda apartmanın merkezî ışığı yandı ve hemen ardından görüntülü konuşma sisteminin minik ekranı aydınlandı. Hoparlörden çıtırtılar yükseldi. Kafamı kaldırarak kapıyı gören kameraya baktım, selam babında hafifçe elimi kaldırıp konuşma sistemine eğilerek, "İyi akşamlar," dedim. "Umut Bey'e gelmiştik... Daire dört..."

Hoparlörden yanıt yerine yine çıtırtılar geldi. Arızalıydı galiba. Minik ekran karardı ve derken, beklemediğimiz bir taraftan, sağ aşağıımızdan bir erkek sesi, "Buyurun?" dedi.

Gerileyip merdivenin yanından aşağı baktım. Parmaklıklı pencerelerden birinden sesleniyordu adamın karaltısı. Azıcık eğilerek bir kez daha, "Umut Bey'e bakmıştık," dedim. "Daire dört..."

"Ha," dedi aşağıdaki, "dönmedi daha."

"Dönmedi derken?"

Parmaklıklar, sineklik ve arkadan vuran ışık yüzünden suratını doğru dürüst seçemediğim kapıcı, kapıcıydı herhalde, "Akşamüzeri..." deyip durakladı. Tanımadığı birilerine bilgi verdiğini fark etmişti herhalde.

"Siz kimsiniz?"

"Arkadaşlarıyız."

Umut'u Seyfo kadar tanıyorsa ve elbette Umut, Seyfo'nun anlattığı gibi biriye salladığını düşünebilirdi. Nöronlarından hızlı

davranabilirim umuduyla, “Dönmedi daha, dedin,” dedim. “Nereden biliyorsun?” İki buçuk ay önce, yılbaşı gecesi doğaçlama oynadığım ters başkomiser rolü, kararlı, sert ve ikinci tekil şahısla hitabın çoğu ya da on bin defa denemediğimden çoğu demeyeyim, kimi yerde işe yaradığını öğretmişti. Yarayacaksa ve gerekirse yenden bürünmemin, ardışık iki macerada kendimi tekrar haricinde, en azından şimdilik sakıncası yoktu.

“Bir dakika...”

Pencere kapandı. Ağız alışkanlığı ürünü bir dakika dolmadan apartman kapısı açıldı. Otuzlu yaşlarda görünen, eşofmanlı bir adam, kesif sigara kokusu eşliğinde dışarı çıktı, kapıyı kapadı. Ortadan az kısa, tıknaz, esmer tenli, kapkara saçlı ve bıyıklıydı. Şehla gözleri benden Nilgün’e kayıp geri döndü.

“Polis misiniz?” dedi.

Sektirmeden, “Polissek ne olacak ulan?” dedim.

“Yok, bir şey olmayacak da...”

Polisin, hele gece vakti kapıya dayananının ne anlamlara gelebileceği, akli ve deneyimi yeten herkesin malumuydu. Dokuz buçuk civarı o kadar geç değildi gerçi ama hava karanlıktı sonuçta.

Sabırsız bir sessizliğin ardından, “Şey, amirim...” dedi kapıcı. Manda irisi kalıbıma, gri baskınından mustarip, genetiğe güvenerek seyreldesinin bir noktada duracağını umduğum saçıma ve göbeğime bakarak yakıştırmıştı herhalde rütbeyi. Hoş, her türlü üniformalıya veya şimdi sivil ama aslında üniforması var havası saçana, hocam-amirim-müdürüm-komiserim-komutanım-müsteşarım-bakanım çeken kamburu çıkık, el ovuşturan hesapçı eleman karakterine insanlık tarihinin her noktasında ve memleketimizde bolca rastlandığını bilenler, yakıştırmayı tamamen buyurgan yetke pozlarına bağlayabilir; dert değil.

Baktım, şey amirimden ötesi için dürttürme gerekecek, kaç çatarak, “Bırak amirim ayaklarını,” dedim. “Polis değiliz biz.” Çekirgenin kaç defa sıçrayacağı belliydi; hakkımı daha gerekli bir yerde kullanmaya karar verivermişim. Hafif kayık gözler, zihinde

telaşla sağa sola koşturmaya rağmen sorularına bir türlü karşılık bulamazcasına çaresiz, boş bakıyordu şimdi. Sahi, polis değilsek neydik biz? Sorsa diyorum, ne diyecektim? MİT mi? Cık, müstesarının başbakanla baş başa verip memleket politikasını belirlediği yavaştan anlaşılmaya başlamış milli istihbarat teşkilatımızı Kara Gömleklilere dönüştürmeye heveslenen yasa teklifinin ortaya çıkmasına daha bir buçuk seneden fazla vakit vardı; istediğim kadar etki yapmayabilirdi. Ne diyebilirdim başka? Özel Bilmem Ne Ekibi mi? Herhangi Renkte Bereliler mi? Tapınak Şövalyeleri mi? Çekirdek Çitletenler Derneği mi? Hangisi daha ürkütür, konuştururdu? Özel dedektiflik fayda getirir miydi bu durumda?

Muğlâklık en iyisiydi belki.

Hiçbir açıklamaya girmeden, hiçbir açıklamaya girmememin kimliğimize dair yeterince açıklama yapacağı zarını atarak, “E?” dedim. “Şey, ney?”

“Şey... Umut Bey akşamüzeri çıktıydı.”

“Çıkarken gördün mü sen yani?”

He, görmüştü. Akşamüzeri, beş buçuk gibiydi galiba, amirrim... Şey... Beyim, evet. Ben, aha şuradaydım; kaldırımı süpürüyordum. He, her akşamüzeri, beş buçuk civarı merdivenleri, kapının önünü, kaldırımı süpürürdü. Cık. Yıkama sabahtı. Herkes işe gittikten sonra. Misler gibi, kokulu, *ekistıra* güçlü çamaşır suyuyla hem de. Apartman dediğin tertemiz, pırıl pırıl olmalıydı. Merdivenlerle giriş ayrı, haftada iki, salı ve cuma günleri sabahtan *kompile* yıkıyordu hem. He işte, içini, merdivenleri... Baştan aşağı. Almıyor muyduk kokuyu hem? Mis gibi bahar... Nasıl? He, işte, o zaman görmüştü. Umut’u, evet. Nasıldı? Telaşlı mıydı mesela? Valla, bilmiyordu. Bir şey demiş miydi? Yok, dememişti. Selamlaşma da mı? Yok; valla, işte, süpürgeyle şu yandaydı; arkası dönüktü ve kapının gıcirtısını duyunca bakmış, Umut’u sokağın şu tarafına giderken görmüştü. He, arkadan. Ne vardı o tarafta peki? Hiç. Sokak vardı işte. Sokağın devamı. Okulun yanından saptığımız, gelişte sağa kıvrılan sokak. Buradan bakınca haliyle sola kıvrılıyordu. Sonrası? Ta aşağı, caddeye kadar iniyordu işte. Onu mu

soruyoruz ulan? Ha, ş-şey... Hiç, işte. Gitmişti Umut. Yok, görme-
mişti bir daha. E, hâlâ dönmediğini nereden biliyordu? Az evvel
çöpleri almaya çıkmıştı, oradan. He, işte, kapısını açmamıştı ça-
lınca. Çöpleri attıktan sonra geri dönerken yukarı bakmış, dairede
ışık yanmadığını görmüştü. Tabii, canım, tanımaz mıydı hiç? Kaç
senedir oturuyor burada. Kaç senedir? İki senesi vardı işte.

“Kiracı mıdır bu Umut?”

“He, kiracıdır. Çok iyi biridir. Kendi halinde, kibar... Efendi
çocuktur hem; kimseyle tersleştiğini duymadım, görmedim; kom-
şuların çoğuyla tanışmaz bile. Pek çıkmaz evden zaten. Geleni gi-
deni de yoktur fazla.”

“Kimdir gelip gideni?”

“Şey işte... Dışarıdan yemek siparişi getirenler. Kuryeler...”

“Başka?”

“Başka... Bir arkadaşı var bildiğim; arada gelir... Sarı, upuzun
bir oğlan... Bir de annesi uğrar bazen. İyi kadındır. Selamını saba-
hını eksik etmez hiç. Yemek getirir. Evi derleyip toplar. Galiba.”

Gelmiş miydi annesi bugün? Valla, bilmiyordu. Başka gelen?
Cık, onu da bilmiyordu. Görmemişti ama olabilirdi; kapıda nöbet
tutmuyordu sonuçta.

“Yok, yok, eve öyle, af buyur, *bayan* getirenlerden değildir
Umut Bey,” dedi sorum üzerine. “Alsa bilirim.”

“Nasıl bilirsin? Hani kapıda nöbet tutmuyordun?”

“E... Şey. Öyle tabii beyim... Yani almışsa günahı boynuna...
Ben görmedim valla.”

“Kim görürdü peki?”

“Valla... Ne bileyim, gören çıkardı herhalde...”

Atıp tutmuştu ama emin değildi. Yakıştıramıyordu belki. Hem
zaten öyle yapsa apartmanda duramazmış Umut. Burada olmaz-
mış öyle şeyler. Bekâr gence daire kiralamış ama ev sahibi? Ona
bir şey dememiş miydi apartmanın anlaşılan çok mutaassıp ve

eve kadın getirse illa biri görececek sakınları? Yok, dememişlerdi. Annesiyle babası kefilidi çünkü. He, he, daireye ta iki sene evvel bakmaya geldiklerinde... Ev sahibiyile anlaştıklarında biz kefiliz, demişlerdi. Tabii, tabii, düzgün insanlardır. Hem dediği gibi, hiç gürültüsü patırtısı yoktur Umut Bey'in. Dememiş miydi? Kendi halinde demişti ya demin. Ha, yok... Ev sahibinden duydum ben kefil şeyini... Nasıl? Evet, evden çalışır. Bilgisayarcı. *Lebdobunu* bile tamir etmişti. He işte, *feyste* oyun oynarken *vürüs* mü ne girmişti bir kere, o zaman. Yok, *vürüs* programı değil, vardı o zaten ama işe yaramamıştı. Başka, aklının ermediği bir şeyler yapmıştı Umut. Dizüstü bilgisayarı veya akıllı telefonunda arıza çıktığında hiç üşenmeden hemencecik yapıveriyordu, sağ olsun. Tabii, tabii, birkaç kere daha... Evet, hemen her gün konuşurlardı. Servislerde mesela. Çöp alırken. Yok, hiç içine kapanık değildir; muhabbeti vardır. Başkalarıyla mı? Valla, bilemem, beyim. Benle konuşur. Nasıl? Valla, görmedi diyemem ama dalgındı herhalde. Acelesi vardı belki. Yok, telaşlı yürümüyordu ama ne bileyim, bir şey vardı herhalde. Yoksa selam vermeden, iki laf etmeden geçmezdi.

“Peki, giderken gördün. Başka? Üzerinde ne vardı?”

“Nasıl yani?”

“Ne giymişti, elinde bir şey var mıydı?”

“Ha... E... Vardı, evet! Çanta vardı.”

“Ne çantası? Evrak?”

“Yok, sırt çantasıydı. Benim oğlanınki gibi.”

“Sırtında mıydı?”

“Omzuna asmıştı. Böyle... Tek omzuna.”

“Telaşlı değildi, öyle mi? Hızlı falan yürümüyordu yani... Gezmeye çıkmış gibi miydi?”

“Yok, öyle de değil...”

“Nasıl?”

“Bilmem. Normal işte.”

Peki, gün içinde görmüş müydü hiç? Daha önce yani? Bugün mü? Evet, öğle servisi için uğradığında ayaküstü konuşmuşlardı. Kaçta? İki buçuk civarı çıkıyordu öğle servisine; o sıralarda işte. Yok, gayet iyiydi. Hatta ne oldu bizim televizyon, deyince güle- rek, sabret, ha bugün, ha yarın bile demişti.

“Televizyon?”

“Ya, işte, ta ne zamandan... Şey demişti bir keresinde Umut Bey... Yani, ben, *şöyle bir türlü güzel bir televizyon alamadık*, de- miştim. Laf arasında... O zaman, Umut Bey, *Sefer, sana söz; sayı- salı falan tutturduğum gün sana en büyüğünden, üç boyutlu göste- reninden alacağım*, demişti.”

“Aldı mı?”

“Yok, beyim, nerede? Kim tutturacak sayısalı?”

“Sayısal loto mu oynuyor?”

“He, oynar. Sayısal, süper, *iddaa*, at yarışı... Bazen kendi çık- maz, bana yatırtır; oradan biliyorum.”

Televizyon mu? Şakacıktan demişti tabii. Yok, *lebdobla* telefo- nun taksitleri varken bir de televizyona giremezdi Sefer. He, *lebdob* daha lazımdı. Oğlanın ödevlerine şey için almıştı. Nasıl? Altıncı sınıf. He işte, bir tane Allah’ın izniyle. He işte, köşedekine gidi- yor. Okuyacak tabii. Sağ ol, beyim. Cümlemizinkini. He ya, artık okullarda öğretmenler herkesin bilgisayarı varmış gibi davranıyor. Yok, *pirint* için de Umut Bey yardım eder, sağ olsun. Para da iste- mez hiç. He, ödevler, *proceler*... Tabii, tabii, akıllı telefon lazımdı; herkeste vardı artık. Ama tüplü televizyon arızalanıp duruyordu işte. Kısmet. Haziran’da bitiyordu telefonun taksitleri. Artık o za- man... Nasıl? Ya, evet, işte öyle takılırdı arada Sefer. Ne oldu bizim televizyon hesabı. Umut Bey de ha bugün, ha yarın, der, gülerlerdi.

“Ulan tanımak ne,” dedim sonunda, “cancığer kuzu sarmasıy- mışsın sen Umut’la!”

Yarım ağız güldü kapıcı Sefer. “Yok, beyim,” dedi, “arada üç- beş laf işte. İyi biridir, sağ olsun.”

“Evini de görmüşsündür sen şimdi.”

Omuz silkti Sefer bu sefer. “Bilgisayarı tamire götürdüğümde almıştı ilkin içeri. Ödevler için gittiğimde de bir-iki girdim... Sağ olsun.”

“Tamir edebileceğini ne bildin?”

“Bilgisayarcı değil mi, yapar herhalde dediydim.”

“Bilgisayarcı olduğunu biliyordun yani.”

“He, biliyordum. Taşındığı zaman öğrenmiştim.”

“Ev sahibinden mi?”

“Yok, Ömer Bey söylemişti.”

“Ömer Bey kim?”

“Üç numara... Umut Bey’in karşı kapısı.”

“O nereden biliyormuş? Senin kadar tanır mı Umut’u?”

Omuzlar kalkıp indi. Tanışıyorlardı tabii; sonuçta kapı komşuydular. En azından eve girip çıkarken, çöp veya servis için kapı açtıklarında illa görüşüyorlardı ama ne kadar tanışıyorlardı, Umut’un bilgisayarlılığını nereden biliyordu, bilmiyordu Sefer. Şaşılacak, kuşkulanicacak bir durum yoktu gerçi. Herkes komşusunun ne iş yaptığını bilebilir yahut bilmeyebilirdi. Belki meraklı biriydi üç numaradaki Ömer Bey. Onunla mı konuşmalıydık? Cık. Dur bakalım...

Peki, bizim polis olduğumuzu nereden çıkarmıştı Sefer? Bir yamuğu yoktu hani Umut’un? Ya, yok... Geleni gideni azdır, demişti ya demin. Ne, kimse gelmeyince polis mi geliyordu yani? Yok, öyle değildi. Ya, ne bilsin işte... Memleketin hali, gece vakti, vesaire... Bizi görünce kim bilir hangi çarklar dönmüştü bilinçaltında. Öyle sanmış, öyle deyişmişti.

İyi, peki. Ne yapmalıydık şimdi? Umut’u kayıp mı saymalıydık? Erken değil miydi sonuca varmak için? Kayıp vakalarında zaman, kaybolan kişi çocuk, yaşlı ya da sürekli bakım/kontrol/gözetim gerektiren biriyse ilk yirmi dört saat büyük önem taşıyordu,

evet ama Umut bu özellikleri taşııyordu. Eldeki tanığa bakılırsa dört küsur saattir evine dönmemiş bir yetişkini kayıp saymak gerçekçi miydi? Tamam, elemanın, münzevi değilse bile dünyayla ilişkisini, en azından şahsen dışarı çıkmak anlamında asgaride tuttuğunu, evinden lüzum görmedikçe ayrılmadığını iki ayrı kişiden, Seyfo ve kapıcı Sefer'den öğrenmiştik. Ayrıca telefonunun kapalılığı, özellikle Seyfo'nun anlattıkları ve buraya gelmemize yol açan *telefonda anlatılamayacak hayat memet meselesi* lafı üzerine, kuşku vericiydi tabii. Ama hiç çıkmıyor değildi herhalde. Ayrıca çocuk değildi. Çocuk olsa kafadan telaşlan ama... Belki acele çıkmasını gerektiren bir durum... Peki, mesela aceleden dikkat etmemiş, olmayacak denen olmuş, sahiden gittiği yerde yahut yolda şarjı bitmişse? Ya birazdan çıkıp geleceği tutarsa? Hım. Tekrar bakalım: Geleni gideni yoktu fazla demişti Sefer. Yemek siparişi getirenler, kuryeler; uzun boylu, sarışın bir arkadaş ve anne... Başka var mıydı? Mesela sevgili, yavuklu, kız arkadaş? Hangisi uygunsana...

Valla, bilmiyordu Sefer. Cık. Umut'un evine, kadın demek ayıp mışçasına ısrarla bayan denen cinsiyetten birilerini hiç getirmediğini ya da getirdiyse bile şahsen görmediğini ve duymadığını zaten söylemişti. Eve anne dışında kadın gelmemesi sevgili yokluğu anlamına gelir miydi? Gelmezdi elbette. Seyfo'nun ve Sefer'in anlattıkları Amerikan filmlerinde genelde gözlüklü, tombalak yahut sıksa, okulda türlü eziyete maruz kalan, karşı cinsle ilişki kuramayan ya da çok zor kuran ve falan ve filan gösterilen tipleri akla getiriyor gibi yapıyor ama getirmiyordu. Azıcık içine kapalı, uyumsuz ama arkadaşsız değil... Hım. Seyfo, o kadar da değil, demişti. Hem yaşça arkamdan gelip başta teknoloji ve getirdikleri, bir sürü hususta çok önümde giden nesiller hakkında ne biliyordum zaten? Cık. En azından kafadan yargıya varmamak gerektiğini bilecek kadar örnek yaşamıştım. Tanımadan, kavramadan faturayı kesmeye, yarım yamalak bilgiyle profil çıkartmaya kalkışmaya gerek yoktu.

Hım. Peki. Arkadaşına gitmemiştir. Ya da en azından bildiğimiz, telefonla ulaşılabilen arkadaşına gitmemiştir. Bu arkadaş, Sefer'in ara sıra uğradığını söylediği kişi miydi? Yoksa başka biri miydi?

Peki, sevgili? Bilmiyorduk. Belki işle ilgili bir meseleydi; ne bile-yim, mesela bilgisayarına parça, yazılım, artık her neyse almaya çıkmıştı. Ya da bilgisayarının bilmem nesinin bozulacağı, yanacağı tutmuştu; mecburen almaya gitmişti. Belki hizmet verdiği yerlerden birinde evden halledemeyeceği acil bir sorun çıkmıştı, kalkıp gitmesi gerekmişti... İhtimal boldu ve ömür hırsız İstanbul trafiğinde eve vakitlice dönmek söz konusu değildi, malum. Hem kapıcı, Umut'un tek başına gittiğini söylüyordu; en azından şimdilik kaçırıldığına veya başına başka kötü bir şey geldiğine dair bir işaret yoktu. Ayrıca niye kaçırılacaktı? Komplo teorilerini, muam-maları severdim; hiç değilse kafa çalıştırmaya yararlardı, eyval-lah ve şirketlere güvenlik duvarları, sunucular türü işlerde ya da internetin enginlerinde dolanırken akla ziyan, bilmemesi gereken bir şeyler keşfettiği için ortadan kaldırılmış mıdır türü sorular geliyordu aklıma, kabul. Ama bir daha tekrarlamakta sakınca yok: Elde henüz yeterli veri yokken abartmak ve telaşa, en azından bu açıdan kapılmak anlamsızdı.

Telefonda anlatılamayacak hayat memat meselesi lafı ortadayken hiç telaşlanmamak da akla aykırıydı gerçi.

Kapıcıya, Umut dönerse bize haber vermesini buyurmalı mıydım? Cık. Geç onu. Pencerede, kapıda bekletmenin âlemi yoktu adamı. Hem ne bilecektik; belki basit bir açıklaması vardı; esmiş, gezmeye yahut kafa dağıtmaya, belki bilmediğimiz bir arkadaşına ya da sevgilisine gitmişti. Belki, demin dediğim gibi, şarjı bitmişti... Çekmeyen bir yerdeydi... Ya da başka, belki akla ziyan, saçma sapan bir neden... Duyulmadık değildi öyleleri. Mesela babam bir keresinde Nezih Amcalar bizdeyken anlatmıştı: Yetmişlerde, İstanbul'a geri dönmemizi sağlayan son tayininden önce görev yaptığı liselerden birinden arkadaşı, edebiyat öğretmeni Orhan Bey, ekmek almaya diye evden çıkmış. Yolda arkadaşlarına rastlamış. Ava gidiyorlarmış. Orhan Bey çok meraklıymış avlanmaya. Artık ne düşündüyse arkadaşlarının peşine takılmış ve üç gün sonra elde ekmekle eve dönmüş. Tabii o zamanlar cep telefonu yok; telaştı, her yerde aramalarıydı, karısının ayılıp bayılmalarıydı, tonla şey olmuş arada, Küçüktüm; hiç hatırlamıyorum ama tanıyanlar,

babamın sırf sohbet yürüsün, konuklar eğlensin diye hikâye uydurmayacağını bilir. Hem bir defasında rahmetli Vedat Okyar televizyonda anlatmıştı benzerini. Gerçi o, limon almasını isteyen hanımına mı kızarak çekip gitmişti, öyle bir şeydi galiba... Olu-yordu öyle şeyler. Cık. Herhangi bir karara varmak için erkendi. Bahara yorduğum yorgunluk da sırtımdan inmiyordu; bir an önce Nilgün'ü, apartmanlarındaki müteahhit meselesinin çözülmesinden sonra geçen ay taşındıkları İdealtepe'ye bırakıp eve dönmek, yatmak, bir film açıp sızmak istiyordum.

Bir adım gerileyerek kafamı kaldırıp karanlık daireye bir kez daha baktım.

“Var mı sende Umut'un anahtarı?”

“Yok, beyim. Nereden olsun?” dedi Sefer göz kısarak.

Hafif kafa sallayarak, “İyi,” dedim. “Gidebilirsin sen.” Bana yahut temsil ettiğim acayip esrarengiz ve tehlikeli kuruma hizmet zaten görevin izlenimini sağlamlaştırmak adına teşekkür etmedim.

İşe yarıyordu herhalde; Sefer, ne zaman lazım gelirse emrimizdeydi. Eyvallah. Eyvallah da, ne sanmıştı bizi acaba? Aman, soracak değildim.

Kapıcı apartmana girince telefonumu çıkardım, merdivenleri inip sokağa çıkarak Seyfo'yu aradım, öğrendiklerimi anlattım. “Valla, hacım,” dedim sonunda, “kuşkulanacak, telaşlanacak bir durum olabilir belki ama... Bilemiyorum; bir saat sonra falan çıkıp gelirse...”

“Haklısın,” dedi Seyfo. “Çekip gitmek çocuğun huyu değil ama doğru, belli olmaz tabii. Genç sonuçta. Kafadan şerre yormamak lazım. Biraz daha beklemek en iyisi belki. Acil, falan demişti ama—”

“E, ne yapalım? Bekleyelim mi burada? İstersen polise gidelim hemen?”

“Yok, yok... Dediğin gibi, çıkıp gelirse... Figen'i bir daha arayayım ben; haber almıştır belki. Alsa arardı gerçi...” Durakladı biraz. Düşünüyordu herhalde. “Neyse,” dedi sonunda. “Sağ olun,

Vedat. Zahmet verdim. Gidin siz; yarın konuşur, duruma bakar, ona göre hareket ederiz.”

Estağfurullah, ne zahmeti ve iyi geceler deyip kapadım.

“Ne yapacağız?” dedi Nilgün.

“Evli evine, köylü köyüne,” dedim ya, içim rahat değildi. Seyfo’nun sesindeki sıkıntı, duraklamalar... Keşke başka bir şeyler daha yapabilseniz dememişti ama demişti sanki.

“Eve bakmak istiyorsun, değil mi?” Gözleriyle yukarıyı işaret ediyordu.

“Önce seni bırakayım, sonrasına bakarım.”

Altı küsur yıllık sekreterim ve iki buçuk aylık gönül ağrım, “Saçmalama,” dedi. “Meraktan çatlarım valla.”

“Annen?”

Güldü Nilgün. “Senleyken merak etmez,” diyerek telefonunu çıkardı. Kulağına götürüp bana arkasını dönerken, “Hatta tercih eder,” diye mırıldandığını duydum sanki. Melek Hanım, fol ve yumurta yokluğuna yahut şimdilik birazcık varlığına zerre aldırmadan çoktan kendisini kayıncı saymaya başlamıştı, biliyordum. İki buçuk ayı geçmiştik; en azından dıştan bakıldığında haksız sayılmayabilirdi. Belki. Nilgün annesine neyi, ne kadar anlatıyordu, bilmiyordum ama kimi akşam iş dönüşü bırakır ya da yemeğe, sinemaya, falan ve filana alırken, hakkını yemeyeyim, kız kuruluğuna yelken açmaya hazırlanan kızı hatırına mı yoksa terslenir, huysuzluk eder hatta işi bozmaya kalkışırım endişesinden mi, artık niye evliliğin imasında bile bulunmuyordu kadıncağız. İşime geliyordu.

Telefonumu çıkarıp saate baktım; ona geliyordu. Tefo’nun aile muhabbetinden çoktan fenalık geçirdiğine emindim. Ama arasam kalkıp gelebilir miydi? Beş küsur sene önce tövbe ettikten sonra yanımızda çalışmaya başlayan sabık ve ufak çaplı hırsız çetesinin reisi Necmi’nin ta işe ilk başladığımız zamanlarda verdiği maymuncuğu hiç yanından ayırmazdı; sayesinde Umut’un daire-sine girebilirdik, Hım. Ama öte yandan Ayla’nın annesi, babası,

kız kardeşi, kız kardeşinin kocası ve yanlış hatırlamıyorsam ilkokul ikiye giden oğulları, ta Bakırköy'den gelmişken damat hazretlerinin iş çıktı bahanesiyle kalkıp gitmesi, ne iş yaptığını bilmelerine rağmen yakışık almayabilirdi. Necmi, Mustafa ve Sinan karşıda, Bebek civarlarında bir yerlerde iş peşindeydi. Eski meslek icabı kapıdan, bacadan, pencereden girmeyi iyi bilirlerdi ama arasam bile gelmeleri rahat iki saat sürerdi. Gerçi iki saat sonra çoğunluk yatar; yakalanma olasılığı... Bu tarafa bildiğim kadarıyla Maltepe İlçe Emniyet Müdürlüğü bakıyordu. Tanıdık birileri yahut tanıdık birilerinin tanıdığı birileri illa çıkardı; enselenmek fazla dert değildi. Ama bu saatte tantana çıkarmak istemiyordum. Annede anahtar var mıydı acaba? Onca gelip gitmesine bakarsak büyük ihtimaldi. Seyfo'yu arasam... I-ih; telaşı körüklemenin âlemi yoktu. Peki, ne yapmalıydım? Soruyla Nilgün'e döndüm ve yok artık, dedim.

Bu devirde kaç kadının firketesi vardır gibi saçma bir soru soracak değilim. Ne, ne kadar kullanılıyor bilmiyordum ve hâlâ bilmiyorum ama sonuçta Nilgün'de vardı. Yok artık dediğim o değildi; sanki az evvel düşündüklerimi okumuşçasına, tek söz etmeden firketeyi uzatmasıydı. Tamam, oluruna bırakmıştım; fena gitmiyordu ve illa gideceği yere varacaktı ama... Ne ara bu kadar... Cık, zamanı değildi. Başka yerlere sonra daldardım; eldeki işe bakmak lazımdı. Uzattığı firketeyi aldım almasına ya, bununla kapı açılır mıydı, onu da bilmiyordum. Tefo maymuncukla kapı açabiliyordu; defalarca seyretmişim ama artık mandalıktan mıdır, hiç dur, bir de ben deneyeyim dememiştim. İşin başa düşebileceği aklıma gelmemiş miydi, gelmemişti demek.

Firketeye dudak bükerek baktım. Anca ile kanca beraber gidecekse havalara girmemin anlamı yoktu. "Eyvallah," dedim. "Kullanmayı bilmiyorum bunu ama."

"Denesek?"

Dudak büktüm. Belki... Yok. Cık.

"Kaçta gelirim dedin annene?"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Omuz silkti Nilgün. Saat vermemişti. Melek Hanım artık neyi, neye yoruyordu, tahmini kolaydı ve bu yaştan sonra aman, öyle sanmasın diyecek değildim. Telefonumu bir daha çıkardım, ortağım, kaka kabı paylaşımcım ve işte, arkadaşlığa daha ne sığdırırsanız hepsine *aynen öyle* diyebileceğim kişiyi aradım.

On bir buçuğa doğru, Nilgün'ün türlü ve midemin durumunu bilenlerin haklı bulacağı söylenmesine aldırmadan dişlediğim dördüncü dürümde geldi Tefo. Bir buçuk saattir caddeden saptığımız sokağın hemen başındaki dürümcüdeydik; bedava oturacak değildik. Elde dürümün yarısı, kalktım, ayrıanı dikleyip beş dürümle üç ayrıanın parasını ödedim ve af buyurunuz, art arda ama elden geldiğince sessiz geçirerek pergelleri açıp Nilgün'le Tefo'ya yetiştim.

“Ayla bir şey demedi, değil mi?”

Güldü Tefo. “Dedi. Senden bıktığını söyledi. Ne soruyorsun oğlum her seferinde?” Sahi, ne zaman normal saatler dışında işe çıkmak zorunda kalsak elzemmiş gibi Ayla'nın ne dediğini soruyordum. Üç-dört sene önce atlattığımız ciddi ölüm tehlikesinin ardından, yeni kurulan aile sorumluluğu kafaya göre tehlikeye atılma sorumsuzluğuna galebe çalmış, işi bırakmaya kalkmıştı ortağım. Geri döndüğünden beri işin taban tepmeli-geç vakitlerde dışarılarda dolanmalı kısımlarını mümkün merteye üstleniyor veya Necmi'yle tayfasına paylaşıyordum. Öyle bir düzenleme üzerinde konuşmamış, herhangi bir iş bölümü yapmamıştık ama farkındaydı tabii. Artı, iş gerektirdiğinde ya da bazen işine geldiğinde geç saatlere kadar kalıyor hatta şehir dışı araştırma, takip, vesaire çalışmalara katılıyordu. Ailesiyle geçireceği vakitten çaldığım yoktu aslında ama çaldığım zannıyla vicdan azabı mı çekiyordum? Saçmaydı tabii. Ötesi, yaptığımız işin doğası, dokuz-beş veya altı çalışma fikrine tersti bir kere.

“Hiç,” demekle yetindim. “Laf olsun diye...”

Güzelim ağaçlar yüzünden lambalarının zaten yeterince aydınlatamadığı, park eden arabaların iyice daralttığı sokak, kimi

vatandaşın mışıl diyarına gitmesi, kimininse cuma gecesidir, evde mi oturulur şiarına uyup herhalde, dur, dönemsel ağızdan söyleyeyim, *âlemlere akmasıyla* apartmanlardan sızan ışıklar azalınca iyice loşlaşmıştı. Ana caddelerinde ebedi devridaim makinesi misali soluksuz giden şehir, yorgunluğu şanına yediremediğinden midir, civcivi daha az semtlerinin arka ve ara sokaklarında çaktırmadan uyukluyordu.

İzleyen var mı gibilerinden etrafı kolaçan ederek apartmanın dış kapısına vardık. Dördüncü katta iki ve beşincide bir daire haricinde pencereler karanlıktı ve görebildiğim kadarıyla ne apartmandan ne de diğer apartmanlardan sokağı seyreden vardı. Az ileride, sokağın diğer ucuna yakın duran tekerlekli çöp kutusu irisinin dibinde yatan canım sokak köpeği haricinde sokakta duran, dolanan, etrafa bakınan yahut sokaktan geçen de yoktu şansa. Olsaydı apartman kapısının tepe lambası yüzünden kapıyı kurlarken kesin dikkat çekerdik.

Dış kapıyı, mandalını diyelim, temkin hesabı gacırdatmamaya özen göstererek açacaktım, kimse aman dış kapı gacırdadı, koşayım pencereye demez herhalde düşüncesiyle vazgeçtim. Açtım ve aynı anda apartmanın iç ışığı yandı. Durakladım. Tefo'ya baktım; dur bakalım gibilerinden kaç kaldırdı. İlerledim, iki basamak çıktım ve apartmanın merdivenlerinden birilerinin indiğini gördüm. Döndüm, Nilgün'ü elinden tutup adımlarımı içeridekilerin kapıya tahmini varışlarına ayarlayarak sürükledim; Tefo niyetimi kavramıştı herhalde, arkamızda kaldı. İçeriden gelenlerle aşağı yukarı aynı anda kapıya vardık. Belki birilerine misafir gelmişlerdir, tanımayabilirler kumarına girişip başım önde, anahtar arar pozlarda elimi cebime attım. Şansımız yaver gitti; elimi cebimden çıkarıp montumun iç cebine sokarken adam uzanıp kapıyı açtı. Hafif gülümsememi teşekkürüme kattım ve yana çekilerek yol verirken kapıyı tutup gecelerinin iyi geçmesine yönelik geveledim. Görebildiğim kadarıyla bizim yaşlarda, belki birkaç yaş büyük bir çiftti. Adam orta boylu, kel ve akıldan vicdana müspet ne varsa hepsine birden hakaretleri her yıl katlanarak artan muktedirlerin pek sevdiği sıvama bıyıklı, bir adım ardından gelen kadınsa egemenliği

gittikçe büyüyen anlayışın uzantısı modaya uygun, başörtüsüyle tamamlanan kıyafetinin gösterdiği kadarıyla ak tenli ve kara, kalın kaşlıydı. Çift, artık ne düşündülse, yanıt vermeden bize, kapıyı tutan bana ve benim gibi yol veren Tefo'yla Nilgün'e şöyle bir bile denemeyecek kadar kısa süre bakıp basamakları indiler. Ne tarafa gittiklerine dikkat etmedim.

Apartmana girince bakındım; asansör merdivenin solunda, en dipteydi. Hafif sola kaydıldım; asansörün yanından bodruma inen merdiven başlıyordu. Tefo'ya döndüm, ellerimi iki yana açarak asansör mü, merdiven mi, sordum. Kara böceğim başıyla merdiveni işaret etti. Tek kat çıkmak dert değildi; herhalde asansörün gereksiz ses çıkaracağını düşünüyordu.

Gürültüsüzlük gayretiyle ilerledik. Pek hamarat kapıcının dediği gibi, çiçekli midir, neyse artık çamaşır suyunun kokusu barızdı. Sabah güzelce temizlik yaptığını söylemişti kapıcı; anlaşılan malzemeyi bol kullanıyordu ve malzemenin buharlaşmasının sağlığa zararından bihaberdi. Basamakları çıkarken binanın merkezî ışığı söndü. Cep telefonları derhal çıktı; cep telefonlarına el feneri işlevi kazandıran eklentiler devreye girdi; kedimsi adımlarla birinci kata ulaştık. Otomatik düğmesine uzandım, vazgeçtim. Telefonların ışığı yeterliydi.

Sağlı sollu iki dairenin ve asansörün kapıları merdivenin hemen bitimindeydi. Sonraki kata merdivenle çıkmak isteyen, sahanlığın ta öbür ucuna yürümek durumundaydı.

Durduk, kulak kabarttık. Ne Umut'un dairesinden ne de karşı komşusu, adını kapıcıdan öğrendiğim Ömer Bey'inkinden ses geliyordu. Güzel. Umut'un dairesinin kapısı cevval çilingirime teslim bayrağını fazla uzatmadan, neredeyse sessizce çekti. İş bitince Tefo, yıllar öncesinden kalma adı konmamış anlaşmamız uyarınca kenara çekildi. Kapıyı hafifçe iterek eşikten kafamı uzattım; cep telefonumun ışığı karanlıkta dolandı. Çıt çıkmıyordu. Yavaşça ittim kapıyı; içeri girdim. İkinci adımda Umut'un cesedine takıldığım sahne, bin türlü macera, film, kitap ve ötesinden mamul dört mevsim türlü zihnimde oynamaya başladı.

Takılmadım ama. Girer girmez karşıma gelen kapısı açık odanın kullanım amacını, cep telefonumun ışığının yarım yamalak gösterdiği, her ikisi de boş leğen ve çamaşır askısıyla daha gerideki, dolu mu, boş mu kestiremediğim büyükçe çamaşır sepeti aşağı yukarı anlatıyordu. Telefonumu sağıma çevirdim. Diğer odaların soluna yan yana sıralandığı koridor dümdüz gidiyor ve herhalde dairenin sokağa bakan salonuna açılıyordu. Işığı yere çevirdim. Duvarın dibine serili gazete sayfasının üstünde bir çift kışkık bot ile elbette gene bir çift spor ayakkabı duruyordu. Az yanlarındaki terliklerse gazetenin üstünde değil yerdeydiler ve biri kadın, ikisi erkek toplam üç çifttiler. Bir adım daha atıp koridoru tümünden taradım. Ayakkabıların hemen üstünde, şeffaf plastik kapaklı sigortalar dizisinin yanında boş bir askı çakılıydı. Ayakkabılık yahut duvara asılı resim gibi herhangi başka bir eşya yoktu koridorda. Solumda kalan odalardan ikincisi, açık kapısı sayesinde görebildiğim ıslak zemin döşemesine bakılırsa banyoydu galiba. Ardından, salona kadar üç kapı daha vardı. Döndüm, eşikten bakan Tefo'ya ve bundan kelli fırsatını yakaladığında her maceramıza maydanoz doğramaya niyetli görünen Nilgün'e gelmelerini işaret ettim. Arkama bakmadan ilerlerken Tefo veya Nilgün'ün giriş kapısını başarıyla, mini minnacık bir tık sesiyle kapadığını duydum. Daha dördüncü adımda koridorun ışığı yanınca irkilerek döndüm. Tefo, fısıltıyla ışığın dışarı fazla vurmuyacağını söyledi. Haklıydı. Artı, vursa ne olacaktı? Birileri göz hapsinde tutmuyorsa dairede herhangi bir ışığın yanması dikkat çekmezdi.

İçeri girdikten sonra ses çıkarmamaya özen göstermek de gereksizdi; yan, alt veya üst komşular, aşırı meraktan ya da akla ziyan esrarengiz sebeplerle Umut'un yolunu gözlemiyorlarsa tabii, abartmadığımız sürece çıkaracağımız sesleri garipsememeliydiler. Öte yandan, iki buçuk ay önce yaşadıklarım aklımdaydı ve illa kötüye yoracaktım ya, hayatın kendini tekrarlama kaygısı taşımadığını bildiğimden, içeride bir yerlerde bir cesedin yattığı-oturduğu-bir yerden sallandığı yahut bir katilin, cinayeti işledikten sonra sıvışmayıp sırf Vedat'ın ödünü patlatmak uğruna elde silah gizlendiği düşüncesiyle fazla gevşememeyi yeğledim. İlerledim, az

evvel herhalde banyo dediğim yarı açık kapıdan, fenerlikle meşgul cep telefonumun ışığı yardımıyla içeri baktım. Banyo. Boştu. Boş derken bir banyoda bulunması şaşırtacak bir şey çarpmadı gözüme, onu diyorum. Arkamdan gelen ikiliye dönüp bakmadan, gerilim artırıcı ağırlıkta adımlarla ilerlemeye devam edecektim, Tefo, saçma sapan film çevirmeni mi bekleyeceğiz gibisinden bir şeyler mırıldanarak yanımdan geçti, komşu odanın kapısını açıp ışığını yaktı ama içine girmede. Boy farkımız nedeniyle arkasında durmam sorun değildi. Yatak odası. İlk bakışta herhangi bir tuhafılık yok gibiydi.

Oyalanmadan bir sonrakine geçtik. Bekâr evlerinde normal karşılanacak ölçüden daha az dağınık, eşyası ne yapılacağı bilinmemişçesine gelişigüzel yerleştirilmiş, amaçsızlıktan hüzne boğulmuş orta boy bir odaydı. Aile otursa çocuk odası yapılırdı tahminen. Salondan hemen öncekiyse tahmin edebileceğiniz üzere, mutfaktı. Tezgâha bırakılmış hazır yiyecek kâğıt ve kutuları, boş meşrubat ve bira şişeleri... Yalnız yaşasam mutfagım buna benzerdi herhalde. Yalnız buraya da dağınık denemezdi; saydığım türlü çöp kutusu adayının hiçbirisi öylesine bırakılmamış, tezgâhın kenarına, belki daha sonra atılırken uğraşmamak için fazla özen gösterilmeden toplanmıştı. Ayrıca yıkanmayı yahut makinesine yerleştirilmeyi bekleyen bulaşık da yoktu. Mutfğa bakmayı kesip döndüm, Tefo'ya bırakmadan salona girdim. Bakındım; koridordan vuran ışıktaki görebildiğim kadarıyla burası da boştu. Boş derken kimse, ölü veya diri kimse yoktu, onu kastediyorum. Hemen gidip salonun kapısının karşısına denk düşen ve haliyle sokağa bakan geniş pencereyle yanındaki nispeten dar, balkon kapılı komşusunun perdelerini kapadım. Işığı yakmak için döndüm; Tefo benden önce davrandı.

Umut'un evinden pek çıkmadığı ve bilgisayarlarla ilgili bir iş yaptığı, en azından görünüşte doğru gibiydi. Salonda, bir salonda, daha doğrusu klasik yahut alelaide bir salonda bulunması normal karşılanabilecek mobilya sayısı sadece üçtü. Bir adet üçlü koltuk, bir adet sehpa ve bu ikisinin baktığı, girişte sağa denk düşen, yan komşuyla herhalde ortak duvara dayalı televizyon... Nesi deniyordu

bunlara? Büfe desen değil, altlık desen cık; bardağın altlığı olur... Sahiden, üzerine televizyon konan, çekmeceli, alçak ve yatay uzanan bu zımbırtıya ne deniyordu? Televizyon nesi? Sehpa? Uzun ve dar... Cık. Sehpalar hakaret sayarlardı herhalde. Mobilya alışverişiyle ilgilenmeyince bilemiyordu insan anlaşılan. Yüksek deyip geçtiğim giriş, hendeksi türünden uydurduğum parke döşeli alan ve dış kapının kanatlarını tutandan sonra bunun da adını bilmek hiç hoşuma gitmedi.

Üçlü koltukla dikdörtgen sehpanın, adını çıkaramadığım televizyon mobilyasıyla aynı yerden ve yakın sayılabilecek bir zamanda, muhtemelen televizyonla birlikte alındıkları belliydi. Ya da bana öyle geldi. Buraya iki sene önce taşındığına göre iki sene önce alınmışlardı belki ama dediğim gibi, bana daha yeni görünüyordu mobilyalar. Hım.

Sehpadaki, Türkçe bir adı varsa bilmediğim *gamepad*, epey geniş ekranlı televizyonun yanında uydu sinyal çözücü kutu ve üst üste konmuş birkaç oyunla birlikte bekleyen oyun konsoluna aitti herhalde. Hemen yanındaki kırmızı kapaklı dizüstü bilgisayarın kablosu, gidişine bakılırsa adını kestiremediğim televizyon mobilyasının arkasında kalan prize uzanıyordu. Koltukta iki uzaktan kumanda yatıyordu.

Salonun girişten sola doğru uzanan tarafında, en dipteki duvarın perdeleri kapalı penceresinin önünde kocaman, kocaman derken epey geniş, belli bir amaca yönelik yapıldığı yahut yaptırıldığı bariz bir masa vardı. Masanın üzerindkilerden telefon, geniş monitör, klavye, fare, tarama ve fotokopi işlevli yazıcı ile harici depolama diskleri dışındaki, kiminin minik ışıkları yanan sürüsüne bereket elektronik aygıtın ne işe yaradığını bilmiyordum. Bir sürü kablunun sarktığı alt taraftakiler için de, bilgisayarın kendisi ve güç sağlayıcı birim haricinde, aynını söyleyebilirdim. Bir-iki adım ilerledim. Aygıtlar dışında masada güzelce istiflenmiş birtakım kâğıtlar ve iki, belki üç deste loto ve bahis kuponu ile yatırılmış bilet vardı. Masadaki her şey belli bir özen gösterilerek yerlerine konmuş gibiydi. Tekerlekli, bel destekli ergonomik sandalye bile,

üstünden kalkıldıktan sonra düzeltilip masaya ortalananak yerleştirilmişti sanki. Masanın yanından salonun neredeyse kapısına kadar uzanan ve diğer mobilyayla aynı yerden alınmış görünen kitaplıktaysa görebildiğim kadarıyla gene, özenle denemese bile en azından belli bir düzen gözetilerek dizilmiş envai çeşit kitap vardı. Bilgisayar, televizyon, oyun konsolu ve bol kitap... Güzel. Bunlar işaretse gözüm tutacaktı Umut'u. Her şey gayet düzenli görünüyordu. Kuşku uyandıracak herhangi bir dağınıklık söz konusu değildi, onu demeye getiriyorum ya, bekâr evinde bu kadar tertipten kuşkulananmak gerekir miydi, karar veremiyordum.

Şimdiye dek Umut veya başka birinin cesedine rastlamamamızın yanı sıra, dairede akla boğuşma benzeri bir şey getirebilecek ölçüde dağınıklık bulunmaması iyiydi tabii. Sırf masa ve sandalye değil, gördüğümüz eşya arasında bırak devrileni, yerinden oynamış görüneni dahi yoktu. Şöyle bir baktığım diğer odalardaki dolap ve çekmeceler kapalıydı mesela; en azından ilk bakışta karıştırılmış, kurcalanmış görünmüyorlardı. Ağzımızı hayra açmalıydık elbette ama oğlanın başına bir şey, kötü demek istiyorum, geldiyse bile, şimdilik kaydıyla tabii, bu dairede gelmiş görünmüyordu.

Ben ipucu sayılabilecek, herhangi, kuşku yahut ilgi uyandıracak bir şey var mı gibilerinden bakınırken, Tefo yanımdan geçip elimizdeki bilgilere dayanarak Umut'un hayatının büyük kısmını başında harcadığını söyleyebileceğimiz masanın başına gitti. Koklamak istermiş gibi eğildi, bir-iki saniye durup doğruldu.

"Bilgisayar açık," dedi. İnsaf, kimi kırpışan, kimi sabit lambacıkları görmediğimi veya görmeme rağmen ne anlama geldiklerini kavrayamadığımı mı düşünüyorsun, demeden yanına gittim. Hafif bir mırıltı geliyordu masanın altından. Hayatını bizim gibi iş bilmezlerin dertlerine koşturarak kazanan, işyerimizin giriş katındaki bilgisayarlı oğlan, bilgisayarları kapamak yerine uykuya yatırmak gerektiğini, öyleyken fazla elektrik harcamadıklarını söylemişti. Açılıştaki elektrik bilmem nesi makineye, aksamına zararlıymış. Televizyon, radyo ve benzeri elektronik eşyayı kapatarak dinlendiren neslin çocuklarıydık; ütünün fişini prize takılı bırakmaktan

farklı gelmemişti ilkin. Sonra zamanla alışmıştım ya, çıkarken ofistekileri h   , ne bileyim, mesela haftada bir-iki defa, eşyanın aşınma tabiatı uyarınca kapatıyordum.

“E?” dedim.

Valla ne bileyim demeden demenin başka yolunu bulamayınca kaş kaldırıp dudak bükerek, “Siz diğer odalara iyice bir bakın,” buyurdu seninki. İyi, peki. Başımla emredersiniz komutanım çekip koridora döndüm. Nilgün peşimden gelmeyi yeğledi. Mutfağa girdim, ışığını atımd.   adet pizza kutusu, tortop buruşturulup bir torbaya doldurulmuş büfe k  ğitleri, abur cubur sınıfından yiyeceklerle ait birkaç boş paket, boş meşrubat şişeleri... Umut’un barsakları anca arada annesinin getirdikleri sayesinde gün görebiliyordu herhalde. Gençken dahi bunca hazır yiyecek ve fışırdayan meşrubatla azmedip taşı veya klozetin seramiğini delmek değilse bile, deyişin yahut öznenin anlamı   yle değil aslında, biliyoruz, epey aşındırmak mümkündü.

Nilgün buzdolabını açtı.

“şunlar annesinin getirdiği yemekler herhalde,” dedi. Eğilip baktım. İki saydam plastik kap. Birinde kuru fasulye, diğerinde pilav; yarıya kadar doluluklarına bakılırsa bir kısmı yenmişti. Ayrıca beyaz peynir, kaşar, zeytin ve tereyağı vardı. Beyaz peynir kapaklı, cam bir kahvaltı masası kabındaydı. Poşetlerine bakılırsa zeytinle tereyağı pazardan alınmışlardı. Kaşarsa marketten... Semt pazarı kuruluyor muydu burada? Yumurta? Yumurta yoktu dolapta. Niye?   nemi olabilir miydi? Niye olsun? Bekâr adama en kolayı iki yumurta kırıp ekmeği banmak değil miydi? Ya m  karna? Hım. İki şişe su,    kutu bira, bir tane litrelik, bakana göre yarıyı dolu veya boş sade gazoz... Altta birkaç elma ve salatalık... Buzluk boştu. Döndüm, tezgâhın altına yuvalanmış bulaşık makinesinin kapağını atımd. Yapayalnız bir tabakla yareni tek bir   taldan başka bulaşık yoktu. Bardak? Boş şişeler... Herhalde su yerine şişeden meşrubat... Hım. Doğrudum, uzanıp evyeye baktım. Damlalar. Hım.

“Yıkanan bulaşık ne kadar zamanda kurur?”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Nilgün yanıma geldi, evyeye ve ardından bulaşık makinesindeki tabakla çatala baktı ve alınganların, aşırı hassas, herkesten kötü niyet beklemeye alışmışların, kadınsın, başka ne bileceksin kafasıyla sorduğumu düşünebileceği soruma cevaben, “Uzun sürer,” dedi.

“Ne kadar?”

“Bilmem.” Biraz düşündü. “Tezgâhta kalanlar daha çabuk kurur. Havaya bağlı. Makinenin içi nemlidir; saatler sürer.” Durdu, biraz daha düşündü. “Yedi-sekiz saat... Daha bile fazla belki.”

“Yirmi dört saat?”

Kaş çattı. “Yok,” dedi sonunda, “zannetmem.”

“Evyedeki damlalar?”

“Ne olmuş evyedeki damlalara?”

“Kurumaları ne kadar sürer?”

“Bu mevsimde herhalde en az birkaç saat.”

Bizden hemen önce biri gelip bulaşıkları yıkamış yollu, normalde hiçbir anlama gelemeyecek ama Umut’un kaybolduğu ihtimali ortadayken acayip önemli addedilebilecek bir ipucu yakalamamıştım demek. Ya da belki yakalamıştım ama emin olamazdım. Kandı, kıldı, ayrandı, adli tıp tayfası inceleyip en azından bir zaman çerçevesi verebiliyordu. Suyla mümkün müydü peki? Adli tarihte bulaşığın ıslaklığı sayesinde çözülmüş vaka var mıydı?

Bir daha eğilip bulaşık makinesinin içindekilere baktım. Yemek yemiş demek. Pilav üstü kuru. Herhalde. E? Yemeği ne zaman yediğini değil, ne zaman yemediğini biliyorduk. Bugün, dün, evvelki gün, evvelki hafta yemiş olabilirdi, bilemezdik. Bulaşığınıysa Nilgün’ün ve kapıcının verdikleri bilgiler doğruysa tabii, bugün içinde, saat beş civarından önce sudan geçirip makineye yerleştirmiş olmalıydı. Ya da başkası gelip... Dur, pilav üstü kuruyu da başka biri... Cık, daha neler! Hım. Kapıcı, Umut’un beş civarı çıkıp gittiğini söylemişti. Oğlan Seyfo’yu iki-iki buçuk gibi, Seyfo’ysa oğlanı ilkin beş civarı aramıştı. Telefonu defalarca çalmasına

rağmen açılmamıştı. Niye? İkincisindeyse meşgule düşmüştü. Çıkma-
madan önce mi, sonra mı? Çıkmış, yolda yürür yahut bir araca bi-
ner veya yaka paça bindirilirken mi? Hım. Öyle bir şey olsa bunca
kalabalık semtte, caddede göze batmaz mıydı? Çok hızlı halledil-
diyse mümkündü dikkat çekmemesi... Seyfo'nun tam kaçta aradığını
bulmak kolaydı. Peki, önemli miydi bunlar? Hım. Dur, bakalım.

Doğrudum. Altında fırını bulunmayan ocağın yanındaki tost
makinesine dokundum. Soğuktu. Yanındaki elektrikli çaydanlıkta
su yahut kalmış çay yoktu. Mutfak dolaplarını, çekmeceleri hatta
mikrodalga fırını bile açıp baktım. Bardaklar, tabaklar, tost ek-
meği, poşet çaylar, kahve, birkaç paket makarna... Plastik yemek
kapları buzdolabındaydı; pilavla fasulyeyi tabağa koyup mikrodal-
gada ısıtmıştı muhtemelen. Yemeği tabağa aktarmada kaşık kul-
lanılmamıştı. Yan yatır, çatalla kafana göre sıyrır; tam tembel işi.
Umut'un mutfakta vakit geçirmediği bilgisi onaya gerek duyuyor
muydu, duyuyorsa onayı karşındaydı. Peki, damlalara niye takı-
lıyordum? Umut'un yemeğini ne zaman yediğinin, bulaşığını ne
zaman sudan geçirip makineye yerleştirdiğinin önemi var mıydı?

Mutfaktaki kapacak, aygıtlar ve diğer malzeme, yalnız ya-
şayan, neredeyse kimsenin akşam yemeğine gelmediği ve ken-
dine yemek pişirmekle fazla uğraşmayan birine yetecek kadardı.
Bulaşık makinesi deterjanı, çöp kutusuyla tüpün arasında dikili-
yordu. Dolap kapaklarının kulplarından birine asılı torbada yarım
ekmek... Görünüşte hiçbirisi anormal değildi.

İnsanları kategorileştirmek, tiplere bölmek belli ölçülerde işe
yarayabilir; yok sayılan sapmalar ve genellemeler anketlerde, ista-
tistiklerde, raporlarda kullanılabilir ama derine inilme gerektiren
çalışmalarda bulunabilecek veya bulunmayı bekleyen bir sürü şahsi
fark, sınıflandırmaları dağıtabilir, malum. Holmes görüşlerden,
gözlemlerinden hikâyeyi çıkarıveriyor, engin bilgisiyle birleştirip
faraziyeyi kuruyor ve öylesi elbette gayet mümkündü. Ama
ortada ne sigara külü ne de ruj lekeli kadeh vardı ve gördüklerim,
henüz Seyfo ve kapıcı Sefer'den duyduklarımın farklı bir şey an-
latmıyordu. Ya da anlatıyordu belki ama ben duymuyordum. Henüz.

Diğer odalar daha fazlasını söyleyebilirdi belki. Nilgün'e çıkmasını işaret ettim. Yandaki oda, çıplak ampulünden itibaren nâdiren kullanılıyor ben, diye bağıırıyordu adeta. Umut fazla el sürmüyordu buraya anlaşılan. Taşınmadan beri boşaltılmamış yahut boşaltılmış ama atılmamış veya başkasına ait, belki rica üzerine odaya konmuş ikisi büyükçe, ikisi daha küçük dört tane koli vardı mesela. İkişerli konmuşlardı; büyükçeler altta, diğerleri üstte...

Daire, herhangi bir olay belirtisi göstermemekle birlikte sonunda suç mahalli çıkabileceğinden neme lazım, etrafta fazla parmak izi bırakmamak gerektiğini geç hatırladım; Nilgün'e, "Her yere el sürme," dedim. Seninki ne yaptı peki? Ne irkilerek geri çekildi ne yanıt verdi. Çantasını karıştırdı; iki tane, biri kurşun öteki dolma, kalem çıkardı. Vay, vay anlamında dudak büküp büküklerimi ne cevherler varmış sende anlamı taşıyabilecek bir sırtışı yaymadan kurşunkalemi aldım. Yılbaşından beri ne Nilgün'e ne de kafamda dolanmakla yetinmeyip her yanıma doluşan hislere şaşıyordum.

Nedir, belki Pandora'ya aittir gibisinden bir dürtüyle kolilere ilerledim. Kapalıydılar ama bantları sökülüştü. Kurşunkalemin ucuyla iki kulaktan, dörtlü kapananlardan değildi, birini kaldırıp baktım. İçinde, görebildiğim kadarıyla biblosundan kablôsuna tonla ıvrır zıvrır vardı. Kalemin ucuyla şöyle bir dürtükledim, kapatıp diğerine geçtim. Kullanım kılavuzları, yine kablolar, bir tane eski mi eski çalar saat... Altta kalanlara bakmalı mıydım? Muhtemelen benzer şeyler çıkacaktı içlerinden. Ama neme lazımdı; kolilerden birini kaldırdım, yere bırakıp gene kurşunkalem marifetiyle altındakinin kulağını kaldırırken parmak izi meselesini unuttuğumu fark ettim. Bundan sonrakilerde dikkatli davranmak dışında yapabileceğim bir şey yoktu.

Hoştu manzara: Açtığım koli, ağzına kadar çizgi roman doluydu. Gülümseyip içimden Umut'a bir aferin yolladım. Yine kalemle biraz kurcaladım; çoğu, diğer kahramanların aksine yıllarla yaşlanan imkânsızlıklar dedektifi *Martin Mystere*'in maceralarıydı. Pek güzel. Taşıyan, Umut değilse yahut Umut'sa ve koliler ona ait değilse ciddi küfretmişti herhalde. Kitapla doldurulan

koliler, taşıdığımın biliyorum, kültürün anlamına yakışacak ölçüde ağır çekerler; dolayısıyla kocaman, ne bileyim, mesela yakındaki beyaz eşyacının attığı koliler kullanıldığında içlerine kitap doldurulmaması elzemdir. Kitapları, evinde bol kitap bulunduran güzel azınlıktansanız tabii, ufak kolilerle taşıyın veya taşıtın; aklınızda bulunsun.

Doğrulup diğer ufak koliyi ki kitap içermediğinden ağır sayılmazdı, bu sefer el sürmemeye dikkat ederek kaldırdım: Kurşunkalemi dişlerimin arasına sıkıştırdım, montumun kol ağzlarını iyice çekip bileklerimle koliyi sıkı sıkıya kavrayarak yavaşça indirdim. Altındakini açınca aynı manzarayla karşılaştım. İyi. Çizgi roman seven iyidir genellemesine kaçacak değildim ama delikanlıyı, şimdi yirmi altı yaşında olsam var ya, pü-hüü anlamında delikanlı diyorum tabii, kitaplığından sonra biraz daha gözüm tutmuştu.

Çizgi romanlara dalmanın zamanı değildi elbette; tekrar doğruldum, bakındım. Bir dönemin, çocukluğumun modalarından eski bir çekyat; katlanıp duvara yaslanmış bir ütü masası; biri çekyattın üstünde, diğeri yerde yatan iki bavul irisi; rulo yapıp duvara yaslanmış iki kilim; kim bilir kimden kalma, aynasız, aynası neredeydi acaba, pek büyük denemeyecek bir tuvalet masası; eski mi eski, cam kapaklı ve boş bir büfe... Hemen hepsi konacak başka yer bulunamamış ama atmaya yahut eskiciye vermeye kıyılanamış ya da belki bitpazarından alınmış havası saçıyordu.

Çekyata gittim, üstünde yatan bavula eğildim. Eski moda, kumaş, kilitli ve kilidi tutan... E, bu zımbırtıların adı neydi peki? Eski bavullarda vardır, hatırlayan çıkar belki: Tek yahut iki kilidi kilitledikten sonra, köşeleri yuvarlak dönen, ortası kilit ölçüsünde delik, menteşeli dörtgen metal parçaları kilit üzerine kaparsın, anahtarı çevirince alt veya bakışa göre üst kenarındaki dişler ilgili oyuklara girerler... Hatta bunları açarken *şılak* yahut *tırak* gibi hoş bir ses çıkar. Haydi, buyur. Kapıdan geçerken, inşaat yaparken, bavul açarken, vesaire, kimse nedir bunun adı diye düşünmüyormuydu? Yoksa bilip söyleyenine mi denk gelmemiştim hiç? Sahiden adı yoksa neden yoktu bu parçaların? Kilit işte deyip geçmeli

miydim? Hım. Şimdilik geçeyim, sonra, unutmazsam tabii, bakarım diyerek kurşunkalem yardımıyla adını bulamadığım iki parçayı sırayla kaldırdım. Güzel. Kilitli değildi bavul. Kalem mani-vela misali bavulun ağzına sokuşturup zorladım; kolayca açıldı. Açıldı ya, faydası yoktu. Boştu bavul.

Doğrudum, yerdeki diğer bavulu ayağımla dürtükledim. Ayağımın uyguladığı güce uygun tepkisini, yukarıda yatan arkadaş gibi boşum ben de; hiç zahmete girme dercesine vererek yerde birkaç santim hareket etti.

Bakındım; başka, dikkat çekebilecek, özel ilgi isteyen herhangi bir eşya yoktu odada.

Uzman pozlarda yürüttüğüm olay yeri incelememi eşikte dikilerek izleyen Nilgün'e başımla işaret ettim; çıkıp yandaki yatak odasına girdik, ışığını açtım. Güzelce toplanmış ve salondakilerin aksine, diğer odadakiler gibi eski görünen tek kişilik yatağın başucundaki komodinin üstünde bir gece lambası, kulaklıklarıyla bir mp3-çalar ve cildindeki mavili-yeşilli ve yaldızlı süslemelere bakılırsa galiba bir Kuran-ı Kerim vardı. İlerledim, kurşunkalemin ucuyla kapağını kaldırdım. Arapça bilmiyordum, hâlâ bilmiyorum ve biri elime Arapça yazılı bir kitap tutuşturup Kuran dese yok, değil, diyemezdim. Gene de başka bir kitap çıkma ihtimali, memleketi bilen hak verecektir, düşüktü.

Bir önceki oda gibi, buradaki perdeler de kapalıydı. Nilgün bu sefer eşikte beklemeyip gardıroba gitti. Fazla kullanılmadığı tahmin edilebilecek bir takımla biri lacivert üzerine beyaz noktalı, diğeri düz şarap kırmızısı iki kravat ve iki adet beyaz gömlek dışında resmi denebilecek bir giysinin bulunmayışı Umut'un şimdiye kadarki tarifine uygundu. Tişörtler, kazaklar, eşofmanlar... Gayet düzenli görünüyordu hepsi. Nilgün'le bakıştık, omuz silkerek döndüm, kalemi tutamağına sokarak yatağın başucundaki komodinin ilk çekmecesini açtım, Umut'un yine güzelce katlanıp yerleştirilmiş fanila ve donlarına şöyle bir bakıp kapadım. Altındakinde çoraplar vardı. Üçüncüsüyse boştu. Yatağın diğer, girişten görülen tarafına geçtim. Yatakla duvar arasındaki boşlukta, yerde iki

tane kitap duruyordu. Eğıldim. Turan Dursun'dan *Din Bu*'nun ikinci kitabı ve hemen berisinde bir Kuran meali... Diyanet'in resmi yayını... Hım. Komodinde yatan kitabın Kuran olduğu anlamına gelir miydi bunlar?

Memleketin iç ağırsı durumu ayrı, inanç, din ve benzeri meseleler üzerine tartışmalar son on küsur yılda, dünyanın medeniyetçe az biraz geri hemen her yerinde, özellikle Amerika'da epey harlanmıştı. İnternet, en azından ülkenin bir kısmında yaygınlaştıkça bizde de ateşlisinden saçmasına ses çıkaranlar, tartışmalar çoğalmıştı. İster meraktan ister başka şeyden, okumak, öğrenmek, anlamak gibisi, bedensel dürtülerin tatmini haricinde belki, yoktu. Peki, bunlar Umut hakkında ne söylüyordu bana? Dine mi sarmıştı yoksa sorgulama derdinde miydi? Dur bakalım... Hazır eğilmişken biraz daha deyip dizlerimin üstüne çökerek yatağın altına baktım. İnce bir kitap... Aldım. *Namaz Hocası* yazıyordu üzerinde. Saman kâğıda basılmıştı; eskiydi; sayfaları yıpranmıştı. Kuran meali, *Din Bu*, namaz hocası... Ne yapıyordu bu oğlan yani? Bir yandan namaz kılıp diğer yandan dinden mi kopuyordu? Varoluş meseleleri, ulan, yok mu yoksa ve yoksa ne yani, yok olup gidecek miyim, benim gibi değerli bir varlık hiçe mi karışacak, cık, olmaz, olur, olur mu hiç ve benzeri içsel çekişmeler belli bir yaş yahut birikimden sonra olağandı. Bu muydu derdi oğlanın?

Doğrulup bakındım; evet, rulo yapılmış seccade gardırobun yan tarafında, dışa bakan pencerenin duvarıyla gardırop arasında kalorifer boruları yüzünden kalan dar açıklıkta duvara yaslanmış, diklemesine duruyordu. Hım. Bildiğim kadarıyla dindar adam yahut bu konuları az çok bilen ve inanan diyeyim, kutsal kitabı komodin üstünde, namaz hocası türü bir kitabıysa yerde bırakmaz, illa yükseğe kordu. Meali bile... Umut, kim bilir, belki neme lazım deyip öğrenmeye karar vermişti. Bir yerde mi okumuştum, biri mi anlatmıştı, hatırlamıyorum ama filmlerinden bildiğimiz Amerikan hapishanelerine düşünce paçayı ve paçadan yukarısını kurtarmanın en sağlam yolu, Müslüman siyahların korumasına girmekmiş. Onun içinse elhamdülillah çekmekten fazlası, hem de öyle üç Kul Hüvallah bir Elham değil, epey fazlası lazımmış.

Amerika veya ilelebet kaynakacak görünen Ortadoğu'ya gitmeye mi niyetliydi Umut? Suriye'deki iç savaşa katılan vatandaşlar vardı bildiğim kadarıyla. Yanlış hatırlamıyorsam bizim gazetecilerden biri Irak'ta canını kurtarmak için Müslümanlığını kanıtlamak zorunda kalmıştı. Ülke ağır, her anlamda yakıcı bir değişime zorlanıyordu; Umut, memleketin gidişatına bakıp tedbir almaya mı karar vermişti? Ya da yeni nesil göreneklere, kutsal eşyanın nereye konmayacağına aldırıyor, olaya farklı mı yaklaşıyordu? Koliden çıkarılmamış çizgi romanlar Umut'un eski, burada gördüklerimse yeni hayatını mı temsil ediyordu?

Öyle mi, böyle mi sorularına yanıt verecek, sonuçlara varmaya yetecek bilgi şimdilik kısıntı düzeyindeydi. Uzatmadım, kalktım; Nilgün'e bir şey söylemeden odadan çıktım. Banyoya geçtik. Su bardağındaki diş fırçasını göstererek, "Oğlanın dişler çürük muhtemelen," dedim. E, anne dışında uğrayan hanım yok yahut yok biliyoruz; bütün gün ve gece bilgisayar başı; kime güzel görünecekti? Öyleyse sevgilisi yok mu demekti? Cık. Belki. Kişisel sağlık... Cık. Yirmi altı yaşında, bekâr, bilgisayar kurdu... Hım. Gerçi dindar vatandaşın, imandan geldiği şiarıyla temizliğine özen göstermesi gerekirdi, değil mi? Hem havluydu, şampuandı, deodorantı, sabundu yok değildi ama... Hım. Ayrıca diş macunu tüpü, kullanıldığını gösteriyordu. Hım. Fırça yeniydi belki; erken atlamıştım sonuca.

"Gayet temiz burası da," dedi Nilgün. Haklıydı; bekâr evi denildiğinde akla gelecek türden bir dağınıklığın bulunmayışı şimdilik en dikkate değer unsurdu. Mesela saçın, varlığının ötesinde bakıldığına da işaret eden saç kurutma makinesi, kordonu güzelce sapına sarıldıktan sonra çamaşır makinesinin köşesine, tuvalet kâğıdı rulolarının yanına dikkatle ya da en azından bilerek yerleştirilmiş görünüyordu. Deodorant, tıraş köpüğü ve şampuan, aynı şekilde, belli bir düzen gözetilmişçesine banyo tezgâhının ucunda, yan yana duruyorlardı. Fırça, tarak, tıraş malzemesi... Banyo dolabında losyon, kulak çubuğu... Hım. İstisnaydı belki Umut.

"Genç bekâr erkek evi böyle olmaz, değil mi?"

Kaç genç bekâr erkek evi gördün sen bakayım sorusunu ya, bırak be Vedat, deyip yana iterek, “Dur bakalım,” dedim. “Bir şey söylemek için erken henüz.”

Ha-ha. Kendin zırvala, öyleyse böyle diye say ama kıza hava bas. Aferin.

Hah, geldin mi kenarım?

Geldim, hayırdır? Tınmıyorsun bakıyorum artık?

Boşuna gelmediğini anladım artık; e, de bakayım gene neyi gözden kaçırdım yine? Oğlanın tertipliliği, temizliği falan... Din kitapları, iyi kalpli Martin Amca... Ha?

Her şeyi bana soracaksan sen ne işe yarayacaksın?

Ya, uzatmasana! Parçam, bilinç bilmem neyim değil misin? Kaçırdım mı bir ayrıntı falan? Ha? Alo? Hişt! Hayda... Ne bu şimdi? Laf atıp kaçacak mısın artık? Hey! Kimle konuşuyorum ben? Alo? Hop! Kime diyorum?

Sahi, kime diyordum?

İyi. Gelmezsen gelme, nedir yani, diyerek tekrar Nilgün’e döndüm. “Öbür odaya da bakalım, sonra bizimkinin yanına gideriz.”

Üçüncü ya da girişe göre birinci oda, yüklük niyetine mi yapılmıştı, neydi, diğer ikisinden ufaktı. Işığı yaktım. Hafif deterjan ve rutubet kokusu; odanın neredeyse tamamını kaplayan askılık, boş leğen, kordonu güzelce etrafına dolanıp yere, prizin yanına bırakılmış, tahtasını diğer odada gördüğüm, kendisini odaya ilk baktığımda göremediğim ütü... Girdim, askılığın arkasındaki çamaşır sepetinin kapağını kaldırarak içine baktım. Birkaç parça iç çamaşırı, çoraplar, bir eşofman altı... Cık. Burada da dikkate değer bir şey yoktu.

E, ne diyordum peki? Bir şey demiyordum. Ama Nilgün’ün diyeceği vardı galiba.

“Bence,” dedi bu, “aradaki odada gördüğümüz eşya, buraya ilk taşındığında kullandıkları. Evden getirmiştir. Başlangıç için. Sallondakileri, koltuğu, kütüphaneyi sonradan almış bence.”

Bence diye başlayıp bence diye bitirışı işime karışıyor görünme ve haliyle kızma ihtimalime karşı ön-arka tampon muydu, belki. Eskinin Vedat, en azından, o kadarını anladık kızım, yollu giderdi ya, malum ve unutursunuz endişesinden midir, sürekli söylüyorum, işler değişmişti artık.

Takdir gülümsemem eşliğinde, “Bence de,” dedim. Gözleri parladı. Başka bir şey söylemedim ama.

Salona döndük. Tefo kitaplığının önünde dikilmişti. Yanına gittim; e, dedim.

“Bilgisayar parolalı,” dedi, başıyla kitapları işaret etti. “Edebiyatla arası pek yokmuş arkadaşın.”

Herkesin zevki kendineydi tabii. Umut, görünüşe bakılırsa siyaset, tarih, felsefe, din, bilim ve benzeri konularla ilgileniyordu. Edebiyat namınavsa esrarlı, uluslararası veya tarihsel entrikalı, saraylı, haremli, kiliseli, bol kanlı, bol hurafeli yahut söylenceli çoksatarlar haricinde bir şey yoktu. Yatağının yanındakilerin sordurduğu sorulara yanıt kitaplıkta çıkabilir miydi? Felsefeye dalan Tanrı’dan kopar, iyice derinine inen Tanrı’ya geri döner türü bir deyiş okuduğumu hatırlıyordum. Bu muydu Umut’un yaşadığı? Yirmi altısına kadar felsefeyi, anlamları yalayıp yutmuş muydu yani? Hım. Ne kadar evden çıkmazsan çıkma... Mümkün müydü? Daha bacak kadarken şaheserler çıkarmış dâhiler vardı; onlardan mıydı yoksa oğlan? Hım.

Salona ilk göz gezdirdiğimde farkına varmıştım; tertip meselesi burada da belirgindi. Çoksatarların rafı ayırıydı mesela. Diğer raflardaki sırtları taradım: iç ve dış politika; felsefe serileri; *Platon, Voltaire, Russell, Freud, Einstein, Leibniz, Benjamin, Marx*, ve-saire; Osmanlı tarihi, Rönesans ve Reform hareketleri; yakın tarih ve güncel meseleler, *Küçük, Dursun, Yalçın... Tapınak Şövalyeleri* ve benzeri gizli örgütler; yaptıkları ayan beyan bilinen diğer, resmi ama gizli örgütler; komplo teorileri; fizik, astronomi, astroloji, hadisler, başka mezhep ve dinlerle ilgili incelemeler; *Ergenekon, Bal-yoz* türü konular, şunlar, bunlar ve galiba yazılımlarla, bilgisayarlarla ilgili bir sürü kitap...

“İçeride iki koli çizgi roman var yalnız,” dedim. “Çoğu *Martin Mystere*.”

“Koli? Çıkarılmamışlar yani, öyle mi? Başka?”

“Kuran-ı Kerim, seccade ve namaz hocası... Bir de,”—başım la rafta, birincisiyle üçüncüsünün arasındaki boşluğu işaret ettim—“*Din Bu*’nun ikinci cildi vardı yatak odasında. Bunlardan başka, önemli denebilecek bir şey göremedik biz,” dedim. “Nilgün Hanım, bekâr genç erkek evi bu kadar düzenli ve temiz olmaz diyor gerçi.” Kızarıyor mu diye bakmadım bile.

Tefo ciddiyetini bozmadan ve dayanamayıp laf sokuşturmama aldırmadan, “O benim de dikkatimi çekti,” dedi. “Bilmesem mobilya mağazalarının mostralık bölümleri gibi diyeceğim. Değil tabii ama... İlginç...” Uzandı, parmağını kitaplığın raflarından birine sürdü. “Toz yok...” Bakındı, başıyla masayı işaret etti. “Kül tablası yok, sigara kokusu yok.”

“E?” dedim. “Ne olacak yoksa? Her genç bekâr erkek pasaklı olacak, sigara içecek, evini dağıtıp bırakacak diye kanun mu var? Belki titiz, düzenli çocuktur? Ayrıca annesinin uğradığını biliyoruz; topluyordur etrafı...”

İyi, peki, dediğini kabul edelim şimdilik gibilerinden ağız büzüp kafa salladı Tefo. Eller cepte, bir şey demeden çıktı salondan. E, kendin bakacaktın, ne demeye bizi gezdirdin dırıltısına dalmadan kitaplığa çevirdim dikkatimi. Biraz bakındıktan sonra, madem Tefo parmak izi bırakmaktan çekinmiyor, uzanıp sırtında *Komploteorileri* yazan kitabı raftan aldım. Niye aldım, niye ötekilere bakmadım? Felsefeyi, bilimi, politikayı çoktan aşırıp bitirdiğimden, hayatın anlamını bulduğumdan mı? Evet, öyle veya sezgilerim beni dürtükledi diye sallamayacağım tabii. Az evvel anlattım; Umut’un yaptığı iş, sanal âlem cambazlıkları, vesaire, görmemesi gerekenleri görünce ortadan kaldırılan kurban fikrini aklıma ta başta getirmişti. Dine, en azından görünürdeki ilgisini memleketin çorba haliyle birleştirip kitapların bir kısmının kabaca ‘saklanan gerçekler’ başlığı altında incelenebileceğini görünce...

Klişe, biliyorum.

Nilgün, âdet edindiği üzere omzumun dibinden bakarken açtım kitabı. Köy enstitülerinin kapatılışı, Menderes'in idamı, kanlı Taksim mitingi, Madımak alçaklığı... Kimi malum, kimini hiç bilmediğim konular. İlginçti ama oturup okuyacak değildim şimdi. İşaretli, altı çizili pasajlar ya da araya, belki gizlemek amacıyla sıkıştırılmış notlar bulmayı umuyordum. Hiçbiri yoktu. Kitabı yerine koyup aynı ya da benzer konularla uğraşan bir başkasını aldım, baktım. Dikkat çekici bir şey bulamadım, gerisingeri rafa yerleştirdim. Kitaplardan illa bir şey çıkmalıymış gibi geliyordu. Mesela bir zarf... Şöyle mühürlü, falan... Belki filmlerdeki gibi sayfaları oyulmuş, içine bir şey gizlenmiş bir kitap... Eski, sararmış, belki yırtık bir fotoğraf... Cık. Bir tane daha kitap çektim. Gelişigüzel. I-ıh.

Baktığım beş-altı kitapta kör gözüm parmağına esrarengizlikte bir şey çıkmayınca pek kös döndüm, masaya gittim. Nilgün'e geri vermediğim kurşunkalemi montumun cebinden çıkardım, masanın sol tarafına güzelce istiflenerek yerleştirilmiş görünen loto ve bahis kuponlarıyla oynanmış biletleri, altlarında saklanan *Alien* türü bir şeyin üstüme sıçrayıvermesinden çekiniyormuşum gibi dürtükleyerek hafiften dağıttım. Otuzu aşkın kupon ve yatırılmış bilet vardı ama görebildiğim kadarıyla ikramiye tutturmuşu yoktu. İçimden e, demin kitapları elledim, odalara girdiğimde ışıklarını açtım; ne saçmalıyorum yahu diyerek kurşunkalemi Nilgün'e uzattım; kuponların yanında duran, kareli bir harita-metot defterinden koparıldıkları bariz kâğıtlara geçtim.

"Loto tutturma hesapları mı dersin?" dedi Nilgün.

Bekâr erkek evi, loto sistemleri... Cık, takılmayacaktım. "Yok," dedim, "parçacık hızlandırıcılı termonükleer atık pompalama sistemlerinde kullanılacak ebedi devridaim makinelerinin çalışma ilkeleri bunlar." Takılmayacaksam hiç takılmayacak değildim elbette.

Gri hücrelerinin kararı nihayet verip yumruğuna omzuma inmesini buyurması birkaç saniye sürdü. Yalandan omzumu tutarak az yana çekildim, gülerek, "Ne bileyim yahu?" dedim. "Sen ne görüyorsan ben de onu görüyorum."

Gerçi haklı olabilirdi. Bu kadar şans oyunu oynayanın bala-tayı sıyırıp hesaplara dalmasının şaşılacak tarafı yoktu. Kaldı ki çok daha azını bir ara, bir ara dediğim on, belki on beş sene önce yapmıştık Tefo'yla. Her hafta çıkan numaraları yaz, bağlantı ara, vesaire. Fazla uğraşmamıştık ama. Söylemişimdir, yıllardır iki-miz de birer kupon doldurup belli süreler boyunca, mesela üç ay, yatırırız. Çıkacağı varsa çıkar hesabı. Hiç çıkmadığını söylemeye gerek var mı, yoktur herhalde. Diyeceğim, doğada, kargaşada dü-zen, örüntü aramak bizlere, kendini evrenin merkezi sanan ve ev-renin merkezi olan ama evrenin kaç merkezinin bulunduğunu, ola-bilecek her şeyin olduğunu, tesadüflerin, belki yüz milyon yıllık evrimin sonunda ucundan azıcık görmeye başlayabileceğimiz mu-azzam etkileşimler yumağının sonucunda gerçekleşiyor çıkabile-ceğini veya çıkmayabileceğini bilmeyen yahut bilip kabulleneme-yen zavallı insanlara mahsus zırvalardan biridir. Kökünün ulaştığı yerlere, kötü niyetlilerin bizimki gibi cahili bol tutulmuş ülkelerde nasıl kullandığına hiç girmeyeceğim. Yeri ve haddim değil çünkü.

Yalnız, baktığım sayfadaki hesaplamalar yahut hesaplama gö-rünen işlemler lotuyla alâkalı değildiler sanki. Ayrıca bir bilgisa-yar kurdunun, elinde onca hesabı yapacak makine varken kâğıt üs-tünde uğraşması çok makul gelmiyordu.

Ne bilecektim gerçi? Bilgisayarı çoğunlukla eğlence amaçlı kullanıyordum ve matematik bilgim, emekli matematik öğretmeni babam başta, tüm öğretmenlerime yazıklar olsun sana verdiğimiz emeklere dedirtecek ölçüde paslıydı. Haliyle bilgisayar dururken işlemleri neden kâğıt üstünde yapmış demem, olur olmaz her so-runun sonuna ki eklemek kadar abesti.

Nilgün'le eğildiğimiz yığının en üstündeki sayfadaki sayı ve şekiller, siz boşuna bakmayın, bilen birine götürün bizi, der gibiy-diler. Bilen, hiç değilse bizden daha iyi bilense şu anda evde, uy-kusu kaçmamışsa horulduyordu.

Bir altındaki sayfaya baktım. Benzer işlemler... Yok, denklemler... Galiba. Bir alttakindeyse uzay gemisi desem değil, kalorifer tesisatı desem hiç değil, neye benzeteceğimi bilemediğim şemamsı

bir çizim vardı. Diğerleri de aynıydı. Bir sürü işlem, denklem, belki formül ve çizim. Hiçbir açıklama veya not yoktu.

“Loto hesabı değil, orası kesin,” dedim. Uzanıp fareye dokundum; ekran aydınlandı. Parola... Şansımı denemeli miydim? Umut hakkında, neyi parola seçebileceğine dair tahmin yürütecek bilgim yokken işe yaramazdı. Doğruldu. Nilgün’ün eliyle esnemesini örtmeye uğraştığını görünce telefonumu çıkarıp saate baktım. Gece yarısını geçmişti. Lodos’la destekli, iç sıkıntılı bahar yorgunluğuna yordüğüm ağrılar çekilir gibi değildi. Bulaşıcıdır derler ya, ben de esnedim. Şu üçlüye beş dakikalığına uzansam...

I-ih, Umut yedi küsur saattir ortada yoktu; devirip horlama zamanı değildi, doğru. Kayıp muamelesi yapmalı mıydık artık? Madem hayat memat meselesi demişti telefonda; galiba yapmalıydık.

Gittim, üçlüye, hayır, elbette şekerleme amacıyla değil, oturup sehpa bekleyen dizüstü bilgisayarın kapağını kaldırdım. Açma düğmesine basmadan önce yanımdaki televizyon kumandalarını sehpa koyarak, tepeme dikilen Nilgün’e oturmasını işaret ettim. Dizüstünün parola korumasız çıkmasını beklemiyordum. Çıkmadı. Kapağı kapadım, arkama yaslandım ama içimin geçeceğini anlayınca doğruldu.

Tefo, çıktığı gibi eller cepte döndü salona.

“E?” dedim. “Ne diyorsun?”

Yanıt vermeden, acayip dalgın pozlarda pencereye ilerledi, perdeyi araladı, dışarı baktı. Bize dönmeden, “Ne yok bu dairede?” dedi.

Hah, dedim, buyur. Kesin bir şey yakaladı, ağlatmadan vermeyecek.

Nilgün, altı küsur senedir bizle çalışmıyormuş, bunun pozlarını ezberine almamış gibi, “Kir,” dedi.

Döndü Tefo, yanımıza geldi. “Sorduğum o değil ama dediğin doğru. Ev tertemiz sayılır. Düzenli... Dediğin gibi, bekâr genç evlerine dair genel kaniya uymuyor.” Durdu, yüzünü hafiften buruşturarak bana baktı. “Uyması şart değil, diyeceksin.” Diyecektim, dememeli miydim? “Değil elbette. Ayrıca temizliği annenin gelip

gitmesine bağlayabiliriz. Şimdi...” Durakladı, eliyle boş verelim bunu anlamına sayabileceğim bir hareket yaptı. “Duyduklarımız ve gördüklerimize dayanarak nasıl bir portre çizebiliriz? Vedat?”

Kalktım. “Elektrikler kesikti; çalışamadım, örtmenim,” dedim. “Sınava mı tutuyorsun ulan bu saatte? Ne söyleyeceksen söyle işte.”

Güldü Nilgün. Tefo, yorgun iç çekerek yüzünü sıvazladı. “Haklısın,” dedi. “Kusura bakma. Şimdi... Seyfo ve kapıcıdan öğrendiklerimiz... Umut, dışarıyla fazla ilgilenmeyen, klasik tarifine uyan işlerde tutunamayan, yirmi altı yaşında ve bekâr bir erkek... Bilgisayarlarla ilgili işler yaparak geçiniyor. Bu tip insanlara dair—”

“Tefo be,” diyerek lafını kestim. “Saat bire geliyor. Uzatmasan... Deminden beri dolanıp duruyor, iz arıyoruz. Kaldı ki burası suç mahalli mi, hatta ortada bir suç var mı, bilmiyoruz. Hem eleman kayıpsa bir an önce harekete geçmek gerekmez mi? Ha gü-lüm? Ne yokmuş evde, onu söyle sen.”

İyi be, dercesine zoraki gülümsedi ortağım. Ardından, madem uzatmama izin vermeyeceksin, iki saniye daha sabret gibilerinden dudak büzdü ve sonunda, “Fotoğraf,” dedi.

“Ne fotoğrafı?” Nilgün dilimin ucundan kapmıştı soruyu.

“Kendisinin, annesinin, babasının...” Gözleri duvarlarda dola-ndı; sağ eli, karşınızda bilmem kim dercesine kalktı. “Evin hiç-bir yerinde duvara asılmış, yapıştırılmış yahut herhangi bir yere konmuş tek bir fotoğraf bile yok. Manzara resmi, not kâğıdı, çı-kartma, hatta afiş bile yok.”

İçtenlikle bir kez daha, “E?” dedim.

“Garip değil mi sence?”

“Nesi garipmiş?”

Tefo, sabırsız iç çekerek, “Oğlum,” dedi, “insanın evinde aile-sinin bir tanecik dahi fotoğrafı olmaz mı?”

“Olmayabilir. Sevmiyordur ana-babasını.”

Ortağım göz devirirken, “Bilgisayarın içindedir resimleri belki?” dedi Nilgün.

“Ya,” dedim, “buyur. Artık herkes fotoğraflarını bilgisayarı-
rında saklıyor, canı çeken sosyal ağlarında yayınlıyor. Dijital çağ-
dayız, oğlum!”

Bir daha iç çekti Tefo. Kafa salladı. Sallamanın yetmeyeceğine
mi karar verdi, nedir, üstüne bir de, “Hayır,” dedi. “Tamam, belki
haklısınız, belki dediğiniz gibidir, belki bilgisayardadır fotoğraflar
ama bana ters geliyor...” Göz kıstı. “Burada... Kaç, iki miydi, iki
senedir oturduğu bu dairede kişiliğine ya da nelerden hoşlandığına
işaret edecek hiçbir şey yok. Takım falan tutmuyor mu bu çocuk?”

“Tutmuyordur, ne var? Mecbur mu? Ayrıca kitaplar var, çizgi
romanlar var... Bilgisayar var.” Aslında haklıydı Tefo. Psikoloji-
sini, nedenlerini ha deyince sayamayacağım elbette ama yanlış bil-
miyorsam herkesin malını, mülkünü, çevresini kişiselleştirme eği-
limi vardır. Köpeklerin çişleriyle bölge işaretlemeleri gibi bir şey
midir, bilmiyorum ama hemen herkes masasına, duvarına kendin-
den, ne bileyim, ailesinden, sevdiklerinden, arkadaşlarından, tut-
tuğu takımdan, hayranlık duyduğu sanatçılardan yahut inancından
bir şeyler asar, yapıştırır, değil mi? Odasına, ofisine, arabasına...
Sahi, bir nazar boncuğu dahi görmemiştik. Oğlan değilse bile anne
bir nazar boncuğu asmaz mıydı oğlunun evine?

Hım. Peki, garip diyelim, kabul. Ne çıkıyordu bundan?

“E,” dedim, “ne diyorsun o zaman?” İşaret parmağım yüzüne
doğru kalktı. “Şimdilik bir şey çıkmıyor dersen döverim, ona göre.”
Tuş seslerine döndüm. “Sen ne yapıyorsun?”

Nilgün, bakışlarını telefonunun ekranından kaldırmadan, “Fey-
sine bakıyorum,” dedi. Tuşlarla işi bitti, parmağı ekranda gezindi.
“Soyadı neydi çocuğun?”

“Dakik,” dedim. Hem Seyfo’nun yolladığı mesajda hem kapı
ziline yazıyordu; hiç mi dikkat etmemişti?

“Bir dakika... Hah!” Bakışları ekrandan ayrıldı, yaptığı müt-
hiş buluşu açıklayacakmış gibi önce bana, sonra Tefo’ya döndü.
“Yok burada.”

E, demedim bu sefer. Demedim çünkü benim gibi fazla kafası basmayıp kafam basmıyor yerine gerek duymuyorum türü bahaneler uyduranlar haricinde ki bir sene sonra o da baştan aşağı değişecekti, artık internete erişebilen aşağı yukarı herkesin yahut çoğunluğun malum sosyal ağda sayfası vardı, biliyordum. Umut'un şimdilik elimizdeki portresi düşünüldüğünde, sosyal ağların bildiğim kadarıyla en meşhur ve kalabalığında yer almaması azıcık garip sayılabilirdi. Belki.

“Öbürüne de baksana,” dedim. “Kuşlusuna.”

Nilgün'ün parmaklar harekete geçti. Tefo yanıma gelip dikildi. Biraz sonra Nilgün, “Burada da yok,” dedi.

“*Nik* kullanıyordur belki,” dedi Tefo. Gayet mümkündü tabii. Duraklayınca kafamı kaldırıp baktım. Gene dudak büzüyordu kardeşim. “Şeyden de arasana bir...”

“*Gugıl* mı? Bir saniye...” Parmaklar hızla oynadı. Ne yalan söyleyeyim, biraz hayranlıkla izledim. Gezegene egemenliğimizde büyük pay sahibi başparmakların jet hızıyla çalışmalarına artık hemen her yerde rastlıyordum. Benim sosisimsiler minnacık harflerde hâlâ beceriksizler maalesef. Benil farkı diyemiyorum çünkü bırak yaşıtlarımı, daha büyüklerde bile bolca görüyorum. Telefonsuz, daha doğrusu yeni telefonların sunduğu kırk ayrı dalgasız yaşayamama gibi bir derdim bulunmadığından kıskanıyorum diyemem ama.

Çok geçmeden gene kafa salladı Nilgün. Uzanıp baktım. Bir sürü Umut ve Dakik vardı ama hiçbirini yan yana geçmiyordu. Memlekette internet ortamında adı geçecek bir tane dahi dakik Umut yoktu demek.

Bilgisayarları açabilseydik, diyecektim, “Kafadan alıp götüremeyiz bilgisayarları,” dedi Tefo.

Birimiz daha raftaki imgesine uzanırken ötekinin leblebi demesine alıştık. “Onu diyecektim,” dedim. “Ne yapacağız, hacım? Kayıp sayacak mıyız oğlanı artık? Hayır, saat biri geçti ve kayıp sayacaksak vaktin kıymeti artıyor, ondan soruyorum.”

İç çekti Tefo. “Haklısın.” Durakladı, yalnız şu var diyecekmiş gibi hafifçe elini kaldırdı, vazgeçti. Kafasında tilkiler koşturuyor, olgular varsayımlara bağlanmaya çalışıyorlardı herhalde. Gözleri kısıldı, birkaç saniye öylece durdu. Derken birden iç çekti.

“Aslında—”

“Ya, kusura bakmayın da,” dedi Nilgün. “Acelemiz yok mu? Zaman önemli demedin mi sen demin?”

Sırıttım. Güzel; hiç değilse bu sefer, iki dakika sus, allame-i cihan Tevfik Dağdelen Efendi yumurtlarken uslu dur bakayım bakışlarının hedefi değildim.

Benim bodur, artık bozuldu mu, nedir, dudak büktü. Hafifçe onay verdi, “Seyfo’yu bir arayalım o zaman,” dedi, telefonunu çıkardı. Parmak gezdirmede benden mahir değildi; rehber, numara, ara, bul... Ama birden vazgeçti Tefo; işaret parmağı havada, bir an durdu ve telefonu cebine attı.

“Fotoğraf yok, o yok, bu yok; takıldın değil mi?” dedim.

“Sırf onlar değil,” dedi. “Çekmecelere falan baktınız, değil mi?” Kafa salladık. “Umut’un nasıl biri olduğuna dair neredeyse hiçbir şey yok. En fazla düzenli yahut titiz diyebiliriz ki onlar da anneden kaynaklanıyor çıkabilir.”

“Başka şeyler de var,” dedim. “Din, felsefe, siyaset ve komplo teorileriyle ilgilendiğini, yuduruk esrarlı macera romanları ve belki eskiden çizgi roman okuduğunu biliyoruz. Bilgisayar işi yapıyor, yalnız yaşıyor. Annesi arada geliyor; yemek getiriyor, temizliğini hallediyor. Tertip meselesini, dediğin gibi, anneye bağlayabiliriz. Abartmaya gerek yok bence. Ha, bir de oğlan loto, bahis, falan oynuyor.”

“Acaba?”

“Valla babacığım, kuponlar masada...”

“Onu demiyorum. Kitaplara dikkat ettin mi?”

“Çoğu temiz, okunmamış gibi; onu mu diyeceksin?” E, yani gibisinden iki yana el açtı bıdık paşa. “Kitaplar temiz, fotoğraf,

resim, bilmem ne yok... Ev desen,” Nilgün’e bakıp unutmadım, soracağım sonra gibilerinden tek kaşımı kaldırdım, “bekâr evlerine yakışmayacak denli düzenli...” Duraklama sırası bendeydi; zırt pırt, başkasını bulamıyormuş gibi kullanma riskine aldırmadan bir daha, “E,” dedim, “ne çıkardın bunlardan? Alengirli mevzular mı?”

Tefo’nun alt dudağı fazla mesaideydi bu gece. “Belki,” dedi.

“Bilgisayar işi yüzünden, değil mi? Şirketlere güvenlik duvarları... Girmediği yer yoktur bunun; olmadık bir şey buldu, kaçırıldı diyeceksin, değil mi?”

“Onu demek için erken.”

“Geç bile olabilir ama.” Kalktım, telefonumu çıkardım. “Arıyorum ben Seyfo’yu... Anneden veya oğlandan haber almıştır belki. Boşu boşuna hikâyelere dalmayalım.”

“Valla benim aklıma—”

Bu sefer lafını kesen ne ben ne de Nilgün’dü.

Kapı zili.

Din ve don. Birer adet.

Suspus bakiştık. Saat biri geçmişti. Hiçbir şey demeden, hiçbir sorguya, tartışmaya, karar mekanizmasına dalmadan davrandım, cep telefonumu cebime tıkıp gittim, kapıyı açtım.

Top sakallı, saç kırırcıklıktan son anda vazgeçmiş denebilecek ölçüde dalgalı ve kabarık, orta boylu, biz yaşlarda veya belki bizden biraz daha büyük, baygın bakışlı tombalak adamla kafalarımızın üzerine karşılıklı soru işaretleri çizerek birkaç, belki üç, belki beş saniye öylece kalakaldık.

Ardından klişe can simidim sert başkomiser devreye girdi.

“Kimsin ulan sen?”

Ani ve sert sorum karşısında sorulara boğulmuş baygın bakışlar birden aydınlandı, gözler hızla kırpışır, kaşlar merhamet diler nircesine kalkarken sağ başparmak otostop işaretiyle yükselip arkayı işaret etti.

“Ö-Ömer ben...”

“Hangi Ömer? Soyadın yok mu senin?”

Yanıtından önce yutkundu adam.

“Gömer.”

Üç numaranın sakini, Umut’u, kapıcıya dizüstü bilgisayarının tamiri için başvurmasını salık verecek ölçüde tanıyan komşusunun babası, annesi yahut adını koyan her kimse muzip adam veya kadını anlaşılan.

Hazırlıksız yakalanınca tutmak zordur; fakat kulunuz, inatla tekrarlayıp duruyorum, diğer şeyler gibi akli güneyde safhasını da geride bırakmıştı artık. Hiç kıkırdamadan, komedi filmi mi çekiyoruz, ne oluyor, kamera şakasına mı denk geldik yoksa eleman bitirimin önde gideni, alırım paçanı mı demeye getiriyor anasını satayım sorularına dalmadan, “Ömer Gömer demek,” dedim. “Alay mı ediyorsun ulan?”

“Yo-yok valla...” Başparmak hâlâ aynı konumdaydı. “Burada oturuyorum... Üç numara. Zilde yazıyor...” İyi. Bitirim, kabadayı, vesaire değildi en azından.

“Aferin.” Gerek var mıydı bu pozlara? İşe yaradığı sürece dert değildi. “Ne istiyorsun?”

“Şey...” Yine yutkundu Ömer Bey. “Umut yok mu?”

“Ne yapacaksın Umut’u?” Kimsin, necisin, bu saatte komşumun dairesinde ne işin var yollu sorulara fırsat tanımamalıydım. Uzanıp içeri bakmaya kalkışınca eller belde daha bir dikildim. “Alo?” dedim. “Ne yapacaksın Umut’u?”

Azıcık geri çekildi. “Hiç,” dedi. “Demin balkona çıkmıştım... Salonda ışığı görünce...” Durakladı. Toparlanıyordu herhalde. “Siz kimsiniz?”

“Arkadaşı mısın sen bu Umut’un?” Karşı atağa kalkıyordu; Yugoslav faulünün zamanı gelmişti. Aniden uzandım, cevabına fırsat tanımadan, “Gel hele, gel,” diyerek kolundan yakalayıp içeri

çekiverdim. Beklemiyordu, tökezleyerek daireye daldı. Kapıyı kapadım. Elimle işaret ederek, “Salona,” dedim.

Tefo’nun, ben kapıda babalanırken duruma hemen ayılıp rolüne bürüneceğini biliyordum. Benzer numaraları daha önce çekmiştik ve yaptıklarımızı Nilgün de biliyordu. Bozuntuya vermeyecekti.

Şaşkın duraksayan, ne bu ya türünden bakınan adamı itekleyerek önüme katıp salona soktum. Herhangi bir rol kararlaştırmamıştık ama endişelenmeme gerek yoktu; küçük trupumuzun çalışmaları, izleyen çıksa en az solo performanslarım kadar alkış alırdı ve onca filmde aparma doğaçlamalarımızda şimdiye dek fena işler çıkarmamıştık.

“Komşuymuş bu tombalak,” dedim salona girer girmez. “Hesapta balkona mı ne çıkmış, ışığı görünce bir bakayım demiş.”

Benimki beklediğim gibi durumu kavrayıp çarçabuk üçlü koltuğun ucuna kurulmuş, bacak bacak üstüne atmıştı. Öteki benimki, hemen arkasında, ayaktaydı. İkisi de hiç sırtımadan, hiç renk vermeden adamı kocaman bir kusmuk öbeğine bakar gibi süzdüler. Tefo’yla benzeri numaraları, dediğim gibi, defalarca çekmiştik. Tecrübeliydik. Nilgün’ün beklenmedik kıvraklıklarına, ortam gerekliliklerine kolayca uyum sağlamasınaysa elimde geriye dönük başka referans noktası bulunmadığından mecburen bahsedip durduğum üzere, yılbaşından beri şaşırmıyordum.

Ömer Bey’i yakasından yakalayıp koltuğa itekledim.

“Otur.”

Hiç ses çıkarmadan üçlünün diğer ucuna tek yanak oturdu adamcağız. Tepesine dikilip kol kavuşturdum. Sorguyu, rolün içeriğini Tefo’ya bıraktım.

Tefo, herhalde adamcağız iyice gerilsin, korkacaksa korksun diye otuz-kırk saniye kadar dik baktıktan sonra, “Adın ne senin?” dedi.

“Ömer,” dedi Ömer Bey. İyi bari dedim içimden; ciddiyet bozulmayacaktı. Kültürümüzde, dilimizde ad ile soyadın birlikte

söylenme alışkanlığının bulunmayışına şükredeceğim o saate dek hiç aklıma gelmemiştii doğrusu.¹

“Arkadaşı mısın Umut’un?”

Ömer Bey önce Nilgün’e, sonra dönüp bana baktı. Neyi yakıştıırıyordu bize acaba kafasında? Mafya? Polis? Dur bakayım, çok gevelerse kafasına şaplağı indiriveririm, dedim. Dudaklarıma kıpırdamama komutu vererek içimden gülecektim, birden insanların itilip kakılmayı, abuk sabuk sorgulanmayı bunca kanıksayışının ve bu olguyu işime geldiğinde hoyratça kullanmamın acılığı içimi yana ittirip içimde açılan boşluğa dalıverdi. Utandım. Sebepleri üzerine kafa ütüleyecek, gelecek ümidinin kalplerden hunharca söküldüğü bu cehalet ve bayağılık çağı hakkında atıp tutacak bilgi altyapım yok; bilen, fazla iplenmemeye yahut iplenip tehditten hakarete tonla namussuzlukla karşılaşmaya aldırmadan yiğitçe anlatıyor ayrıca.

“Şey,” dedi Ömer Bey, tekrar Tefo’ya bakarak. “Komşuluk ölçüsünde...”

Tefo hangi perdeden devam edecekti, bilmiyorum. Birden davrandım, geçip koltuğa, ikisinin arasına oturuverdim. Ortağımla sekreterime ya da isterseniz can dostumla şimdilik, gelecek belirsiz diye şimdilik diyorum, cananıma hiçbir şey söylemeden, vicdani sızımın itelediğı strateji değışikliğini açıklamaya kalkışmadan, “Bak, birader,” dedim, “her ne zannediyorsan değıliz biz.” Gözleri kırpıştı Ömer Bey’in. Bir şey diyecek gibi ağzını açtı, elimi kaldırdım. “Deminki kabalıklarım için özür dilerim.” Tefo’ya döndüm. Madem öyle, buyur bakalım gibilerinden göz onayını verdi. Nilgün’e baktım; hoşuna gitmişti galiba. Gülümsedi.

Tekrar adama döndüm. “Biz...” deyip durakladım. “Biz, Umut’un annesinin bir arkadaşının arkadaşlarıyız. Kötü bir niyetimiz yok.” Sahtekârlığı birden kenara itip tövbeyle alelacele dürüstlüğe yelken açmaya kalkışınca zırvalamak, uyduruk cümle kurmak normaldi

1 Saptama, en azından bildiğim kadarıyla sevgili Suat Duman’a ait. Bkz. *Cinayet Mevsi-mi*, Alakarga 2012, sf. 13 (V.n.)

belki. Çabuk toparlandım gerçi. Adlarımızı, ne işle uğraştığımızı söyleyip fazla ayrıntısına girmeden derdimizi anlattım.

Sakinleşmişti Ömer Bey. Lafım bitince, vay be, çok ilginç gibilerinden bir ifadeyle, “Özel dedektifsiniz demek,” dedi. “Valla ben de merak ettim şimdi Umut’u.”

Merak ediyordu, eyvallah ama nereye gittiği ne, evinde olmadığını bile bilmiyordu Umut’un. Bugün mü? Evet, öğleden sonra, iki-iki buçuk arasında görmüştü. Tam saatini bilmiyordu, hayır. Kapıcı öğlen servisi için geldiğinde işte. Kapıyı açınca görmüştü. Evet, evet, kapıcıyla konuşuyordu. Yok, ne konuştuklarını bilmiyordu. Bir şey aldirmayacaktı kapıcıya; o yüzden fazla kalmamıştı kapıda. Nasıl? Evet, tabii. Selamlaşmışlardı Umut’la. Ne haber, nasılsın, eyvallah. O kadar. Yok, bir daha görmemişti. Of günüydü bugün; bu saate kadar ense yapmıştı. Nasıl? Boş işte. Boş gün... İngilizceden pelesenk. Evet, evet, bütün günü televizyon karşısında sıza uyana geçirince yatma saatinde uyku tutmamıştı. Zaten o yüzden balkona çıkıp... Evet, evet, dediği gibi, Umut’un dışarı çıktığının farkında değildi zaten. Salonun ışığını görünce evde zannetmişti. E, zaten Umut’un geç yattığını biliyordu. Nasıl? Yok, yok. Öyle sık değil. Arada. Esasen yaz geceleri. Yazın millet tatile gidince... E, işte öğrenciler. Nasıl? Ah, pardon. Emekli müzik öğretmeniydi Ömer Bey. Evet, erken. Birkaç senedir özel ders veriyordu. Gitar ve piyano. Solfej. Evet, evde... Haftada iki gün de Ebegümeci Eğitim ve Gelişim Merkezi’nde. Bostancı’da. Nasıl? Ha, Ebegümeci demediniz tabii; farkındayız. Adı başka, anladık. Anladık ama durduk yerde kâr amaçlı bir kuruluşun, eğitim verse bile reklamını yapacak değiliz, beyefendi. Şu kadar romanda şimdiye dek tek bir marka geçti mi? Yerleştirilmiş ürün gördünüz mü? Hayır, efendim. Kitap, yazar, film, tiyatro, vesaire, eyvallah. Başımızla birlikte, gururla anarız adlarını. Hizmet onlar. Ha, sosyal ağ, arama motoru, değil mi? Dikkat etmiyorsunuz, efendim: Onları Nilgün Hanım ağzından kaçırıldı. Habersizdi çünkü. Uyaracağız kendisini, merak buyurmayın. Eh, evet, daha önce adlarını zikrettik bazılarının, etmedik değil ama artık etmiyoruz. Vicdanımız elverirse ederiz gene gerçi. Duruma bağlı. *Wikipedia*’yla *Google*’ı

kastediyorsanız, ilki malum kâr gütmüyor; ikincisiyse neredeyse herkesin en yakın başvuru kaynağı artık. Diğerleriyle aynı muameleyi yapıp anmazsak haksızlığa girer. Ayrıca kıymetlerini seneye anlayacağımız *Twitter*, *Youtube*, vesaire var; yeri gelirse onları da adlarıyla anarız. Ha, bir de bizim araba var; *Taurus*. O başka şey belirtiyor; ayrıca üretilen, satılan, pazarlanan marka değil. En hasından, en temizinden fukara işidir bizimki. Ha, nedir, isteyen gelir, delikanlı gibi verir parasını, sponsor olur; Ortaçağ, Rönesans, bilmem ne hesabı sanatçıya velinimet olur; o zaman eyvallah. Ah-lâki ölçüler dâhilinde bahsederiz. Neyse takılmayın siz yazarın durduk yerde okura dönüp konuşmasına Ömer Bey; devam edin.

Nerede kalmıştı? Hah, yazın pek öğrenci gelmiyordu. Tatil, malum. Diyeceği, daha ziyade yaz geceleri böyle... Evet, evet. Yazları, haftada bir, bazen iki gece, balkonda sıcağa ve sivrisineğe karşı yiğitçe bira, biraz sohbet... Bazen içeride oyun. Film, vesaire. Ama hayır, Umut'un arkadaşlarını tanıımıyordu. Bilmem, çıkıyordu herhalde dışarı. Hep evde... Nasıl? A-a? Valla hiç dikkat etmemişti. Sahi. Kusura bakmayacaktık; neden Umut'un duvarlarında, masasında, dairenin hiçbir yerinde fotoğraf, afiş, resim yoktu, bilmiyordu. Futbol? Yok, futbolla hiç ilgilenmiyordu Ömer Bey. Haliyle Umut'la aralarında takım lafı geçmemişti. Ne geçmişti peki? Ne geçmişti derken? Sohbet, diyoruz. Geceleri oturuyormuşsunuz ya bazen, onu soruyoruz. Nelerden bahsedersiniz? Hım. Bilmem. Genel konular. Güncel şeyler. Memleket, dünya... Felsefe? Felsefe mi? Ha, kitapları... Evet, evet, tabii. Yok, ben pek kitap okumam. Öğrenciliğimde okurdum gerçi. Ama sonra hayat gailisi...

Evinde ve haftada iki gün Ebegümeci Eğitim ve Gelişim Merkezi'nde, genellikle küçüklere piyano ve gitar dersleri vererek geçinen, adıyla kafiyeli ve bakışa göre komik yahut ayıp ya da alınmasının ilintili bir sebebi varsa belki ürkütücü soyadlı Ömer Bey'den dişe dokunur bir şey öğrenemeyecektik anlaşılan. Genellikle yaz geceleri ama kış ve baharlarda da ara sıra yaptıkları sohbetlerle destekli iki senelik komşuluğa rağmen Umut'a dair bildikleri, bizim şu son birkaç saatte öğrendiklerimizden fazla değil gibiydi. Ne iş yaptığını ve annesini, annesinin haftada bir, iki veya üç defa

uğrayıp yemek getirdiğini, ütüsüyle, çamaşırıyla, derleme toplamasıyla ilgilendiğini biliyordu ama ötesi yok gibiydi. İlişkileri komşuluk üzerinden arkadaşlıktan ziyade yan yana oturan, arada görüşen, yaş icabı belki amca-yeğen denebilecek iki uzak akrabanınki gibiydi. Evet, evet, yaş farkı... Bazen, nasıl dese, Umut'un anlattıklarından, esprilerinden hiç anlamıyor, anlıyormuş gibi yapıyordu. E, yirmi bir yaş fark... Kendi gençliğinden hatırladığı tavırlar, hayata bakışlar Umut'ununkilerle fazla örtüşmüyordu ama olsun, idare ediyordu. Yalnızlıktan biraz... Boşanmıştı Ömer Bey. Çocuğu yoktu; ötesi, yakın akrabası, arkadaşı... İki yalnız, yan yana... Ama hayır, yeri değildi şimdi. Severdi Umut'u sonuçta. Anlattıklarını anlasın, anlamasın, iyi çocuktu. Ciddi merak etmişti şimdi...

Bu kadar sorgu yeter gibisinden durakladı Ömer Bey. "Polise haber verecek misiniz?"

"Vereceğiz," dedim.

"Bulabilirler mi?"

Dudak büktüm. Kayıp vakaları, az kafa çalıştıranın kolayca tahmin edebileceği üzere, en zorlu adli vakalardandır. Bulunmak istemeyeni veya bulunması istenmeyeni bulmak hiç kolay değildir. Polisin izlediği yahut tüzüğü icabı izlemesi gereken standart bir yol vardır: Başvurulduktan sonra kayıp şahsa ait mümkün tüm bilgiler toplanır; kaybolan çocuk değilse ve varsa cep telefonu ve kredi kartı hareketlerinin kayıtları için emir çıkartılır. Bulunanlar, varsa başka ipuçlarıyla birleştirilir ve özellikle olay henüz tazeyken harekete geçilir; ilgililerle görüşülür, gene varsa şüpheli kişiler takibe alınır. Ama bilen biliyor ve palavranın faydası yok: Tüm bunlar genellikle kâğıt üstünde yahut laftadır. Özel bir durum, mesela feci yünlü biri veya öyle birinin bir yakını söz konusu değilse tüm çalışma genellikle kayıp şahsın Genel Bilgi Tarama sistemine kaydıyla kalır. Ötesi anca rutin trafik aramalarında, bas-kınlarda ve benzerlerinde toplanan kimlikler sisteme girildiğinde şahsın herhangi bir nedenle arandığı ortaya çıkarsa... Ya da bazen en istenmeyen sonuca ulaşılır: Bir yerde bir ceset bulunur, kimlik tespiti yapılır, vesaire. Başka, mesela toplumsal yahut siyasal

konularda evet, sonuna kadar ama bu hal için polise kızmak, her kayıp vakasına ekip tahsis edilemeyeşine sövmek anlamsızdır. Koskoca ülkeyi bir yana ayır, sırf İstanbul gibi insan kaynayan devasa kentlerde bile saklanacak deliğin haddi hesabı yoktur. Parası yeten bizim gibilere başvurur ya, çoğunlukla sonuç alınamadığını deneyimlerimden biliyorum. Özü, kayıp vakaları pis, zor vakalardır sahiden; çoğunda polis de aileler veya diğer ilgililer kadar çaresizdir.

“Belki,” dedim. “Şartlara bağlı. Ama polise elbette başvurmak lazım.”

“Ya siz?”

“Biz de arayacağız elbette. Yeterli tecrübemiz var bu işlerde.”

Şakağını kaşdı Ömer Bey. “O zaman,” dedi, “polisten önce size söyleyeyim...”

“Valla iyi yapmışsınız,” dedi Seyfo. Saat ikiyi geçmişti; anlatıklarından sonra Ömer Bey’i Nilgün’le salonda bırakıp mutfığa geçmiş, kapıyı kapayıp Seyfo’yu güzellik uykusundan kaldırmıştık. Uykusu hafifti gerçi ve ekranında adımı görünce çabucak ayılmıştı. “Adamın söyledikleri doğruysa durumu tam kavramadan polise haber vermemek daha iyi.”

“Şimdilik tabii.” Daireye girmiştik bir kere. Her yanı parmak izlerimizle bezemiştik. Umut sahiden kayıpsa ki öyle görünüyordu, en azından ebeveyni polise başvuracak, polisse er ya da geç bizim gibi yapacak, Umut’un dairesini inceleyecekti. Ayrıca, tanık vardı. Ömer Bey’in işgüzarlığı yahut bize güvenmeyeceği tutsa, kalkıp polise gitse, bizden bahsetse hatır katarıyla sonunda paçayı illa sıyıırırdık ama epey dil dökmemiz gerekirdi. “Önünde sonunda karşılarına çıkmamız gerekecek. E, ne diyorsun?”

“Ne yalan söyleyeyim, şaşırdım açıkçası. Umut’un esrarengiz işler çevirebileceği ya da o tür bir şeylere karışabileceği hiç aklıma gelmezdi.”

“Anneyle konuştuğun mu benden sonra?”

Konuşmuştu. Haliyle telaşlanmıştı kadın. Hemen polise başvuracağını söyleyince, bence telaşa henüz mahal yok ama sen bilirsin, demişti Seyfo.

“Sonra?”

“Sonra ne yaptı, bilmiyorum. Konuşmadım bir daha.”

“Merak etmedin mi oğlum?”

“Sızıp kalmışım, Vedat.”

“O da aramadı?”

“Aramadı.”

Polisin gecenin köründe gelen bir başvuruya hemen sahada harekete geçmeyeceğini, telefon ve benzeri izler için savcılık emriyle uğraşacağını, kayıttı, kırtasiyeydi derken burada yahut artık hangi izlere ulaşabileceklerse onların peşinde soruşturmaya, herhangi bir sebeple tüm bunlarla uğraşacağı tutarsa tabii, en erken öğleye doğru girişeceğini gene deneyimlerimizden biliyorduk. Tezgâha koyup hoparlörünü açtığımız telefonun başında, bakıştık Tefo’yla. Ne sorduğunu anladım, onayımı belirtince, “Dalıyoruz işe o zaman,” dedi.

“Valla, dalın, Tefo. Normal tarifieden.”

Bir daha bakıştık. Aç ayı elbette hamamda bayılma numarasına gönülsüz yaklaşırdı ama hatırlı dostun üstlenmemizi hatırlı dostu hatırına istediği bariz işe, herhangisine kestiğimiz türden fatura çıkarmak yakışık almayabilirdi.

“Kim ödeyecek? Sen mi?”

“Aynen. Dost işi lafı etmeyin ama. Normal müşteri sayın. Her zaman yaptıklarımız gibi.”

Seyfo’nun boşanma dertli birkaç müşterisine hizmet vermiştik. Seyfo hiçbirinde dost muamelesi, kolaylık, indirim, vesaire istememişti. Hiçbirinde cebinden ödeme yapmamıştı gerçi.

“Aileye söylemeyecek misin?”

“Söylerim sonra. Siz işe girişin de...”

Tefo sen bilirsin gibilerinden dudak büktü. “Yalnız,” dedi, “çocuk, elimizdeki bilgiye göre dokuz saattir falan ortada yok. Kendi gidip bir yere saklanmadıysa...” Durdu. Ardından geleceği biliyorduk.

Tefo’nun nahoş duraksayışını kavrayınca, “Farkındayım,” dedi Seyfo. İç çekti. “Siz hemen işe koyulun, ne gerekiyorsa yapın. Buradaki işim öğleni bulmaz; biter bitmez atlar, gelirim.”

“Ne gerekiyorsa?” dedi Tefo. “Emin misin?”

“Niye?”

“Oğlanın bilgisayarlarını kurcalamamız şart. Parola koruması koymuş; ya alıp götüreceğiz ya bilen birini buraya getireceğiz. Her iki halde de sorun çıkabilir. Götürsek, polis devreye girdiğinde—”

“Anladım,” dedi Seyfo. Biraz düşündü. “Nereden baksan tatsız.” Bir daha durakladı. “Polisi dert etmeyin. Neyle ne kadar uğraştıkları malum. Sorun çıkarsa bakarız. Vekâletiniz var bende nasılsa; idare ederiz. Sizin eş dost da işe yarar sıkışırsanız. Uğraşacakları tutarsa ne yapalım, biraz köşe kapmaca oynayacağız artık.”

“Anlaşıldı, hacım,” dedim. Bir şey çıkarırsak hemen haber verecektik. Vedalaşıp kapadık. Salona döndük. Ömer Bey’le Nilgün konuşmadan, öylece oturuyorlardı. Nilgün’ün gözlerinden uyku akıyordu. Adama anlattıkları için teşekkür ettik, endişelenmemesini, durumu polise bildirmek dâhil gereken ne varsa yapmak üzere hemen harekete geçeceğimizi, onaysa beklemekten başka bir şey düşmediğini söyledik. Artık evine gidebilir, kaçan uykusunu kovalamaya kaldığı yerden devam edebilirdi. Bir şey bulduğumuzda lütfen haber vermemiz ricası dışında pek bir şey söylemedi. El sıkıştık, kapıya kadar geçirdim, telefon numarasını aldım, benimkini verdim, bir daha vedalaştık.

Salona döndüğümde Tefo masanın altına girmişti. Güç birimine giren fişleri çekti, bilgisayarın mırıltısı durdu. Gidip eğildim, bilgisayarı kucakladım, masanın üstüne koydum. Nilgün, herhalde mutfaktan bulduğu bir torba uzattı; monitörün yanında, askeri nizam misali yan yana dizili üç harici disk ve iki flaş belleği

içine attım. Bu kadar düzen, tuhaftı. Tuhaf mıydı? Düzen takıntısı mıydı? Hım. Başka alınması işe yarayabilecek ne vardı? Bakındım, formüllü-işlemlü-şemalı sayfaları aldım, torbaya koydum. Babamın bir göz atması fayda sağlayabilirdi. Tefo dizüstünü koltukaltına sıkıştırmıştı. Şimdilik yeterli gibiydi. Çıkmadan önce, dişe dokunur, dikkatimizden kaçmış bir şey var mıdır hesabı her yana son bir kez daha baktık.

Saat üçü geçiyordu. Önce Nilgün'ü, sonra Tefo'yu bırakıp ofise gitmeye daha daireden çıkmadan karar vermiştim. Gecenin köründe evdekileri kaldırmak istemiyordum. Hem nasılsa sabah erkenden işe girişmemiz gerekecekti; ofiste birkaç saat kestirmem yeterliydi. Heyhat. Aldıklarımızı bagaja yerleştirip arabaya binince Nilgün, bildirmediğim kararımı telepatiyle aktarmışım gibi benle geleceğini söyledi. Üstelemedim. Ofisteki üçlüye sığmayız yahut istersek sığarız ama sonra aklımıza bu yorgunlukla çok iyi gitmeyecek konular düşebilir ve düşmesin diye şövalyelik uğruna masaya ayak uzatıp koltukta uyuklarsam kesin belim tutulur, dedim. Üst baş değiştirmen gerekmeyecek mi, demedim. Hiçbir şey demeden yola koyuldum.

Ömer Gömer beyefendinin anlattığı, bize ilginç, Seyfo'ya şaşırtıcı gelen hususu koltuğumda masaya ayak uzatıp uyuklamaya çalışırken anlatayım:

Dediğine bakılırsa adamın biri, ilki geçen cumartesi öğleden sonra ve sonuncusu geçtiğimiz çarşamba akşamı, birer gün arayla toplam üç defa gelmiş, ilk ve sonuncusunda kapısını çalmış, Umut'u sormuş. (Salı ve perşembe eğitim merkezinde derse gittiğinden adamın gelip gelmediğini bilmiyordu.) Orta boylu, kır saçlı ve bıyıklı, yaşlıca, belki altmışlarının ortasında belki başında ama epey dinç görünümlü bir adammış ve talihsizlik midir, artık niyeyse geldiği üç seferde de Umut'u evde bulamamış. İlk gelişinde, herhalde Umut'tan yanıt gelmeyince, aşağıdan, bizim yaptığımız aksine, kapıcı yerine Ömer Bey'in ziline basmışmış. Apartman

kapısındaki kameralı konuşma sistemi, bizzat gördüğümüz üzere, doğru dürüst çalışmıyormuş; söylediklerini anlamayınca mecbur otomatiğe basıp adamı apartmana almış Ömer Bey. Adamsa kapısına geldiğinde Umut'u sormuş. Ömer Bey, Umut'un nereye gittiğini elbette bilmiyormuş ve ayrıca, bilse dahi durduk yerde, yaşa icabı belki zararsız görünse bile sonuçta tanımadığı birine söyleyecek değilmiş. Ama haliyle gördüğünde Umut'a kimin uğradığını söylemeyebilmek için gerekli soruları sormuş. Adam adını vermemiş; sert denebilecek bir ifadeyle Umut'un bir arkadaşının babasıym demekle yetinmiş. Söz konusu arkadaşın da adını söylememiş, sonra gene uğrayacağını belirtip gitmiş. Ömer Bey, birinin uğradığını Umut'a söyleyecekmiş elbette ama pazar günü Umut'u görmemişmiş. Öğleye doğru kalktığını bildiğinden uygun gördüğü bir saatte kapısını çalmış. Heyhat, Umut gene evde yokmuş. Fazla takılmamış. Gün içinde öğrencileriyle uğraşırken, tabii, tabii, bugünün çocukları feci meşgulmüş, pazar da derse gelen varmış, unutmuş, Umut'a bir daha bakmamış. Derken adamı ertesi gün, akşamüzeri, elinde çayı öğrenci beklerken hava alayım diye balkona çıktığı sırada dış kapıyı açarken görmüş. Seslenmemiş, basamakları çıkışını izlemekle yetinmiş. Adamsa gidip herhalde yine Umut'un ziline basmışmış. Yine herhalde, bekleyip bir daha basmış ve Umut yine ve yine herhalde evde bulunmadığından, çok geçmeden gitmişmiş. Ömer Bey, Umut'u nihayet aynı günün akşamı, kapıcıya çöp vermek için kapıyı açtığında görmüş, ikidir uğrayan yaşlıca adamdan bahsetmiş. Umut, Ömer Bey'in dediğine bakılırsa şaşırmış ve Allah Allah, kimin babası acaba, demiş ama uzun uzadıya konuşmamış, teşekkür etmekle yetinmiş. Aynı adam, çarşamba akşamı yedi-yedi buçuk sularında üçüncü defa gelmiş, bu sefer yine Ömer Bey'in ziline basmışmış. Ömer Bey iyice meraklandığından dairesindeki ekranda görür görmez adamı içeri almış. Gene kapıda, gene ayaküstü konuşmuşlarmış. Adama, uğradığınızı Umut'a söyledim ama oğlunuzun adını vermediğiniz için sizi tanıyamadı, demiş hemen. Bu sefer verirsiniz, gördüğümde... Adam ilkindeki sertlikle adının Salih, Umut'un arkadaşı oğlunkinise

Armağan olduğunu söylemiş. Peki, niye arıyormuş Umut'u? Soru üzerine, Ömer Bey ne kadar iyi gözlemciydi bilmiyorduk tabii ama dediğine göre adam ilk defa sert ifadesinden sıyrılmış ve bezginlikle çaresiz üzüntü karışımı bir vurguyla aslında oğlunu aradığını söylemiş. Neredeyse bir aydır yokmuş oğlu ortada; aklına gelen, bildiği herkesin kapısını çalıyormuş. Umut da işte, oğlunun, Armağan'ın görüştüğünü bildiği arkadaşlarındanmış. Ömer Bey, haliyle adamın haline üzülmüş; Umut'un nerede oturduğunu nereden biliyorsunuz demek aklına gelmemiş; hay Allah, demiş, bir türlü denk gelemediniz Umut'la. Ardından, şöyle yapalım mı, demiş. Siz bana telefon numaranızı bırakın, görür görmez Umut'a vereyim hatta sizi aratayım. Olur mu? Olur, demiş adam; ceketinin cebinden bir dolmakalemle bir not defteri çıkarmış, defterden kopardığı sayfaya bir cep telefonu numarası yazıp Ömer Bey'e vermiş, teşekkür etmiş ve gitmiş.

Ömer Bey, aynı gece, saat dokuzu biraz geçe Umut'un eve geldiğini duymuş, kapısını çalıp adamın bir kez daha geldiğini söylemiş. Arkadaşın Armağan'ın babasıymış deyince, Umut adamı değil ama kaybolduğunu söylediği oğlunu elbette tanıdığını söylemiş. Arkadaşıymış. Ama epeydir görüşmüyormuş ve kaybolduğundan haberi yokmuş. Ömer Bey'in dediğine bakılırsa hem şaşır-mış, hem üzülmüş. Ömer Bey, adamın bıraktığı numarayı verince Umut hemen arayacağını söylemiş. Aramış mı, bilmiyordu Ömer Bey yalnız. O gece ve ertesi gün bir daha konuşmamıştı Umut'la. Bugünse, dediği gibi kapıcının öğlen servisi sırasında görmüş ama heyhat, aklına gelmediğinden adamı arayıp aramadığını sormamıştı. Ayrıca hayır, adam bugün gelmemişti yahut geldiyse bile Ömer Bey görmemişti.

Yine hayır, Ömer Gömer, soyadını değilse bile adını artık bildiğimiz Salih Bey'in bıraktığı numarayı da hatırlamıyordu maa-lesef. Ama anlattıkları bu kadarla kalmamıştı. Başka bir şey daha vardı: Salih Bey son gelişinde telefon numarasını bırakıp gittikten sonra Ömer Bey, artık meraktan mıdır, nedendir, balkona çıkıp adamın gidişini izlemeye kalkmıştı. İşte o zaman, Salih Bey'in

bir önceki gelişinde, daha doğrusu gidişinde gördüğü bir şey, bir kez daha görünce dikkatini çekmişti. Salih Bey caddeye inen so-kağa döndüğünde, nereden geldiklerini fark etmediği takım elbiseli iki kişi, hızlı adımlarla peşinden gitmişti. Aynı tipler miydi, yüzlerini görmediğinden ve ilkinde fazla dikkat etmediğinden, emin değildi ama beyninin hangi parçası, ne demeye ve nasıl saklayıp ikinci görüşte raftan çıkardıysa artık, birilerinin yaşlıca ve dinç Salih Bey'i takip ettiği kanısına kapılmıştı.

Cumartesi

Kocaman, pofuduk, gözleri bile görünmeyenlerdendi ve üstüme abanmış, yüzümü, ağzımın kenarını, çenemi, boynumu yalıyordu. Şirin. Fotoğrafını çek, paylaş; o derece. Fakat bende şans olsa der-ler ya, dili yumuşak, ıslak, hatta yapışkan değil, resmen zımpara gibiydi. Ne biçim bir köpeksin sen, dur bakayım şu dile bir...

Gözlerimi açınca, ağzımın kenarından akan salyalarla uğraş-mayı kesip elinde peçeteyle az geri çekilerek, “Günaydın,” dedi Nilgün. Gülümsüyordu. Selamına mırılıya yakın bir perdeden kar-şılık verdim. Çenemi sol omzumdan kaldırırken boynum, ayakla-rımı masadan indirir ve doğrulurken sırasıyla ayak bileklerim, ba-caklarım ve belim, bir daha koltukta uyumaya kalkarsam istifayı basacaklarını bildirdiler. Oflaya puflaya kalktım, gerindim, ağır-yan yerlerimi rahatlatmak için herhangi bir jimnastik uygulama-sında muhtemelen yer almayacak türden birkaç hareket yaparken, Nilgün peçeteyi masanın yanındaki çöp kutusuna atıp çıktı ve bir dakika bile geçmeden çay ve simitle döndü. Masaya bıraktığım telefonumu alıp saate baktım. Sekizi biraz geçiyordu. Seninki er-kenden kalkmış, ben salya dökerken çayı demlemiş, güne hazırlanmış ve çıkıp simit almıştı demek.

Elindekileri masaya bırakırken, “Gömleği çıkarıver,” dedi. Ha-yırdır, sabah vakti coştun mu yollu bakınca eliyle işaret etti. “Leke kalmasın, sileyim hemen.” Yakamı yokladım; solumda, omzuma kadar ıslaktı. Gömleği çıkardım, tuvalete girip yüzümü yıkadım.

Bizim ofisin bulunduğu iş hanı, daha önce bahsetmiş miydim, altı katlıdır. İlk üç katında biri büyükçe, diğeri ufak iki odadan mamul altışar ofis bulunur. Bu ofislerde çalışanlar ortak kat tuvaletini kullanır. Dörtten altıya kadarsa kat başına ikişer adet büyük, büyük derken ilk üç kattakilerin üç katı büyük, tuvaleti, tuvaleti ne, duşu bile bulunan ofisler mevcuttur. 2005'te işe ilk giriştiğimizde ikinci kattan bir ofis tutmuştuk. E, yedi yılda artık palazlandık, başımız bilmem nereye erdi yahut ermeye yakın, haydi bakalım deyip şubatta dördüncü kattaki boşalan babalardan birine geçmiştik. Artık bir buçuk göz ofiste oturup elde anahtar tuvalet kapısı tıklatmıyor, gönlümüzce def-i hacet edebiliyorduk türünden devam etmeyeceğim, endişelenmeyin.

Yüzümü kuruladıktan sonra dolaplarımızdan birinde her daim tuttuğumuz yedek gömleklerden birini giydim, masaya geçip kahvaltıma girişecekken benim bıdığın içeriden, “Bana da versene,” dediğini duydum. Daha demin bakmamışım gibi bir daha saate baktım. Sekizi geçmeye devam ediyordu.

“Günaydın,” diyerek girdi içeri Tefo. Simidi gösterip bölüyor-muş gibi yaptım, yok, yemeyeceğini söyledi. Sigarasını çıkardı, yaktı ve görüşmeye gelen müşterilere ayırdığımız iki koltuktan birine kuruldu. Aynı anda, hıyarım ben, dedim içimden. Masaya ayak uzatıp masa arkası patron koltuğu yerine müşteriler için aldığımız berjerlerden birine kaykılıp sehpayaya ayak uzatsam her yanı bu kadar ağrımazdı herhalde. Niye akıl edememiştim? Çok mu uykum vardı yani?

Nilgün elinde iki çayla girdi; birini Tefo'nun önüne koyup karşısına kuruldu. Eh, davaya baştan karışmıştı; sekretersin sen, yerine bakayım denmezdi şimdi. Simidimi dişledim, çayımı yudumladım ve bilgisayarımı açtım. Necmi dün gece yaptıklarını dosyalayıp yollamıştı. Açtım, baktım. Müşterimizi memnun edecek bollukta fotoğraf ve iki adet, dur, üçüncü sayfa ağzıyla yazayım, *günah yuvasına* giriş ve çıkış videosu çekmişlerdi. Tek kişilik, haydi zorlayalım, iki kişilik işe ne demeye üçünüz birden gittiniz, demeyecektim. Gerçi takipte üç kişi, iki kişiden daha verimliydi,

o kadarını biliyordum. İşlerini gereğince hallettikleri sürece neyi nasıl ve neden yaptıklarına karışmıyorduk zaten.

Görüntülere ilaveten son bir haftayı kapsayan ayrıntılı bir rapor da yazmışlardı. Başkası şaşabilir ya, onca hırsızlık ve ufak çaplı dolandırıcılık yapmış adamların hem bilgisayar kullanmayı hem de düzgün rapor yazmayı öğrenmeleri bana hiç şaşırtıcı gelmemiştir. Ayrıca zırcahil değillerdi; Necmi ilkokul, Sinan’la Mustafa’ysa ortaokul mezunuydu. Hepsi bir yana, hevesliyidiler ve bilmemek değil, malum, öğrenmemek ayıptı.

“Necmi epey malzeme yollamış,” dedim Nilgün’e. “Sana gönderiyorum; dosyayı, raporu falan hazırlarsın.” Tamam, bilgisayara yaprak sardırarak bilgimiz yoktu ama sunum dosyası çıkarmayacak, diske görüntü vesaire kaydedemeyecek kadar değildik elbette. Sizle araştırmaya gelemeyecek miyim yani gibilerinden bakışlarını, yenisi daha heyecanlı çıkabilir diyerek elimizdeki diğer işi bırakalım mı yani gülümsememle karşıladım. Paşama döndüm, e, ne yapacağımızı sordum.

“Yoldayken Seyfo aradı,” dedi Tefo dumanını savurarak. “Anneyle konuşmuş.”

“E?”

“Fena. Oğlan ortada yok. Gece polise başvurmuşlar. Sabaha kadar bekleyin bakalım, biz bu arada gereken işlemlere hemen başlarız demişler.”

“Gecenin köründe ne kadar başlarsa artık.”

“Öyle. Seyfo sakinliklerini korumaya çalışmalarını salık vermiş. Bizden bahsetmiş, yardım edeceğimizi söylemiş. Figen Hanım’ın telefon ve adresini yolladı; bir de arayıp geleceğimizi kadına haber vereceğini söyledi.”

“Aileden başlıyoruz, öyle mi? Öbür ihtiyar meselesi ne olacak?”

“Salih Bey’i, yine geleceğini varsayarsak ancak Umut’un evi civarında bekleyerek bulabiliriz,” dedi Tefo. “Necmileri yollayalım diyorum.”

“Ömer Gömer’e söylesek?” dedim.

Güldü Tefo. “Gömer miymiş adamın soyadı?”

“Valla öyle. Söylediğinde, kapıda karşısında poz yaparken zor tuttum gülmemi. Neyse, Ömer Bey’e söyleriz, adam gelirse haber verir bize. Çocukları ağaç etmeyiz hem. Gerçi, işleri ne, diyeceksin...”

“İşleri ayrı ama esasen Ömer Bey’i fazla karıştırmamayı yeğlerim.”

“Niye?” dedi Nilgün.

“Umut sahiden kayıpsa ki öyle görünüyor, Ömer Bey’i sadece görgü tanığı sayamayız.”

“Kıllandın mı adamdan yani?”

Dudaklar büküldü gene. “Her şey mümkün, Vedat. Kafadan masum saymamalıyız, diyorum.” Haklıydı.

“Kapıcıyı?”

“Onu da.”

“Kapıcı niye kaçırsın ulan çocuğu? Geniş ekran televizyon aldirmek için mi?”

Suratını ekşitti Tefo. Haklıydı tabii; her söylenene inanacak değildik. Hoş, insanlık ve hukuk icabı aksi kanıtlanana kadar herkesi masum saymalıydık ama işimizde azami dikkat ve temkin her daim şarttı. Hangi işte değil beyefendi, diyorsunuz; haklısınız.

Çayını bitirip kalktı benimki. Herhangi bir şey düşündüyse bile şimdilik konuşmak istemiyor gibiydi. Uygun gördüğünde anlatırdı nasılsa. Simidimin sonunu tıktırdım, çayımı bitirirken pencereden dışarı, yukarı baktım. Hava kapalıydı. Montumu alırken Tefo, “Necmi’yi arabadan arar, durumu anlatırız,” dedi. “Figen Hanım’dan Umut’un arkadaşlarının numaralarını alırız. Seyfo gelince oğlanın iş yaptığı şirketlerle ilgili ayrıntılı bilgi ediniriz.” Tanımayan, sabaha kadar uyumayıp program yaptığını zannederdi. Montumu giyerken aklıma geldi, döndüm, masada bekleyen formül-lü-şemalı sayfaları aldım. Önce eve uğrayıp babama bırakacaktım.

Yazanların bir anlamı varsa bulma ihtimali bizden fazlaydı. Bula-masa bile en azından ne yapabileceğimize dair tavsiye verebilirdi.

“Bilgisayarlar?”

“Ercan’a söyledim, birazdan gelip bakacak.” Ercan, iş hanının giriş katındaki bilgisayarıcıda çalışan delikanlıydı. İşini bilirdi ya-hut biz pek bilmediğimizden öyle sanıyorduk.

“Parola çözmeyi becerebiliyor muymuş?”

“Bir programı mı ne varmış, deneyecek. Beceremezsem bece-recek adamı bulurum, merak etmeyin, dedi.”

“Sadece açacak ama değil mi? Kurcalamasın bir şeyi.”

Tefo, ben onu otuz yedi bin altı yüz seksen bir asır evvel dü-şündüm, virgülden sonraki yıl-ay-gün-saat-dakika-saniye küsura-tını hiç saymıyorum, ne diyorsun sen gibisinden baktı. İyi, aman bakışımla karşıladım. Odamdan çıktık. Nilgün bilgisayarının ba-şına geçmiş, yolladığım malzemelerle uğraşmaya başlamıştı. Göz göze geldik, göz kırpışarak vedalaştık. Ne bu, göz kırpa bakışa an-laşıyorsunuz, evrimin bir sonraki seviyesine mi erdiniz, demeyin; öyle denk geldi sadece. Normalde dırdır konuşuruz, bilen biliyor.

Tefo asansörün düğmesine basarken ay, aman, bir şey unut-muş mimini oynayarak geri döndüm, Nilgün’e bilgisayarıcı oğla-nın tepesinde durmasını, parolayı hallederse bir yere yazıp maki-neyi kapattırmasını söyledim. Eşeği sağlam kazığa bağlamayanın sonu malumdu.

Tefo aşağı indiğimizde telefonunu çıkardı, saate baktı. Ardın-dan ekranda bir-iki parmak gezdirdi, telefonu kulağına götürdü ve Umut’un annesi Figen Hanım’a, “Alo,” dedi.

Herhangi bir tehlike bulunmadığı yahut beklemediğimiz için kapıyı çaldığımızda Tefo’nun arkasında durduğumdan ve kapıyı ba-şörtüsüz açtığından Figen Hanım’la birbirimizi ilk bakışta tanıya-madık. Gözleri, kapıyı açtığında karşısına çıkan Tefo’nun üzerinden

bana ulaştığındaysa kara kalın kaşlarla toparlak, akça pakça surata zihnimde başörtüsünü sarmıştım bile. Karşılıklı birer a-a çektik.

Tefo da hemen tanımişti kadını yahut daha sonra bana öyle söyledi ya, herhangi bir hayret belirtisi göstermeden, kimin gönderdiği kimler olduğumuzu, yarım saat kadar evvel telefonda konuştuğumuzu söyledi. Beriki süren şaşkınlığını gizlemeye uğraşmadan yana çekilip evet, evet, lütfen buyurun, dedi. Ayakkabıları çıkardık, önümüze koyuverdiği terlikleri giydik ve peşinden salonuna girdik.

Tefo, Umut'un babası fena para yapmıyor, yapmıyor ne, eşek yüküyle yapıyor anlaşılan diyebileceğim dairenin, Figen Hanım çalışır gelmemişi gözüme, bırak ayrıntısını, kaba tasvirini bile yapma fırsatı tanımadan, oturur oturmaz, "Eşiniz yok galiba?" dedi.

"Yarım saat kadar önce polisler geldi," dedi Figen Hanım. Te-laşı, sıkıntısı, geceyi uykusuz geçirdiği belliydi. Umut, arkasındaki büfede çerçevesi, kocaman bir fotoğraftan bakıyordu. Kapkara, kalın kaşlar; atalarının arasına kesin siyahî birileri karışmış denebilecek ölçüde kabarık ve kıvrırcık saç; toparlak mı toparlak bir surat, kocaman, galiba kolormatik denen cinsten gözlük, favoriler... Çiçek çocuklarından yahut yetmişlerin diskolu filmlerinden kalma gibiydi oğlan. Çocukluğunda kesin feci sevimli, ergenliğinde veya ergenlik öncesinde zalim yaşıtların alay konusu... İşlerde tutunamamasına sebep, huysuzluğunun kaynağı tipi miydi acaba? Saçları, gözlüğü ve elbette favorileri haricinde annesine benziyordu. Figen Hanım'ın dün gece göremediğim saçlarıysa gayet düzdü. Gene dün gece apartman kapısını bize açan sıvama bıyıklı adam yahut babaysa keldi. Gençliğinde, dökülmeden kıvrırcık mıydı saçları peki? Öte yandan böylesi kıvrırcık hatta arapsaçı denebilecek, bulaşık telimsi modelde saçta sahip insanlar adım başı rastlanmayacak türden enderdi ve o enderlerden birini gayet yakından tanıyordum. Ötesi, aynı kişiyi Figen Hanım da tanıyordu. Hım. Bir kenara yazmalı mıydım?

"Umut'un evine gittiler."

Bakıştık Tefo'yla. Gece eve girdiğimiz, girmekle kalmayıp bilgisayarları götürdüğümüz, umduğumuzdan çok önce ortaya çıkacaktı. Normal prosedürü izleyip sonuçta esasen adam yetersizliğinden bir noktada işin peşini elektronik kayıt sisteminin ve kimlik kontrollerinin eline bıraktığını bildiğimiz polis, işin ucundan tutmaya kalkışmıştı demek. Hım. Umut'un ailesi nüfuzlu, polisi işine koşturacak denli nüfuzlu muydu acaba? Tamam, evin, demin Tefo yüzünden tarif edemediğim görüntüsüne bakarsak maddi sorun çekmedikleri aşikârdı. Ama nüfuz? Namusla, alın teriyle zenginliğe erişilemeyeceği gerçeğinin nüfuza uzanan ilişkiler ağını barındırması gereğini bilmemek en azından saflığa girerdi. Hım. Bir hım daha vardı: Polis, tamam, bir nedenle Umut'u aramaya kalkışmıştı, peki ama bizim gibi aileyle, arkadaşlarla ve falan filanla görüşmek yerine ne demeye Umut'un evine gitmişti hemen? Ortağım aniden kalktı, telefonunu çıkardı, kadına hiçbir şey söylemeden koridora ilerledi.

Figen Hanım sorar bakışlarını bana çevirince, "Dün gece," dedim, "sizi tanısaydık keşke. Ya da oğlunuzun evine gittiğinizi en azından Seyfo'ya söyleseydiniz..." Açıklamam yetersizdi elbette. Ötesi, Seyfo dediğimde bir an boş bakmıştı kadın. Kimden bahsettiğimi anlaması uzun sürmedi gerçi. Uzatmadan durumu anlattım, Umut'un dairesine girdiğimizi, çıkarken bilgisayarlarını aldığımızı söyledim. "Ortalık iyice karışmadan eşinize haber verseniz iyi edersiniz," dedim lafım bitince.

Nezih Amca, Maltepe İlçe Emniyet Müdürü'nün odasından, arkasında Maltepe Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Büro'dan, bizim Cenk'in hesapta paçamızı kurtarsın diye arayıp devreye soktuğu arkadaşı Başkomiser Şahin Yıldırımlar, bembeyaz çıktı. Yetmişini geçmiş, ilgili âlemlerde nam salmış, yerli Noel Baba tipli, kâğıt üstünde hâlâ patron ve akıl hocamızı ilk defa böyle görüyordum. Yanımıza gelirlerken, başımız Nezih Amca'yı zora sokmanın utancıyla önde, kalktık. Nezih Amca hiçbir şey demeden kalktığımız vatandaş beklesin bankına bıraktı kendini. Nefes nefeseydi.

“Tevfik,” dedi pos bıyıklarını titreterek, “soda-moda, bir şey buluver, oğlum. Tansiyonum düştü.”

Tefo davranamadan, “Ben hallederim,” dedi başkomiser. Döndü, az yanımızdaki kapıya ilerledi, içeri girmeden, içerideki kimse artık, çay ocağından içine bir dilim limon atılmış bir bardak soda söylemesini buyurdu. Tekrar yanımıza geldi, elini Nezih Amca’nın dizine koyup önüne çömeldi. “Sen takma şerefsizi babam,” dedi. “Böyle bunlar hep. İşlerine gelmedi mi, babalanacak yeri buldular mı ne vefa bilirler ne hatır. Arka sağlam, iyice şımardılar; keser döner, sap döner demeden esip gürlüyorlar. Var mı başka bir isteğin, ilacın mesela, onu de esas.”

Nezih Amca gözlerini kapayarak hafiften kafa salladı. On yaşımdan beri dağ bellediğim, baba yarısı saydığım adamı böylesi çökertebilecek laflar zihnime dolmuştu. Öfkelenmemiş, tansiyonu fırlamamıştı. Aksine, üzülmüştü. Kırılmıştı. Nezih Amca’mı üzenin, kalbini kıranın, tansiyonunu düşürenin gelmişini geçmişini civarında dolanan hepi topu birkaç saniyelik düşünce silsilesi sonunda müdürün kapıya dayanacak kıvama gelmiştim ya, sıkılan yumruklarımdan durumu kavrayan Tefo kolumdan tuttu, “Değmez Vedat,” dedi. İki-üç sene evvelin Vedat’ı, Tefo istediği kadar kolundan tutsun, şimdiye müdürün gözünü şişirmiş, üstüne çullanan memurlardan eşek sudan gelene dayağını yemeye koyulmuştu. Huy malum, can çıksa bile inatçıydı, değişmiyordu ama bilemiyorum, artık lop mudur, korteks midir, hangisiyse son yıllarda dizginlerimi ele almıştı. Diğer artık yapmadıklarım arasında kafa göz dalmamak da vardı, onu diyorum. En azından hemen dalmıyordum, belirtmeden geçmeyeyim.

Şahin Yıldırımlar bize bakarak doğruldu. Niyetimi anlamıştı, “Arkadaş haklı,” dedi. Birden bir şey hissetmiş gibi döndü, hızlı adımlarla ilerledi, elde soda gelen elemanı karşıladı, bardağı aldı, yanımıza döndü. Orta boylu, ince yapılı, kedi misali çevik tiplerdendi. Hava kuvvetleri komutanı tınısı yaratan ad-soyadı, aklara rağmen rengi fark edilen sapsarı saç, kaş, kirpik ve bir kısmı kırmızıya çalan kırçılı bol sakallarıyla ciddi tezattı. Bardağı uzatarak,

“Biraz iç babam; nefeslen azıcık,” dedi. Bize döndü, “Gelin biraz, şu tarafta konuşalım.”

Şu taraf dediği yere dört adımda vardık. Maltepe Emniyet Müdüğü’nün katının koridorunda gizli meseleler konuşacakmış pozlarda kafa kafaya vermiştik ya, gelen geçene aldırmadan, sesini alçaltmadan, “Anırdı resmen puşt,” dedi. “Bir yerden sonra bir şey diyemiyoruz haliyle. Ama dert etmeyin; sıyırdınız. Bağırıp çağırması ondan biraz...” Durakladı. “Cenk kardeşim size kefil.” Niha yet sesini alçaltmıştı. Kendine göre babalanıyor, içeride yaşananı tahmin eden meslektaşları gözünde yerini korumak için yemişim müdürü havası basıyordu galiba. Ya da başkaydı derdi. Hangisiyse benim derdim değildi nasılsa. “Ne lazımsa söyleyin.”

“Bilgisayarlardan çıkacaklar mesela,” dedi Tefo. Babasına yapılan muamele karşısında soğukkanlılığını koruyuşu, tanımayanı şaşırtırdı.

“Hallederiz. Teknikteki çocuklar parolayı çözsün, sonrası kolay. Küçükyalı’da davaya bakan arkadaşla da arada konuşur, herhangi bir gelişme varsa size bildiririm. Başka?”

“Sizin müdürün adresi,” dedim. Derdim komiklik değildi ya, beni tanımadığından sırtıttı başkomiser.

“Evdeki incelemeden bir şey çıkmış mı?” dedi Tefo.

“Pek bir şey yok,” dedi başkomiser. “Bir-iki kıl tüy toplamış çocuklar; parmak izleri falan var. İncelensin, bakacağız.”

“Bizim izler de var onların arasında,” dedim. “Yağmur yoktu gece ama ayakkabılarımızdan çamur, toprak türü bırakmışızdır herhalde. Üstümüzden de bir şeyler dökülmüştür illa.”

“Parmak izleriniz kayıtlarda var zaten, değil mi? Dert etmeyin.” Aslında suç mahallini, Umut’un dairesi suç mahalliyse tabii, belli değildi henüz, ciddi kirletmiştik. Aldırmaması, boş verin demesi niyeydi peki? Dairede herhangi bir suç işlenmediği kanatına mi varmıştı? Şahsen gidip görmemişti; adamları mı o yönde bir şeyler söylemişti? Dönüp baktı. “Babayı götürün artık,” dedi. “Ha, durun, numaralarınızı alayım; haberleşiriz.”

Azıcık rengi yerine gelmesine rağmen hem utancımızdan hem tansiyonunu fazla oynatmamak için arabada suspus oturmamızdan faydalanıp çoğunu herhalde tahmin ettiklerinizi, eve varana kadar anlatayım:

Az evvel okuduğunuz üzere, Fehmi Dakik beyefendinin polislerle Umut'un evine gittiğini öğrenince hemen harekete geçmiştik. Daha doğrusu Tefo geçmişti. Adam oğlunun biri masa, diğeri dizüstü iki bilgisayarının yerinde yeller estiğini görür görmez elbette polise söyleyecek, olay yeriydi, şuydu, buydu derken er geç ensembleye yapışılacaktı. Meğer öyle değilmiş; gitme sebepleri başkaymış. Seyfo dün geceki son konuşmalarında bizim kapıcı Sefer'den öğrendiklerimizi Figen Hanım'a anlatmışmış. Bunlar da karı koca gece oğlanın evinden çıktıktan sonra, artık niyeysel, belki akıl edemediklerinden, belki telaştan ya da başka nedenden, kapıcıyla konuşmak yerine dosdoğru polise gitmişler. Polis o saatte uğraşmamış, sabaha bırakmış. Ama Fehmi Bey meğer evinin gösterdiğinden daha nüfuzluymuş. Sabahın köründe İçişleri'nden bir tanıdığını, müsteşar mı, başka bir makam sahibi mi, orasını öğrenemedik, aramış. İt ite, it, kuyruğuna hesabı, laf dönüp dolaşıp Nezih Amca'yı üzen emniyet müdürüne kadar gitmiş. Bu da hemen kendi altındakilere emirler yağdırmış, nihayetinde ta anasının nikâhından telefon ettirecek denli hatırlı birinin oğlunun kayboluşunu araştırmak için Küçükalyalı Polis Merkezi'nden bir ekip görevlendirilmiş. Ekip, bizden az evvel gelip Fehmi Bey'i almış, kapıcı Sefer'in ifadesine başvurmak üzere eve yollanmış. Daireye girip incelemeye niyetleri yokmuş; kapıcıdan sonra neyle uğraşacaklarsa onla uğraşacaklarmış. Ben Umut'un dairesine girip bilgisayarlarını aldığımızı Figen Hanım'a, Figen Hanım da kocasına söyleyince daireye dalmış, akabinde Olay Yeri ekibini çağırmışlar. Kısacası, boşuna telaşa kapılıp ayağımıza sıkılmışız.

Neyse, işte, ensembleye yapışılacak telaşıyla Tefo, hatırlarsınız, niye hatırlamayasınız, az yukarıda okudunuz, telefona davranmıştı ya hemen, hah, işte, ilkin ofisi aramış, Nilgün'e bilgisayarıcı Ercan'ı

sorunuş. Oğlan daha gelip işe girişmemişmiş. Bunun üzerine, söyle gelmesin, demiş, kapayıp Necmi'yi aramış. Ben o sırada, biliyorsunuz, Figen Hanım'a durumu açıklamakla meşguldüm. *Mişli* yahut yeni nesillere öğretildiği haliyle *öğrenilen geçmiş zaman* kipiyle anlatmam o yüzden. Tefo, Necmi'ye kendisinin yahut diğer ikisinden birinin derhal ofise dönüp iki bilgisayarı alarak bize getirmesini, Salih Bey'i yakalama amacıyla sokakta veya o taraflarda nasıl bir düzen tasarladılarsa dikkat etmelerini buyurmuş. (Necmi'yle diğer ikisi zaten polisleri görünce uyanıp iyice, yatıklarından daha soteye çekilmişlermiş.) Ardından bizim Cenk'i, Cinayet Büro'dan yakın dostumuz Başkomiser Cenk Devirgen'i arayıp yediğimiz herzeleri anlatmış. Cenk, alışık tabii, dur bakayım, kim vardı, hah, tamam, Maltepe tarafına bakanlardan biri var, demiş ve sınıf arkadaşı Başkomiser Şahin Yıldırımlar'ı aramış. Şahin Yıldırımlar, Cenk'e, evden yürüttükleri tası tarağı toplayıp müdürlüğe gelsinler, hallederim ben, demiş. Tefo bunu öğrenince neme lazım, onca sene sayesinde kurtulduk, gene işe yarar, karşımıza öğrencilerinden, hatırı geçenlerden biri çıkar, deyip babasını aramış. Bundan sonrasını bizzat bildiğimden, *dili* yahut *bilinen geçmiş zaman* kipine geçiyorum: Tefo harlı telefon trafiğini bitirince yanıma geldi, derhal gitmemiz gerektiğini söyledi. Hiçbir şey soramadığımız, oğluna dair hiçbir yeni bilgi edinemediğimiz Figen Hanım'a teşekkür ettik, tekrar geleceğimizi, konuşacağımızı, işin peşini bırakmayacağımızı söyleyip apar topar çıktık. Başkomiser Şahin Yıldırımlar'la emniyet müdürlüğünün önünde, durduk yerde eşeğin aklına karpuz düşürdüğümüzden, Figen Hanım'ın tavsiyem üzerine kocasını aramasının olay yeri incelemeyi devreye soktuğundan bihaber buluşup tanıştık. Derken önce Nezih Amca, ardından bilgisayarlarla Sinan geldi. Sinan'ı fazla konuşturmadan, Salih Bey meselesini şimdilik ortaya atmaya gerek görmüyorduk, geri yolladık. Bilgisayarları ailenin gece başvurduğu Küçükyalı Polis Merkezi'nden gelen, Şahin'in arkadaşı ve davaya bakan ekibin başı Komiser Engin Bahtiyar'a teslim edip ifadelemizi verdik. Oraya kadar sorun yok gibiydi. Derken İlçe Emniyet Müdürü, artık nereden, nasıl duyduysa bizi çağırdı. Makamına

çıktık; Şahin Yıldırımlar bize dışarıda beklememizi tavsiye edip Nezih Amca'yı alarak adamın yanına girdi. Arada Seyfo aradı, döndüğünü söyledi. Durumu anlattık, işimiz bittiğinde arayacağımızı söyledik. Sonrası malumunuz.

Nemize lazım, biz koltuğuna oturtalım, gerisini Behice Teyze'm halleder fikriyle çıktığımız dairenin kapısını açarken, Tefo evlendiğinden beri yanlarına eskisi kadar uğramadığımı fark ettim. Öncekileri okuyanlar hatırlayacaktır, okumayanlar burada öğrensin ve okuyup bilenler, kusura bakmasın, ayrıca telaşa kapılmasın, özetle yetineceğim: Ortağım ve elma yarım Tefo'nun ebeveyniyle, neredeyse kırk yıldır altlı üstlü oturuyoruz. İlişkimiz, ilişkimiz derken aileleri tümünden katarak söylüyorum, Tefo'yla arkadaşlığımızla başladı belki ama onca senede, oğulları arkadaş iki çiftin komşuluğunun çok ötesine gitti. Tefo'nun babası, *Nezih Dağdelen ve Ort. Özel Araştırma Ltd. Şti.*'nin kurucusu Nezih Amca, emekli başkomiserdir. Devrinde pek nam saldığından polis teşkilatında, devrinin geçmesine, memlekette ve dolayısıyla teşkilatta bambaşka güçlerin egemenlik kurmasına ve maalesef doğa icabı epey yaşlanmasına rağmen hâlâ tanınır, sayılır, dinlenir. Haliyle yaptığımız işlerde ciddi faydasını görürüz. Eşi Behice Teyzem pek tatlı, pek saftır. Tefo'm, tekne kazıntısı denenlerdendir. Bizden yaşça epey büyük ağabeyi, Burhan Ağabey ki sevmem demeyeyim, pek bayılmam, feci terstir. Bir de ablası, Safiye abla var; pek anaçtır. Her ikisi de evli, çocukludur ve karşı tarafta otururlar. Ziyarete gelirler ama biz fazla görmeyiz. Çocuklarına koyduğu adlardan anlaşılacağı üzere Nezih Amca, Klasik Türk Musikisi hayranıdır. Vesaire.

Nezih Amca yerine oturup Behice Teyze'ye telaşlanmamasını söylerken izin istedim, alt kata, bizim eve indim. Babam koltuğuna kurulmuş, kahve içerek çizgi film seyrediyordu. Bunu da hatırlayan vardır: Dıştan feci nemrut görünür babam. Canı istemediğinde laf ağzından kerpetenle alınabilen cinstendir. Lakin onca sert havasına karşın acayip yufka yüreklidir ve araya bir şey girmezse

sabahtan akşama kadar çizgi film seyredebilir. Psikolojisine, analizine hiç girmeyeceğim; gerek yok çünkü.

Figen Hanım'a giderken uğrayıp bıraktığım sayfalar yanındaki sehpadaydı.

"Annem nerede?" dedim. Başıyla mutfakı işaret etti. Oturdum. "Baktın mı? Ne diyorsun?"

Fincanını bırakıp önce televizyonun sesini kıstı, ardından sayfaları aldı, göz gezdirir havalarda birkaçına baktı. "Baktım," dedi. "Pek bir şey anlamadım, Vedat. Karmakarışık şeyler bunlar. Bir anlamları var mı, bilmiyorum. Düz matematik değil ama."

"Yüksek matematik mi?"

"Bir bakıma. Şudur diyemiyorum. Fizikle ilgili gibi geldi bana."

"Çizimler?"

"Ondan öyle diyorum. Şu," diyerek çizimli sayfalardan birini kaldırdı, "bir makine parçasını andırıyor. Şunlar devre galiba..." İç çekti. "Mühendis olsam belki bir şeyler çıkartırdım. Hiçbir yerrine not düşülmemiş. Hiçbir açıklama yok. Bir de, bazı hesaplar eksik sanki. Hepsi bu kadar mıydı bulduklarının?"

"Bu kadardı."

"O zaman bence bu sayfalar eksik. Bak, mesela şu hesap sayfanın sonunda yarım. Devamını diğer sayfalarda bulamadım."

E, ne yapacaktık şimdi? "Kime sormalı? Var mı tanıdığın fizikçi?" dedim. Onca öğrenci yetiştirmişti; aralarından hiç mühendis yahut bilimsani çıkmamış mıydı? Hoş, öğrencileriyle sıkı fıkı, fırsat bulunduğu ziyaret edilen, eli öpülen öğretmenlerden değildi babam, biliyordum. Öğretmen arkadaşlarıyla da pek görüşmezdi.

"Var," dedi babam. Kaş çattım, bekledim. "Fikret..." Durakladı, hatırlamaya çalışıyordu galiba. "Şu senin bilgisayarını açsana bir."

"Niye?"

"İnternette bakalım. Adını hatırladım oğlanın ama yerini çıkaramadım şimdi."

“Yeri derken?”

“Üniversitesi işte.”

Cep telefonumu çıkardım. Telefonluğu, kullanış kolaylığı açısından beş para etmiyordu ama barındırdığı onca zimbirtının faydasını inkâr edecek değildim.

“Söyle bakalım.”

“Fikret Andaçlı...” dedi babam. “Doçentti galiba.”

Arama motoruna bakılırsa internette adı geçen tek bir Fikret Andaçlı vardı. İstanbul Teknik Üniversitesi, Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı. Tıkladım. Amerika’da yüksek lisans, İsviçre’de doktora, NASA ve CERN’de gezintiler, konferanslar... Fotoğrafını babama gösterdim. Başıyla evetledi.

“Öğrencin mi?”

Bir baş onayı daha geldi babamdan.

“Eski öğrencilerinle görüştüğünü bilmiyordum.”

“Geçen sene miydi, amcanlara giderken karşılaşmıştık.” E, karşılaştınız? Elini öptü mü? Öğrencinin unvanlı akademisyenliğe, hem de uzaylı konularda ulaşmasından gurur duydun mu? Hoş, memleketin uzayla ilişkisi, bildiğim kadarıyla pek gurur duyulacak seviyede değildi ama...

Hiçbirini söylemeyecekti elbette.

“Bunlardan anlar diyorsun.”

“Anlaşılacak bir şey varsa.”

İyi, peki. Adamın telefonu, şahsi değil, makam veya artık üniversitede nerede duruyorsa oranın telefonu ve e-posta adresi sayfasında vardı. Kalktım.

“Ne yapıyorsun?” dedi babam.

“Gidiyorum,” dedim. “Bir kayıp vakası üzerinde çalışıyoruz.”

“Onu sormuyorum.”

Ya neyi soruyorsun diyemeden annem elinde iki tepsi ve bir torba ayıklanmamış bezelyeyle mutfaktan çıktı. A, ne zaman geldiğimi sordu. Dalmıştı, duymamıştı. Akşam gelecek miydim yemeğe? Gelirdim herhalde. Gelemezsem elbette haber verir, boşuna bekletmezdim. Babama ne soracaktın gibilerinden baktım ya, annemin beni lafa tutarken önüne bırakıverdiği bezelyeleri tüm cidiyetiyle ayıklamaya girişmişti.

Tefo'yla aşağıda, apartmanın önünde buluştuk ve kaldığımız yerden devama karar verdik. Cumartesiydi ve formül müdür, hesap mıdır, neyse artık göstereceğimiz öğretim görevlisi beyefendiye ancak pazartesi ulaşabilirdik. Nerede oturduğunu, ev veya cep numarasını bilmiyorduk; sadece internetteki fakülte telefonu vardı elimizde. Babamla karşılaşmaları öyle süper sıcak, duygusal geçmemişti anlaşılan. Babam, *aman evlâdım ver numaranı; bayramdan kandile her fırsatta arayayım, abuk sabuk özlü söz mesajları yollayayım*, diyecek adam değildi elbette ama anlaşılan Fikret Bey de ne yaptığını, unvanını mesela, söylemekle birlikte numarasını vermeye ya da babaminkini almaya kalkışmamıştı. E-postası sayfasında mevcuttu ya, kâğıtları tarayıp elektronik âlemde yollamak istemiyorduk. Niye istemiyorduk? Ortada henüz bir şey yoktu ama ne bilelim, belki elimizdekiler süper gizli askeri sırlara uzanacaktı... Neme lazımdı; yüz yüze daha iyiydi. Elimizdekiler sahiden mühimse anlayanın tepkisini, mesela anlamamış gibi yapar, yalana kaçmaya kalkarsa görmek önemliydi ayrıca.

Figen Hanım'ı, müsaitseniz yine uğrayacağız yollu aradıktan sonra ilkin Küçükyalı'ya gittik, Necmi ve tayfasıyla köşedeki dürrümcüde buluştuk. İşlerini iyi bildiklerinden polisi görünce hemen araziye karışmış, dikkat çekmemeye gayretle sokağı, gelen gideni gözlemişlerdi. Hayır, verdiğimiz tarife uygun birine denk gelmemişlerdi. Gene gözleyebildikleri kadarıyla Umut'un oturduğu apartmanda, önce sabah saatlerinde polisin ve akabinde, yediğimiz herze ortaya çıktıktan sonra olay yeri inceleme ekibinin

gelmesiyle yaşanan koşuşturmalar haricinde dikkatlerini çekecek, raporluk bir şey görmemişlerdi.

Yanlarından ayrılınca Tefo, Ayla'yı aradı, yemeğe misafir geleceğini söyledi. Hayır, öyle abartılacak bir durum değildi; hayır, hayatı, işle ilgiliydi ve bu saatte mi haber verilir denecek türden özel bir durum yoktu. Vedat, Nilgün ve Seyfo. O kadar. Tamam? Güzel, öptüm.

Tefo davet amaçlı Seyfo'yu ararken, ofisin numarasını tuşladım. Nilgün'ün, kocasına dünyanın bucaklarını göstermek amacıyla hizmetimize başvuran hanıma sunulacak dosyayı hazırlaması haricinde bildirmesi gereken önemli bir şey yoktu. İyi, dedim, Tefo'lara yemeğe gideceğimizi, annesine ona göre haber vermesini, baba veya polislerin yokluklarını fark etmeyeceğini düşünüp kendi çapımızda çakallığa kaçarak teslim etmediğimiz harici disk ve flaş bellekleri çıkarken yanına almayı unutmamasını söyledim.

“Vedat!” dedi Ayla gözlerini devirerek.

Rakıya bandırdığım serçe parmağım kucağımdaki Lale'nin ağzında, “Ne var, kızım?” dedim, “biz böyle büyüdük. Bir şeycik olmaz, merak etme.” Ayla bir şey yapsana, ne biçim babasın, kızını daha üç yaşını doldurmadan alkole alıştırarak bu hayvan bakışlarını kocasına çevirirken kaşla göz arası uzandım, peynirimden minik bir parça koparıp Lale'nin ağzına tıkıverdim. Rakılı serçe parmak ağzından çıkınca minik eller uzandı ama nafile: Az evvel hunhar planım icabı ağzından alıp masaya bıraktığım emzikle idare etmek zorundaydı. Tefo bir şey demeyecek, Ayla uzatmayacaktı; biliyordum ama anne aslanı durduk yerde daha fazla kaşmanın âlemi yoktu. Emziği ağzına tıktım; şikâyet etmedi. Hop-pacık kaldırdım, yanımdaki Nilgün'e uzattım. Tefo'yla Seyfo'ya, “Sigaraya çıkıyorum,” dedim. İçmeyeceklerdi; Tefo, Seyfo'nun anlattığı, İstanbul'dan Ordu'ya uzanan garip ve komik bir nesep davası anısına kaptırmıştı. Hikâyeyi zaten biliyordum; omuz silktim, kalktım, balkona çıktım.

E, çektin kafayı, afiyet şeker olsun ama Nilgün'ü evine bırakmayacak mısın, bu saatte yalnız mı gidecek kız evine yoksa alkollü araç mı kullanacaksın ey deyyus, diyenler varsa aranızda, telaşlanmasınlar. Hayati acillikte istisnai durumlar haricinde alkollüyen direksiyon başına geçmem. Bugüne dek hiç geçmedim ve istisnai durumlardan, günün birinde, e, hani öyle diyordun, buyur bakalım denmesin diye, tedbir amaçlı bahsettim. Diyeceğim, alkollü değildim. Daha doğrusu sayılmazdım. Üfletseler sınırın altında çıkardım. Sırf Nilgün'ü değil, Seyfo'yu da evine bırakacağım için. Diğerleri gönüllerince içiyordu.

E, iyi, peki, alkollü araba kullanmayacağını anladık, aferin ama konu dağıldı; Umut'un ebeveyniyle görüşmeye gidiyordunuz ve sonra hop, Tefo'larda buluşup yemeğe oturdunuz, gitmediniz mi, gittiyseniz neler konuştunuz, neler öğrendiniz be adam, diyen yoktur herhalde. Önceden, uyuklamaya başlarken ve Nezih Amca'yı evine götürürken yaptığım üzere, hepsini balkonda sigaramı içerken anlatacağımı tahmin ettiğinize eminim.

Önce serin mart gecesinden, onca Lodos sıkıntısının sonunda bir saat kadar önce yağmur boşanmış, fazla sürmeden kesilmiş ve havayı rahatlatmıştı, ardından sigaramdan birer nefes alayım izininizle. Tamam.

Umut'un babası Fehmi Bey, Fehmi Dakik, Seyfo'nun ilk sordüğümüzde söylediği kadar kıldı, en baştan söyleyeyim. Biricik çocuğunun kaybolmasından gelen türlü duygusal çalkantı veya patlama elbette hakkıydı. Artı, oğlanın evine gizlice girmemize, bilgisayarlarını almamıza kızması bir noktaya kadar normaldi elbette. Ama o nokta geçildikten, gıyabımızda ve tekrar yüz yüze özürlerimiz iletildikten, niyetimizin polisinkinden farklı olmadığı, ötesi, deneyim ve namımızın başarı gösterebileceğimize işaret ettiği barizken uzatması hiç hoş değildi. Şikâyetinden vazgeçmeye güçbela ikna edilebilmişti ve evine gelişimizi, derdimizi, kayıp oğlunu bulmayı başarabileceğimizi bilmesine rağmen hiç hoş karşılamadı.

Diğer icraat ve beyanatları gibi, taraftarlarını hiçbir ahlâki ölçütü takmadan doruklara taşımasına işi bilenin, akli yetenin ilk

günden beri şaşmadığı yeni dönemin, son on yılın ürünlerindendi Fehmi Bey. Pek tanımam diyen Seyfo'nun anlattığına bakılırsa Cevizli taraflarında, en iyimser bakışla orta çaplı denebilecek keres-tecilik ve inşaat malzemeciliğinden birdenbire yaptığı sıçramayla başta İstanbul, memleketin, birkaç şehir hariç dört bir yanını sa-ran inşaat furyasına dalmış, artık hangi grup-odak-cemaattense birileriyle ortaklığa girerek bal tutup parmak yalamaktan kovana kafa daldırma seviyesine yükselmiş veya bakışa göre, düşmüştü. Öyle televizyonlarda soytarılık tarafı çok daha ağır basan reklam-larını yayınlayacak çapta palazlanmış değildi henüz ama evinden, sıvama bıyığından ve şımarıkça özgüveninden anlaşılacağı üzere, işleri feci tıkrındaydı.

Geçmeden söyleyeyim, yanlış anlaşılmasın: Tamam, doktor değiliz, herhangi bir yemin etmedik ve iş, bir yere, vicdan ve in-sanlık ölçülerimizi zorlayana kadar iştir elbette. Ama sonuçta iyi-lerden, hukuk ve adaletten yanayız ve dara düşene, nedir, necidir, hukuku iplemiyor mu, nalıncı keseri kafasında mı demeden, eli-mizden geldiğince, geliyorsa tabii, yardıma koşarız. Diyeceğim, adamdan, dünya yahut siyasi görüşünden, ilişkilerinden, bağlan-tılarından, para hırsından, yaptıklarından ve diğer, say sayabildi-ğinden hiç hoşlanmasak bile ortada kayıp bir genç ve acı çeken ebeveyn varken ha, öyle mi, tamam, ne haliniz varsa görün o za-man demeyiz.

Fakat malum, hayat pek cilvelidir ya, Fehmi Bey'in onca ha-vasına rağmen esaslı bir karın ağrısı vardı: Umut. Ciddi hayal kı-rıklığıydı gözünde adamın. Açıkça söylemedi tabii ama konuşma-sından, tavrından, mimiklerinden anlamak zor değildi. Ne futbol ve Fenerbahçe aşkını paylaşmış ne yaşı geldiğinde mesleğini dev-ralma hevesi göstermişti oğlu. Arada dış sıkarak verdiği yanıtlardan Umut'un, bir kısmını gözümüzle gördüğümüz üzere çizgi romanlarla, filmlerle, oyunlarla, hayallerle büyüdüğünü ve tüm bunlarda kabahati karısının yumuşak yüzüne bağladığını çıkar-a-bilmiştik. Çok şımartmıştı çocuğu Figen Hanım. Fehmi Bey, ek-mek yahut gördüğümüz üzere mücevherat bezeli, altın kaplamalı, katmerli egzotik pasta parası kazanma derdinde koşturmaktan pek

vakit ayıramamış, oğluna istediği disiplini kazandıramamıştı. Hıy-suzluğu ondan geçmemişti; hayır, efendim, hayır: Genetik değil, tamamen ve elbette annesinin şımartmasındandı.

Şükür, onca tantanaya rağmen sonunda bir iş tutabilmişti ama. Bilgisayarcılıkla bir yere varabileceğine başlarda inanmamıştı Fehmi Bey. Kafası basmadığından, geleceğin pikseli bitli âlemlerde şekilleneceğini, bilginin önemini kavramadığından değil, oğlunun böylesi bir alanda zirveye çıkacağına, refah içinde yaşayabileceğine ihtimal vermediğinden inanmamıştı. Hazır elde mis gibi, hem de devir bu devir destekli, kurulu iş varken... Üstelik üniversite eğitimini yarıda bırakmıştı Umut. Hem de Fehmi Bey, inşaatçılığa dalmayacağını nihayet kabullenmiş, ne yapalım, bu da böyle çıktı, kader deyip razı gelmişken. Öfkesini az biraz dizginleyip sorduğunda sınırlıyorlar beni, demişti Umut. Fehmi Bey oğlunun acayip ufuklara yelken açabilecek nitelikler taşıdığını çok sonra, yerleştirdiği ilk, girdiği üçüncü işten sepetlendiğinde öğrenbilmişti. Feci huysuz, feci şımarık ama demişti, hatır hesabı işe alan arkadaşı, bilgisayar başında inanılır gibi değil. Biraz törpülenebilse, dilini biraz tutabilse, üstlerine diklenmese, müdürleriyle alay etmese... Aynen böyle demişti. Kelimesi kelimesine.

Fehmi Dakik'in insanlığını, babalığını ilk defa bunları bize anlatırken sesini titreten, gözlerinde parıldayan gururda gördük; haksızlık etmeyeyim, unutmadan onu da belirteyim.

Sonrasını üç aşağı, beş yukarı bilir gibiydik. Oğlanı bir başka işe sokmuş ama yine aynı sıkıcı sonuçla karşılaşmıştı Fehmi Bey. Çocukta deha tamamdı ama kimseyle uyuşamıyordu. İşte o sırada, o noktaya kadar anca oğluna destek vermekle, babayla arasına tampon germekle yetinen, suspus oturup ben bilmem beyim bilir havası çalan Figen Hanım devreye girmiş, Fehmi Bey'in adını dış gıcırdatarak andığı Seyfo'yu aramıştı.

Fehmi Dakik'in bizim Seyfo'dan hiç haz etmemesinin sebebi, daha en baştan tahmin ettiğim yahut hissettiğim diyeyim, husustu. Dakik ailesinden Tefo'lara dönüp sofraya oturduğumuzda anlattı Seyfo. Evet, Figen Hanım'la birlikte büyümekle, liseyi birlikte

bitirmekle kalmamışlardı. Arkadaşlıkları lisede aşka dönüşmüş, son sınıfın ilk döneminin bitişine dek sürmüştü. İlişkilerini bece-rebildiklerince kaçamak yürütmüşlerdi çünkü Seyfo'nun ilk konuş-malarımızda işin buralara geleceğini düşünemediğinden belirtmeye gerek duymadığı üzere, hem uzak akrabaydılar hem de Figen Ha-nım'ın ailesi, öyle sözlenmeden, aileler anlaşmadan erkekle mer-kekle gezerse bacaklarını kıracak cinsten mutaassıptı. Akrabalık-ları, dediğim gibi, uzaktan hatta yarı yarıyaydı: Seyfo'nun rahmetli babasının rahmetli babasıyla Figen Hanım'ın rahmetli babaan-nesi, anne aynı/babalar farklı kardeşti. Seyfo'nun babası üniver-site okumaya geldiği İstanbul'da kalmış, evlenip yerleşmişti. Figen Hanım'ın ailesi daha sonra göçmüştü İstanbul'a. Akrabalık, tanı-dık güvencesi, merak etmeyin, size orada sahip çıkarlar, yol yor-dam gösterirler hesabı, gelip Seyfo'ların mahalleye taşınmışlardı.

Diyeceğim, benimkine geldiğine göre sizlerin aklına illa gel-miştir, hikâyenin klişe kısmı sadece Seyfo'yla Figen Hanım'ın li-sedeki ilişkileriyle sınırlıydı. Umut'un saçları Seyfo'dan değil, ku-şak mı atlamıştı ya da başka bir biyolojik açıklaması var mıydı, artık hangisiyse ailesinden, anne tarafından geliyordu. Aynı şe-kilde, Seyfo'nunkiler de tabii. Büyük-büyükannenin genler bas-kındı anlaşılan. Hayat. Yahut biyoloji. Neyse. Diyeceğim ve kısacası hayır, Figen Hanım'la Seyfo mutfağa uğramamış, Figen Hanım daha lisede hamile kalmamıştı. Bilen biliyor, biz yaşlarda ortaokul-lise flörtlerinde cinsel hayat, şimdikine oranla, istisnalar ha-ricinde tabii, fazlasıyla masumdu; Seyfo'nun ve yaşıtı Figen Ha-nım'ın bizlerden üç yaş büyüklüğünü, mutaassıp aile yapılarını düşünürsek... Bir daha neyse ve işte diyeceğim, kusura kalmayın: Neyse, işte, evlilik konusu açılmış hatta birlikte kaçma türü fikir-ler bile tartışılmıştı tabii ama o noktaya dek pek bahsi geçmeyen gelecek düşleri, gerçekleştirilebilecek düşlerden bahsediyorum el-bette, epey farklı çıkınca yollar ayrılmıştı. Fehmi Dakik'in aile-sinin görücü geliyise işe bakınız, tam o araya, Seyfo'yla Figen Hanım'ın ayrılışlarına, ayrılmalarından sonrasına değil, ayrıl-sak mı yoksa zorlasak mı görüşmelerine ve iç hesaplaşmalarına denk gelmişti. Görücü ziyaretinin ertesi günü Figen Hanım, bak durum

ciddi, ne yapacaksan yap restini çekmişti. Seyfo ise blöf yapıyor-sun, okuyacağım ben; hem oku, hem yuva sorumluluğu, ı-ıh, evli-liği yürütemeyiz ve sendeki kafa buysa, beklemeyeceksen kusura bakma, demişti. Sonrası, Seyfo'nun pişmanlığı eşliğinde gidip zih-ninde Ümit Besen çalarken izlediği nikâh sahnesine kadar uzan-mıştı. Daha sonrasındaysa hayat yahut belki Figen Hanım, Sey-fo'nun hiç mi hiç beklemediği bir manevra yapmış, çocukluktan arkadaşlık ve uzak akrabalık yolları üzerinden bizimkiyle arkadaş-lığını, gayet medeni ve mesafeli korumuştur. Başta anlattığı gibi, bayramdan bayrama ama sonuçta bir şekilde, genellikle telefonda görüşüyor, haberleşiyorlardı. Bizimki kesin bilmiyordu ama anla-dığı kadarıyla Figen Hanım, artık ne zaman, nasıl söylediyse ve ne dediyse ilişkilerini Fehmi Bey'e anlatmıştı. Adamın Seyfo'dan hoşlanmaması, Umut'a iş bularak belki hayatını kurtarmasına sa-dece, zor bela ve en kurusundan bir teşekkür sunması büyük ih-timalle bu yüzdendi.

Fehmi Bey'le turnayı gözünden vurma sonrasında şartlar gereği, en azından dışarıda yahut eve bizim gibi danalar geldiğinde başör-tüsü takan, daha nahoş deyişle *kapanan* Figen Hanım'ın söyleye-bilecekleri öyle çok değildi. Oğlanın hayatını, bildikleri kadarıyla anlattılar ama bize ciddi ipuçları sunacak nitelikte bir şey sunama-dılar. Arkadaşları vardı bildiği kadarıyla ama sadece birini, Hüse-yin'i tanıyordu Figen Hanım. Umut'un ta ortaokuldan ve gene bil-diği kadarıyla en yakın arkadaşıydı. Evet, evet, uzun boylu, zayıf, sarışın... Arada Umut'a uğrayan. Arada Umut'un uğradığı. Fehmi Bey onu bile doğru dürüst tanıımıyordu; sadece adını duymuştu. Öyle kendinden, hayatından bahsedenlerden değildi zaten Umut; haliyle sevgili meselesinden, varsa tabii, tümüyle bihaber diler.

Peki, tamam, klasik ve klişe ama bu işin kamberi için ne di-yeceklerdi? Pardon? Şeyi diyorduk, hani, son zamanlarda dikkat-lerini çeken bir değişiklik, mesela daha bir sıkıntılı yahut düşün-celi, hatta belki aksine, neşeli bir hali var mıydı Umut'un? Yok... Yoktu. Bilmiyorlardı. Başka? Dikkatlerini çeken başka hiçbir şey mi yoktu? Son zamanlarda özellikle? Cık. Evine gittiğinizde? Eve

uğradığında? Yok, vallahi; ne diyebileceklerini bilemiyorlardı ama hayır, akıllarına bahsettiğimiz türde hiçbir şey gelmiyordu.

Ayrıca gene hayır, Armağan adında bir arkadaşını tanımıyorlardı. Figen Hanım'ın bildiği, Fehmi Bey'in belki adlarını duyduğu başka arkadaşları vardı elbette ama hiçbirinin adı Armağan değildi. Hiç duymamışlardı öyle bir arkadaşını Umut'un ama hemen üsttekinin üstündeki paragrafın sonunda belirttikleri gibi, oğulları hayatından fazla bahsetmediğinden yok öyle biri diyemiyorlardı.

Oğlunun bildiği en yakın ve tek arkadaşını dünden beri defalarca aramıştı Figen Hanım. Hüseyin, Umut'la iki gün önce konuşmuştu ve hayır, dün hiç konuşmamıştı. Nereye gidebileceğine dair hiçbir fikri yoktu. En azından anneye böyle söylemişti. Umut'tan haber alınamayışının üzerinden yirmi dört saati aşkın zaman geçmişti ve elbette tanıdıkları tek arkadaş da telaşlanmıştı. Ama elinden gelen yoktu. Hayır, Hüseyin'in ne yaptığını, iş anlamında, bilmiyordu Figen Hanım. Daha doğrusu emin değildi; galiba o da bilgisayarlı bir şeylerle uğraşıyordu. Hüseyin'in numarasını aldık; gerçek farklıysa konuşturabilirdik belki.

Umut'un evindeki temizlik ve düzen meselesini de öğrenmiştik: Figen Hanım, küçüklükten kalma mı yoksa sonradan edinme mi, artık nasıl bir açıklaması varsa hastalık derecesinde temizlik ve düzen düşkünüydü. Tahmin ettiğimiz yahut aldığımız bilgilerden kestirdiğimiz gibi, Figen Hanım, eşinin kendine bakmayı nasıl öğrenecek çocuk minvalinde ve bir açıdan haklı homurdanmalarına aldırmadan haftada birkaç defa oğluna yemek götürüyor, sepeti dolduğunda çamaşırını yıkıyor, ütüsünü hallediyor, etrafı topluyor, temizliyordu. En son pazartesi günü gitmişti eve; Umut'u çıkarken yakalamıştı. İş için çıktığını söylemişti oğlan. Getirdiği kuru fasulyeyle pilavı bırakmış, yıkanacak kadar çamaşır birikmediğini görünce gereken temizliği yapmış, etrafı toplamıştı. Umut, yetişmesinden dolayı yaşlıtlarına göre tertipli, Figen Hanım'ın ölçütlerine göreyse epey dağınıktı. Bekâr genç erkek evinde beklenmeyecek ölçüde temizliğin herhangi bir esrarengiz yanı yoktu kısacası.

Ötesi de vardı: Cuma gecesi beklemekten vazgeçip evine gittiklerinde oğlanı bulamayınca şıpınışı etrafı toplamıştı Figen Hanım. Evet, evet, evyede bulduğu tabakla çatalı, ta Pazartesi getirdiği yemeği anca bugün yemesine söylenerek sudan geçirip bulaşık makinesine yerleştiren oydu. Umut'un kuru-pilava yeğlediği bariz, çöpe atılmayı bekleyen hazır yiyecek ambalajlarını mutfak tezgâhının kenarına dizen, çabuğundan toz alıveren, masasındaki kâğıtları, şans oyunu kuponlarını ve sandalyesini düzeltip yatağını toplayan da... Hatta kocası kızmasa, acelemiz var sen neyle uğraşıyorsun be kadın, yürü, karakola gidiyoruz demese çöplerin hepsini büyük çöp torbalarından birine doldurup atacaktı. O derece titiz, pislige öylesi tahammülsüzdü.

Seyfo'ysa onca yıllık dostluğumuzda anlatmadıklarının ötesinde, uzaktan kuzeni ya da anneyle yaşatılığından yeğeni Umut'un yaptığı işlerle ilgili fazla bir şey söyleyememişti. Hizmet verdiği firmalardan bildiklerinin numaralarını sağlayabiliyordu sadece. Ama hayır, hiçbir kuşkulandığımız yönde sırlar barındıracak türden değildi. Alelade, çok değil ama eh, biraz büyük çaplı denebilecek şirketlerdi. Babasının firması peki? O kadar cambazdı madem, babası, şirketinin bilgisayarlarla ilgili işlerini vermemiş miydi oğluna?

Bilmiyordu Seyfo. Ama elbette yapabileceği ne varsa yapacak, oğlanı bulabilmek için aklına gelen her kapıyı çalacaktı. Anında destur, dedik; biz avukatlığına karışıyor muyduk? İş, bilene bırakmak en iyisiydi; haklıydık tabii.

Hesapta çakallığa dalıp polise teslim etmediğimiz harici depolama diskleri ve flaş belleklerse tam fiyaskoydu. Hevesle takıp başına toplandığımız Tefo'nun bilgisayarında kolayca açılmıştı hepsi. Parola korumaları yoktu ve içlerinden sadece kitap, film, dizi ve müzik dosyaları çıkmıştı.

Sigaramı balkondaki ufak masada bekleyen kül tablasına bastırırken kapı açıldı, benim ortak elde sigara geldi. Çakmağı uzattım, yaktı. Pencereden içeri baktım. Seyfo, hanımlarla sohbetteydi. Lale ortalıkta görünmüyordu; yatırmışlardı herhalde. Ayla haini öptürmeden götürmüştü demek. Gerçi sigaramı yeni söndürmüşken

öpmesem daha iyiydi. Kardeşime döndüm: Balkonun yükseklik korkum yüzünden pek yaklaşmadığım kenarına dirseklerini dayamış, sokağı seyrediyordu. Birkaç suskun nefesin ardından, “Necmi’yle konuştum demin,” dedi. “Bugünlük paydos.”

“Gelmemiş değil mi adam?”

“Gelmemiş.” Sokağı düşündüm. Necmi’yle diğer ikisinin ne-reye gizlenip sokağı gözlediklerini kestiremiyordum. İşlerini yaptıkları sürece önemi yoktu gerçi. “Çok yere koşturmamız gerekecek.”

“Öyle,” dedim.

“Bölüşsek mi, ne dersin?”

“Ayrı mı dolaşalım?”

“Zaman önemli.” Döndü, balkon demirine belden yaslandı. İçim çekildi; birinci kattaydık gerçi ama... “Yarın Umut’un arkadaşına birlikte gideriz. Ama pazartesi günü hem üniversite, hem şirketler... Epey yol kat etmemiz gerekecek.”

Az gerileyip sırtımı duvara verdim, bir sigara daha yaktım, “İyi, peki,” dedim. “Üniversite benim ama.”

Pazar

“Yok,” dedi Hüseyin Şeker. “İki hafta falan oldu görüşmeyeli.” Sarışınlığı, bembeyazlığı, ince yapısı, kocaman ayak ve elleri ve iki metreye yakın boyuyla bizimkiler Arnavut, Makedon veya Boşnak göçmeni diye bağırıyordu adeta. Basketbol oynuyor muydu yahut oynamış mıydı acaba? Boyuna karşın cüsseli değildi gerçi; malum, futbol gibi basketbol da biz güdük nesillerin *Beyaz Gölge* hevesiyle sokak aralarında uyduruk potalarda oynadığı ve benim gibi, bugün en fazla oyun kuruculuk yapabilecek boydakilerin kafadan ribaunt üstünlüğü kurduğu halinden çok farklı artık. Boy veya teknik beceri tek başına yetmiyor; çeviklik, hız, sağlamlık... Diyeceğim, Umut’un ortaokuldan arkadaşı Hüseyin Şeker, en azından görünüşte ki yanındaki nargile ve önündeki sehpa da açık duran

dizüstü bilgisayar da görünüşünün verdiği fikri destekliyordu, pek sporcu değil gibiydi.

“Annesine perşembe günü konuştuğunuzu söylemişsin,” dedi Tefo.

“Konuştuk, doğru.”

“Ve?”

Oğlan ve derken neyi kastediyorsunuz gibisinden baktı.

“Herhangi bir şey dikkatini çekti mi ?” dedi Tefo. “Değişik, her zamankinden farklı bir şey söyledi mi? Ya da sesinde—”

Cık. Söylememiştii. Ne haber, ne yapıyorsun, hafta sonu takılır mıyız türünden konuşmuşlardı. Takılacaklar mıydı peki? Yaparız bir şeyler, bakarız demişlerdi karşılıklı. Ne mesela?

“Bilmem,” dedi Hüseyin. “Buraya gelirdik herhalde. Ya da birimizden birinin evine takılırdık. Havamıza göre.”

“Buraya sık mı gelirsiniz?”

Cevabından önce nargilesini höpürdetip dumanını savurdu Hüseyin. “Benim favori mekânım burası,” dedi. “Hemen her gün gelirim.” Bir nefes daha çekti, dumanı cümlesine kattı. “Hafta sonları hariç sakın yerdin; kafam dağılmadan çalışabiliyorum burada.” Marpuçuyla bilgisayarını işaret etti.

“Umut?”

“Bazen gelir.”

“Cuma günü de burada mıydın?”

“Evet, tabii.”

“Ne kadar?”

“Ne, ne kadar?”

“Ne kadar süre buradaydın? Kaçtan kaçta kadar?”

“On bire doğru geldim,” dedi Hüseyin Şeker. Biraz düşündü. “Akşam yedi-yedi buçuğa kadar buradaydım.”

“Bütün gün neredeyse, öyle mi?”

Omuz silkti. “Çalışıyordum işte.”

“Umut’la kaçta konuştunuz?”

“Öğlen... Yarım civarı.”

Moda’nın buruna yakın tarafındaki sokaklardan birinde, Güneydoğu Anadolu dekorasyonlu bir nargilecide buluşmuştuk oğlanla. Bizden önce gelmişti çünkü evi çok yakındı. Gelmiş, tiryakisiyim dediği nargilesini bizi beklerken höpürdetmeye başlamıştı. Aradığımızda ciddi heyecanla elbette yardımını esirgemeyeceğini söylemişti. Ama ne yapabileceğini, Umut’un nereye gitmiş olabileceğini bilmiyordu. Olsun, demiştik. Hakkında öğrenebileceğimiz her şey işimize yarayabilirdi.

Hayır, Umut gibi bilgisayarıcı değildi Hüseyin. Türk Dili ve Edebiyatı mezunuydu; ufak çaplı birkaç yayınevine düzeltmenlik yapıyordu. Ayrıca, önündeki sehpa da açık duran bilgisayarından anlayacağımız üzere ki nasıl anlayacaktık, hiç sormadım, kitap ve film eleştirileri yaptığı bir *blogu* vardı. Ne hoş, demiştim dinlerken: Hun Devleti’ne vize kalktı; tatile gitmek, denizine girmek ister miydiniz yollu sokak röportajı sorusuna çoğunluğu neden gitmeyeyim, fırsat bulursam gibi masumundan ay, yok, ben denize Fransa’ya gidiyorum bomboşluğuna kadar türlü utanç kaynağı cevap verebilen gençlerin kitaplarla haliyle hiç ilgilenmediğini zannederken ki zannımda yanıldığımı daha sonra bolca ve sevinerek gördüm, okuyan iki tanesine denk gelmiştik. Üstelik ikiliden biri, okulunu bitirdiğinden herhalde kitapları bizlerden daha başka gözle okuyordu. Farklı şartlar altında kitaplı filmli hoş bir sohbet yapabiliydik.

Figen Hanım’ın verdiği bilgiyi daha karşısına oturur oturmaz onaylamıştı Hüseyin. Evet, Umut’un en samimi arkadaşıydı. Hayır, efendim, başka *en* samimi arkadaşı yoktu Umut’un. Olsa bilirdi. Bir süredir, birkaç haftadır eskisi kadar sık takılmıyorlardı birlikte ama aslında yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi.

Kaşları kalktı Tefo’nun. “Birkaç haftadır demek. Niye?”

“İşleri yoğundu,” dedi oğlan omuz silkerek.

“Normalden daha mı yoğundu?” dedim çayımı sehpaaya bırakarak. “Zaten evden fazla çıkmasına müsaade etmeyecek denli yoğun çalışıyor diye duyduk biz. Sen de uğruyormuşsun arada.”

Hay anasını, yakalandık dercesine kızardı Hüseyin. Cevap yerine gözleri bir sağa, bir sola kaçışınca Tefo, babaydı ya artık, normal mi gördü, ağzına yakışacağını mı düşündü, nedir, “Bak, çocuğum,” dedi, “bildiğin varsa söyle. Umut’un babası yüzünden polis de uğraşüyor; bizim gibi kibarca sormazlar, ona göre.”

Bir-iki tereddüt ve kem kümün ardından baklayı çıkardı Hüseyin: Bilmiyordu. Bilmiyordu ve kızgındı. Normalde, demin dediği gibi, her gün değil ama gınaşırı görüşürlerdi Umut’la. Fakat bir süredir görüşmeleri seyrelmiş hatta iki haftadır birkaç telefon konuşması haricinde hiç görüşmemişlerdi. Meraklanmamış mıydı peki? Sormamış mıydı? Sormuştu elbette. Her seferinde iş yoğunluğu deyip geçiştirmişti Umut. Birkaç defa, ha bre birkaç demesinin sebebi sayılardan emin olmamasıydı, dur, ben geleyim, muhabbet ederiz biraz, demişti. Umut, hepsini reddetmişti. Hatta son seferinde kızmış, meşgulüm, anlamıyor musun, düş yakamdan yollu söylenmişti. E, demin tuhaf bir şey, bir fark diye sormuştuk, niye saklamaya kalkışmıştı? Niye hafta sonu takılmak üzere konuştuklarını söylemişti?

Kızgınlık ayrı, esas kırgındı Hüseyin; oydu mesele. Anlatmayı yedirememişti. O kısmı, biz iki yabancıya karşı ne mahcubiyet duyacaktı, saçmaydı tabii. Ama insanlar ne saçmalıklar yapabiliyorlardı ve ötesi, anlayabileceğim bir durumdu desem yalana girmez. Tefo’nun benden habersiz, pattadanak evlenmesine fena içerlemiştim mesela. Ha, bana soracak, izin alacak değildi ama Ayla’yla bilmem ne kadar süre çıkmalarını, aralarında karar verip aileleri karıştırmadan nişanlanmalarını benden gizlemesine çok kızmıştım. İnsan canının yarısı bellediğinden saklar mıydı böyle bir şeyi? Sonradan yelkenlerimi suya indirdim, huysuzluğumdan vazgeçtim ve daha sonrasında hiç konuşmadık ama işin aslı galiba öfkeden öte, kıskanmıştım. Hayır, evlenmesini, yuva kurmasını değil. Paylaşma işini... Aman, neyse. Diyeceğim, Hüseyin, onca arkadaşlık

ortadayken Umut'un bir şeyler gizlemesini, bir şeyleri belki başkalarıyla paylaşmasını kıskanmış, üzerine terslenince kırılmıştı. Aynı şey değildi benimkiyle ve kimine ikisi de dert görünmeyebilir ama anlayabiliyordum.

Anlatırken üzüldüm çocuğa. Herkes böyle romantik değildir; bir noktadan sonra anlayışı bırakır, ne halin varsa gör, der, malum.

Ama kırgınlık ayrı, elinden geleni, bu sefer cidden söylüyordu, yapmaya hazırdı Hüseyin. Peki, Umut'un ne çevirdiğine, arkadaşlıklarına darbe vurmayı göze alabilecek denli önemli neyle uğraştığına dair bir fikri var mıydı? Yoktu.

“Din,” dedim birden. “Dine mi merak sarmıştı?”

Kaşları çatıldı çocuğun. “Yok, canım,” dedi, “nereden çıkarırsınız?”

Nereden çıkardığımızı söyleyince, konuşmaya başlamamızdan bu yana ilk defa güldü Hüseyin. Hayır, dine merak sarmamıştı Umut. En azından kendini dine verme anlamında. Ailesini görmemiş miydik hem? Kuran'ı ve seccadeyi annesi getirmişti. Tabii, tabii, namaz hocası kitabını da... Babasının durumunu biliyorduk; annenin tüm çabası aralarının düzelmesi içindi. Yok, canım, nerede? Umut biliyordu babasının kafasının değişmeyeceğini. İplemiyordu çünkü kendisinin de değişmeyeceği fikrindeydi. Din işini, özellikle babasının nasıl palazlandığını kavramasından sonra sorgulamaya başladığını düşünsek daha isabetliydi. Ama hayır, sırf dinle, babasıyla ilgisi yoktu sorgulama meselesinin. Genel bir durumdu. Nasıl dese... Okumaya merak sarmıştı Umut. Küçüklüklerinde, ortaokulda sıra paylaşmayla başlayan arkadaşlıklarının lise bitene kadar geçen kısmında neredeyse hiç kitap okumamıştı. Anlaşamadıkları, uyuşamadıkları tek nokta buydu. Sıkılıyorum, demişti hep. Ha, evet. Çizgi romanlar. Evet, evet, bir tek onlar. Tabii, tabii, kendisi de seviyordu çizgi romanları. Kitap dışındaki sevdalarının hemen hepsi aynıydı. Sinema, müzik... Nasıl? Evet, evet, sonra, üniversitede başlamıştı okuma hevesi. Tabii, tabii, tanıştığı insanlar, girdiği yeni ortamlar, vesaire etkilemişti. Sevinmişti Hüseyin. Bir süre şahane gitmişti. Romanlar, şiirler, edebiyat

tartışmaları; heves yüklü, bak, dün ne okudum paylaşımları... Sonra birdenbire kesilivermişti ama.

“Nasıl?” dedi Tefo.

“Okumayı bıraktı işte. Aniden. Okulu da...” İkinci sınıfı bitirmeden ayrılmıştı üniversiteden, biliyorduk. Bunalıyorum, okul beni kısıtlıyor türü bahaneler öne sürmüştü. Sonra hop, derhal başvurmuş, dilekçesi yüzünden normalden daha kısa süre bekleyip askere gitmişti. Hayır, ayrıntısını bilmiyordu Hüseyin. “O sıralarda,” dedi, “biraz...” durdu, sıkıntıyla devam etti: “Biraz kendimle meşguldüm galiba. Fazla dikkatimi vermedim. Sonradan, Mardin’den yazışmaya başladığımızda fark ettim. Kaçmak, uzaklaşmak hatta galiba tehlikeye atılmak istemişti.”

“Nedenmiş peki, söylemedi mi?”

“Fazla anlatmadı ama birden fazla şey bir araya gelmişti galiba.” Neydi bu birden fazla şey? Emin değildi Hüseyin. Babasıyla sorunları vardı mesela. O kısmını aşağı yukarı biliyorduk. Başka? Bir kız meselesi vardı galiba ama demişti ya, tam bilmiyordu. Üniversitenin açtığı kapılar, hayata yeni, bambaşka bakışlar... Biraz, nasıl dese, şımarık ve kendi dünyasında büyümüştü Umut. Daha doğrusu, üniversitede görülebilecek şeylerden uzak, neredeyse bihaber yaşamıştı hep. Kültür şoku mu? Kim bilir? Belki. Hayır, hayır, ne ortaokulda ne lisede fazla kız arkadaş, sevgili anlamında, edinebilmişti ikisi de. Eh, tiplerini görüyorduk, değil mi? Biri sapsarı bir fasulye sıırığı, diğeri hepten tombalak değilse bile balıketli, arapsaçlı, atletizmden nasiplenememiş, herkesin ilgilendikleriyle ilgilenmeyen, güncel zırvalar, mesela futbol ya da o zamanın moda konuları her ne idiyseler onlar üzerine sohbete giremeyen, üst baş veya marka takmayan iki arkadaş... O yılların ortaokul-lise kızları bugünküler kadar değilse bile gene de feciymiş ayrıca; üniversitede her şey haliyle değişince ikisi de epey bocalamış. Farklı okullarda okumaları, birbirlerine destek verememeleri de ayrıca fenaymış.

“Kız ve baba sorunları dışında bildiğin başka meseleler var mı?”

“Üniversite işte. Siyasal olaylar, vesaire. Ben de çok zorlandım ama Umut... Bir şekilde kaldıramadı işte. Herhalde. Tam bilmiyorum. Anlatmaz pek...”

Sonra, sonra dediği askerden sonraydı, bir kez daha değişmiş her şey. Umut askerden, sırtındaki yükleri toptan atıvermişçesine gayet coşkun dönmüş. Hüseyin, askerliğin kimilerini ciddi değiştirdiği bilgisine yormuş. Fazla durmamış üzerinde. E, yaşı yirmi iki, kan kaynadıkça kaynıyor, tam okulu bitmiş, hayata atılıyorken can arkadaşı her anlamda geri dönmüş; neyi sorgulayacak, değil mi?

“Sonra?”

“Sonra normale döndü işte her şey. İş bulduk, çalıştık, falan.”

“Sen gitmedin mi askere?”

“Yok. Yüksek lisans yaptım. Bir sene daha tecilliyim.”

Kafadan hesaplayayım dedim. “Uzamış yüksek lisans herhalde.”

Sırıttı Hüseyin. “Acelem yoktu.”

Bu boy ve cüsseyle komando yapmazlar; tören kıtası türü bir şeye verirler, derdin oysa hiç takılma, diyecektim, Tefo hiç duraklamadan, “Umut tutunamamış ama girdiği yerlerde,” dedi.

“Ya, tamam, huysuzdur biraz. Ama tümünden kendi kabahati değil; şansına hep abuk sabuk tipler çıktı karşısına. Babasının... Çevresini tahmin edersiniz herhalde. Haksızlığa hiç gelemes bir de Umut.”

“Kitap okumaya da başlamış gene,” dedim.

“Ya, ya,” dedi Hüseyin.

“Edebiyatı sallamış ama.”

Başıyla destekleyerek, “Öyle,” dedi. “Arayı kapamak istercesine felsefeye, bilime daldı.” Edebiyatı bir kenara atıvermesine bozulmuş muydu Hüseyin? Yok, niye bozulacaktı? Neye açlığı varsa onu doyurması gayet normal hatta iyiydi. Hem felsefeydi, bilimdi, hepsi güzeldi.

“Entrikalı romanlar peki?” dedim.

Yüzü buruştu Hüseyin'in. Umut, artık nereden estiyse gizli örgütlü, tarikatlı komplo teorilerine takmıştı kafayı. *Men in Black*'teki ajan tayfasının boyalı basını takip etmeleri misali, gerçeklerin, saklanan gerçeklerin sırf ciddi kitaplar okunarak bulunamayacağını öne sürmüştü. Çocuğunun öğrenme hevesiyle dört yana saldırmasını izleyen mağrur baba misali hoş görüyordu Hüseyin; o kısımları aklın yolu bir hesabı aşamazsa ve vaktinin gelmesine karar verince müdahale edecekti. Tabii, tabii, din kitapları da aynı hevestendi. Okuyarak dünyayı, hayatı bir bakıma sıfırdan öğreniyordu Umut. Romanlara, roman derken insana hem hayatı hem kendini esas öğretebilecekleri kastediyorum, sırt çevirme konusunda hatalıydı ama hatadan dönülmez diye bir şey yoktu. Öğrenmek güzeldi hem.

Tam, peki, çizgi romanlar niye kolilerdeydi, harbi edebiyat gibi onları da mı terk etmişti, diyecektim, “Şu üniversitedeki kız meselesi,” diye araya dalıverdi Tefo. “Ne oldu o?”

İç çekti Hüseyin. Demişti ya, bilmiyordu. Sormamıştı çünkü. Onca hayhuy arasında, bir yanda kendi dertleri, çalışmaları, diğer yanda arkadaşının, az yukarıda dediğim gibi, her anlamda geri dönmesinin sevinci derken unutup gitmişti. O zaman, üniversiteyi bıraktığı zaman zaten hiç anlatmamıştı Umut. Haliyle nasıl bir ilişkiydi, kızın adı neydi, hiç bilmiyordu Hüseyin. İyi, peki, ya sonra? Sonra derken? Başka kız arkadaşı, sevgilisi olmuş muydu? Var mıydı mesela şimdi? Son birkaç haftada edinmediyse hayır, yoktu. Olsa kesin bilirdi; sürekli birlikteydiler çünkü. Valla benim yanımdaki bu tıfıl, aşkını benden gayet güzel sakladı, gülüm; biz de her gün birlikteydik ayrıca, demedim.

“Senin var mı peki?” dedim, güldü. Hayır, yoktu. Maalesef. Gene maalesef, Umut'un nereye gidebileceğine, neden birden ortadan kaybolabileceğine dair en ufak fikri yoktu. İş yaptığı yerler veya başka birileriyle bir şeyler çevirip çevirmediğine dair de... Armağan mı? Yok, valla. Öyle bir arkadaşı varsa bile hiç bahsetmemişti Umut.

“Peki, ya sosyal mecralarda yokluğu?”

“Yokluğu derken?”

“Herkesin pek takıldığı sitelerine baktık, bulamadık.”

“Ha,” dedi Hüseyin, “takma ad kullanıyoruz biz onlarda.”

“Niye?”

“Bilmem... Öyle başladı, öyle gitti herhalde.”

Gözleri kısıldı benim elemanın. “Başka bir şeyler çevirmek için değil yani?” dedi.

Hüseyin’in şaşkınlığı içtendi. “Nasıl bir şey?”

“Bilgisayar korsanlığına ne deniyordu?”

Sapsarı kaşlar bir daha çatıldı. “*Hacker* mı demek istiyorsunuz?”

“Umut’un bilgisayar işindeki maharetini biliyoruz.”

Hiç düşünmeden hayır, dedi Hüseyin. Yoktu öyle bir dertleri. Evet, Umut istese yahut kendisi talep etse yapabilir, her türlü sitenin güvenliğini deşebilir; donanımı ve bilgisi yeterliydi. Herhalde. Hüseyin, arkadaşının yaptığı işi çok iyi yaptığını biliyordu ama neyi ne kadar yapabileceğini ayrıntısıyla bilecek bilgisayar bilgisine sahip değildi.

Arada söylemişimdir, kimseyi şıppadanak, bakışından, duruşundan, tavrından çözecek ölçüde insan sarrafı değilim ama adamdan az buçuk anlarım ve bu konularda hislerime genelde güvenirim. Diyeceğim, Hüseyin, konuşmaya başladığımızdan bu yana, ilk birkaç lafta yakaladığımız ufak manevrası haricinde genelde içten geliyordu bana. Elbette her dediğinden kuşkulananmak mesleğimizin fabrika ayarındı ama şüphelenme güdüsünü iyi niyetle dengelememek yanlış yollara çıkabilirdi.

Nihayet fırsatı buldum, “Çizgi roman sevdasını da edebiyatla aynı sebeple mi bir yana attı?” dedim. Öyleydi. Çocukça buluyordu artık; ciddi meselelerin peşindeydi. Kadıköy’deki sahaflara satmaya karar vermişti hatta elindekileri.

“Peki,” dedi Tefo gene, “Umut’un masasında birtakım kâğıtlar bulduk.”

Hüseyin, Tefo devam edemedi bir daha kaş çatarak, “Ne kâğıdı?” dedi.

“Matematik işlemleri, formüller, denklemler yazılı defter sayfaları... Şemalar...”

“Allah Allah... Yok, bilmiyorum; hiç görmedim öyle şeyler evinde.” Durdu, gözlerini kısıtı. “Neymiş peki?”

“Bilmiyoruz henüz,” dedim. “Önemli olsa sana gösterirdi, değil mi?”

“Mutlaka.” Durakladı, biraz düşündü. “Beni ektiği şu son dönemle mi ilgili diyorsunuz?”

Bütün mesele dönüp dolaşıp arkadaşıyla ilişkisini kestiği yahut askıya aldığı son birkaç haftaya mı dayanacaktı, öyle görünüyordu şimdilik.

“E,” dedim gene, “ne diyorsun?”

Eve dönüyorduk. Hüseyin, herhangi bir haber alır, bir şey duyarsa arayacaktı bizi. Oğlanın yanından ayrıldıktan sonra Necmi’yi aramıştık ve hayır, esrarengiz Salih Bey bugün de ortalıkta görünmemişti.

“Valla senin gizli bir şeyler keşfetti, kaçırıldı fikrine yaklaşmaya başladım,” dedi ortağım. “Bence...” Durdu, birkaç saniye düşündü ve sağ eli şapadanak alnına iniverdi. “Salağız biz! Danga-lağın daniskasıyız!”

“Niye be?” dedim gözümü yoldan ayırmadan.

Yanıt vermedi. Cep telefonunu çıkardı, rehberine bir şeyler yazdı, bir numara buldu, aradı. “Alo?” dedi, “Hüseyin? Evet, evet. Bir şey soracaktık, unuttuk: Umut’un evinde neden hiç fotoğraf, resim, afiş, vesaire yok, biliyor musun?” Yanıt çabuk geldi herhalde, “Ne?” dedi bu sefer. “Emin misin? Sadece bir tane, öyle mi? Niye?”

Biraz daha dinledi, kafa salladı. “Tamam. Tamam, peki,” dedi sonunda. “Sağ ol. Eyvallah.”

“E?” dedim.

“Dur bir dakika,” dedi bu. Başka bir numara buldu, aradı. Hıyunu bildiğimden sabırla bekledim. Bir kez daha, “Alo,” dedi. “Figen Hanım? Rahatsız ediyorum, kusura bakmayın. Tefo ben. Tefik... Evet, evet, özel dedektif... Hayır, hayır, herhangi bir haber yok maalesef. Sizde? Yok, lütfen sükûnetinizi korumaya çalışın... Anlıyorum, evet, tabii. Araştırıyoruz, merak etmeyin... Elbette, elbette hemen haber vereceğiz... Evet, evet, bir şey soracaktım. Umut’un çalışma masasında çerçeveli bir fotoğrafınız varmış, değil mi? Cuma gecesi Umut’un evinde etrafı toparlarken dikkatinizi çekti mi, yerinde miydi fotoğraf? Ya... Anlıyorum, haklısınız tabii... Aceleden... Evet, tabii. Nasıl? Yoktu, evet. Valla, bilmiyoruz... Önemli olabilir; bakacağız. Tabii, tabii, ne bulursak bulalım hemen haber vereceğiz... Ha, bir şey daha vardı... Umut’un kaç ayakkabısı var? Tamam. Peki, tüm kıyafetlerini bilir misiniz? Çok iyi! Neler giyip çıktığını bilmek önemli... Acaba gidip... Ya, evet, zahmet olmazsa... Çok iyi olur, teşekkürler... Tabii, tabii, polislere de bildirmelisiniz. Aramanızı bekleyeceğiz. Eşinize selamlar, iyi günler... A, şey, bir dakika... Affedersiniz, bir şey daha vardı... Telefonunuzda Umut’un resmi var mı acaba? Çok iyi; yollayabilir misiniz? Evet, bu numaraya... Biliyorsunuz değil mi nasıl... Tamam, kusura bakmayın. Çok teşekkürler. Tekrar hoşça kalın.”

Telefonu kapayıp sessiz kalınca, bir e daha çektim.

“Fotoğraf varmış evde.”

“Onu anladık,” dedim, “annesinin fotoğrafı.”

“Ama sadece o. Masasında dururmuş.”

“Başka fotoğraflar yok muymuş? Hiç çektirmemiş mi fotoğraf?”

“Varmış ama hepsini tarayıp bilgisayarına aktarmışmış. Birlikte yer aldıkları fotoğrafları Hüseyin’e vermiş, diğerlerini, üniversitede, askerde falan çektirdiklerini toplayıp annesine vermiş.”

“Allah Allah, niye?”

“Bilgisayar ortamı daha güvenli türü bir şeyler söylemiş.”

“Ne alâka? Bozulmuyor muymuş hiç bilgisayarı?”

“Yedeklemiştir.”

“Aldığımız harici disk ve flaş belleklerde yoktu resim falan.”

“Başka bir disktedir. Yanında götürmüştür...” Telefonundan mesaj geldiğini belirten ses çıkınca durakladı, baktı. “Fotoğrafı geldi oğlanın,” diye mırıldandı. Birkaç saniye konuşmayınca yan gözle baktım; fotoğrafa dalmış gibiydi. “Ne diyordum demin?”

“Fotoğrafları başka disktedir, diyordun.”

“Ha, evet. Sırt çantası vardı dememiş miydi kapıcı sana?”

“Dedi. Dedi ama fotoğraflarını niye yanında götürsün?”

Cevap vermeyip hımlamakla yetindi Tefo. Ardından, “Dur bir,” dedi, tekrar cep telefonunu çıkardı. “Alo, Hüseyin,” dedi, “Umut bilgisayara doldurduğu fotoğraflarını yedeklemiş miydi, biliyor musun? Nasıl? Ha, iyi. Öyle bir disk bulamadık ama... Yok, yahu? Ha... E, iyi. Tamam, sağ ol.”

“Neymiş?”

“Dediğim gibi, başka bir disk söz konusu. İşlerini falan yedeklediği iki tane daha harici diski varmış. Galiba iki taneydi, dedi gerçi. Ama öyle bir disk var sonuçta, onu biliyormuş.”

“Neredeler peki? Onu biliyor muymuş Hüseyin?”

“Yok, nereden bilecek? Ama yanına almıştır belki, dedi. İş için çıktıysa almış olabilir. Öyleyse yarına öğreniriz nasılsa.”

“Değilse?”

“Değilse kötü.”

“Belki iş için çıktı, yolda başına bir şey geldi, ne dersin?”

“Kaçırılma şeyini mi söylüyorsun? Valla kafadan öyle demek doğru değil bence. Şu son birkaç haftalık meseleyi çözmeliyiz

önce... Neyse. Figen Hanım gidip oğlanın kıyafetlerinden hangileri eksik, bakıp haber verecek bize. Polise de tabii.”

“Görgü tanığı değil diye sormamış, değil mi polis? E, ne yapacağız şimdi?”

“Valla Figen Hanım eksik giysileri söylesin bir, sonra oğlanın fotoğrafı bizimkilere yollayacağım. Mahallede, civarda esnafa falan sorsunlar bakalım. Üstünü başını da belirtirsek fayda eder, Cuma günü Umut’u giderken gören başkaları çıkar belki. Zannetmiyorum gerçi ama neme lazım, açık kapı bırakmamak daha iyi. Hem çocuğun tipi dikkat çekebilecek cinsten.”

Bir süre daha konuşmadan gittikten sonra aklıma geldi, “Fotoğraf vesaire yokluğu konusunda ne düşünmüştün?” dedim.

Güldü bu. “Babama söylesem gene aklın fikrin macerada, bilmem nede der,” dedi. “Valla ne yalan söyleyeyim, kitaplardı, hesaplmalı, çizimli kâğıtlardı, evin temizliğiymiş, hepsinin senin fikrini desteklediğini düşündüm. İnternet ortamında yahut başka bir şekilde görmemesi gereken bir şey gördüğünü, falan filan...”

“Daha da fazlasını düşündün, değil mi? Yemezler, söyle.”

Gene güldü bu. “Valla, öyle,” dedi. “Oğlanın acayip gizli, casusluk türü bir şeyler çevirdiğini bile düşündüm.”

“Yuh artık. Niye?”

“E, oğlum, düşünsene... O tür bir dalgaya bulaşan adam... Dur, en baştan söyleyeyim: Sen, bir şey buldu kaçırıldı dedin ya, ben de ulan, dedim, başka bir numara çıkmasın? Mesela çocuk, casusluk veya ne bileyim, ortaya çıkınca başının derde girebileceği türden başka bir şey yapıyor olsun, dedim. Sonra işte, bir şekilde bir belaya bulaşıyor yahut kimliğinin ortaya çıkması gibi bir durum... Gülmesene ulan! İyi, anlatmıyorum o zaman.”

“Saçmalama oğlum ya, anlat işte!”

Ofladı, bir sigara yaktı, pencereyi açtı. “Neyse işte... Dedim ki oğlan böyle bir durumda ne yapar? Ortadan kaybolması mı gerekir? Öyleyse arkasında iz bırakmamak ister, değil mi?”

“Ha,” dedim, “fotoğraf, afiş bilmem ne yok, ev tertemiz...”

“Aynen.”

“İyi de, bilgisayarı duruyor, başka her şeyi duruyor... Öyle iz mi kaybettirilir?”

“E, işte, ben de onu düşündüm. Önce belki alelacele kaçmak zorunda kaldı; vakti dardı, yapabildiğini yaptı, en elzem ne varsa onu alıp tüydü türü kulp takmaya kalktım. Sonra evin tertipliliğini düşündüm. Her şey yerli yerindeydi. Mutfaktaki malzeme bile... Sanki hazırlanmış bir sahne gibi.”

“Koltuktaki kumandalar—”

“Evet, evet. Sen de görmüşsün, bak. Kumandaların gelişigüzel bırakılması... Bilgisayarın başındaki sandalye özenle yerleştirilmiş, yatak toplu, vesaire. Evde yaşanılıyor ama kim, ne kadar veya ne şekilde yaşıyor belli değil gibi... Ama öte yandan, mesela yatağının yanında bulduğun, dinsel meseleleri düşündürebilecek kitaplar var. Epey evirip çevirdim kafamda. Niye öyle, niye böyle diye. Ama sonra baktım ki iler tutar yanı yok... O yüzden anlatmadım sana. Anlatsaydım bile dün ve bugün öğrendiklerimizle boşa çıkacaktı zaten teorim.”

“Valla casusluk falan, onlara bir şey diyemem ama kaçırılma fikrini bence elememeliyiz hemen.”

“Elemiyoruz zaten. Sadece gördüğümüz ipuçlarının ipucu sayılamayacağını anladık.”

“Annenin fotoğrafı hariç,” dedim.

“Evet, o enteresan mesela. İş için çıktığını, fotoğrafların bulunduğu harici diski o yüzden yanına aldığını düşünsek bile annesinin fotoğrafına yanıt veremiyoruz.”

“Giderken niye alsın yanına, değil mi?”

“Duygusal bağ...”

“En elzem malzemeyi alıp kaçmaya uyuyor işte.”

“Valla, ne diyeyim? Düşüneceğiz. Elimizdeki veriler artsın, ondan sonra kafa çalıştıralım bence.”

“Bir de Salih Bey ve Armağan meselesi var. Sonra adamı takip eden takım elbiseliler...”

“Evinden çok az çıkıyor ama en azından son hafta içinde bildiğimiz kadarıyla zırt pırt çıkmış.”

“Onu diyecektim. Hepsi bağlantılı bence.”

“Bilemeyiz onu. Dur bakalım daha...”

“E, ne yapıyoruz şimdi öyleyse?”

“Valla beni eve bırak, Vedat. Gidip konuşacak kimse yok bugünlük.”

“Paydos mu? E, iyi.”

“Sen ne yapacaksın?”

“Bilmem.”

“Nilgün?”

“Sabah konuştuğumuzda işimiz uzar, demiştim. Ona göre gününü ayarlamıştı şimdi; annesiyle bir şeyler yapacaksa karışmayayım daha iyi.”

“Bize gel istersen.”

“Yok, ya takılın siz. Ayla huylanmasın şimdi.”

“Niye huylansın oğlum?”

“Pazar gününüz... Aman ya, boşver be, Tefo. Bizimkilerle oturayım biraz.”

Pazartesi

İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı, babamın eski öğrencisi Doçent Dr. Fikret Andaçlı, telefonda kendimi tanıtip randevu istememden karşısına geçip ufak çaplı, hâl hatır sormalı, babamın selamını iletmeli, ya, evet, sert

adamdır, tabii, tabii, evde de öyledir, sağ olsun ve nasıl, ha, evet, serttir ama adildir; ya, ya, şahsen ben de öyle öğretmeni yeğlerim yollu genel ve kısa sohbetin sonunda geliş sebebim kâğıtları verene dek gayet neşeliydi. Şimdiyse elindekilere bakarken kaşlarını çat-tıkça çatıyordu. Fakültenin web sitesindeki kişisel sayfasında be-lirtilen mezuniyet yılına göre benden en az beş yaş küçüktü ama kim bilir, belki makam ve unvan yüzünden, belki hocasının oğlu tanımlamasının muhayyilede ister istemez yarattığı küçük çocuk imgesinden, her açıdan astıymışım yahut öğrencilerinden biriymi-şim gibiydi tavrı. Sevimli elemandı gerçi. Ayrıca günün birinde çı-kıp gelseler, biz dostuz dünyalılar; evreni geziyor, maceradan ma-ceraya süzülüyoruz; var mı kardeşim bizle gelecek deseler, geride kim kalmış, ne kalmış demeden yahut az yürek burukluğuyla di-yerek en önde koşup aralarına katılacağım tiplerin mekânı ile il-gili eğitim almıştı ve veriyordu. Diyeceğim, nemrutun önde gi-deni çıksa bile fark etmeyecekti. Uzayla ilgiliydi adam; daha ne?

E, nedir, ne görüyorsunuz, uçan daire şemaları mı onlar ya-hut onları boş verin, beni uzaya götürün; ayıp etmediler mi kırk yıllık Plüton’a; NASA nasıldı, CERN müthiş miydi, çarpıştırdın mı bakayım hadronları hazır gitmişken kerata ve benzerlerine hiç girmeden sabırla bekledim. Sayfalara baktı, tekrar baktı, birini bı-rakıp diğerini aldı ve sürekli kaş çattı. Neden sonra kafasını kal-dırdı, benle göz göze gelmeden masasındaki telefona uzandı, ahi-zeyi kaldırıp birkaç numara tuşladı. Biraz bekledi, ardından alo, dedi, Yalçın, benim, Fikret. Müsait miydi Yalçın? Vakti varsa iki dakika gelebilir miydi? Bir şey gösterecekti. Yok, söylemeyecekti; gelince görürdü. İyi, tamam, bekliyordu.

Kapadı, soran bakışlarıma karşılık, “Yalçın bizim bilgisayar-dan,” dedi. Sizin bilgisayar derken masanızdakini değil, fakülteyi kastediyorsunuz herhalde, dememe kalmadan bir çay daha isteyip istemediğimi sordu. Teşekkür ettim, almayayım, dedim. Arkadaşı yahut meslektaşı, her kimse gelene dek konuşmayacaktı anlaşılan.

Onun kâğıtları incelemeye devam ettiği, benimse müdürün kapı-sında azarlanmayı bekler çocuk misali suspus oturduğum yaklaşık

beş dakika dolarken gelen Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi'nin gene dekan yardımcısı Doçent Dr. Yalçın Turna, alışlagelmiş yahut önyargılaşmış biliminsanı görüntü kalıbını parçalayan cinsten, moda dergilerinden yahut defilelerden kaçmışçasına yakışıklıydı.

Kalktım, Fikret Bey karşılıklı isimlerimizi söylerken elimi uzattım, tokalaştık. Fikret Bey verdiği sayfaları masasına yaydı, "Yalçın, bir baksana şunlara," dedi. Beriki masanın başına dikildi, bakmaya başladı ve kaşları, mevkidaşıyla aynı mesaiye girişti. Birkaç saniye sonra sağ eli çenesini sıvazlamaya koyuldu.

"Ne diyorsun," dedi Fikret Bey. "O mu?"

Alman kurtları misali dikildi kulaklarım. Sormadan bekledim gene.

Fakülte değil, tüm yerleşkedeki kızların ve muhtemelen cinsel tercihlerini hemcinslerinden yana kullanan erkeklerin en azından rüyalarında dolaştığına kalıbımı basabileceğim Yalçın Bey sayfalara biraz daha baktıktan sonra kafasını kaldırdı ve bunları nereden bulduğumu sordu.

"Üzerinde çalıştığım bir vaka sırasında, bir evde buldum," dedim.

"Vaka mı?"

"Vedat Bey özel dedektif," dedi Fikret Bey. "Bir kayıp olayını araştırıyor."

Benim kare jeton nihayet düştü, "Siz Bilgisayar Fakültesi'ndensiniz, değil mi?" dedim. "Aradığım delikanlı eski öğrencilerinizden." Hızla hesaplamaya çalıştım. "2005 veya 2006'da, ikinci sınıftan ayrılmış. Tanıyorsunuzdur belki: Umut Dakik."

Yalçın Bey bir an göz kısıp boşa baktı, ardından dudak bükerek kafa salladı. Öğrenci çok ve ayrıca ne ilgileneyeceğim, onlar benle ilgilenir ve ilgileniyorlar zaten, ay, var ya, bıktım vallahi; hiç rahat bırakmıyorlar şekerim, üstümü başımı yırtacaklar neredeyse demeyen ama bana diyormuş hissi veren bir vurguyla, "Tanıdık gelmedi," dedi. "Epey zaman geçmiş gerçi." Durdu, tekrar kâğıtlara baktı. "Bunları bahsettiğiniz eski öğrencimizin evinde mi buldunuz? Ve kendisi kayıp, öyle mi?"

“Öyle,” dedim. “Ne olduklarını biliyorsunuz yanlış anlamıyorsam.”

Bakıştı iki öğretim üyesi. Tam, e, nedir, yakanıza mı yapışayım, birinizi kafa kola alıp diğerinize apış aramdaki kasları yırtma pahasına Uzakdoğu tekmesi mi atayım, öyle mi konuşacaksınız diyecektim, Yalçın Bey, “Bir öğrencimiz vardı,” dedi. “Yıllar önce...” Kaşları bir daha çatıldı. “Aslında... Sizin bahsettiğiniz öğrenciyle aynı yıllardaydı galiba...” Fikret Bey’e döndü. “Bilgisayarını kullanabilir miyim?”

“Tabii,” dedi Fikret Bey. Kalktı, yer verdi.

Yalçın Bey arkadaşının koltuğuna geçti ve bilgisayarda tuş takırdatırken, “Bunlar değil belki ama benzer hesaplar yapıyordu,” dedi. “Bana göstermişti. Fakülteden başka hocalara da... Hepsi böyle, yarım yamalaktı. Neyle ilgili olduklarını hiçbirimiz anlayamamıştık. Aklıma birden geliyor, yazıyorum, diyordu çocuk. Buralarda epey lafı dönmüştü.”

“Dâhi mi, deli mi diyorduk,” dedi Fikret Bey kafa sallayarak. “Yerli Einstein benzeri yakıştırmalar bile yapılmıştı.”

“Hiçbirimiz çözememiştik ama formülleri... Hepsi, yazdığı tüm hesaplamalar eksikti. Kendisi de anlam veremiyordu.”

“Hiç kimse mi anlayamadı?”

“Öyle,” dedi Yalçın Bey. Parmağıyla kâğıtlardan birini gösterdi. “Buna benzer çizimler de hatırlıyorum. Makineden, elektrikten arkadaşlara bile göstermiştik. Sizinkilere de...”

“Çizimi görünce hatırladım, o çocuk galiba, dedim hemen zaten.”

“Nihat’a da göndermiştik, değil mi?” Bana döndü. “Nihat üst sınıftan arkadaşımızdır; MIT’de profesör şimdi. Massachussets—”

“Teknoloji Enstitüsü,” dedim. O kadar *Martin Mystere* okumamıştık boşuna. “O da mı anlamadı?”

Pek yamuk, belki hüznü ama niye hüznü bilmiyorum, gülümsedi Fikret Bey. “Öyle,” dedi. “Hiçbir anlamı yok demişti Nihat, öyle hatırlıyorum. Birkaç meslektaşına göstermiş. Ortak kanıları

öyleydi yanlış hatırlamıyorsam. Bizim Korkut Hoca zırva demişti.” Durdu, açıklama gereği duydu herhalde, “Korkut Hoca bizim eski rektör... Emekli şimdi.”

“Hatırladım onu da,” dedi Yalçın Bey. “Hatta kızmış, kâğıtları fırlatıp zırva bunlar falan demiş; anlatmıştın sen.”

“Ya, evet. Birkaç arkadaş götürmüştük elimizdekileri hocaya. Biraz bakıp kızmış, delinin biri kuyuya taş atmış gibi şeyler söylemişti. Şaşırmıştık.”

“Bir de çocuğun baş ağrıları vardı, değil mi?” Ha, dedim içimden, rektör kızıp üstüne bir de Amerika hayır deyince bitiyor muydu, bitiyordu herhalde. Koskoca rektör, koskoca Em Ay Ti...

“Evet, evet,” dedi Fikret Bey arkadaşına dönerek. “O da başka bir acayiplikti.”

Madem başka tarafa kaydık, Korkut Hoca niye kızmış kısmını önemsemiyoruz, sonra neler oldu anlatmıyoruz, e, peki, “Baş ağrılarıyla fikirlerin gelişi bağlantılı mıydı?” dedim. Benzeri bir şeyi galiba bir yerlerde okumuş ya da izlemiştim sanki.

Neyi kastettiğimi anlamışlardı herhalde, niye anlamayacaklardı hem, ikisi birden başlarıyla onayladılar. “Vahiy gibi,” dedi Yalçın Bey. “Öyle yakıştırmalar yapıldı zaten. Ama bizim buralarda pek itibar görmez o tür şeyler.”

“Hiç görmez diyemeyiz tabii.”

“Doğru,” dedi Yalçın Turna. Klavyeyle uğraşmayı bıraktı, Fikret Bey’in koltuğunda, arkasına yaslandı. “Başka türlü biri olsaydı yahut başka bir ortamda olsaydı eminim deli dâhi değil, Mesih muamelesi görürdü.”

İşin bittiyse kalksana oğlum yerimden yerine, “Tekno-Mesih,” dedi Fikret Bey. Güldüler.

Durduk yerde yapılması niyeydi veya esprinin kökünde Yes var mıydı, olsa *Makine-Mesih* türü bir şey derlerdi herhalde ve gene herhalde veya belki espri anlayışları farklıdır düşüncelerimi yana iterek, “Başka türlü biri derken?” dedim.

“İnsanlardan kaçardı,” dedi Yalçın Bey. “Aşırı içine kapanıktı. Öyle katatonik falan değildi tabii ama psikolojik sorunu vardı, orası kesin.”

“Anormal davranışları vardı; herkesi terslerdi.” Eller cepte, arkadaşının yanından masanın önüne geldi, masaya dayandı; eller ceplerden çıktı ve kollar, bilemiyorum, belki temkinliliğe, belki savunmaya işaret ederek kavuştular. “Kimseyle arkadaşlık kurmazdı; ders aralarında tek başına dolanırdı bahçede.”

“Kendi kendine konuştuğunu söylüyorlardı, hatırlıyorum.”

“Epey ilgilenmişsiniz çocukla.”

“Durumunu fark ettikten sonra, evet,” dedi Yalçın Bey. “Desteklemeye çalıştık elimizden geldiğince. Her dakika kapımızdan dâhi girmiyor.”

“Dâhiliğinde karar kılmıştınız yani?”

Kafa salladı Fikret Bey. “Aşağı yukarı,” dedi, biraz durakladı. “Yalnız tüm bu anlattıklarım, özellikle çocuğun dikkatimizi çekmesi, yazdıklarını görmemiz, vesaire, hepsi eğitim yılının sonlarında oldu. Önceden fark edebilseydik...” Devamını getirmedi.

“Ne oldu peki çocuğa?” dedim.

“Birinci sınıfı bitirdikten sonra ayrıldı,” dedi yakışıklıyım, farkındayım, yakarım Yalçın Bey. “Bir daha ne gördük ne haberini aldık.”

“Aradınız mı?”

İç çekti Yalçın Bey. “Valla meraklandık ama ne yalan söyleyeyim, uğraşmadık.” Devamını, bahanesini getirmeden başıyla ekranı işaret etti. “2005’te girmiş okula; sizin aradığınız öğrencimizle aynı sene. Ona bakıyordum zaten; gelin, siz de bakın.”

Masanın diğer tarafına geçtim, ekrana eğildim. Umut’un fotoğrafı, öğrenci ve adres bilgileri vardı ekranda. “Bu sizinki, değil mi?” dedi Yalçın Bey.

Kabarık, kıvrırcık saçlar; gözlük ve vesikalıklarda bolca görülebilecek türden zoraki bir gülümseme. “Evet,” dedim.

“Aynı sınıftaymışlar demek. İlginç. Hatırlamıyorum bu çocuğu. Dersine girmişimdir ama öğrenci çok, malum.”

Köşeden tıklayarak pencereyi küçülttü, bir diğerini açtı. Siyah ve galiba uzun ama herhalde okul kaydının gerektirdiği ciddiyete uysun diye arkasına toplanmış saçlı, yuvarlak gözlüklü, gözleri çekik, avurtları çökük, soluk tenli, az zorlamayla John Lennon’a benzetilebilecek bir delikanlının gene vesikalık fotoğrafı ile öğrenci bilgileri karşımdaydı şimdi.

“İşte bu da,” dedi Yalçın Turna, “bizim kayıp deli dâhimiz Armağan.”

Uşağım mıydı, hiç işi yoktu da oturup taleplerimi karşılamak için beni beklediğini mi sanıyordum? İşin düştü ara, başım sıkıştı ara; peki, güzel ama gel, şöyle iki kadeh eşliğinde lakırdının belini kıralım yok, öyle miydi artık?

“Ya, babacığım,” dedim, “aşk olsun. Gel, akşam oturalım, lafı mı olur?”

Üniversiteden çıkıp minibüse atlayarak Beşiktaş’a inmiş, vapur bekliyordum. Bulduğum, belki müthiş çıkabilecek bilgiyi iyice sağlama alayım fikriyle Tefo’ya bildirmeden önce aradığım ve şansına dışarıda vaka peşinde değil, büroda yakaladığım Cenk, akşam oturalım lafıma karşılık, “Nerede?” deyince şaka yapmadığını, hafif fırçasının altında can sıkıntılığının yattığını anladım, sordum. Telefonda anlatılacak türden değildi herhalde, geveledi. İyi, dedim, bizim tarafa gelir miydi peki? Gelirdi.

“Balık pazarında şahane bir yerimiz var; sen gel, neşene neşe katayım.”

“İyi, iyi,” dedi bu sefer başkomiser. “Ne istiyorsun?”

“İki isim var,” dedim. “GBT’lerine bakmanı rica edecektim.”

Güldü. “Rica demek,” dedi. “Hayırlısı. Söyle bakalım.”

“Salih Erimez ve Armağan Erimez.”

“Kimmiş bunlar?”

“Baba-oğul. Akşama anlatırım.”

“Cumartesi günkü rezaletinizle mi ilgili?”

“Uzatmasan.”

“İyi, peki. Dur, yerime geçeyim...” Biraz bekledim. “Tamam, neydi adlar?”

Tekrarladım ve yine bekledim. Bu arada kapıları açtılar, vapura ilerledim; kapalı yer sevmediğimden rüzgâra aldırmadan kış tarafa çıktım. Oturduğumda haddinden fazla beklediğimi düşündüm; emniyetin bilgisayar ağı, sunucuları ne hızla çalışıyor, bilmiyordum ama iki ismi bulmanın bu kadar sürmemesi gerekiyordu sanki. “E,” dedim sonunda, “ne çıktı, kardeş?”

“Dur, bir.” Tuş sesleri geldi bir daha. Sabırla bekledim. Sonunda, “Nereden buldun bu isimleri sen?” dedi Cenk.

“Niye, ne çıktı? Söylesene oğlum!”

“İkisi de GBT’de yok,” dedi başkomiser.

“E?”

“Ne esi? Yoklar işte.”

“Yeme beni, Cenk,” dedim. “Kaç dakikadır tuş tepiyorsun, duyuyorum. GBT’ye girdin mi, var veya yok kısmı zırt diye çıkmıyor mu?”

Birkaç saniye yanıt vermedi Cenk. “Akşam konuşalım, Vedat,” dedi sonunda.

“Niye be?”

“Akşam. Ben ararım seni.”

Balık pazarında, pek sevdiğimiz lokantamızda, soframıza kurulmuş, Cenk’in getireceği yapboz parçasını bekliyoruz madem, ortamınız uygunsa artık tercihiniz çay mıdır, meyve suyu mudur,

yoksa üstünüze afiyet kötü alışkanlıklardan mıdır, alın; hem bize eşlik edersiniz, ne güzel.

Cenk'le vapurda konuşmuştum ya, hah, işte, vapur kazasız belasız yanaştı. İndim; hareket lazım, hem bak damar sertleşme yaşları geldi hesabı tabana kuvvet ofise yürüdüm. Benimkilerden bızdığı, birden fazla yer gezeceği için arabayı aldığından ve benim gibi vapur beklemediğinden çoktan gelmişti. Daha kapıdan girdiğim anda avını bekleyen pars misali atıldı ya, kulunuz hazırlıklıydı. Tınmadan, güzelce yerime geçip oturdum, öteki benimkinden çay rica ettim, sigaramı yaktım ve e, daha ne haber, anlat bakalım, dedim.

Tefo, yaptığım tafraıyı elbette anlamıştı; anlaşılmayacak tarafı, hele otuz iki yılı devirmiş canciğerlikten sonra (Arkadaşlığımızın aman ne müthişliğini fırsat buldukça vurgulamam bayıyordur belki ama hoşuma gidiyor, ne yapayım?) hiç yoktu. Uzatmadan anlatmaya koyuldu: Umut'un siber güvenlik ve dilim dönse bile ne anlama geldiklerini bilmediğimden buraya yazma cüreti gösteremeyeceğim diğer hizmetleri verdiği firmalardan dördünü bir azim ziyaret etmiş, yetkili ve ilgililerle konuşmuş ve elinde sıfırıyla geri dönmüştü. Hayır, maalesef hiçbiri Umut'u cuma günü çağırmamıştı. Ötesi, doğru dürüst tanımıyorlardı bile oğlanı. Hepi topu bir-iki defa, işte, şirketlerin bilgisayarlarına ne yapıyor, yazılım mı yüklüyor veya her neyse, bilmiyoruz dedik ya, onlar için geldiğinde görmüşlerdi. Söyleyebilecekleri, işimize yarayacak hiçbir şeyleri yoktu. Tefo'nun morali bozulmuş, e, madem böyle, durum bu trafikte uğraşmaya değmeyecek gibi, kalan iki şirkete telefon etmekle yetinmişti. Onlardan da işe yarar bir şey çıkmamıştı. Yahut çıkmıştı: Umut'un cuma günü akşamüzeri evinden siber ortamlarını koruduğu şirketlerden birinin işi için çıkmadığını, en azından söz konusu şirketlerin, şirketler derken bünyelerinde çalışan şahısları kastediyorum, bilgisi dâhilinde çıkmadığını biliyorduk.

Diğer bir fos çıkansa Umut'un bilgisayarlarıydı. Ben ofise gelip Tefo'ya kendimce eziyet sunarken Başkomiser Şahin Yıldırımlar aradı. Hoparlörü açıp telefonu masaya bıraktım, dinledik: Umut'un

şifreleri kırmış, bilgisayarları açmışlardı. Heyhat, içlerinde ilginç, ilginç derken çocuğun kayboluşuna yönelik ipucu türü bir şey çıkmamıştı. Anlaşıldığına, bilgisayarların içindekilerden anlaşıldığına göre Umut'un işi dışında bilgisayarla tek yaptığı bolca film, dizi, belgesel, müzik, yazılım ve elektronik kitap indirmekle bilimse-linden eğlencelisine ve en ağırından cinsel içeriklisine kadar en-vai çeşit siteye girip çıkmaktan ibaretti.

“Var, var; onlardan da var,” dedi başkomiser lafını kesen so-rum üzerine. “Genç adam sonuçta.”

Bazen işi sulandıracağım hissine kapılır Tefo. Öyle bir derdim yoktu oysa. Ama işte, araya dalıverdi: “Başka? E-postalarına gi-rebildiniz mi?”

Girmişlerdi elbette, ne sanıyorduk teşkilatın cevval bilgi işlem-cilerini? Ama ve heyhat, e-postalarında da aynı, aynı derken ipucu yokluğu anlamında, durum söz konusuydu. Peki, telefon kayıtları? Banka veya kredi kartları?

Telefon kayıtlarına göre son yaptığı konuşma cuma günü öğ-leden sonra ikiyi yirmi üç geçeydi. Seyfo'yu aradığı saatti; ön-ceki gece belirlemiştik zaten. Gene Seyfo'nun ilki cevapsız, ikin-cisi meşgule düşen aramaları, beşi yirmi bir ve yirmi yedi geçe, Umut'un telefonuna gelen son aramalardı ve Seyfo'yla görüşme-siyle bunlar arasında ne birisi onu ne de o birisini aramıştı. Tele-fon o saatten, meşgule düşen ikinci aramadan sonra kapatılmıştı ve muhtemelen yok edilmişti ya da en azından pili çıkarılmıştı çünkü sinyali tümden kesilmişti. GPS sayesinde, Umut'un tele-fonunda vardı, Seyfo'nun aramaları sırasında telefonun yeri, bir-bir buçuk metrelik yanılma payı dâhilinde tespit edilmişti. Buna göre telefon, beşi yirmi bir geçe gelen ve cevapsız kalan aramada Umut'un dairesinde, beşi yirmi yedi geçe gelen ve meşgule düşen aramadaysa cadde yakınında bulunuyordu. Bu bilgiler, Umut'un evinden çıkıp caddeye yürümesinin birkaç dakika tutacağı düşü-nüldüğünde kapıcı Sefer'in bize ve daha sonra polise anlattığıyla örtüşüyordu. Umut'un telefonunun sinyali beşi otuz üç geçe, meş-gule düşen aramadan altı dakika sonra gene caddede, yanılma payı

dâhil, caddeye bakan ilkokul civarında kesilmişti. Bunun üzerine Tefo, ben başkomiserle konuşmaya devam ederken kalktı, birini, galiba Necmi'yi aradı ya, ne söylediğini dinleyemedim.

Başkomiserin, hastane taramalarından sonuç çıkmadığı dışında vereceği son bir, şimdilik tabii, bilgi daha vardı: Umut'un adına kayıtlı tek kredi kartı bir gün önce, perşembe saat onu altı geçe, Ham-Hum-Şaralop Bank'ın Kadıköy-İskele şubesi bankomatından üç yüz elli liralık nakit avans çekmede kullanılmıştı.

Tefo, konuşmasını bitirip yanıma dönmüştü; Fehmi Dakik'in siyasi-hatırlı-dürttürmeli nüfuzuyla işe dalan polisin edindiği bu bilgileri öğrendikten sonra, başkomiserden Umut'un son iki veya üç haftalık nakit avans çekimlerine bakıp bakamayacağını sordu. Kartın son iki ayı kapsayan dökümünü çoktan çıkarttırmıştı başkomiser; boşuna başkomiser olmamıştı. Masada hoparlörü açık yatan telefonumdan önce sayfa hışırtiları, ardından bir adet hım yükseldi. Başkomiser Şahin Yıldırımlar çok geçmeden evet, ilginç, dedi ve Umut'un kredi kartıyla son iki hafta içinde, Kadıköy'deki aynı bankomattan yüz ilâ beş yüz lira arasında değişen miktarlarda, toplam altı defa nakit avans çekildiğini söyledi. Öncesinde, en azından elindeki dökümün kapsadığı bölümde başka nakit çekilmemiş, normal kredi kullanılmıştı.

Bunun üzerine Tefo başkomisere Umut'un cep telefonunun bu son iki hafta, hayır bir aylık arama ve hareket kayıtlarının bulunup bulunamayacağını sordu. Bulunabilirdi; malum, hepimiz, tüm dünya sürekli izleniyorduk; *Büyük Birader* gerçektir ve GPS sinyalleri ile telefonların iletişim kayıtları, tam bilmiyordu ama belli bir süre saklanıyordu. Peki, rica etsek bakabilir yahut koskoca başkomiser, baktırabilir miydi? Elbette ama sonuç almak uzun sürerdi. Ol-sun, sürsün, dedik; sonunda bir şey yakalama ihtimali vardı çünkü.

Tefo'ya ve benzer merakla bekleyen Nilgün'e, Armağan meselesini anlatmadan önce azıcık daha uzatayım hesabı, Salih Erimiz'in gelip gelmediğini öğrenme bahanesiyle Necmi'yi arayacaktım, Tefo, dur bir, dedi. Telefonunu aldı, Necmi'yi aradı ve biraz dinledikten sonra, tamam, eyvallah, normal, deyip kapadı. Az evvel

başkomiser anlatırken, galiba demiştim ya, Necmi'yi aramıştı sahiden. Aramış ve caddeye bakan ilkokulun önünde, sağında veya solunda büyük yahut küçük, herhangi bir çöp kutusu var mı ve varsa içine bakmasını söylemişti. Hayrettir, hemen anladım derdini; Umut'un telefonunun sinyalinin kesildiği yer... Ama heyhat, telefonu kapatan, Umut veya başka biri, çıkarıp çipini, bilmem nesini, işte sinyali veren her nesiye onu, gülmeyin, onların da adlarını bilmiyorum, kırıp çöpe atmışsa bile cevval belediye, ilgili kutuyu elbette çoktan boşaltmıştı. Bu saatten sonra kırık telefon bilmem nesini şehrin büyük çöp alanlarında arayamazdık. Uzak ihtimaldi evet ama denemişti Tefo.

E, bu kadarından sonra ayıp kaçacaktı: Baklayı nihayet ağzımdan çıkardım.

Gününün büyük kısmını İstanbul trafiğinde, İstanbul eziyetinde şirketten şirkete dolaşıp hiçbir şey bulamayarak harcamanın sıkıntısı üzerine başkomiserin verdiği bilgiler ve anlattıklarım Tefo'ya en kuvvetlisinden ağrıkesici etkisi yaptı. Çarkları, dişlileri iyice harekete geçti, sinirsel patikaları yoğun trafiğe açıldı. Ardından gelişen çene düellosundaysa şunları toparladık: İki gencin (öğrenci bilgi ekranından görmüştüm, Armağan, Umut'tan üç yaş büyüktü) aynı sene okumaları, gerek öğrenci kalabalığı gerekse her ikisinin de karakterleri yüzünden tanıştıklarını *belki* gösterebilirdi. Ama Armağan'ın yazdığı, kimsenin anlayamadığı, kimilerinin ipe sapa gelmez karalamalar dediği sayfaları Umut'un evinde bulmamız, ihtimali somut olguya çeviriyor, tanışmalarından öte, tabiatını bilemesek bile doğrudan veya dolaylı ama en azından bir ilişkilerinin bulunduğu anlamına geliyordu. Haliyle kayboluşunun bu ilişkiye bağlanabilme ihtimali doğuyordu ve Armağan'ı bulmamız, sorunumuzu çözmemizi sağlayabilirdi. Öte yandan, babası yahut babası ve adının Salih olduğunu iddia eden şahsın Armağan'ı araması ve Ömer Gömer'e söyledikleri, oğlanın da, belki Umut gibi, belki başka türlü kaybolduğunu gösteriyordu. İstanbul'da kayıp aramak, samanlıkta değil, samandan yapılma bir dağda iğne aramakken üstüne bir de ikinci bir kayıp şahsın çıkışı işimizi epey zora sokacaktı. Gerçi ipuçları vardı ve Şahin Yıldırımlar, telefon

sinyali kayıtlarından Umut'un son birkaç haftadaki hareketlerini saptamayı başarabilirse bir ihtimal fazlasını elde edebilecektik. Artı, Salih Erimez olduğunu iddia eden şahısla, Umut'un evine bir daha gelirse tabii, konuşmamız işe yarayabilir, eksik birkaç parça daha bulmamızın yolunu açabilirdi. Adamı birilerinin takip ettiği bilgisiyse Cenk'in bulduğunu telefonda söylememeyi yeğlemesiyle ayrı bir önem kazanmıştı.

Armağan'la Umut'u, ikisini birden yahut ayrı tanıyanlara ulaşabiliriz belki umuduyla internetten sayfasını bulup İTÜ Mezunlar Derneği'ni aradık. Telefona çıkan şahıs istediğimiz bilgileri öyle ha deyip alamayacağımızı gayet kibar söyleyince Fikret Andaçlı'yı arayıp derdimizi anlattım. Yardım edebilirdi elbette; şimdi edemezdi yalnız; mesaisini bitirmiş evine dönüyordu ama yarın, ziyaretine gittiğimde Yalçın Bey'in yaptığı gibi öğrenci kayıtlarına girebilir, hayır, dur, daha iyisi, kayıtlara bakmamızı sağlayacak bağlantıyla kendi kullanıcı ad ve şifresini e-posta adresimize yollayabilirdi. Nasıl? Tabii, tabii, mezunlar derneğinin kayıtları için de bağlantı gönderebilirdi. Aman, efendim, ne demekti; hiç sorun değildi. Sabah ilk iş, tamamdı; hocama tekrar hürmetler ve selamdı.

Tefo, anlattıklarım arasında bir şeye daha takılmıştı; ben Fikret Bey'le konuşurken el kolla dikkatimi çekti ve Armağan'ın karalamalarına külliye zırva deyip sinirlenen emekli rektörü sormamı istedi. Sordum. Fikret Bey, hocanın emekliye ayrıldıktan sonra ne yaptığını bilmediğini ama onu da kolayca bulabileceğini söyledi.

Onca adam arasında rektörün kızması niye batmıştı Tefo'ya peki? Yanıtı veriyordum zaten, ne şapşaldım! Bir araba hoca, uzman hatta koskoca MIT profesörleri görmüştü Armağan'ın yazdıklarını ama sadece emekli rektör Profesör Doktor Korkut Çankaya abartılı tepki göstermişti. Niye? Adamcağız zaten huysuzun teki miydi yoksa Armağan'ın sayfalarında sinirini bozan, canını sıkan, kızdıran hatta kim bilir, belki ürküten bir şey mi görmüştü? Adamı bulup konuşmamız gerektiği fikrindeydi Tefo.

Cinayet Büro başkomiserlerinden, Hollywood tarzı FBI ajanı kılıklı cevval arkadaşımız Cenk Devirgen sekiz buçuğa doğru

geldiğinde, kafa çalıştırma zamanı, yavaş gidelim fikriyle daha ilk kadehlerimizdeydik. Telefonda sesinden, konuşmasından anlayıp Tefo'ya söylediğim ölçüde sıkkın görünüyordu. Sarıldık, öpüştük, oturdu; rakısını koydum ve kendi derdimden önce arkadaşımın hesabı, sıkıntısını sordum.

Cenk tabağına meze alırken önce ya, boş vermemi söyledi ama ısrarına kalmadan, “Tatsız şeyler,” dedi ve hoş bulduk babında kadehini kaldırdı.

“Sizin orada mı?” dedi Tefo. Uzamasın; içini dökecekse döksün, kendi derdimize bakalım istiyordu herhalde. Ayıp belki ama ben öyle istiyordum en azından.

Ağzı dolu kafa salladı Cenk. Eliyle ağzını örterek, “Sırf bizde değil,” dedi, lokmasını yuttu, “tüm teşkilatta.”

“Hayırdır?”

“Hiç hayır görünmüyor.” Lokma üstüne lokma atıyordu; aç gelmişti anlaşılan. Sabırla bekledik. Neden, neden dediğim birkaç hızlı lokmadan sonra şükür dercesine arkasına dayandı ve “Abdullah’ı yolladılar bugün,” dedi. “Fusun’u, benim Erdem’i...”

Abdullah Ömrüm ile şahsen tanıştığım ilk kadın polis Fusun Tankaya, Cenk’in mesai arkadaşı cinayet büro komiserleriydi. Komiser Erdem Selim Yılmaz ise Cenk’in ekibindeki ikinci adamı, sağ koluydu.

“Nereye?” dedim, “tayin mi?”

“Sürgün de sen ona,” dedi hokka burunlu başkomiser. “Şeref Ağabey de gidiyor.”

“Hayda.”

“Merkeze kaydırıyorlar. Sonrası meçhul.”

Cinayet büronun başı Şerafettin Damar, Nezih Amca’yı ağabeyimdir, her türlü hatırı vardır ölçüsünde seven eski toprak bir polis şefiydi. Merkeze kaydırılmasından sonra başka bir yere tayin edildi mi, bilmiyorum. Şahsen değil ama işimize fayda anlamında eksikliğini hissetmedik diyemem. Epeydir haberini alamadım ya,

huyunu, tepkilerini az çok bildiğimden, bir buçuk yıl sonraki delilik furyasında başına bir şey geldiyse şaşmam, belirteyim.

“Ne iş? Dağıtıyorlar mı sizi yani?”

“Sırf bizi değil. Yeniden yapılanma, modernleştirme falan türü birtakım laflar ediliyor.”

“Ama işin aslı başka, öyle mi?”

“İktidar sizle pek uğraşmıyor sanıyordum,” dedi Tefo. “Organizeydi, terördü, mali suçlardı, kaçakçılıktı anlarım ama...”

“Eskidendi o,” dedi başkomiser. Aslında biraz düşününce, biraz bilince şaşılacak şey değildi. Her iktidar kilit noktalara ve herkesin bildiğini saklayacak değilim, arpalık sayılan devlet kurumlarına adamlarını yerleştirir. Çok anladığımdan değil ya, genel kural yahut kabullenilmiş uygulama gibi bir şeydir işte. Belli açılardan, şahsen baktığım açılardan değil, haklı veya makul bulunabilir, bilemiyorum. Hemen her yaptığıyla, her açıklamasıyla bana sürekli koyunun sırtında dere geçen akrep hikâyesini hatırlatan günün iktidarıysa malum, devlet kurumlarında kadrolaşmakla kalmıyor, ne biçim para varsa artık, bir-iki en ağırını hariç, özel sektörü de kaplıyordu. Haliyle çok, aman, nasıl olur, a-a üstüme iyilik sağlık türünden şaşılacak bir durum değildi.

“E?” dedim, “ne yapıyorlar peki? Alâkasız adamları mı yoluyorlar aranıza?”

“Daha belli değil bir şey ama herhalde öyle yaparlar.”

“Sen peki? Belli mi durumun?” Büronun gözdesiydi Cenk; İstanbul gibi taşı toprağı altından suça dönmüş bir kent azmanından sürececek ölçüde aptal olabilirler miydi? Pek çok başka alanda yapmazlar diyemeyecek kadar örneğini görmüştük ve malum, hâlâ görüyoruz. Ama gene de Cenk’i yollayacaklarını sanmıyordum; bildiğim herhangi bir siyasi bağlantısı, sevdası, derdi yoktu. İşine bakardı daima. Sürüleceğini kendi de sanmıyordu herhalde ki ona veya umursamadığına yorulabilecek bir mimikle yanıt verdi.

Az evvel dediğim gibi, içini bir an önce döksün, esas konuya gelelim derdindeydim. Sorduklarımın yanıtlarını üç aşağı beş yukarı

tahmin edebiliyordum ve hiç merak etmiyordum. Arkadaşlık açısından ayıptı belki ama siyaset pisliğine dalacak, ne olacak bu memleketin hali çıkmazında kadeh tokuşturacak havada değildim. Ayrıca, tamam, cinayet büroda çalışanların çoğunu tanıyor, birkaçına arada hâl hatır soruyor, daha azıylaysa ayda yılda bir orta seviye sohbet ediyordum ve iyisi, kötüsü veya işim düştüğünde faydalanmam bir kenara, Cenk haricinde hiçbirine arkadaşım demezdim. Neyse, diyeceğim, daha dağılmadan belirteyim: Cenk'in büronun ve genel anlamda teşkilatın durumuyla ilgili anlattıklarını, insanların tarih boyunca bozuk paradan beter harcandığını bilip az buçuk memleket gündemi takip edenler kolayca kestireceğinden burada kesiyorum ve ikinci kadehin ortalarına doğru, e, ama yeter ulan, bizim meseleye geç artık dediğim yere atlıyorum:

“Ha,” dedi Cenk sorum üzerine. “Gelmeden sarıyla konuştum; amma iş çıkartmışsınız adama.”

Lakap işinde kolaycı sığılığın örnekleri dünyanın herhalde her yerinde bolca bulunduğu ve ayrıca durduk yerde tanımadığımız birinden lakabıyla bahsetmesi gayet saçma kaçacağından, sarı dediği, arkadaşı Başkomiser Şahin Yıldırımlar'dı tabii.

“Ne lazımsa söyleyin, hallederiz demeseymiş o zaman.”

Güldü Cenk. “Şikâyet etmedi, canım. Etkilenmiş hatta.”

“Aferin,” dedim sabırsızlıkla. “E?”

Cevap yerine masadaki paketime uzandı, bir sigara aldı. Tefo çakmağı uzattı. İlk nefesin ardından rakısına uzanınca, “Cenk,” dedim, en pisinden baktım.

İç çekti bu. Biraz daha sustu ve ardından, “Bulaşmayın o işe,” dedi.

“Hangi işe?”

“Sorduğun isimlerle ilgili ne karıştırıyorsanız ona.”

“Niye be?”

“Bulaşmayın işte.” Bakışları tabağına indi, çatalı beyaz peynir kırıntılarını dürtüklemeye koyuldu. Tefo'yla bakiştık. Bu kadarıyla

yetinemeyiz bakışlarına iyi ama Cenk bu; arkadaşımız ve durduk yerde esrarengiz havalara bürünmez; bulaşmayın diyorsa illa ciddidir bakışlarımla yanıt verdim. Yahut verdiğimi sanıyorum. Cümlemin ne kadarını anladı, bilmiyorum ya, kaş kaldırdı benim ortak. İplemeyecekti.

“Cenk,” dedi, “ne bulduysan söyle, kardeşim. Sorumluluk bizim.”

İlla uzatacak, uyuzluk yapacak, okurun sabrını zorlayacak ya, dumanını savurduktan sonra bu sefer sigarasının ucuna baktı. Sonunda, “Aslında öyle dert çıkarmayabilir,” dedi. “Bilemiyorum; belki ben abartıyorumdur. Ama temkinli olmanız gerekecek.”

İçimden, hay senin artistliklerine, dedim ya, dudaklarımdan, “Oluruz, merak etme sen,” döküldü.

Bakalım, göreceğiz anlamına yorulabilecek kafa sallamayı ihmal etmeden, “İyi, peki,” dedi bu. “Aramamı istediğin kişilerden biri, teşkilattan emekli çıktı.”

“Haydi!” dedim. “Salih Erimez mi? Polis miymiş?”

Sigarası ağzında onayladı Cenk. Kadehine uzandı. “Özel Harekât’tan.” Fondip. Boşalan kadehi uzattı, şişeyi aldım, bir duble daha koydum. Buzunu ekledim. Su, Tefo’nun yanındaydı, uzattı; onu da koydum, kadehi önüne sürdüm. Kaldırdı, tokuşturduk. Yudumundan sonra, “Eskilerden,” dedi, “daire başkanlığının ta şube müdürlüğü zamanından.”

“E?”

“E’si o kadar işte. Bulabildiğim tek bilgi bu. Siciline falan bakmadım. Ayrı izin gerekiyor.”

Özel Harekât, malum, emniyet güçleri bünyesinde terörle mücadelede rehine kurtarmaya uzanan geniş bir olağanüstü durumlar yelpazesinde görev yapan bir birimdir. Ayrıntısı bir yana, söz konusu birime her gelenin alınmadığı ve seçilenlerin özel eğitime tabi tutulup ciddi ağır operasyonlarda kullanıldığı aşağı yukarı bilinen bir husustu. Özel harekâtçılar, hafife alınacak tipler değildi; emeklisi bile belalı çıkabilirdi. Dahası, böyle birini kurcalamak, ne, ne kadar nedir bilmiyorduk ama dikkat çekebilirdi. Üstelik adamı

birilerinin, hem de tarife göre takım elbiseli birilerinin takip ettiğine dair bir bilgi vardı elimizde. Takım elbise giymek kendi başına herhangi bir anlama gelmiyordu tabii ama takım elbise giyip birini, hem de sıradan birini değil, emekli bir Özel Harekât polisini takip etmek... Temkin konusunda haklıydı Cenk.

“Diğeri?” dedim. “Armağan Erimez?”

“Ona dair bir şey bulamadım.”

“Nüfus kaydı da mı yoktu?”

E, el insaf dercesine baktı bu sefer Cenk. Uşağımız değildi, hep söylüyordu ve bundan sonrasına bir zahmet kendimiz bakmalıydık.

Salı

Yaşam. Ölüm. Arasındakiler.

Yok, telaşlanmayın. Adamın karşısında daldığım varoluş en-dişeli, iç hesaplaşmalı, her şeyin sonu var anasını satayım ve sonu olup olmadığını bilmediğimize bir umut sonsuz deyivermişiz civarında dolanıp duran düşünceleri sayıp iç karartmayacağım.

İTÜ elektrik mezunu Profesör Doktor Korkut Çankaya yetmiş altı yaşındaydı. 2006’da Alzheimer başlangıcı tanısı konmasından sonra emekliye ayrılmıştı. Tepesinde dikilip battaniye örtülü kucağına bıraktığımız kâğıtlara bakan gelini Seda Hanım, yanına girmemizden önceki kısa sohbetimizde, başta yavaş giden hastalığın son iki yılda ve galiba, doktorlar kesin öyledir diyemiyordu, kayınvalidesinin ölümüyle hızlandığını, bizi tanımazsa mazur görmemizi, bazı günler kendisini, oğlunu ve torununu bile tanımadığını söylemişti.

Anlayacağınız üzere, bir kez daha iş uğruna rol yapıyorduk. Fikret Bey sözünde durmuş, sabah ilk değil belki ama öğleye doğru arayıp söz verdiği bağlantıları ve şifreleri yolladığını söylemişti. Emekli rektörü de, dediği gibi, zorlanmadan bulmuştu. Adamcağının emekliye ayrılma nedenini öğrenince Tefo, eski öğrencilerinin hâl hatır ziyaretinin kapıları, kim bilir ne zırvayla meşgul iki özel

dedektiften çok daha rahat açtıracağını öne sürmüştü. Nasılsa adamın hafıza sorunu vardır ve artı, ta doksanlı yıllardan iki öğrenciyi hatırlama olasılığı düşüktür, demişti. Ayrıca o durumdaki bir adamı ziyarete giden iki kişi ne diye kuşku uyandıracaktı? Özü, gelen bağlantılarla açılacak bilgi sayfalarındaki Umut ve Armağan'ın sınıf arkadaşlarıyla temas kurma, tanıyor musunuz, hatırlıyor musunuz, hatırlıyor veya tanırıyorsanız değerli vaktinizden birkaç dakika ayırmanızı rica ediyoruz trafiğini Nilgün'e bırakıp elde çiçek ve çikolatayla hocanın Göztepe parkına bakan sokaklardan birindeki evine yollanmıştık.

Seda Hanım, kayınpederinin pek sayılıp pek sevildiğini, her yaştan eski öğrenci ve mesai arkadaşlarının ziyaretine geldiğini söyleyince aklıma hemen Fikret Bey'in hocanın ne yaptığını bilmediğini söylemesi gelmişti. Sevmiyor muydu adamı acaba? Sevmiyorduydu bize neydi? Her halattan bir şey çıkarmaya kalkışmak hata değil miydi? Hem pirllerimizden Holmes kafayı gereksiz bilgilerle doldurmamayı öğütlemiyor muydu? Hayır, bizim kafalar için geçti belki ama... Yok, Fikret Bey'in pek sevilip sayılan eski ve hasta rektörünü niye arayıp sormadığı, sapmamam gereken bir yöndü. Belki.

Yalnız hoca maalesef, yukarıda belirttiğim gibi, öğrencileri yahut arkadaşlarını bırak, bazen ailesini bile tanımıyormuş. Zor işmiş elbet ama Seda Hanım'a bakılırsa ki niye bakmayacaktık, kadıncağıza güvenmememiz için bir sebep yoktu, gene de şanslı sayıyorlarmış kendilerini: Uysal ve sakinmiş çünkü Korkut Hoca. Neredeyse bütün gün sokağa bakan pencerenin önünde oturuyormuş. Bakımı feci zor değilmiş kısacası. En azından şimdilik.

Yıllarca kim bilir neler görmüş, düşünmüş, öğrenci yetiştirmiş, belki icatlar yapmış yahut yapılmasında rol oynamış kıymetli bir biliminsanının, kıymetli bir beynin solup gidişi üzücüydü. Hoş, saydıklarımı taşımasa da üzücüydü. Doğuyorsun, büyüyorsun, belki tonla şey yapıyor, belki hiçbir şey yapmıyorsun ama erken yaşta herhangi bir nedenle ölmezsen önünde sonunda, herhangi bir hastalığa yakalanmasan bile tükeniyorsun. Gücün, ışığın tükeniyor;

yapamamaya başlıyorsun. Binlerce üstat, binlerce ayrı yerde bihak-
kın işlediğinden uzatmamın, hele bunca yetersiz ve yersiz uzat-
mamın âlemi yok tabii.

Emekli rektörün karşısına oturup hocam biz geldik, hatırladınız mı, Tefik ile Vedat deyişimizden ortağım vicdanen herhangi bir rahatsızlık duymuş muydu, bilmiyorum. Ama ben duymuştum ve bir-iki dakikalık bomboş bakışmanın ardından hayattı, yaşlarına göre epey dinç denebilecek ebeveynimin ve beklenmedik bir durum haricinde peşinden kendimin gidişatıydı, ta en başta girmeyeceğim, telaşa mahal yok dediğim düşüncelerdi, öylece dalmıştım.

Emekli bir rektör, kayıp ya da en azından şimdilik öyle görünen iki genç, anlaşılmaz hesaplamalar ve iki kayıp gençten anlaşılmaz hesapları yapanın emekli polis babası arasında ne gibi bir veya birkaç bağlantı bulunabileceği sorusu aklımdan uçup gidivermişti.

Derken Tefo getirdiğimiz sayfaları çıkarıp hocanın kucağına koymuş, “Hocam,” demişti, “hatırladınız mı bunları?”

Kaşları çatılmıştı Seda Hanım’ın; ne amaçladığımızı sormuştu hemen. Yanıt vermemiş, dikkatimizi hocanın verebileceği tepkiye odaklamıştık.

Korkut Hoca’nın bakışları, bilemiyorum neden, çok ama çok yavaşça inmişti sayfalara ve az evvel dediğim gibi, gelini hemen yanına dikilivermişti.

İki, belki üç dakika sessiz geçti. Sabırla bekledik. Bazen, demişti çünkü Seda Hanım, bazen gelen ziyaretçilerden biri ortak bir anıdan bahsettiğinde tepki veriyordu hoca. Bazen konuşanı tanıyor, adını bile söylüyordu. Kimine güldüğü bile vakiiydi. Gelirken Tefo da benzerini söylemiş, hani ani şoklarla hafızanın yerine gelmesi olayları var ya, işte öyle, önemli bir olayı hatırlatacak bir şeyin işe yarayabileceği fikrini öne sürmüştü. Hoca, bir arabası arasında Armağan’ın anlaşılmaz notlarını görünce kızan tek kişiydi. Ya da en azından bana öyle söylemişti Yalçın ve Fikret Beyler.

Haklı çıktı Tefo.

Korkut Hoca, hevesle bekleyince epey uzun gelen birkaç dakika sonunda kafasını kaldırdı, ikimize baktı ve “Osman,” dedi.

Fenası, gözleri dolmuştu ve geldiğimizden beri gördüğümüzün aksine uzaklara, bilinmedik bir yere bakmıyordu.

Hayır, Seda Hanım, Osman kim, bilmiyordu. Söylemişti ya, bir sürü insan gelip gidiyordu hocaya. Osman adlı birisini, gelmişse bile hatırlamıyordu. Zaten çoğunu hiç tanımıyor, nezaketin gerektirdiğinden öte sohbete genelde girmiyor, vefalı/cevakâr gelin vazifesinin gerektirdiklerini yapmakla yetiniyordu. Ama kuşkulandırmıştı artık ve bu sefer yanıtsız bırakmamızı kabullenmeyecekti.

Eh, dedik, haklısınız. Efendim, bizler şirin mi şirin, akıllı mı akıllı, profesyonel özel dedektifleriz. Hatta bilemiyoruz ve elbette kayınpederinizle uğraşmaktan televizyona, gazeteye, gündeme vakit bulamıyorsunuzdur ama meşhur İtalyan işadamı/mafya babası Vincenzo Scarlatti’nin kaçırılan oğlunu ta kaç sene önce memleketi karışlayarak bulan dedektifleri duymuşsunuzdur belki. Evet, hanımefendi, biziz onlar işte. A-a, ya... Kaybolan bir genci, başka birini tabii, arıyoruz ve araştırmalarımız bir şekilde, az evvel gördüğünüz sayfalar üzerinden kayınpederinize ulaştı. Şimdi ayrınıtısına girmeyelim ama zamanında hoca bu sayfaları görmüş, öğrendik ve bir umut, belki işimize yarar bir şey söyler diye geldik. Kısmet, yanılmamışız. Yalana başvurduğumuz için özür dileriz, vesaire, vesaire...

Seda Hanım, şansımıza mı yoksa ilgisini çektiğinden mi, açıklamalarımızı yalanımıza özür kabul etti. E, ne güzel, madem öyle dedik, acaba kocasını arayabilir miydi? Babasının arkadaşlarını, hele eskileri tanıma ihtimali daha yüksekti. Değil mi? Hiç uzatmadan tabii, dedi Seda Hanım; eşini aradı. Kadıncağızın daha alo bile demeden, “Hayatım, babanın Osman adında bir tanıdığı var mıydı?” sorusu üzerine, bir nevi baba mesleğini seçmiş yahut babasının akademik izinden gitmiş denebilecek Profesör Doktor Oğuz Çankaya, (İTÜ’de değil, özel üniversitelerden birindeydi yalnız; ne iş yaptığını sonra öğrendik) doğal merakla ne olduğunu sorunca,

Seda Hanım, daha uygun gördü herhalde, “Bir dakika, hayatım,” diyerek telefonu ortamıza uzattı. Aldım.

“Alo,” dedim, “iyi günler; rahatsız ettiğim için kusura bakmayın, lütfen.” Karşılık fırsatı tanımadan, aceleyle adımlı söyledim; neyle uğraştığımı, evine ne karıştırmaya geldiğimi ve bir-iki dakika ayırıp yardım edebilirse minnettar kalacağımı anlattım. Daha fazla açıklamaya girmemek ayrı, esas evde karım ve hasta babamla baş başa iki öküz telaşına sokmamak adına bizli konuşmuyordum.

“Anlıyorum,” dedi Oğuz Bey. Tok sesliydi. “Buyurun, dinliyorum.”

Teşekkür ettim ve hocanın ağzından dökülen ismi taşıyan birini, aile dostu, arkadaşı, öğrencisi veyahut başka bir şeyi olabilir, tanıyıp tanımadığını sordum.

“Valla,” dedi Oğuz Bey, “Öğrencilerini bilemem; mesai arkadaşlarının hepsini tanımıyorum ama tanıdıklarım arasında o adı taşıyan birisi yok. Babamın Osman adında, benim bildiğim tabii, bir tane arkadaşı vardı; Osman Amca; o da seneler önce, 1993’te vefat etti.”

Amca dediğine göre küçüklüğünden tanıdığı biriydi. Amcalar yaş ilerledikçe ağabeylere dönüşürdü ama Osman Bey’in öyle bir şansı olmamıştı demek. “Ya,” dedim, “başınız sağ olsun. Yakınınzı herhalde?”

İç çekti Oğuz Bey. “Öyleydi,” dedi. “Babamın en samimi arkadaşaydı; ailece görüşürdük. İTÜ’de hocamdı ayrıca.”

“Öyle mi? Hangi bölüm?”

“Elektronik ve Haberleşme.”

Seda Hanım’a baktım. Ailesine, kocasının amca diyeceği ölçüde yakın birini nasıl tanımazdı? “Affınıza sığınarak soracağım,” dedim, “eşiniz hanımefendi, babanızın Osman adlı bir tanıdığı olup olmadığını bilmediğini söyledi; sizi de bu yüzden rahatsız ettik zaten. Söz konusu merhumu tanımıyor mu sahiden eşiniz?” Araya sıkıştırdığım sahiden fazlaydı ve kadının yalan söylediği iması taşıyordu. Başka bir durumda karşımdakini, imayı kavrayacak zekâdaysa

tabii, kızdıracak, konuşmaya kapatacak hamle yapmazdım. Ama Umut'un vakti bunca darken lafı kıvrıp bükecek değildim.

Telefonda sorgulama da ayrı bir zorluktu elbette. Karşı karşıya konuşmanın getirdiği, kaş göz oynamasından ağız kenarı yahut burun deliği hareketlerine ve elbette vücut diline kadar tonla ipucu elde etme avantajından mahrumdum. Elimde sadece ses tonundaki değişikliklerle Seda Hanım'ın tepkilerine dikkat etmeye çalışmak vardı.

Hoş, kadından, Osman adlı birini tanıma konusunda yalan söylediğinden kuşkulanamam için görünürde sebep yoktu. Ama hep söylüyor muyum, söylüyorum galiba, temkin, dikkat, dört yetmez yedi açılan kulak ve gözler işimizin gerekleriydi.

Sahiden vurgum üzerine kırpışan gözler ve telefonun diğer tarafındaki kısa sessizlik bu sefer baltayı taşa vurmadığımı anlamama yetti.

Kısa sessizliği, “Şey,” diyerek bozdu Oğuz Bey. “Babamın yanında mısınız şu anda?”

“Hayır,” dedim, “antrenizdeyim.” Hocanın gözü yaşlı tepkisinden sonra Seda Hanım bizi kibarca kışkıştırmaya kalkmıştı; Osman adlı birini tanıyıp tanımadığı sorumuzla başlayan sahnenin tümünü dairenin girişinde çekiyorduk. Birden dank etti, Oğuz Bey'e hocanın konuştuklarımızı duyamayacağını söyledim. Aynı anda konuşmanın uzayacağı da Seda Hanım'a dank etti herhalde, eliyle arkamızda kalan mutfakçı işaret etti. Nasılsa sonunda hepisini anlatacağımı bildiğinden ve galiba artık sorgulamada zırlamayacağıma güvendiğinden, ses çıkarmadan, sabırla bekleyen Tefo'yla peşinden girdik. Geniş sayılırdı mutfak; gene kadının işaretleriyle, duvara yaslanmasından üç kişiye hizmet verdiği çıkarılabilecek masaya geçtik. Üçüncü kişi, portmantoda renkli anorağını ve mutfak rafında ayıcık şişeli balıyla kakaolu fındık ezmesini gördüğümüz, bu saatte herhalde okulunda olan, gene herhalde onlu yaşlarındaki torundu.

Biz mutfakçıya yönelirken yine iç çekti Oğuz Bey. Eşinin izniyle mutfakçıya geçtiğimi söyledim. “Daha iyi,” dedi. Ben otururken devam

etti: “Beyefendi, Seda’nın kabahati yok. Anladığınız üzere, Osman Amca’dan babamın yanında bahsedilmemesine dikkat ediyoruz.” Him, demek o yüzden kadıncağız biz üsteleyince kocasını arayıp telefonu elime tutuşturmuştu.

Neden babanızın yanında Osman lafı geçmemesine dikkat ediyorsunuz bakalım, demedim; sakın, lafını toparlayıp düşünerek konuşsun müsaadesi vermeyi seçtim.

“Osman Amca... Dediğim gibi, babamın en yakın arkadaşıydı. Üniversiteden sınıf arkadaşı... Öğrenciliklerinde birlikte oturmuşlar; aşkları...” Durakladı. “Annemle rahmetli Zeynep Teyze de eski arkadaşı.” İki yakın arkadaş, iki yakın arkadaşla tanışıp evlenmişlerdi demek. Hoş. “Yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi.”

“Rahmetli dediniz Zeynep Hanım için...”

“Maalesef. Osman Amca, Zeynep Teyze ve Onur, trafik kazasında öldüler.”

“1993’te?”

“Evet. 21 Kasım... Ankara’ya gidiyorlardı. Babamla annem...”

Seda Hanım, Tefo’ya herhangi bir şey, mesela kahve isteyip istemeyeceğimizi sorarken kocasının yutkunuşunu duydum, destek vereyim, dedim: “Tahmin edebiliyorum; çok üzücü sahiden.”

Tefo alçak sesle teşekkürler, zahmet vermeyelim, birazdan gideceğiz zaten cümlesini kurarken, “Yıkıldılar desem hafif kalır,” dedi Oğuz Bey. Sesi titriyordu; burnunu çekti, özür diledi. Tefo’nun karısıyla konuştuğunu duymaması mümkün değildi; yalanımın sorun çıkarabileceğini düşündüm ya, önemsemeyecekti galiba. Bir daha yutkundu, biraz toparlandı. “Ne zaman adları anılsa annem de babam da ağlamaya başlarlardı. Bunca sene sonra bile hâlâ dokunuyor... Biz... İki sene sonra evlendik; Seda, kazayı, yaşadığımız derin üzüntüyü biliyor tabii ama Osman Amcalar’ı tanımıyor.”

“Anlıyorum.” Sırf laf olsun, sıkıntı ve üzüntüsünü elimden geldiğince paylaşmaya çalıştığımı düşünsün diye anlıyorum, dedim. Ha, elbette üzücüydü ama sonuçta dış kapı mandalı bile denemeyecek bir yabancıнын duygudaşlığı, işe yarasa bile anca bir yere kadardı.

“Sonra baktık, olacak gibi değil, yanlarında bahislerini açmaya başladık. Zamanla kurala, kural gibi bir şeye dönüştü galiba... Annemle aralarında konuşuyorlar mıydı, bilmiyorum ama biz adlarını anmamaya hep dikkat ettik.”

Bu sefer anladığımı daha içten söyledim, teşekkür ettim. Esas sorunun zamanı gelmişti. “Peki,” dedim, “babanız, gösterdiğim sayfalara baktıktan sonra neden merhumun adını söyledi, bir fikriniz var mı?”

“Valla bir şey diyemeyeceğim. Ne var o sayfalarda?”

“Birtakım işlemler... Çizimler.”

“Neyle ilgili?”

“Bilmiyorum.” İşletme mezunuyum ama matematiğim acınacak halde, demedim.

“Görebilsem bir şeyler söyleyebilirim belki. Göstermediniz mi kimseye? Anlayabilecek birilerine...”

“Gösterdik. Size, daha doğrusu, babanıza öyle ulaştık zaten.” Oğuz Bey hemen yanıt vermeyince İTÜ’ye gidişimi ve sonrasını kabasından özetledim.

Lafım bitince, “Anlıyorum. Kimsenin bir şey anlamaması, bahsettiğiniz öğrenci... İlginç sahiden,” dedi Oğuz Bey. “Sayfaları, aradığınız diğer çocuğun evinde buldunuz, öyle mi?”

“Evet.”

“Valla, ne desem bilemiyorum. Yalnız, bahsettiğiniz diğer olay da ilginç.”

“Diğer olay?”

“Babamın sinirlenmesi... Babamı tanısaydınız, hastalanmadan önceki halini bilseydiniz... Çok sakindir babam. Sinirlendiğini neredeyse hiç görmedim desem yeridir. Öyle, anlattığınız türden bir tepki vermesi... Elinizdeki sayfaları sahiden merak ettim şimdi. Ta MIT’ye yollamışlar, diyorsunuz. Bırakabilir misiniz? Akşam geldiğimde bir göz atarım. İşinize yarayacak bir şeyler söyleyebilirim belki.”

“Bir sayfanın fotoğrafını çekip yollasam olur mu?”

“Olur tabii.”

“Birazdan yollarım. Peki, babanız bunları görünce neden merhumun adını söyledi dersiniz?”

“Bilmem ki... Belki Osman Amca’yı, birlikte çalışmalarını hatırlamıştır. Gerçekten bilemiyorum.”

Daha başka sorular sorabilir, adama tahmin yürüttürebilirdim; vazgeçtim. Bilmiyorum, pek sevilen insanları kaybetme üzüntüsünün hatırlanmasının verdiği acıyı tahmin edebildiğimden miydi, zorlamak, acımasız profesyonelliğe kaçmak istemedim herhalde. Teşekkür ettim, fotoğrafı çekip hemen yollayacağımı ve cevabını bekleyeceğimi söyledim, telefonu kapayıp Seda Hanım’a uzattım. Büyükçe bir sarı zarfla getirdiğimiz sayfalardan birini masaya koyup cep telefonumla resmini çektim, Seda Hanım’dan eşinin numarasını istedim, verdi, Tefo numarayı kendi telefonuna kaydederken çektiğim sayfayı yolladım, ardından adamın numarasını ben de benimkine kaydettim.

“Yok,” dedi Nilgün. “1997’ye kadar var sadece.”

Eğildim, dirseklerimi masasına dayadım. “Geri dön bakalım.” Arama motorunun sonuçlar sayfası. “Zundariyet’e tıkla.”

“Neye?” dedi seninki.

“Şuna,” dedim kafamı çevirmeden. Çevirsem burun buruna gelecektik. Hoş, yanımızda kimse yoktu; Tefo odasına girmişti ve galiba Necmi’yle konuşuyordu. Ama zamanı değildi koklaşmanın. “Kızım, anlattık ya daha önce ticari ad, marka, bilmem ne kullanmıyoruz diye...”

“Ha...” dedi Nilgün, başka bir şey demeden gazetenin bağlantısına tıkladı. “Hah, burada var.” Tarihi girdi ya, heyhat. Çıkan sayfa üyelik bilgilerimizi istiyordu. Geri dönmesini söyledim. Sonuçlar sayfasında bir sürü başka bağlantı vardı nasılsa. Bir sonraki gazeteye baktık. O daha beter çıktı; arşivleri ta 1930’lara kadar

çevrimiçinde mevcuttu ama para isteniyordu. Bir sonraki de öyle çıktı. Diğer bağlantıların açıldığı gazetelerden çoğu 1993'te yoktu, biliyordum. Naçar iki öncekine geri döndük, ücretsiz üyelik işlemini yaptık, e-postamıza gerekli şifre geldi ve nihayet Zundariyet ya da isterseniz Tımbiliyet, Kopşmariyoret veya Alafortanfoniye'tin, uydur uydurabildiğin kadar, 21 Kasım 1993 tarihli nüshasına ulaştık.

Kaza haberi yoktu gazetede. Tüm sayfalara, sporuna kadar baktık. "Allah Allah," dedim, "şu arama motoruna girsene bir daha. Bunu kapama ama."

Yeni pencere açtı Nilgün. Arama motoruna Osman Ferit Akçabey yazmasını söyledim. Başta yapmamız gereken buymuş meğer. Sonuçlar hemen geldi. "İşte," dedi Nilgün. Tıkladı. Az evvel girdiğimiz gazetenin 22 Kasım 1993 nüshası çıktı karşımıza. O zamanlar internet ve haliyle zırt pırt haber girilecek siteler yoktu henüz; akıl edememiştım.

Haber sağ aşağıda, *İTÜ'yü Yasa Boğan Feci Kaza* başlığıyla verilmişti. İstanbul Teknik Üniversitesi'nin çok sevilen öğretim üyelerinden Profesör Doktor Osman F. Akçabey yönetimindeki otuz dört şudur budur plakalı, Debirdö marka otomobil, 21 Kasım gecesi saat yirmi üç sularında Bolu-Ankara karayolunun şu kadarıncı kilometresinde yoğun buzlanma yüzünden kontrolden çıkıp takla atarak hendeğe yuvarlanmıştı. Kaza yerinden geçen vatandaşların çağırdığı sağlık birimleri olay mahalline gelmişti ama boşunaydı: Profesör Akçabey (57), eşi Profesör Doktor Zeynep A. Akçabey (53) ve oğulları Onur Akçabey (10) kazada feci şekilde can vermişlerdi. Haberin devamı, ayrıntısı yoktu.

Nilgün, "Yazık," dedi haberi okurken. "Daha on yaşındaymış çocukcağız."

Doğrudum, telefonumu çıkardım, Oğuz Bey'i aradım. Köprüyü geçiyordu, yarım saat sonra konuşsak olur muydu? Olurdu elbette.

Tefo odasından çıktı, yanımıza geldi.

"Ne haber?" dedim.

"Adam gelmemiş gene," dedi ortağım.

“Umut’u soruşturmuşlar mı etrafta?”

Sıkkın kafa salladı benimki. “Caddeden girişten sonra ilk gelen sokağın başındaki bakkal şöyle böyle tanıyormuş ama cuma günü görmediğini söylemiş. Hemen karşısında bir *café* var; oradaki garson da resmi görünce tanıdığını söylemiş.”

“O da cuma günü görmemiş, öyle mi?”

Görmemişti. Geri kalan civar esnaftan Umut’u tanıyan çıkmamıştı. Bir-iki kişi daha göz ısırmaları ölçüsünde tanıdıklarını söylemişti ya, cuma günü beş-beş buçuk arasında Umut’u gördüğünü hatırlayan yoktu.

“Gelmezse nasıl bulacağız adamı?”

“Valla,” dedi kara böceğim, “Necmi’yle konuşurken nüfus müdürlüğünün sitesine girdim. Olmaz ya, şansımı deneyeyim bir, dedim. Olmadı tabii.”

Güldüm. “Arama motoru yok muymuş nüfus müdürünün?”

Yüzünü ekşitti bu. “Denedik ulan işte,” dedi. “Kimlik Paylaşma Sistemi var hatırlarsan bakmıştık daha önce.”

“Kurum sıfatıyla başvurmak gerekiyordu, değil mi? Uğraşmamıştık.” Geçen sene aldığımız bir başka kayıp vakasında bakmıştık sisteme. Polis girebiliyordu elbette ama Cenk uğraşmak istemediğini belirtmişti. Zorlamaya gerek yoktu. “A,” dedim aklıma gelince, “Şahin Başkomiser’e söylesek?”

“Adamın Özel Harekât’tan emekli olduğunu görünce Cenk’in yaptığının aynısını yapar. Uğraşmayın, bulaşmayın, der. Kaldı ki adam arkadaşımız değil; hatır için yardım ediyor bize. Diğer, yardım isteyecek denli tanıdığımız polisler için de aynısı geçerli bence.” Durdu, sırtıttı. Devayı çoktan bulduğunu anladım hemen. “İstemiyordum,” dedi biraz daha sırtıttıktan sonra. “Ama mecbur aradım babamı.”

Üzülmesine, tansiyonun düşmesine yol açtığımız için midir nedir, en can alıcısından en entipüftenine bir araba konuda baş vurduğumuz Nezih Amca gelmemiştii aklıma. “E?” dedim haliyle.

“Yarın bakacak. Özel Harekât’ın Asayiş bünyesinde ilk kurulduğu yıllardan tanıdıkları varmış.”

“Bulaşmayın, falan demedi yani?”

Kafa sallayarak mutfağa girdi Tefo. “Fazla bir şey bekleme-
yin, dedi. Malum, gizli operasyonlar, falan... Bilgi vermeye ya-
naşmazlar, dedi.”

Bizim ofisin, yenisinin, eskisinde yoktu zaten, mutfağı daracık-
tır. İçinde biri varken girerseniz, içerideki siz yol vermedikçe
çıkamaz. Ya da pek nahoş, boydan boya bedensel temasla çıkabi-
lir. Bir şey demeden peşinden gittim, mutfak kapısında dikildim.
Çay alırken, “Figen Hanım aradı az önce,” dedi.

“Ha, ne dedi?”

“Aramadık bugün ya, merak etmiş.”

“Onlara bir haber gelmemiş hiç, değil mi?”

“Yok. Ne polisten ne başka yerden...” Çay kupası elinde, mut-
faktan çıkacaktı, yana çekildim, durakladı. “Polis, Fehmi Bey’e
elimizden geleni yapıyoruz, siz evde bekleyin, demiş. Fidyeye için
ararlarsa hesabı. Telefonlarına dinleme zımbırtısı yerleştirmişler.”

“Öyle filmlerdeki gibi kayıttı, yer saptamaydı falan?”

“Yok,” dedi Tefo. “Fehmi Bey’in hatırı o derece değil herhalde.”

“Sahi,” dedim, “fidye istemenin zamanı var mıdır, dayı?”

Çayını yudumlarken cevabını omuz kaldırarak verdi ortağım.
“Sonra Şahin Başkomiser’i aradım. Daha erken, sabır, dedi.”

“Zamana karşı yarışıyoruz hâlbuki.”

“Söyledim zaten. Ama fazla üstüne gitmedim. Delikanlı adam
ve Cenk’in hatırı var ama hepsi bir yere kadar.” Yanımdan geçti,
Nilgün’ün masasına ilerledi. “Ne yaptınız, buldunuz mu kazayı?”

Nilgün ekranı Tefo’ya çevirdi; beriki eğildi, okudu. Doğrudu;
bir şey demeyince, mecburen e gene bana düştü.

“Valla bu adamcağızla Armağan’ın sayfaları arasında bağ var, orası kesin.” O kadarını anlamıştık. Başka? Kaş kaldırıp dudak bükte Tefo. “Dur, bakalım Oğuz Bey ne diyecek?”

“Bir şey diyemezse?”

“Valla, bilmiyorum. Osman ve Korkut Hocalar’ın o zamanki mesai arkadaşlarını ya da belki akrabalarını bulmamız gerekebilir. Bilen, hatırlayan çıkar belki.” Sıkıntıyla ensesini kaşdı. “Ama vakit dar,” dedi. “Bir sürü insanı bulup konuşmak... Ha, sahi; Nilgün, ne yaptın sen? Armağan’ın adresine baktın mı?” Yalçın Bey gösterdiğinde dikkat etmemiştim. Sonradan, Fikret Bey’den gerekli malzeme geldiğinde bakmasını söylemiştim Nilgün’e. Adres varken Salih Erimez’in gelmesini beklememize gerek kalmayacaktı.

“Baktım, yoktu kayıta.”

“Hayda...” Cep telefonumu çıkardım, Fikret Bey’i aradım, selam, sabah ve teşekkürün ardından Armağan’ın öğrenci bilgilerinde adres ve telefon bulunmadığını söyledim. Şaşırdı. İzin vermemi, öğrenci işlerini arayıp bana haber vereceğini söyledi.

“Mezunlardan birilerine ulaşabildin mi?” dedi Tefo.

Nilgün kalktı, klavyesinin yanında duran klasörün altından çıkardığı sayfayı uzattı. Gelir gelmez bana niye vermedin bakışma aldırma.

“Konuşabildiklerimin yanına çarpı koydum.”

Tefo’nun tepesinden baktım kâğıda. Fikret Bey’in söz verip yol-ladığı bağlantıdan elde ettiği mezunlar derneğine kayıtlı, 2005 girişli mezunların listesi... Nilgün, sayıyorum mu sandı, nedir, “Otuz dokuz kişi var listede,” dedi. “Yirmi sekizine ulaştım. Kalanların ya numaraları değişmiş ya da bir sebeple açmadılar.”

“Armağan veya Umut’u tanıyan, hatırlayan çıktı mı?”

Nilgün uzandı, bir kâğıt daha çıkardı klasörün altından. “Konuştuklarımın hepsi Armağan’ı hatırladı. Ha, şu deli, diyen de çıktı, sözde dâhi diyen de.” İkinci kâğıdı da Tefo’ya uzattı. “Birkaç kişi Umut’u hayal meyal hatırladığını söyledi. Bir tek bu

adam,hatırlamaz mıyım, arkadaşımı, dedi. Yıllardır görmemiş ama. Üzerine bir sürü soru sordu.”

“Ne sorusu?”

“Ne oldu, başına bir şey mi geldi, öyle şeyler.”

“Sen ne dedin?” dedim.

“Ne diyeceğim, kaybolduğunu söyledim işte.”

Yahu, uyduramadın mı daha uygun bir şey, ne bileyim, mezunlar derneğinden arıyorum; kayıtlarımız, bilmem neyiz, zart zurt diyemedin mi diyecektim, çay kupası dudaklarında, kâğıda bakan Tefo, “Murat Yuman,” diye mırıldandı, ardından, “Semra veya Selma kimmiş?” dedi.

Nilgün’le uğraşmaktan vazgeçip Tefo’nun elindeki kâğıda baktım. “Armağan’ın kız arkadaşımı galiba,” dedi Nilgün. “Adını tam hatırlayamadı bu Murat Bey. Mimarlık fakültesindenmiş yalnız kız, onu hatırlıyormuş.”

“Armağan’ı tanıyormuş öyle mi?” Beyhude, hayır, fuzuliydi sorum. Az önce konuştuğu herkesin Armağan’ı ilgisizlikten hasede uzanan sıfatlarla hatırladığını, tanıdığını söylemişti zaten.

Aldırmadan, “Evet,” dedi Nilgün. “Ama dahası var: Umut âşık olmuş bu kıza.”

Bakıştık Tefo’yla.

Aşk üçgenleri, malum, dramdan trajediye veya komediye uzanan birçok sonuç doğurur. İlgili bir sürü kitap, film veya dizi ya da haber, haber programı, magazin bilmem nesi okumuş, izlemişsinizdir kesin. Nilgün’ün anlattıklarından sonra hemen ben bilgisayara, Tefo telefona sarıldık. Tahmin edeceğiniz üzere, Fikret Bey’in verdiği bağlantıdan söz konusu kıızı, Selma veya Semra’yı bulabileceğimi düşünmüştüm. Tefo, Umut’la Armağan’ı ve anlaşılan ortak aşklarını tanıyan Murat Yuman’ı ararken girdim, elimden geldiğince aradım. Elimden geldiğince diyorum çünkü kızın

adı için iki seçenek ve fakültesi dışında bilgi yoktu fazla bir şey gelmeyen elimde.

Armağan'la Umut İTÜ'ye 2005'te girdiklerine ve Armağan 2006'da, Umut aynı yılın sonunda bıraktığına göre bulmaya çalıştığım kız en geç 2005 girişli olmalıydı. 2005'lilerde Bulamayınca 2004 girişli mimarlık öğrencilerine geçtim. Fazla değildi kız öğrenci sayısı. Mine, Nilüfer, Havva, Neşe... Selma veya Semra daha eski isimlerdi; birden fazla çıkmayacağı kanısındaydım. Neyse, uzatmayayım: 2003 girişliler arasında Semra Paçalı adında bir öğrenci buldum.

"Hoş kızmış," dedi Nilgün. Yerine geçince bir tabure çekip yanaşmıştı dibime.

"Eh," dedim. 1985 doğumluydu Selma Paçalı. 2007'de bitirmişti okulu. İkinci pencereyi açıp mezunlar derneğinin sunucusuna bağlandım. 2007 Mimarlık mezunları listesinde geçmiyordu kızın adı. Mezunlar derneğine üye değildi. İlk pencereye döndüm. Kayıt bilgilerindeki adresi yazmak için Nilgün'ün kalemlemlerle doldurduğu biblomsu zımbırtıya, kalemlige, biliyoruz adını, uzanıyordum, telefonum çaldı. Baktım, Fikret Bey. Açtım.

"Ya, sahiden haklısınız, Vedat Bey," dedi Fikret Andaçlı. "Armağan'ın kayıt bilgilerinde adresi ve telefonu yok."

"Nasıl peki?" dedim. "Kayıt yapılırken alınmıyor mu o bilgiler?"

"Alınıyor tabii. Kayıt formunu öğrenci dolduruyor; yazmamış herhalde. Alan arkadaşlar da dikkat mi etmemişler, neyse artık. Yoğunluğa denk gelmiştir, dedi konuştuğum arkadaş."

"Ha, öyle denk geliyor, kimse dikkat etmiyor, vesaire, öyle mi?"

"Ne deseniz haklısınız. Ama oluyormuş böyle şeyler bazen."

"E, bilgisayara, veri bankanıza geçirirken de mi dikkat etmemiş kimse?"

"Valla ne diyeyim, Vedat Bey? Ayıplanacak bir durum ama..." Uzatma, olmuş işte mi yoksa ulan düdük, koskoca İTÜ'nün öğrenci işlerini sorgulamak sana mı kaldı, hem istediğini yaptık daha ne

mi diyecekti, dedirtmedim. Memleketin hali, Aziz Nesin boşuna mı yazdı onca şeyi demedim, sadece teşekkür ettim ve kapadım.

Kapar kapamaz telefonum yine çaldı. Baktım; bu seferki Necmi'ydi. Açtım.

"Ağabey," dedi Necmi, "İkinizin telefon da meşgul ya. Neredesiniz?"

"Ofisten arasaydın," dedim. "Ne var? Geldi mi adam yoksa?"

"Geldi, geldi."

"Haydi!" dedim heyecanla. "O mu, emin misin? Nerede şimdi?"

"Valla verdiğiniz tarife uyuyor. Zaten gelince doğrudan bizim çocuğun ziline bastı. Cevap gelmeyince komşu tombalak var ya hani, onunkine bastı."

"E?"

"Girdi ağabey içeri. Ne yapalım, çökelim mi ensesine?"

"Yok, oğlum, saçmalama. Dur bir..." Düşündüm ya, gerek yoktu aslında; önceden konuşmuştuk. İTÜ kayıtlarındaki adres ve telefon yokluğunun esrarengiz bir duruma mı yoksa Fikret Bey'in dediği gibi sıradan bir dikkatsizliğe mi dayandığı düşünceleri uçup gitmişti bile kafamdan. "Başta konuştuğumuz gibi yapın. Adam çıkınca peşine düşün, nereye gittiğini öğrenin, o kadar. Sonra bana veya Tefo'ya haber verin, anladın mı? Meşgulsek ofisi arayın, Nilgün'e söyleyin. Tamam mı?"

"Anladım. Hallederiz."

"Oğlum, bana bak: Adam emekli falan ama sonuçta özel harekâtçı; dikkatli olun, tamam mı?"

Onu da daha önce konuşmuştuk, uzatma işte tonlamasıyla ve belki ya sabır çekerek, "Ayıpsın, ağabey," dedi Necmi.

"Ha," dedim birden hatırlayarak, "peşinden gelen biri ya da birileri var mı, görebiliyor musun?"

"Yok, ağabey. Durduğum yerden sokağın tümüne hâkimim. Kimse yok ortalıkta."

"Peki. Gene de dikkat edin, tamam mı? Nereye gidiyorsa bulun."

“Merak etme, ağabey.”

Kapadım, Nilgün’e kızın adresini bir kenara yazmasını söyleyip kalktım, Tefo’nun odasına daldım. Seninkinin tek parmak kalktı, beklememi işaret etti. Telefondaydı. “Anlıyorum,” dedi. “Emin misiniz? Hı-hı. Peki, çok teşekkür ederim. İyi akşamlar.”

Tefo telefonu kapayınca, “Salih Erimez gelmiş,” dedim ve Necmi’ye ne talimat verdiğimi söyledim. “Yalnız peşinde kimse yokmuş. En azından şimdilik.”

Biraz düşündükten sonra, “İyi, güzel,” dedi Tefo. “Nihayet resmin ucu göründü.” Neymiş görünen uçtaki dememe gerek yoktu elbette. “Senin tarafa geçelim.”

Benim taraf, yahut oda, artık binanın müteahhit veya mimarı patron egosunu mu düşünmüş, nedir, ortağımınkinden iki misli büyüktür. Geçmeden bizle yeni tanışanlar için belirteyim: Ortağım ve canım ve ciğerim Tefo’nun üretiminde malzeme maalesef eşit paylaştırılmamıştır ve bedeninin kontrolü beyninden çıksa vücudu, eli, kolu, omuzları, işte görünüşte ne varsa her şeyi anında haksızlığa isyan eder, eminim. Dolayısıyla, cüsse ve bariton yüzünden, tehlikeli durumların yanı sıra, görüntüyü kurtarma, şekilci vatandaşa, müşteriye güven verme ve benzeri vitrin meselelerinde de önde durmam gerekir. Artı, Tefo, genellikle, mesela bir müşteri geldiğinde kenarda durup dinlemeyi, gözlemeyi, ay, dur, gözleme deyince arkasından bazlama demek geldi içimden, dedim; gözleme değil, gözlemlemeyi, tartmayı yeğler. Bir daha dolayısıyla deyip üstüne anlayacağınız ekliyorum: Dolayısıyla ve anlayacağınız, müşteri kabul işini yaptığımız büyük oda yahut patron odası, taşındığımızda bana düşmüştü.

Ben geçmeden belirtene kadar odama girdik. Nilgün peşimizden geldi; Tefo müşteri berjerlerinden birine geçince karşısına oturdum. Nilgün’ün üçlüye otursam uzağınızda kalacağım gibisinden baktığını görünce başımla kendi yerimi, masa arkası patron koltuğunu gösterdim.

Tefo sigarasını yakarken Murat Yuman'ın ne anlattığını sora-
caktım, yine cep telefonum çaldı. Oğuz Bey, evine varması yarım
saati elbette aşmıştı, arıyordu.

“Vedat Bey?”

“Benim, Oğuz Bey. Buyurun.”

“Yolladığınız sayfaya baktım. Ne yalan söyleyeyim, hiçbir şey
anlamadım.”

“Daha önce böyle bir şey de görmediniz, öyle mi?”

“Görmedim. Bizden bir arkadaş'a gösterdim; o da anlamadı.”

“Peki, zahmet verdim, teşekkür ederim. Ha, babanız nasıl?”

“Valla şimdi girdim eve, görmedim daha. Ama Osman Am-
ca'yı sormamı istemeyin, lütfen.”

“Yok, yok. Sadece aklınıza bir şey gelir, bilemiyorum, bir şey
hatırlarsanız... Ya da hatırlayabilecek biri varsa...”

“Tabii, tabii, ararım sizi.”

Teşekkür ettim, kapadım ve benimkilere adamın söyledikle-
rini, söylediklerimden adamın dediklerini az çok kestirebilirlerdi
gerçi, aktardım. Ardından Tefo'ya, Murat Yuman'ın neler anlat-
tığını sordum.

“Fazla değil ama hiçten iyidir,” dedi Tefo. “Şimdi, senin öğ-
rendiklerinden de tahmin edilebileceği üzere, Armağan'la bir ar-
kadaşlığı yokmuş. Ama tabii aynı sınıftaymışlar ve okuldayken
yaptıkları, deli dâhi şöhreti yüzünden Nilgün'ün konuştuğu diğer
tipler kadar tanıyor çocuğu.”

“Umut?”

“Onla arkadaşlıkları varmış. Ama öyle süper yakın değil.”

“Aşkını biliyor ama?”

“Süper yakın değil, dedim zaten; hiç yakın değil demedim.”

“Uyuzsun.”

Sırıttı bu. “Birinci sınıfın ikinci döneminde bir projede mi ne birlikte çalışmışlar. Proje dediğim ödev türü. Murat’ın kendi da-iresi varmış—”

“Zengin miymiş oğlan?”

“Bilmem. Ailesi öyledir belki. Sormadım. Neyse, işte, proje için Murat’ın evinde çalışmışlar ve çalışırlarken ufaktan muhabbet, içki, vesaire...”

“Orada mı dökülmüş Umut?”

“E, işte. Okulun öğrenci derneğinde mi ne tanışmışlar; tutulmuş kıza.”

“Fakat?”

“Fakat kız ötekine âşık olmuş. Yalnız arada ilave bir şey daha var. Bu Semra, Armağan’ın lise mi, ortaokul mu, artık hangisiyse o zamandan aşkıymış.”

“İşe bak. Umut mu anlatmış bunların hepsini?”

“Bayağı dertliymiş anlaşılan.”

“Başka?”

“Başkasını bilmiyor oğlan. İkinci sınıfta Umut uzaklaşmışmış iyice. Dersleri sallamış, okula gelmemiş epey. Armağan ikinci sene okula gelmeyince Umut’un kızın peşine iyice düştüğünü tahmin ediyor çocuk ama emin değil. Sonra okulu bırakıyor zaten, biliyoruz.”

“Kız bırakmamış okulu, onu öğrendik,” dedim. “2007’de mezun olmuş.”

Hintliler gibi tuhaf, aman ne güzel bilgi mi, yoksa e, ne yapalım yani mi anlamına yoracağımı bilemediğim türden kafa salladı ortağım. “Umut iyice asılmış, kız hepten terslemiştir belki,” dedi. “Umut’un karakterini az çok biliyor gibiyiz. Aşk acısı... Okulu bırakıp askere gönüllü gitmesine uyabilir...” Biraz düşündü. “Yalnız birkaç sene önce yolda karşılaşmışlar bunlar. Murat’la Umut’u kastediyorum. Çok farklıymış Umut; neşeliymiş. Ayaküstü konuşmuşlar, işte ne yaptın, ben şunla uğraşıyorum, falan filan. Murat laf

arasında Semra'yı sorunca Umut, o-ho çoktan bitti, gitti o iş; toyluk hatalarıydı zaten gibi şeyler söylemiş."

"Bir daha görüşmüşler mi?"

"Yok. O gün telefon numaralarını alıp vermişler ama ne o ne de Umut aramış bir daha."

Eh, dediği gibi çok fazla bir şey değildi ama en azından Umut'un öğrenimini birden bırakıp bir sürat askere koşmasının altında karşılıksız aşk ve hüsrân meselesinin yatabileceği ortaya çıkmıştı.

"E, ne yapıyor çocuklar?"

"Adamın peşine düşeceklerdi. Uygun gördüklerinde haber verirler."

Telefonunu alıp saate bakınca, "Sen git, hacım," dedim. "Beklerim ben."

Saçmalama, iş yapıyoruz burada; Ayla alışık hem, diyecekti belki, diyemeden Nilgün kalktı, "Ben gideyim," dedi. Pek boş baktık herhalde, ekleme ihtiyacı duydu: "Hem Ayla yalnız kalmaz; laflarız biraz." Bakışları, tamam, iş ve profesyoneliz ama anlaşılan bu akşam da bir numara yok; bari gidip dedikodunu yapayım, mandalığı ayrı, bir de öküz çıktı bu; kaç gündür iş bahanesiyle yüzüme bakmıyor diyeyim diyor muydu, ben mi yazıyordum, bilemedim. Dudak büktüm, iyi, sen bilirsin, dedim.

Dedim demesine ya, Nilgün eşyasını toplayıp bilgisayarını kaparken bu sefer, af buyurun, ulan, dedim, hata mı yapıyorum; çıkmadan iki çift güzel laf etsem daha mı iyi? Galiba daha iyiydi. Kalktım ama telefonum kalkmamı, yarı yolda kalmamı bekliyor-muşçasına çaldı. Hay anasını, durmak bilmedi bu akşam diye söylenerek baktım, tombalak komşu Ömer Gömer. Gözüm, çıkarken dönüp bakarsa en azından bir gülücük yollarım niyetiyle montunu giyen Nilgün'de, açtım.

"Vedat Bey?"

"Ömer Bey."

“Hah, iyi akşamlar. E... Şey, bu Salih Bey geldi az önce. Gelirse aramamı söylemişsiniz.”

Heyecanlıydı sesi. “Öyle mi?” dedim yalandan ilgiyle. Nilgün dönüp bakmadan çıktı. “Ne dedi? Ne oldu?”

“Umut’u sordu gene.”

“Ne dediniz?”

“Kaybolduğunu söyledim. Cumadan beri görünmediğini, polis aradığını, vesaire...”

“Bizden bahsettiniz mi?”

“Bahsetmedim. Bahsetmeli miydim?”

“Yok, yok, iyi yapmışsınız. Kaybolduğunu söylediğinizde ne yaptı? Tepkisi nasıldı?”

“Şaşırdı herhalde. Ya, dedi, kaşları çatıldı ama başka bir tepki vermedi.”

“Numarasını alsaydınız.”

“Valla, ne diyeyim, aklıma gelmedi o an. Teşekkür edip hemen gitti zaten.”

“Anlıyorum,” dedim çünkü aklıma başka laf gelmedi. Bizimkiler adamın peşindeydi nasılsa. “Peki, teşekkür ederim.”

“Şey de var... Adam gittikten sonra balkona çıktım. Şey var mı diye...”

“Takip edenler mi?”

“Evet, evet.”

“Var mıydı?”

“Daha önce gördüğüm takım elbiseliler yoktu ama biri vardı.”

“Nasıl biri?”

“Bilmem ki... Normal giyimli. Sıradan biri.” Bizimkilerden birini görmüştü herhalde. Ama balkondan yüzünü görememişti tam.

“Peşinden mi gitti Salih Bey’in?”

“Valla emin değilim. Tesadüftü belki.”

“Anlıyorum.” Ne anlıyorsam artık...

“Ne yapacaksınız?”

“Elimizden geleni. Siz merak etmeyin; bulacağız Umut’u sonunda.”

“İnşallah... Ha, şey var bir de... Polis gelmedi benle görüşmeye.”

“Gelirler sonunda.”

“Bu... Şeyi söyleyeyim, değil mi? Salih Bey şeyini...”

“Söyleyin tabii; niye söylemeyeceksiniz?”

“Bilmem... Şey... Hani belki işinize karışsınlar istemezsiniz...”

“Olur mu canım öyle şey?” Fazla mı film izlemişti, neydi? “Gelirlerse muhakkak söyleyin. Hatta ne diyeceğim, hiç beklemeyin; size yakın karakolda Komiser Engin Bahtiyar var; vakaya onun ekibi bakıyor. Gidip ona anlatın bence.”

“Öyle mi? Peki, olur. Giderim.”

Daha uzamasın laf diye teşekkür edip kapadım, Tefo’nun dürümcüyle konuşmasını bitirmesini bekledim. Acıkmıştık ve Salih Bey’i kovalayan Necmi tayfasından haber bekleyecektik. Lafı bitince Ömer Gömer’in söylediklerini aktardım.

Biraz düşündükten sonra, “Vedat,” dedi. “Polise Armağan Erimiz adına kayıp ihbarı yapılmış mı diye sordun mu?”

Sormamıştım. “Yok,” dedim. “Aklıma gelmedi valla...”

“Boş ver,” dedi Tefo. “Cenk GBT’ye bakmıştı; olsaydı illa görünürdü. Söylerdi bize.” Durakladı. “Demek Salih Bey oğlunun kaybolduğunu polise bildirmemiş.”

“Kendisi polis zaten; neyi ne kadar yapmadıklarını biliyordur.”

“Gene aynı sebepten neyi ne kadar yaptırabileceğini de biliyordur ama.”

“Konuşmadan bilemeyiz, diyeceksin. Güzel ama adam özel harekâtçı...”

“Konuşturamayız, diyeceksin.”

“Biz hiç konuşmasak daha iyi sanki.”

Gülerken kapı çaldı; kalktım, açtım, dürüm ve ayranları aldım, parasını ödedim. Para vermek için cüzdanı açtığımda perşembe günü yatırdıktan sonra çıkıp çıkmadığına bakmayı unuttuğum loto biletini gördüm. Koşturma arasında şimdi bakmak uygun kaçmayacaktı, o ayrı, zaten çıkacağı yoktu. Yoktu madem ne diye parayı harcıyorsun demiyorsunuzdur umarım. Bileti çıkardım, gi-dip Nilgün’ün klavyesinin kenarına sıkıştırdım. Sabah geldiğinde bakar, haber verirdi nasılsa.

İçeri döndüğümde Tefo, elbette gene telefundaydı. Bu akşamın trafiğı muazzamdı sahiden.

Paketi ortamızdaki sehpa-yaya koydum, açtım. Tefo, tamam, bekliyoruz, diyerek kapadı. Karşıma oturdu, dürümünün kâğıdını açarken, “Minibüse binmiş adam,” dedi.

“Vay, akal,” dedim elimdekini ısırmadan önce. akal çünkü toplu taşı-mada, özellikle bizim minibüsler gibi olur olmaz durup kalkanda takip ayrı bir maharet ister. Peşine düştüğünüz kişi takip edildiğini biliyor yahut takip edilmeyi bekliyorsa ve işi biliyorsa zırt pırt duran bir minibüsü izleyen bir aracı kolayca fark eder. Becerebiliyorsanız hedefin bindiğı araca binmeniz en iyisidir.

“Sinan minibüsteymiş. Adamın bindiğini görünce atlamış hemen. Necmi’yle Mustafa arabadalar; peşinden gidiyorlar.” Sinan adamın minibüse bindiğini görünce nasıl yetişmiş, Necmi’yle Mustafa çaktırmadan nasıl izliyormuş minibüsü, sormadım. Tekrarlayıp duruyorum galiba ya, hoşgörün, kâğıt üzerinde resmen işçimiz görünen üçlünün yöntemlerini genelde sormazdık. Yalnız sormayışımız öyle karanlık, yasaya yahut ahlâka aykırı dümenler çevirsinler ama yeter ki işimizi görsünler; bilmeyelim, vicdanlarımız zorlanmasın yönünde değıl, sadece işlerini bildiklerini bilmemiz-den, belirteyim. “Adamın yerini belirlesinler, gideriz.”

“Ya, hacım,” dedim ayranı alkalarken. “Akılma başka bir şey takıldı az önce.”

Sırıttı bu. “Ne zaman soracağınızı merak ediyordum.”

“Neyi?”

“Umut gibi, korsanlık yapabilecek düzeye ermiş bir bilgisayar kurduğunun, bilgisayarlarına polisin teknik elemanlarının fazla zorlanmadan kırabileceği parolalar koymasındaki garipliği.”

“E, biz ayrılalım artık o zaman.”

Güldü benim tıfıl. “Aklın yolu bir işte.”

“Ayrılalım yani?”

“Öf be, Vedat.” Lokmasını çiğnedi, yuttu. “Ben de sonradan düşündüm onu ayrıca.”

“E?”

“Diğer diskler işte... Yanında götürdükleri.”

“Esas numara onlarda mı diyorsun?”

“Kaçırıldıysa.”

“Ulan, daha ortada yer bulmadınız mı?” dedim kızarak.

Minibüs caddesinde, Marmara Üniversitesi yerleşkesini biraz geçtikten sonra yukarı sapan sokaklardan birinin hemen başındaki kokoreççideydiler. Işıl ışıldı her yan. Kolayca görülebilirlerdi.

Güldü Mustafa. “Gelin, ağabey, gelin,” dedi. “Bu tarafa bakmıyor adamın dairesi. Ta öteki uçta. Takip ettiğimizi fark etmedi zaten.” Eliyle sokağın diğer tarafını, yukarısını gösteriyordu. “Söyleyeyim mi size de birer tane?”

“Yok,” dedim, Tefo arkamda, tepelerine dikildim. “Necmi?”

“Eve yakın, sotede,” dedi Sinan. “Sizi bekliyor. Neme lazım, adamın yine çıkacağı tutar hesabı.”

“İyi,” dedi Tefo. “Sokağın en sonunda mı apartman?”

“O tarafta,” dedi Mustafa. “Siz gidin; Necmi görür, karşılar.”

“Başka takip eden falan görmediniz, öyle mi?” dedi Tefo.

“Yok, ağabey,” dedi Sinan. “Ne yapacağız şimdi?”

“Sizin yapacağınız bir şey yok. Biz gidip adamın kapısına dayanacağız.”

“Lazım gelmez miyiz?”

“Yok,” dedim. “Hallederiz biz. Necmi evi göstereyim, yollarız; gidirsiniz.”

Şansımıza mı demeli, apartmanın kapısı açıktı. Orta yaşta, belki yirmi beş-otuz yıllık bir binaydı. Necmi göstermişti daireyi. Zile de bakmıştık: Salih Erimez, daire altı. İkinci kattaydı. Asansöre bindik, indik, altı numaranın ziline bastık.

Orta boy. Kısa, kırçılı bol saç ve bıyık. Sert mi sert, keskin hatlı bir yüz. Altmış civarı yaş; dimdik, korkusuz, belki alayınız indiririm, belki vaktinde yemediğim pislik kalmadı; vicdanım zaten ağrıyor; bu saatten sonra canımı alsanız ne olacak, diyen bir duruş.

“Salih Erimez?” dedim.

“Evet?”

“Armağan’la ilgili konuşmamız gerekiyor.”

Ne selam ne sabah. Özel Harekâtçıdır, serttir, şudur, budur böylesi daha doğru görünmüştü gözüme. Tefo’dan herhangi bir tepki gelmedi.

Kaş çatıp göz kıstı Salih Erimez. Birkaç saniye. “Kimsiniz siz?” dedi sonunda.

“Benim adım, Vedat Kurdel.” Elimle gösterdim. “Ortağım Tevfik Dağdelen. Özel dedektifiz.”

“Armağan’la ne işiniz var?”

“Bir kayıp vakasını araştırıyoruz. Oğlunuzla bağlantısı var.”

“Nasıl?”

“Oğlunuzun kaybolduğunu biliyoruz,” dedi Tefo. Adamın sert ifadesindeki ufak gidip gelişi ben bile gördüm. “Burada konuşmak... İçeri gelemez miyiz?”

Yana çekilip buyur etmeden, doğrudan arkasını dönüp içeri gitti Salih Erimez. Bakıştık Tefo’yla. Girdik, pabuçları çıkardık, kapıyı kapadık. Terlik bakındım; yerde bir çift vardı. Birimiz çorapla kalacaktı; yeltenmedim bile. Doğrudan, koridor boyu açık odalara bakmadan adamın peşinden gittim; salona girdim.

Epeydir, nasıl demeli, kadın eli yahut iş bilen bir el değmemiş havadaydı salon. Dağınık değildi ama derli toplu ve temiz dene mezdi. Mobilya eskiceydi.

Salih Erimez, televizyona bakan, ahşabı kıvrımlı-işlemeli, kaside kaplama bir koltuğa ilerledi. Durdu, döndü, bana ve ardından gelen ortağıma eliyle televizyona yandan bakan üçlü koltuğu işaret etti. Oturduk ve başladık bakışmaya. Bilemiyorum, herhalde meslek yahut mesleğin alışkanlıkları icabı renk vermemeye kararlıydı. Ama az evvel vermişti, görmüştük.

Biraz öyle bakıştıktan sonra, “Oğlunuzu bulmak için Umut Dakik isimli gencin evine en az dört defa uğradığınızı biliyoruz,” dedi Tefo.

“Komşu,” dedi Salih Erimez.

“Evet,” dedi Tefo. “Umut’un kaybolduğunu öğrendiniz bu gece. Biz, Umut’u arıyoruz. Armağan’la arkadaşlıkları hakkında bilgimize başvurmak istedik.” Yanlış yerden gidiyormuş, Armağan’dan bize ne, diyormuş gibi geldi ya, karışmadım.

“Beni nasıl buldunuz?”

“Adamlarımız cumartesiden beri Umut’un sokağındaydılar. Sizi bekliyorlardı. Takip ettiler, sonra bize haber verdiler.”

Takdirle dudak büktü Salih Bey. Tefo’nun adamlarımız vur-gusu, öyle boş eleman değiliz mesajıydı herhalde.

“Ne biliyorsunuz peki?” Ne biliyorsanız ona göre konuşacağım, diyordu galiba. Sert maskede ısrar edecekti. Boksörler hesabı, ralık yokluyorduk. Ben anladıysam Tefo illa anlamıştı.

“Fazla bir şey değil,” dedi Tefo. “Ömer Bey... Umut’un kapı komşusu sizden bahsedince elimizden geldiğince araştırdık. Sizin emekli polis olduğunuzu ve Armağan’ın İTÜ bilgisayar bölümünü birinci sınıf sonunda bıraktığını biliyoruz.”

Düşünceli kafa salladı adam. “Başka?”

Sorguya çekmeye alışıkta ya, kaçın kurasıyız havasını bastıktan sonra direnmek şarttı. Karışmadan bekledim. “Kimsenin çözemediği formüller,” dedi Tefo. “Bir de baş ağrılarını duyduk. Hepsi bu.” Kızı sonraya mı saklıyordu, saklıyordu herhalde.

Yine dalgın kafa salladı Salih Bey. Baktım konuşmaya hevesli değil, eski, en az yirmi yıllık eşya arasında acı çekermişçesine yeni duran televizyonun arkasında, duvarda asılı fotoğrafı işaret ettim. “Eşiniz?” dedim. Demir maskenin ikinci kez titrediğini görünce, evin genel görünüşü daha anlam kazandı, ekledim: “Ne kadar oldu?”

“Neredeyse altı yıl,” dedi Salih Erimez. Başka bir açıklama yapmadı. Dudaklarımız çizgi, sessizce kafa sallayarak başsağlığı diledik. İki bin on ikiden neredeyse altıyı çıkardım. Armağan’ın üniversiteyi bırakması, annesinin ölümüyle mi çakışıyordu?

“Salih Bey,” dedi Tefo vakit kaybetmeden. “Birbirimize yardım edebiliriz belki... Özel meselelerinizi kurcalamak derdinde değiliz. Lütfen... Ne zaman kayboldu Armağan?”

Kim bilir, belki çaresizlikten, belki bezginlikten, daha fazla zorlamamıza gerek kalmayacaktı galiba. Sağ eli yüzüne gitti, boydan boya ovuşturdu.

“Armağan hasta,” dedi sonunda. Ya, vah, nesi var, geçmiş olsun yollu zırvalamadan bekledik. Uzatmadı. “Lisede... Bir kavgaya karıştı. Birinci sınıfta. Birahane kavgası... Maç izlerken.” Yine durdu, gözlerini yumdu. Sizin gibi beklemeye devam ettik. “Biri kafasında bardak kırmış... Şu büyük, kulplulardan. Başlarda çok zorlandık...

İki sene okula gidemedi. Tedaviler, ilaçlar... Ömür boyu öyle kalacak sandık. Ama toparlandı sonra. Anası..." Dur kalk gidecekti ama haydi, babacığım, acelemiz var denmezdi şimdi. "Çok uğraştık... Toparlandı sonunda ama. Liseyi bitirdi, üniversiteye girdi... Sadece baş ağrıları kaldı. Bir de arada..." Durakla. Bekle. "Arada dalar, gider Armağan. Bakışları... Bomboş bakar; nerede olduğunu, ne yaptığını bilmez."

"Sürekli göz kulak olacak birileri lazım o halde," dedi Tefo.

Toparlandı, doğruldu Salih Erimez. Demir maskeyi yeniden takmadı ama. "Lazım," dedi. İç çekti. "Yeniden okumaya başlayınca okula getirip götürmek gerekti. Sürekli yanlarında olamıyordum... Vazife..." Durdu, artık anlattıklarının kaşındığı yara yerleri yüzünden mi yoksa vazife deyince aklına geliveren vicdani muhasebeler yüzünden mi, gene iç çekti. Bazı Özel Harekât polislerinin, son yıllarda televizyonlar dâhil bir sürü yerde yayınlanan itirafları sayesinde, bilenlerin zaten bildiği, bilmeyenin de çeşitli hayret nidaları eşliğinde öğrendiği üzere, akla ve vicdana ziyan bir sürü olayda parmakları vardı. Vicdani muhasebe demem, onca sert maskenin altından, kırık kalpten doyumsuzluklara, kişinin kendine yaptığı yahut başkalarından, bizzat hayattan gördüğü türlü baskıya kadar kaç defa neyin çıktığını görmüştüğünden.

"Vazife, malum," dedi Salih Erimez. "Aylarca sürüyordu bazen." İç çekmesine acımıştım ya, vazife dedikten sonra parıldayan gözleri, dur bakalım, Vedat efendi, der gibiydi. *Dur bakalım. Kırk ikini bitirmek üzeresin; memleketin yakın tarihini bizzat yaşadın ve tüm avanaklığına rağmen ne, nedir, biraz fikrin var.* E ama insan sonuçta. Yaşlı, bitkin, çaresiz... *Onlar da insandı. Yaşlı, genç, bitkin, hayat dolu.* E, tek kişinin üstüne mi yıkacağız yani? Acımayacak mıyız hiç? Af yok mu bizim topraklarda? *Çocuk öldüren affedilir mi?* Salih Erimez çocuk mu öldürmüştü? Ne biliyorsun? *Öldürmediğini sen ne biliyorsun? Okumadın mı, dinlemedin mi itirafları?* Her dinlediğime, okuduğuma inanacağım, öyle mi? *Kurbanlar ortada. Yaşananlar, anlatılanlar, acı, öfke, gözyaşları...* Biliyorum. Ama masumiyet karinesi diye bir şey var. Hukuk var. *Faili meçhuller,*

gözaltında kaybolanlar, yargısız infazlar... Çok takıyorlardı hukuku çünkü. Ben takıyorum. Biri takmalı. Tüm olgular bilinmeden hesap kesemezsin. Kesmemelisin. Ablanın gözleri niye bağlı sanıyor-sun sen? Ablanın gözleri niye bağlı, biliyorum. Sadece iki yorgun göze, bir iç çekişe teslim olma, diyorum. Olmuyorum. Ama Beşiktaş bile sadece siyahla beyaz değil, biliyorum.

“Zekiye...” Gözleri, merhum eşimi kastediyorum dercesine duvardaki fotoğrafa kaydı. “Tek başına idare edemiyordu.”

“O zaman mı emekliye ayrıldınız?” dedi Tefo.

Kafa salladı Salih Bey. “Önce İstanbul’a, başka şubeye tayinimi istedim. Olmadı; emekliliğimi istedim. Az kalmıştı zaten...”

“Sene?”

“İki bin iki... Evde yatarken idare edebilmiştik. Ama iyileşmeye başlayınca...” Gene durdu. “Okula dönmek istiyordu. Bu... Dalıp gitmeleri, unutmaları yeni başlamıştı. Bazen on, on beş dakika öylece kalakalıyordu. Donmuş gibi. Felç gibi...”

Dur kalklı diyaloglarla daha yormayayım sizi çünkü emekli Özel Harekât polisi Salih Erimez, bu cümle bittikten sonra okuyacaklarınızı neredeyse iki saatte ve galiba yalnızlıktan, çaresizlikten, bezginlikten ve yaşadıklarını yabancı bakmadan birileriyle paylaşabilme ihtiyacından anlattı.

Efendim, Salih Bey, kırk dokuzunda emekliliği kazanıp İstanbul’a temelli döndükten sonra Armağan’ı hiç yalnız bırakmamış. Sene 2002’ymiş. Her sabah okuluna götürmüş, her çıkışta almış. Okul idaresi ve öğretmenler anlayışlı davranmış; özel, özel derken elden geldiğince tabii, ihtimam göstermişler. Dalıp gidişleri, bomboş bakarak salya akıtışlarını hoş görmüş, idare etmişler. Hem zaten Armağan başına hem mecazen hem sahiden gelen feci olaydan önce iyi bir öğrenciymiş. Öğretmenleri, arkadaşları hep severmiş; zekiymiş, çalışkanmış ama sınıf birincisi türü çalışkan değilmiş. Özellikle matematik ve fizikte çok başarılıymış. Ayrıca pek neşeli, hayat dolu bir çocukmuş. Kız arkadaşı var mıymış peki? Varmış. İlkokuldan beri hem de.

Semra.

Pek tatlı, pek hanım bir kızmış. Ailece pek severlermiş. Evleneceklerine inanır, gelin sayarlarmış. Kazadan sonra bırakmamış Armağan'ı zaten. Gelip gitmiş, yardım etmeye çalışmış. Ama genç kız hatta daha çocukmuş; önünde elbette kendi hayatı varmış. Armağan'ın iyileşip iyileşmeyeceği, iyileşse bile ne kadar iyileşeceği belli değilmiş. Özü, bir, belki bir buçuk sene sonra Semra'nın git-tikçe seyren ziyaretleri son bulmuş. Oğullarının üzülmelerinden, yıkılmasından korkmuşlar ama kim bilir, belki bahsettiği o dal-lıp gidişler arasında kızı unutmuşmuş yahut belki başka, maale-sef Salih Bey'in bilmediği ve açıkçası onca sıkıntı arasında fazla merak etmediği başka bir sebepten fazla aldırmamış yahut aldır-mamış görünmüşmüş.

Dersler bakımından değil, diğer şartlar açısından ailece gayret-leri sonunda Armağan liseyi bitirmiş, üniversite sınavlarına girmiş ve bildiğimiz üzere, İTÜ bilgisayarı kazanmış. Salih Bey, başlarda oğlunu gene okula götürüp getirmiş ama bir süre sonra Armağan kendi başına gidip gelmek istediğini söylemiş. Önce endişelenip sonunda iyice normale dönüyor galiba heyecanıyla kabul etmişler ya, Salih Bey duramamış, her sabah gizlice oğlunun peşinden git-miş, kendi deyişiyle gölge takibi yapmış. Yapmış çünkü üniversi-telerin ilim irfan yuvalığıyla kalmadığını, bağırlarına pek çok me-seleden bihaber gelen gençlere siyasisinden uyuşturuculusuna bir sürü bataklık barındırdığını iyi biliyormuş. Hoş, izleyebildiği kada-rıyla Armağan, kuşkulandığı, korktuğu bu sözde bataklıklardan birine saplanmamışmış. Çünkü kimseyle arkadaşlık kurmuyor-muş. Ya, evet, kazadan beri öyleymiş. Eski, eski derken mahalle-den, ortaokul ve liseden arkadaşları, tıpkı Semra gibi, gerçi Semra en çok kalanıymış, zamanla terk etmişler Armağan'ı. Gene tıpkı Semra'daki gibi, hiçbirine aldırmamış yahut aldırmamış görün-müş oğlan. Üniversitede aynı durum sürmüş. Salih Bey'in gölge takibinde görebildiği kadarıyla Armağan, ders aralarında hep yal-nız başınaymış. Yanına yaklaşanlarla, arkadaşlık kurmaya çalı-şanlarla ilgilenmemiş hiç.

Bir süre normal, Armağan'ın şartları dâhilinde normal gitmiş üniversite hayatı. Gelgitleri, dalmaları, unutmaları kesilmemiş ama sanki biraz seyrelemişmiş ve onlar haricinde iyi sayılmış. Hatta karı kocanın, oğullarının düzelebileceğine, normal bir hayat sürebileceğine, kendine bakabileceğine, bir meslek edinebileceğine yönelik umutları iyice artmış bile. Hatta ve hatta ikinci dönem sonuna doğru Armağan büyük bir coşkuyla çalışmaya başlamış. Çok mutluymuş. Odasına kapanıyor, bazen sabahlara kadar uğraşıyormuş. Derken bir şey bulmaya yaklaştığını söyleyip durmaya başlamış; sorduklarında formüller ve çizimlerle dolu defterlerini göstermiş. Salih Bey'le eşi gördüklerinden hiçbir şey anlamamışlar tabii ama oğullarının coşkusuna sevinmişler. Dahası, Armağan okulda kendisi için dâhi dendiğini söylemiş. Ne sevinmişler, ne sevinmişler! Ama heyhat. Ağ örmeden iki dakika duramayan kahpe kader, Zekiye Hanım'ı akla ziyan bir hızla, neredeyse aniden bu yalan dünyadan alarak trajedilerini ikiye, üçe, beşe katlamış. Armağan birinci sınıfın yazında bir daha okula gitmeyeceğini söylemiş. Salih Bey, daha ellisine yeni basmış eşini kaybetmenin illa derin acısı ve şokuyla herhalde, fazla üstüne gidememiş.

Sonra eve kapanmış Armağan. Bir, belki iki sene. Baş ağrıları, dalıp gitmeleri, unutuşları şiddetlenmiş. Doktorlar ta en baştan beri bu tip, şiddetli darbeye bağlı beyin hasarlarının yol açtığı arazların kimi vakada zamanla düzeldiğini, kiminde hiç düzemediğini, yapabileceklerinin maalesef sınırlı olduğunu ama yerli film repliğini unutmamak gerektiğini, tıptan umut kesilmeyeceğini söyleyip durmuşlar.

Sonra Armağan gene toparlanmış. Sonra gene dağılmış. Böyle geçmiş yıllar. Hiçbir işe girmemiş Armağan. Askere alınmamış. İyi zamanlarında çalışmaya heveslenmiş ama iyi zamanları hiç uzun sürmemiş. Derken bir gün, hep öyledir ya, Armağan, Semra'yı bulduğunu söylemiş. İnternette. Ne yapacağını bilememiş Salih Bey. Sonunda karışmamaya karar vermiş. Armağan neden sonra evden çıkmaya başlamışmış nihayet. Semra'yla buluşacağını söylüyormuş hep. Salih Bey, artık yaşılanıyorum iyice, son malum, emanet edebileceğim kimse yok ve Armağan otuzuna geliyor ve ne yapacaksa

yapacak türü düşüncelerle yine karışmamış. Peşine düşmemiş, ne yaptın hatta e, Semra nasılmış, ne yapmış, evlenmiş mi, neler dönüyor bakalım, bile dememiş.

Sonra Armağan arada eve gelmemeye başlamış. Telaşlanıp aradığında Semra'da kaldığını söylemiş. Anlıyor beni; derdimi biliyor, katlanıyor, bana bakıyor, merak etme, demiş. Sevinse mi, bilememiş Salih Bey ama onca sıkıntıdan sonra oğlunun mutlu görünmesi yetmiş. Gene karışmamış, gene oluruna bırakmış.

Sonra, haftada üç veya dört gün evde, üç veya dört gün Semra'da kalmaya başlamış Armağan. Fakat kızın ne adresini vermiş babasına ne telefonunu. Hikâye bu ya, bir-iki sorup yanıt alamayınca zorlamamış Salih Bey. Oğlu sağ salım gidip geliyormuş, mutlu görünüyormuş, yeterliymiş.

Sonra, sonra derken bir-bir buçuk ay kadar önce, Armağan üçer beşer eşyasını götürmeye başlamış. Semra'nın yanına taşınıyormuş. Gene, merak etme, baba, demiş. En son yirmi gün önce birkaç parça eşyasıyla evden çıkmış ve çıkış, o çıkışmış. Bir daha görmemiş Armağan'ı. İlk birkaç gün durumu fark etmemiş tabii. Nasılsa eve dönecek, demiş. Dönmemiş Armağan. Cep telefonundan aramış, kullanılmamaktadır mesajıyla karşılaşmış. Şaşırmış. Endişelenmiş. Kimi arasam kime sorsam çaresizliği arasında, belki bir ipucu yakalarım umuduyla Armağan'ın kalan eşyasını, hayır, her şeyini götürmemiş çocuk, karıştırmaya girişmiş. Hiçbir şey bulamamış. Derken, oğlanın odasında bulduğu eski telefon defterine, evet, elbette, hemen herkes gibi ta ne zamandan, cep telefonları öncesinden kalma bir telefon defterleri varmış, bakmış. Defterde Armağan'ın birkaç eski arkadaşının ama esas önemlisi, Semra'nın numarasını, telefon defterine telefon numarası kaydedildiği, herhalde ailesiyle oturduğu zamanki numarası varmış. Aramış, nafile. Numara yıllar önce devredilmişmiş; Semra'nın ailesiyle oturduğu evi alan kişi, haliyle numarayı da almışmış ve hayır, ta yıllar önceymiş zaten, ailenin nereye taşındığını bilmiyormuş.

Sonra diğer numaraları denemiş Salih Bey. Biri hariç, hepsi ortaokul arkadaşlarının numaralarıymış. Biri hariç, hepsini tanıyormuş

Salih Bey. Biri hariç, hepsinin eskiden, ta yıllar önce, Armağan ortaokuldayken yazıldığı belliymiş. Aramış. İki arkadaşının numarası Semra'nınki gibi çıkmış. Üç arkadaşına ulaşmayı başarmış. Armağan'ı yıllardır görmediklerini söylemişler.

Tahmin edeceğimiz üzere, tanımadığı kişiye ait, diğerlerinden daha yeni yazılmış görünen numaranın sahibi bizim aradığımız Umut'muş. Aramış. Defalarca. Bir türlü ulaşamamış. Umut'un, numarasının daha yeni yazıldığından hareketle Armağan'ın yerini bilebileceğine inanıyormuş.

Sonra son çare, eski arkadaşlarına başvurmuş. Kendi arkadaşlarına, teşkilata işte. Rica minnet Semra'nın cep numarasını ve adresini, bir de Umut'un adresini buldurmuş. Önce Semra'yı aramış; bu numara kullanılmamaktadır mesajıyla karşılaşmış. Adrese gitmiş ama kapı duvarmış. Konuştuğu komşuları, kızın bir ay kadar önce taşındığını söylemişler. Taşınma sebebi, ha bre evine gelip giden, gelmekle kalsa iyi, evinde kalan uzun saçlı, tuhaf hatta biraz ürkütücü görünüşlü oğlana apartmandan gelen, evlenmemiş kız evine adam alıyor, namus elden gidiyor yollu tepkilermiş. E, iyi; en azından Armağan, Semra'yla, deyip şansını Umut'ta denemeye karar vermiş. Hayır, eski arkadaşlarına bir daha başvurmamış çünkü Semra'nın bilgilerini verirken bile epey mırın kırın etmişlermiş.

Sonra... Sonrasını biliyormuşuz: Farklı gün ve saatlerde Umut'un dairesine gitmiş. Bulamamış çocuğu. Komşusuna numarasını bırakmış, vesaire.

“Alo? Ne oldu be?”

“Sızmış oğlum bunlar,” dedi Tefo.

“Ne?” Fısıltıya yakın konuşuyordu telefonda.

“Uyumuşlar, diyorum. Kafayı çekip sızmışlar. Biri bir koltukta, öteki bir koltukta... Ne yapayım, uyandırayım mı Nilgün'ü?”

Gece yarısını geçmişti. Annesine haber vermeden kalmazdı, biliyordum. “Boş ver,” dedim. “Uyusun, bırak.”

“Sen bilirsin.”

Marşı bastım, “Haydi, sabaha görüşürüz, kardeş,” dedim. “İyi geceler.”

Çarşamba

“Ay!” dedi Nilgün sandalyesinde aniden kaykılarak. “Ne yapıyorsun?”

“Ne var kızım?” dedim. “Yanaktan da mı öpemeyeceğiz artık?”

Günaydınım pek ters hı-hı demiş, ofise ayrı geldiğimiz her sabah yaptığının aksine ne yerinden kalkmış ne de çay getirmeye koşturmuştu. Ayla’yla sızıp kaldıkları sohbet kim bilir nerelere gitmişti. Upuzundu suratı. Akşamdan kalmalığa bağlayamazdım çünkü daha birincide ya da dayandı diyelim, ikinci kadehin yarısında uyuklamaya başladığını biliyordum. Ne yapacaktım? Torbadaki poğaçaları önüne koyacak, üçüncü ayımızı dolduracağız, aha sana hediyem; haydi, gülümse bakayım, diyecek değildim herhalde. Karşısındaki, doktor muayenehanesiymiş, tonla müşteri geliyormuş gibi dizdiğimiz sandalyelerde gazete okuyup çay içerek talimat bekleyen Necmi, Sinan ve Mustafa’nın, bahçede tek ayak cezasına bırakılmış Hababam Sınıfı’na gülen ufaklık misali pişmiş kelle çekeceklerine aldırmandan davranıp bir hız yanına varmış, kalkmasına, nedir demesine imkân tanımadan yanağına öpücüğü konduruvermiştim.

Öp, öp ama bunların karşısında öpme değil, bunca zamandır mesai saatlerinde, yalnızken bile bir defa yanaşmadın, bir defa sırnaşmadın, mesleki ilke ayağına yattın, demek ki kabahatinin farkındasın bakışlarına, ne kabahati, onca koşturuyoruz ve ayrıca hangi onca koşturmadığımız gün ilgisiz kaldım; hem sen Amerikan filmlerindeki dünyayı kurtaran kocalarına, sevgililerine benle ilgilenmiyorsun yollu bozuk atan klişe kadınlardan mısın, hayır, öyleysen şimdiden bileyim bakışımla karşılık verecektim, Tefo, elinde montu, odasından çıkıverdi.

“Hah, geldin mi?” dedi. Gelmedim, yoldayım daha gibisinden vereceğim lüzumsuz yanıtı beklemedi. “Yürü, gidiyoruz.”

“Nereye?”

“Maltepe’ye. Müdürlüğe.”

“Hayırdır?”

“Umut’un sırt çantasını bulmuşlar. Şahin Başkomiser aradı şimdi.”

Poğaçaları Nilgün’ün masasına bıraktım. Uzatma gibisinden göz kırptım ya, gülücükler gözlerine dönmüştü bile. Şaşır, şaşır; daha çok şaşırtacağım seni diyorlardı sanki.

“Biz ne yapacağız, ağabey?” dedi Necmi kalkarak.

Tefo gömlek cebinden bir kâğıt çıkarıp uzattı. Necmi aldı, okudu.

“Semra Paçalı,” dedi Tefo. “Bu adresten bir ay kadar önce taşınmış.” Dün gece Salih Erimez’den, bir de biz bakalım, belli mi olur, diyerek almıştık adresi. Daha önce İTÜ öğrenci kayıtlarında bulduğumuz adresten ki o, Armağan’ın baba evine yakın bir yerdi, farklıydı. Joe’su eksik yerli Dalton Biraderler (Tefo yanlarında durduğunda tamamlanıyordu gerçi) kılıklı tövbekâr suçlu üçlümüzün yüzümüzü kara çıkarmayacağı fikrindeydik.

Necmi kâğıdı katlayıp cebine koyarak, “Hallederiz, ağabey,” dedi.

“Bostancı’da, eğlence merkezinin arka sokağında,” dedi Başkomiser Şahin Yıldırımlar. “Bir vatandaş, arabasına binmeden önce görmüş; kendi arabasının önünde duran arabanın sol arka tekerleğinin dibindeymiş. Bombadır korkusuyla polisi aramış.” Masaya dizili eşyayı işaret etti. Cüzdan, kimlik, bir adet kredi kartı, iki tane keçeli kalem, bir adet ellilik banknot ve Figen Dakik’in çerçeveli fotoğrafı... “İmhacılar bomba olmadığını hemen anlayınca patlatmayıp içine bakmışlar. Cüzdanda kimliği bulunca GBT’sini aratmışlar. Kayıp bilgisini görünce de Engin Komiserim’e ulaşmışlar.” Cascavlak komiser yanında dikiliyordu.

“Sadece bunlar mı çıktı çantadan?” dedi Tefo.

“Yok,” dedi başkomiser. “Bir dizüstü bilgisayar, bir de harici disk çıktı. Parmak izi vesaire baktırdıktan sonra teknikteki çocuklara yolladım.” Saatine baktığında hanidir babam ve Nezih Amca haricinde kol saati kullanan görmediğimi düşündüm. Cep telefonları her şeyin yerini almaya niyetliydi herhalde. “Parmak izi sonuçları bir saate gelir.”

Tefo, feci miyopmuş ya da koklayacakmış gibi eller cepte masaya eğildi. Başkomiser ve komiserin ne arıyor bu cücük bakışları altında bir dakika kadar öylece baktıktan sonra doğruldu. “Bilgisayarı açmaları ne kadar sürer?”

Dudak büktü Şahin Yıldırımlar. Döndü, arkasında kalan sehpadaki telefonun ahizesini kaldırdı, üç rakam tuşladı. “Alo, Gürol,” dedi. “Nedir vaziyet? Açabildiniz mi? Ne? Hayda... Kimi? Hayret bir şeysiniz, oğlum! Önce haber versenize... Hey Allah’ım ya! Neyse, gelsin bakalım. Nasıl? Ha, onda sorun çıkmadı yani. Aferin... Ulan, sabah vakti adamı... Tövbe, tövbe! İyi, tamam, kes. Odama getir onu.” Kapadı telefonu. Bir an bize arkası dönük duruktan sonra döndü. Kızarmıştı yüzü.

“Açamamışlar bilgisayarı. Anormal zorlu bir koruması varmış. Bilmem ne sistemi... Bir isim söyledi ya, dilim dönmez şimdi.”

Bakışmadık Tefo’yla. “E?” dedim.

“Siber Suçlar’ı aramışlar. Anlatmışlar, uzman istemişler; geliyormuş.” Siber Suçlarla Mücadele Şubesi merkezde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nde, azami iyimser hesapla asgari bir saat mesafedeydi. Başkomiser hem elemanlarının yetersizliğine hem de haber vermeden başka şubeden yardım istemelerine kızmıştı herhalde. “Neyse. Harici diskte sorun yokmuş, açmışlar.” Döndü, kapıyı açtı, “Gelin,” dedi. Umut’un eşyasını masaya dizili bırakıp çıktık, başkomiserin peşinden odasına girdik.

Biz, biz dediğim, Tefo, ben ve Komiser Engin Bahtiyar, başkomiserin makamına bakan koltuklara otururken gençten, irikıyım bir eleman, herhalde az evvel telefonda hafif fırça yiyen Gürol, elinde

bir harici diskle geldi. Şahin Yıldırımlar yerine geçmemiştir. Delikanlıya harici diski bilgisayarına bağlayıp açmasını buyurdu. Berikinin hiç duraksamadan amirinin koltuğuna oturmasını, az önceki hafif fırçayla birleştirince başkomiserin ekibini idarede tatlı sert yolunu seçtiğini düşündüm.

Tefo birden kalktı, bilgisayarın açılmasını bekleyen genç polisin diğer yanına dikildi. Ben de kalktım, ortağımın arkasına geçtim. Sistem açıldı, genç polis harici diskin simgesine tıkladı. Açılan pencerede dört klasör çıktı karşımıza. *Film, Müzik, Site ve Yedek* yazıyordu altlarında. Tefo, *Site* adlı klasörü açmasını söyledi çocuğa.

Genç polis kafasını kaldırıp amirine baktı, Şahin Başkomiser başıyla onay verip yanımıza, Gürol'un diğer tarafına geçti. Komiser Engin Bahtiyar da hemen arkasına dikildi.

Klasördeki düzinelerce belgenin hepsinin *deneme-1, deneme-2, deneme-1a* türü başlıkları vardı. İlkine tıkladı eleman.

“Ne bu?” dedi başkomiser.

“Sayfa tasarımı, amirim,” dedi genç polis duraksamadan.

“Ne sayfası?”

“Web... İnternet sayfası, amirim.”

Ekran durduğumuz açıdan epey karanlıktı. Dördümüz birden, amir koltuğunda, elde fare tıklayan genç polisin iki yanından ekrana eğildik.

“Gizlenen Gerçekler,” diye mırıldandı Tefo. Öyle yazıyordu en tepede. Alt başlıksa *Tesadüf Yoktur*’du. “Sonrakini açsana.”

Genç polis bir sonraki belgeyi açmadan Şahin Başkomiser’in makam odasının kapısı açıldı. Bir başka genç polis telaşla, “Amirim,” dedi. Hep birlikte doğrulduk.

“Ne var?”

“Amirim,” dedi bir daha yeni gelen. “Şeyden...” Durdu, biz iki yabancıya baktı.

“Söylesene oğlum!”

Üçüncü amirimin ardından, bir daha, “Şeyden,” dedi beriki. Yutkundu. “İstihbarattan birileri geldi... Dizüstünü alıyorlar.”

“Ne istihbaratı ulan?” dedi başkomiser. Ne yanıt bekledi ne başka soru sordu ama. Fırladı, kapıdaki oğlanı iterek çıktı. Gelin, buyurun beklemedik elbette, peşinden koştuk. Tefo kapıda durdu, peşimizden davranan genç polise orada kalmasını, harici diske göz kulak olmasını buyurduğunu duydum koştururken.

Şahin Başkomiser koridordaki kalabalığa yetişince montumdan çekerek durdurdu beni Tefo. Beş-altı metre mesafeden başkomiserin hararetli itirazlarını ve gayet sakin, belki tehdit içeren yanıtlar karşısında omuzlarının çöküşünü izledik. Takım elbiseli üç kişi merdivenlerde kaybolurken öylece kalakaldı başkomiser.

Ama kulunuz kalmadı. Ortağına tek laf etmeden atıldı, başkomiserin yanından herhangi bir engellemeye fırsat tanımadan hızla geçti, basamakları göbeğini dalgalandırarak indi ve ellerinde dizüstü bilgisayar, müdürlük çıkışındaki siyah cipe hızlı adımlarla ilerleyen gruba yetişti.

“Ergin Binbaşı?” dedi nefes nefese.

Dedim.

Üçlü seslenmemle döndü; ortadaki adamın önce gözleri kısıldı, ardından dudaklarına hafif bir tebessüm yerleşti. Dizüstünü yanındakine verdi ve başıyla araca gitmelerini buyurdu.

Yedi yıl önce karışıp bolca şansa çözmeyi başardığımız seri cinayetler davasında tanıştığımız, bizim mahalle karakolunun eski amirinin varlığı meçhul, yediği haltlar meşhur, cümle âlem bize düşman minvalli dizilerde bolca işlenen askeri istihbarat mensubu kuzeni, tebessümünden anlaşılabacağı üzere tanıdı beni. Resmi unvanını, sınıfını bilmiyordum; hâlâ bilmiyorum. İstihbarat değildi elbette ya, neydi bilmiyorum, muhaberatı belki. Belki hiçbirisi değildi; MİT'tendi belki. Atıyorum tabii. Gerektiğinde milli güvenlik kulpu takılıveren karanlık işlere bakanlardandı işte. İyi adam mıydı, değil miydi, onu bile bilmiyorum hâlâ. Ama aradan geçen yedi senede binbaşılıktan terfi etmiş olmalıydı. Yanındakileri baş

işaretiyle göndermesine bakılırsa şube müdürü falandı belki. Hiçbirinin önemi yoktu ama.

Beş yüz ton katran yüklü akciğerlerimden yükselen öksürüğü bastırarak yanına vardığımda elini uzattı.

“Vedat.”

“Hatırladınız demek.” Sağlam el sıkınlardandı.

“Başarılarınızı takip ediyorum.”

Bak sen şu işe. Takip ediyormuş. Vay, nasılsın, ne zamandır görüşmedik, çoluk çocuk neler yapıyor, ne işin var burada, falan yok. Başarılarınızı takip ediyorum. Ayağını denk al, tependeyim mi demeye getiriyordu? Herhalde.

Elini bırakmadan gülümsedim, başımla işaret ederek, “Nereye gidiyor bizim dizüstü?” dedim.

Tebessümünü bozmadan, elini çekmeye kalkışmadan, hatta elimi daha da sıkarak kaş çattı Ergin Aziz. “Sizin derken?”

“Üzerinde çalıştığımız bir vakayla ilgili.”

Elimi gevşettim, o da gevşetti. Bıraktık sonunda.

“Ne vakası?”

“Kayıp.”

Düşünceli kafa salladı bu. Bakışları yere indi, dudakları büzüldü. Mimiksiz durabilen çıkmıyordu karşıma anasını satayım.

Kalktı kafa. “Hiç uğraşmayın, Vedat.”

“Çocuk gitti gider mi diyorsunuz?”

“Çocuk dediğin sizin kayıp vakasıysa kim, bilmiyorum. El koyduğumuz bilgisayarın sahibiyse hiç bulaşmayın. Uzak durun, diyorum.”

Karanlıkta Bırakılanlar. Türkiye’nin Karanlık Yüzü. Gazetelerde, televizyonlarda zırt pırt işlenen, şunun şuna iyi geldiği haberlerinin esas amaçları... Türlü pis deneyin yürütüldüğü gizli üsler...

İlaç firmalarının dünya çapında salgınlarla bağlantıları... Her açılan sayfada benzer başlıklar, alt başlıklar, çeşitlemeler, uyumayın uyarıları, işte kanıtı, işte belgesi iddiaları...

Bazı sayfaların en altlarında çeşitli *hacker* sitelerinin bağlantıları ve aynı üç isim vardı: *curlyhope*, *yelloshuga* ve *albanian_liver*.

Binbaşılığı anlaşılan geride kalmış Ergin Aziz gittikten sonra geri dönüp Tefo ve iki komiserle durumu anlatmıştım. Şahin Başkomiser dizüstünü kapıp gidenlerin şahsen bulaşmayı hiç istemeyeceği, kuşkulandığım örgütlerden birinden geldiklerini ben yokken Tefo'ya anlatmıştı ya, bana yinelemekte sakınca görmemişti. Kimlik mi, başka bir belge mi, artık ne gösterdiler, ne söyledilerse itiraz edememişti. Başkomiserin tahminine göre, adamları kendi elemanlarının Siber Suçlar Şubesi'ni araması uyandırmıştı. Telefonlar mı dinleniyordu yoksa Siber Şube mi haber uçurmuştu, kesin bilmiyordu. Ama herhalde, yoğurdu bırak üfleme, gözüm görme, sin, yemeyeyim daha iyi diyen Amerika başta, gücü yeten hemen her ülkenin tüm dünyada uyguladığına benzer bir anahtar kelimeler listesi vardı ve gene tahminen Ümit'in kullandığı bilmem ne adlı süper karmaşık koruma sistemi o listedeydi. Nasıl böyle çabucak gelivermişlerdi? Askerlikteki gibi bunlarda da hazır kıta mı vardı? Yoksa içeriden biri mi haber uçurmuştu?

Dünya bunca delirmişken şaşacak bir şey yoktu aslında. Şaşacak bir şey kalmayışı bile şaşırtıcı değildi artık.

Harici diski almayışları ilginçti ama. İçinde önemli bir şey bulunmadığını mı biliyorlardı yoksa varlığından mı haberdar değildiler, artık hangisiyse işimize yarayabilirdi. Bu fikirle başkomiserin makamına dönmüş, şaşkın bekleyen genç irisi polislin yine tepesine dikilmiştik.

Art arda açılan *web* sayfası taslaklarına bakıyorduk, Tefo aniden doğruldu, son anda çekildim. Başkomiserle komiser de doğruldu. Benim tıfıl beni hafifçe iterek yanımdan geçti, başkomiserin caddeye bakan penceresine gitti, dışarı bakmaya koyuldu. Böyle yaptığında çarkların döndüğünü bildiğimden ses çıkarmadan açıklamasını bekledim. Beklememe gerek yoktu oysa.

Hüseyin Şeker içeri girdiğimizi görünce doğruldu. Pazar günü görüştüğümüz köşede, gene nargilesi elinde, dizüstü bilgisayarı önünde, oturuyordu. Burada mı yaşıyordu, her gün geldiğini söylemişti zaten; o yüzden aramadan gelmiştik. Tek fark, yanındaki gözlüklü, boncuk gözlü, kırmızı yanaklı gürbüz delikanlıydı.

“Ne oldu? Buldunuz mu?”

Yanıt vermedik. Pek pis dikildik masanın başında.

“Ne oluyor?” dedi Hüseyin Şeker. Ayağa kalkıyordu, elimle oturmasını işaret ettim. Tefo kafa sallayarak yandaki boş masanın sandalyelerinden birini çekti, oturdu, arkasına yaslandı, bacak bacak üstüne attı. Hava basmak niyetindeydi; aynısını yaptım. İki genç merakla ve galiba biraz korkuyla bakıyordu hâlâ.

Sigara çıkardı Tefo, *Clint* pozlarda yaktı, bana döndü. “Salak bunlar,” dedi.

“Hem de ne salak,” dedim.

Hüseyin Şeker, bir ne oluyor daha çekti.

Gayet sakin, gayet uyuz savurdu dumanını bıdık ortağım. Hüseyin’in yanındaki boncuk gözlüye baktı, sırtıttı.

“Arnavut ciğeri de sensin herhalde.”

Nezih Amca sağ olsun, işi kurup bize bıraktıktan sonra arada uğradığında, herhangi bir konuda danışmak için yanına uğradığımızda yahut çaylı börekli maç izleme saatlerimizde, Tefo’nun evlenmesinden sonra haftada birden artık iki haftada bire inen, ailece oturduğumuz akşam yemeklerinde kulağa küpe cinsinden öğütler verir.

Bir defasında, unutmayın, demişti, herkes yalan söyler. E, demiştik, ne var bunda? Biliyoruz herkesin yalan söylediğini. Kız-mıştı. Dinlemiyorsunuz gene, demişti. Sözcükleri, kavramları ciddiye almalısınız. Herkes derken herkes diyorum; ben, siz, Turhan

Bey —dördümüz, ben, babam, Tefo ve Nezih Amca maç seyrediyorduk; devre arasıydı— hepimiz söyleriz. Canlının birinci dürtüsü hayatta kalmaktır. Ye, iç, uyu, üre. Nefes al, nefes ver. Hiç öyle göz devirme, Vedat efendi! Sen de sırtıma, Tevfik! Açın kulakları: Canlı, hayatta kalışına gerekenleri yaptıktan sonra ikinci dürtüsünü doyurma yollarına bakar. İkinci dürtü mutluluktur. Tamam mı? Yalansa birle ikinin arasındadır. Köprüdür. Paça sıkıştığında çekiliveren imdat koludur. Her ikisine de hizmet eder. Kaçmak yahut şiddete başvurmak sonra gelir. Herkes, her iki dürtünün tatmini uğruna yalana başvurur. Herkes sürekli yalan söyler demiyorum, dikkat edin. Ama gerektiğinde mutlaka söyler. Ya hayatının devamı ya da mutluluğu için. Çoğu yalan ufaktır, önemsizdir; kalp kırmamak için söylenir mesela. Hatta ne deniyordu, beyaz mı, pembe mi, çoğu öyledir. Doğru muyum, Turhan Bey? Estağfurullah Nezih Bey, elbette doğru söylüyorsun. Anladınız mı çocuğum? Aferin. Haydi, ikinci yarı başlamadan çayları tazeleyiverin şimdi.

Karşımızda şıpırdayarak terleyen iki gençte maşallah yalanın bini bir paraydı. Hüseyin şeker, evet, edebiyat mezunuydu ve bize söylediği gibi, film, kitap, vesaire eleştirileri yazdığı bir *blogu* vardı. Gene evet, Umut’la su sızdırmayan türden arkadaştlar. Ama o kadardı.

Esas komik tarafı, devletin, örgütlerin, bilmem kimlerin karanlık sırlarını ortaya çıkarma hevesiyle Julian Assange’lığa özenir, komplo teorili, işte gerçekler, aha işte bu da belgesi temalı web sitesini kurar, gözlerine kestirdikleri devlet sitelerini *hackler*, bir takım gizli belgeleri internet ortamına salarken kendilerini neredeyse birebir tarif eden takma adlar seçmeleri idi.

Kıvırcık Umut, Sarı Şeker ve Arnavut Ciğeri.

Hüseyin Şeker yalan söylemişken ataları Arnavutluk göçmeni Murat Yuman durur muydu? Elbette hayır. Umut’la üniversitede şöyle böyle değil, gayet sıkı bir arkadaşlık kurmuşlardı mesela. Ötesi, defalarca ve çeşitli seviyelerde kibarca ve nihayet sonunda gayet sert ve kabaca reddedilişin attığı tokadın sızısıyla okuldan ayrılıp gittiği askerlik süresi hariç, Umut’la arkadaşlığı hiç kesilmemişti.

İşlerindeki ustalıkları ve haksızlıklara tepkileri sonunda üç kişilik siber eylem grubuna varmıştı. Bilgisayardan bizlerden fazla ama arkadaşlarından çok daha az anlayan Hüseyin grubun fikir babası ve metin yazarıydı. Teknik işleri Umut'la Murat hallediyordu.

Yalana başvurmalarının nedeniyse korkuydu elbette. Enselenme korkusu. Umut'un kayboluşuna polisin karışmasının üstüne ikinci ve esas dizüstü bilgisayarıyla feci kıymet verdiği annesinin fotoğrafının yokluğunu sayemizde öğrenmeleri doğrudan akıllarına, arkadaşlarının birlikte yedikleri haltlar yüzünden kaçırıldığı veya ortadan kaldırıldığını getirince iyice ürkmüşlerdi. Komiser Engin Bahtiyar'ın adamlarından ikisinin Hüseyin'le konuşmaya gelmesinin üstüne bizim Murat'a ulaşmamız tam tüy dikmişti: Biz bulabildiğimize göre sonunda polis çevirdikleri dolabı ortaya çıkarabilirdi. Polis gene iyiydi; esas Umut'u kaçıranlar da, hele işkenceyle konuştururlarsa illa bulurdu izlerini. Kaldı ki işkenceyle veya başka şekilde konuşturmaları da gerekmiyordu. Umut'un korsanlıkta kullandığı ve her daim sırt çantasında bulundurduğu ikinci dizüstü bilgisayarını ele geçirdikten sonra, işi bilene siber âlemde iz sürme yolu çoktu. Ayrıca ispatladığımız üzere klasik dedektiflik de yeterliydi.

Tam, ne yapsak, siteyi ve diğer tüm izlerimizi mi silsek, şehri hatta memleketi mi terk etsek tartışmaları sırasında dikilmiştik tepelerine.

Gazetelerimizde köşe yazarlarımızın, demeçlerinde, mitinglerinde siyasilerin bolca başvurdukları yöntemi seçip yalanlar arasına serpiştirdikleri doğrulardan bir diğeryse, Umut'un her ikisinden de son iki hafta içinde ser verip sır vermemecesine uzaklaşmasıydı. Ne yaptığını, niye uzak durduğunu, neden kaçamak yanıtlar verdiğini bilmiyorlardı.

“Oğlum, bakın,” dedim sonunda. “Herhangi bir şey varsa bildiğiniz, söyleyin.”

“Vallahi billahi yok,” dedi Hüseyin.

“Bilsek söyleriz,” dedi Murat. “Bu saatten sonra niye saklayalım?”

Tefo'ya baktım. Eh gibilerinden dudak büktü. “Pekâlâ,” diyerek kalktı. Tefo da kalktı. Dönüp gitmedik ama. “Bunlardan daha fayda gelir mi bize?” dedim.

Fayda ne, hiçbir şey gelmez dercesine ı-ıh çekti benimki.

“Umut'un ikinci bilgisayarında,” dedim iki gence dönerek, “ne var?”

“Her şey,” dedi Hüseyin ellerini hafiften iki yana açarak.

“Bilgisayarı ele geçiren size ulaşabilir mi?”

“İşini çok iyi biliyorsa,” dedi Murat.

Pek düşünceli pozlarda kafa salladım. “O halde, ortadan kaybolmayın yerine kaybolun, diyeceğim.” Kaşları çatıldı çocukların. “Umut'un bilgisayarını...” Durakladım. O kadar yalana ceza vermemek yakışmazdı. Öte yandan, devletin karanlık tarafındakilerin kirli çamaşırlarını ortaya dökmek türünden faydalı bir uğraşa kalkışmış iki gence kıyamazdım. Bir daha, “Umut'un bilgisayarını,” dedim, “aklınıza gelebilecek en belalı kim varsa onun elinde.”

Hüseyin Şeker'le Murat Yuman'ı bir an önce araziye uyma telaşında bırakıp çıktıktan sonra, rahmetli Barış Manço'nun evinin yakınına park ettiğimiz emektara yürürken Tefo, “İhtiyarlıyor muyum, nedir,” diye söylenerek cep telefonunu çıkardı. Bir numara bulup tuşladı, “Alo?” dedi, “Şahin Bey, Tefo ben. Konuştuk çocuklarla... Yok, yok. Umut'un kaybolmasıyla ilgileri yok. Hiçbir şey bilmiyorlar. Nasıl? Korkmuşlardı zaten, iyice korktular şimdi. Hı-hı... Uyardık, uyardık... Şeyi soracaktım, sabah o tantanada unuttuk. Var mı bir gelişme Umut'un telefon kayıtlarında? Ha, e, çok iyi... Tamam, geliyoruz o zaman.”

Tefo telefonu kaparken ben arabanın kapısını açıyordum. Bindik, emniyet kemerlerimizi taktık.

“Maltepe'ye mi, beyim?” dedim.

“Maltepe'ye, evlâdım,” dedi.

Genç irisi, bilişimci ya da en azından bizlerden daha bilişimci polis memuru Gürol Doğan, tekrar tepesine dikilmemizden, arada ekrana uzanıp bir şey göstermeye kalktığımızda berberleşmemizden ne kadar rahatsızdı, bilemezdim ama yerinde olsam iki dakika açılın, nefes alayım, derdim, onu biliyorum.

Ekrandaki haritanın üstündeki noktalara bakılırsa Umut yahut Umut'un cep telefonunu taşıyan biri, Umut'un kaybolduğu cuma gününden önceki on altı gün içinde altı defa Kadıköy'e gitmişti. Gidiş gün ve saatleri, daha önceden öğrendiğimiz altı defa çekilen nakit avanslarınkilerle örtüşüyordu.

"Anlayacağınız," dedi başkomiser, "Umut, bu son iki haftada Kadıköy'e her gelişinde telefonunu kapamış. Hatta kapamakla kalmayıp sinyali kesmek için pilini de çıkarmış. Biri hariç, hepsinde sinyal kırk beş dakikayla bir saatlik süreler sonunda, yine Kadıköy'de, kesildiği yerlere yakın noktalarda geri gelmiş."

"Takip edilmemek için herhalde," dedim doğrularak. "Ama niye daha önce, ne bileyim evinden çıkarken veya minibüse falan bindiğinde değil, Kadıköy'e varınca kapatmış?"

Ekrana biraz daha baktıktan sonra Tefo da doğruldu. "Kadıköy merkezî yer," dedi. "Oradan herhangi bir yere gidilebilir."

"E?"

"E'si, de ki sinyali takip ediyorsun. Kesildi. Ne yapacaksın? Nereye bakacaksın?"

"Küçükyalı'dan herhangi bir yere gidilmez mi, beyefendi?"

"Gidilir ama herhangi bir yere değil," dedi benim tıfıl. "Ya minibüs caddesi ya çevreyolu. İkisinde de gidilecek iki yön var sadece."

"Anlamadım ben bir şey valla."

"Ben anladım," dedi başkomiser. "Mesela Küçükyalı'dan minibüs veya otobüse binse ya Kartal-Pendik ya da Kadıköy yönüne

gidebilir. Çevreyoluna çıksa gene aynı şey. Metroya binse gene aynı... Kadıköy’de seçenek daha fazla. Vapur var mesela.”

“İyi de,” dedim, “telefonun sinyalinin kestikten sonra ne fark edecek? De ki evden çıkarken telefonu kapadı, caddeye indi, taksi tuttu ve ne bileyim, İç Erenköy’e gitti mesela. Ya da parası bol, karşıya geçti. Ya da yürüyerek evine geri döndü. Ha?”

Tefo başkomisere baktı, sıkkın, “Haklısın aslında,” dedi. “Neden uydurmaya çalışmayalım.”

“Niye Kadıköy sorusu duruyor ama ortada.”

“Takipten farklı bir nedeni vardır belki,” dedi başkomiser. Dedi ya, hiçbirimizin aklına mantıklı bir açıklama gelmiyordu. Fenaydı.

Daha fenası da vardı: Taze çıkan olay yeri inceleme raporu-
runa göre, çanta ve çantanın içindekilerden alınan parmak izleri, Umut’un dairesinden alınan ve sıklıklarıyla bulundukları yerlerden —klavyesinden giysi dolabının kapağına— hareketle Umut’a ait olduğu varsayılan izlerle eşleşmişti. Varsayılan diyorum çünkü Umut’un herhangi bir veri tabanında parmak izi kaydı yoktu. Parmak izinin alınmasını gerektirecek hiçbir şey geçmemişti başından. Ama ne çantada ne içindekilerde başka parmak izi bulunabilmişti. Çantayı sokağa bırakan kişi Umut değilse, büyük ihtimalle eldiven kullanmıştı ki fermuarına takılı bulunan iki adet incecik yün ipliği, bu fikri şimdilik destekler görünüyordu.

Evde bulunan diğer parmak izleri arasında tek belirlenebilenler, gene şimdilik tabii, geçmişte vakalara bağlı nedenlerle kayıtlara girmiş bizimkilerdi. Figen Hanım ve Fehmi Bey’inkilerin yanı sıra cuma gecesi bizle eve girip sağı solu ellediği için Nilgün’ün parmak izlerinin de alınması gerekiyordu. Onların ve bizimkilerin haricinde çıkacak izler içinse epey araştırma gerekecekti. Başkomiser anlatırken aklıma kapıcı Sefer’le Ömer Gömer gelince ikisinin de Umut’un evine girdiğini, parmak izlerine onları da katmalarını söylemiştim.

“Hayda,” demişti başkomiser. Niye söylememiştik şimdiye kadar? Kimlerin parmak izlerine baktığınızı şimdi öğrenmiştik,

ondan. Atlayacağınızı ne bilelim, değil mi? “Bizim çocuklar niye bakmamış onlara? Hayret bir şey... Hey Allah’ım ya... Durun, bakayım.” Cep telefonunu çıkarmış, numarayı bulup aramıştı. “Alo? Engin? Şu kayıp çocuk meselesi... Seninkiler apartmanın kapıcısıyla konuşmuşlardı, değil mi? Komşuyla? Karşı kapı komşusu, oğlum! Adam arkadaşmış bu kayıp oğlanla... Evine girip çıkar-mış. İkisini de aldırıver; parmak izlerine bakalım. En son ne zaman oğlanın evine girmişler, öğrenelim tamamı mı? Evet, tamam... İyi, eyvallah.”

Kapıcıyla komşudan ayrı, Hüseyin de aklıma gelmişti ya, ses çıkarmamıştım. Umut’a arada uğradığından dairede parmak izinin çıkması muhtemeldi. Ama Umut’un kaybolmasında, evde izi çıksa bile parmağı bulunmadığı kanaatindeydik. Ayrıca Ergin Aziz’in, MİT midir, JİTEM midir, başka bir şey midir, artık adı her neyse örgütüne karşı çocuğa avans tanımışken yok yere polisi başına sarmak istememiştim. Kendileri akıl edemeyeceklerse kabahat bende değildi. Mesleki titizlik hatta ahlâk açısından hataydı belki ama vicdanım rahattı ve ses çıkarmayışına bakılırsa Tefo da aynı fikirdeydi.

Daireden toplanan parmak izleri dışındaki diğer kıl tüy, vesaire için müdürlüğe gelir gelmez DNA örneklerimiz alınmıştı. Bunlar haricindeyse görebildiğimiz kadarıyla polisin soruşturması, biz katkı yapmasak acınacak haldeydi. Hoş, hesapta Cenk’in hatırı yüzünden ki kırk değil, herhalde kırk bin yıllıktı, neredeyse bir dediğimizi iki etmemecesine kolaylık gösterip yardım sunan başkomiserin kendi soruşturmalarının gidişatını bize tümüyle aktarmadığını öğrensek şaşırılmazdık. Öyle bir mecburiyeti yoktu ve polisle Umut’u önce biz bulacağız yarışında değildik, malum.

“Daha öncekilere bir daha bakalım,” dedi Tefo. Gürol son bir aylık hareketleri gösteren ekranı açtı. Tefo yine eğildi, bir-iki hım çektikten sonra parmağıyla Moda burnundan kaydedilmiş sinyalleri göstererek, “Bunlar Hüseyin’in yanına gidişleri,” dedi.

“Görüyorum,” dedim. “Onlar dışında evden çıkmamış fazla zaten.” Sinyallerin birkaçı ebeveyninin evini gösteriyordu. “Arada annesine uğramış, o kadar.”

“Hüseyin, şu görüştüğünüz bilgisayar korsanı oğlandı, değil mi?” dedi başkomiser.

Dalgın mısın, kafan mı karıştı çünkü hiç aptal değilsin, biliyoruz ve ayrıca sen değil miydin uyarın çocukları, yediğimin istihbaratçıları yetişmeden tüysünler diyen yerine, “Umut’un arkadaşı, evet,” dedi Tefo. “Kayıp vakasıyla ilgisi yok ama. Bir şey bilmiyor. Sizin komiserin adamları da görüşmüş çocukla zaten.” Bana döndü. “Bence olay şunda,” dedi. Eğildim, gösterdiği noktaya baktım. Her yana dizili cep telefonu antenlerinden seken sinyaller, cep telefonunun geçtiği yerleri gösteriyordu. Harita üzerinde manzara, küçüklüğümden hatırladığım çocuk dergilerindeki bulmacaları andırıyordu; ilk gördüğümde elime kalem alıp noktaları birleştirmek gelmişti içimden.

“Ne farkı var bu noktanın diğerlerinden?” dedim.

Onca yıldır anlatıyorum, hâlâ mı göremiyorsun mandacığım gibisinden iç çekti Tefo. “Bu sinyal serisinden,” dedi, “Moda’ya, Hüseyin’in yanına gidişlerini ve sonrasında eve dönüşlerini çıkarıyoruz, değil mi?”

“E?” dedim.

“Eve dönüşte hep aynı yolu izlemiş Umut.” Parmağıyla ekran üzerinde gösterdi. “Moda’dan çıkıp Bahariye üzerinden Altıyol’a, Altıyol’dan iskeleye inmiş. Oradan minibüse veya otobüse binmiş.”

“Valla, genç adam, ne güzel yürümüş işte ve kestirmeyi seçmediğine göre herhalde bu güzergâhı seviyor dışında sadece bir daha e diyebilirim, hacım.”

“Bu noktalar,” dedi bir daha göstererek, “Moda’ya son gidişinin dönüşü. On yedi gün öncesine denk geliyor. Bundan sonra Kadıköy’e altı defa iniyor ama hiçbirinde Moda’ya gitmiyor.”

“Telefonu kapamış. Gitmediğini ne bileceğiz?”

“E, iki haftadır Hüseyin’le görüşmemiş ya.”

“Moda’ya sırf Hüseyin’le görüşmeye mi gidiyordu yani? Ona haber vermeden gitmiş olamaz mı? Hem sen demin Kadıköy’e indikten sonra her yana gidebilir demiyor muydun?”

Başkomiser benle hemfikirliğini başıyla belirtti.

Gene iç çekti bu. “Tamam,” dedi, “elbette dediğin mümkün. Ama bana öyle gelmiyor.” Tefo’nun hissediyorum, seziyorum alana girdiğinde genelde haklı çıktığını biliyordum. Ha, de bakalım, ne geliyor sana, demedim haliyle. Bekledim. “Bence,” dedi sonunda, “o gün, eve dönerken, rıhtıma yürürken bir şey oldu.”

“Ne?” dedim.

Dudak büzdü bu. Başkomisere baktı. “Bilmiyorum,” dedi. Birkaç saniyelik suskunluğun ardından birden umutsuzluğa kapılmış gibi omuzlarını düşürdü. Kendi kendine söver havalara girdi. Sonunda, “Neyse,” dedi. “Biz gidelim artık.” Başkomisere elini uzattı, yardımlarının ciddi makbule geçtiğini, Umut’u önünde sonunda bulacağımızı söyledi.

Arabaya yürürken, oğlum ne böyle apar topar çıktık, diyecektim, cep telefonu çalınca erteledim. Açtı bu, “Ha, Seyfo,” dedi, dinledi. “Kim? Ha... E, tamam, babacığım. İyi etmişsin. Maltepe’deyiz... Tamam, geliyoruz zaten. Ofiste konuşuruz.” Kapadı. “Seyfo, Figen Hanım ve Fehmi Bey’le ofiste bizi bekliyor.”

“Niye getirmiş onları?”

“Bilmem. Gidince görürüz.”

“Ne böyle apar topar çıktık peki?”

“Aklıma geleni başkomisere anlatmak istemedim.”

“Hayda? Niye be?” O kadar yardım ediyordu bize adam hâlbuki.

“Semra yüzünden. Haydi, binelim, yolda anlatırım.”

“Eminsiniz, değil mi? Çok önemli çünkü.”

Çaresiz bekleyiş, telefonun her çalışında hopleyan yürek, her açışta hüsrân, hepten çökertmişti Figen Hanım'ı. Gözaltı torbaları, karanlıkları, vesaire. Telefonda güncellememiz yetmemişti; sonunda Seyfo'yu aramış, bizle konuşmak, durumu öğrenmek ve işimizi içtenlikle yaptığımızı bizzat görmek istemişti. Bulduklarımızı, yaptıklarımızı anlatmıştık. Söz Semra'ya gelince tanımadığını söylemişti.

Tefo'nun ısrarla sorması üzerine önce kafa salladı, ardından hayır, oğlunun hiçbir kız arkadaşını tanımadığını söyledi. Anlatmıştı zaten, biliyorduk. Çocukken evet, dünyadan, hayattan habersiz hemen her çocuk kadar neşeliydi ama ergenliğe yaklaşmasından itibaren, artık güncel kültürün acımadan dayattığı güzellik/yakışıklılık ölçütlerine yaklaşmadığını fark edip kızlarla herhangi bir şansının olamayacağına inandığından mı yoksa muhafazakâr-muttaassıp ve baba baskılı aile yapısından mı ya da hepsinin bir araya gelişinden mi, artık hangisiyse içine kapanmıştı. Zamanla Hüseyin dışında arkadaş kalmamıştı. Hayır, Murat'ı tanımıyordu. Zaten hemen hiç bahsetmiyordu Umut özel hayatından, onu da daha önce söylemişti.

Ayrıca gene hayır, oğlunun ikinci dizüstü bilgisayarından da haberdar değildi. Eve, özellikle temizlik amacıyla uğradığında Umut ya sırt çantasını alıp çıkardı ya da çantayı çalışma masasının altında tutardı. Hiç aklına gelmemişti kadını çantayı açıp bakmak. Niye gelecekti hem?

Yanında oturan Fehmi Bey'in aynı ölçüde perişan görünmesi şaşırtıcı değildi. İstedikçe kadar anlaşıp, istedikçe kadar hayal kırıklığı say, istediği yaşa gelsin, çocuk, çocuktu sonuçta. Uğruna herhalde her şeyi yapardı. Karısının eski gönül ağrısına/uzak kuzenine katlanmak, bu şartlarda dert değildi.

“Peki,” dedi Tefo. “Şimdi... Bulduklarımızdan anladığımız kadarıyla Umut, bu kıza üniversitede tutulmuş. Ama kızdan karşılık görmemiş çünkü kız, size daha önce sorduğumuz Armağan adında başka bir gence âşık olmuş.”

“Armağan,” dedim araya destek amacıyla, “Umut’un sınıf arkadaşısı. İTÜ’den.”

“Tam bilmiyoruz ama Umut’un üniversiteyi bırakmasının ve hemen askere gitmesinin sebebi bu kız.” Kaşları çatıldı Fehmi Bey’in. “Hüseyin de ikisinin hiç kızlara yanaşamadığını söylemişti. Bize anlattığınız kişilik yapısıyla birlikte düşününce aşk ve reddedilişi kolayına kaldıramayışı makul görünüyor.”

Telefonum çalınca kalktım, özür dileyerek uzaklaştım, odamdan çıktım. Necmi’ydi arayan. Hayırlısı çekerek açtım.

“Ağabey,” dedi Necmi, “kızın nereye taşındığını bulamadık. Komşular, civar esnaf, tanıyan hiç kimse bilmiyor. Yalnız, kızın ayrıldığı evin sahibine ulaştık. Çalıştığı yeri biliyormuş. Oraya gidiyoruz şimdi.”

Salih Erimez akıl edememiş miydi ev sahibiyle konuşmayı? Edememişti anlaşılan.

“Neresiymiş?”

“Mimarlık bürosu mu ne, öyle bir yer. Bahariye tarafında.”

Bahariye. “İyi, tamam, bir şey bulur bulmaz haber verin.”

“Tamam, ağabey.”

Bahariye. Tefo sezgisinde gene haklı çıkacaktı galiba. Telefonu cebime attım, odaya dönüyordum, gözüm mutfakta konuklara çay koyan Nilgün’e takıldı. Gittim, mutfak kapısında dikildim.

Nilgün, elinde demlik, kafasını kaldırmadan, “Patron tacizi suç,” dedi. “Avukatım da içeride. Ona göre.”

“Patrona artistlik yapmak da suç ona bakarsan.”

Demliği yerine koydu. Tepside çaylarla kapıya döndü. Kıpırdamadım. Dibime kadar geldi, tepsiyi göbeğime dayadı.

“Yol vermeyecek misin?”

“Mutfaktan çıkışlar ücrete tabi artık.”

“İkinci derece yanıkla ödesem?”

Sırıtarak çekildim. İşyerinde bu kadar cilveleşme fazlaydı bile. Peşinden odama girdim. Tefo, yolda bana anlattığını Seyfo, Figen Hanım ve Fehmi Bey'e anlatıyordu.

“...biliyorsunuzdur belki, cep telefonu şirketlerinin her yana yerleştirdiği antenlerden üçünün sinyal almasıyla telefonun yeri belirlenebiliyor. Ötesi, bu dokuz-on bir şeyinden sonra malum, başta Amerika, hemen tüm ülkelerde telefonda bilgisayara her türlü iletişim ve hareket kayda alınıyor. Biz de bir iz yakalayabiliriz düşüncesiyle polisten Umut'un cep telefonunun son bir ay içindeki hareketlerini çıkartmasını talep ettik.” Durakladı, Fehmi Bey'e baktı. “Normalde uzun sürecek ve bir sürü bürokratik işlem gerektirecek bir şeydi ama herhalde bağlantılarınız sayesinde emniyet müdürü araya girmiş, beklenenden çok daha çabuk bilgiye ulaşabildik.” Fehmi Bey, devir bizim devrimiz; istersek her kapıyı açarız dercesine kafa salladı. Çektiği acı uyuzluğuna ulaşmıyordu sanki.

Nilgün çayları dağıtmaya girişince Tefo lafına ara verdi. Yerime, patron koltuğuna geçtim. Şeker kullananların kaşık şingirtılarının dinmesini bekledi ortağım.

“Öğrenebildiğimize göre Umut, on beş gün öncesine kadar sizlerden aldığımız bilgilere uygun hareket etmiş. Çoğu gün evindeymiş; arada, haftada bir veya iki defa Hüseyin'le buluşmak için Moda'ya inmiş. Moda'dan eve dönüşte hep aynı yolu yürümüş. Bahariye'den Altıyol'a, oradan iskeleye. Bu yürüyüşlerin sonuncusu ayın 8'inde. Ondan sonraki on beş gün içinde altı defa Kadıköy'e inmiş, her inişinde Ham-Hum-Şaralop Bankası'nın iskele şubesinin bankomatından çeşitli miktarlarda nakit çekmiş ve gene her seferinde telefonunu kapatıp pilini çıkartmış.”

Çatılan üç çift kaşın ardından Fehmi Bey derhal, “Niye?” dedi.

“Bilmiyoruz,” dedi Tefo. “Ancak bu tip uygulamalar takibe karşı yapılır.” Allah'tan kullan-at tipi telefonlar henüz Atlantik'i geçmemişti. Geçseydi çok daha zorlaşırdı işimiz.

“Tövbe, ya Rabbi!” dedi Figen Hanım.

“Ne demeye getiriyorsunuz?” dedi eşi. Kızmış gibiydi. “Oğlum takip mi ediliyormuş? Kim ediyormuş?”

Tek eli iki dakika rahat dur kardeşim, dercesine kalktı ortağımın. “Lütfen,” dedi. Sakindi ve sükûnet öneriyordu. “Olan bitenin tümünü bilmeden sonuçlara atlamayın.” Figen Hanım kocasının koluna dokundu; beriki var gücüyle lafını yutarmışçasına yutkundu. Peki, peki, dercesine kafa salladı. Her başarılı erkeğin ardındaki kadın saptaması, her uyuz erkeği gemleyen şeklinde değiştirilebilir miydi?

“Şimdi,” dedi Tefo. “Öğrendiğimiz bir husus daha var. Umut... Hüseyin ve Murat’la birlikte *hacker*lık yapıyormuş.” Boş bakışları fark etti. “Bilgisayar korsanlığı...”

Seyfo, ebeveyne fırsat tanımadan, “Nasıl yani?” dedi. “Başkalarının bilgisayarlarına virüs bulaştırma gibi şeyler mi?”

“Yok, hayır. Öyle değil. Daha büyük çapta... Hanımefendi, oğlunuzun kitaplarına dikkat etmiş miydiniz hiç?” Yorgun gözlerin kısılışı hatırlamaya çalışmasıyla ilgiliydi herhalde ya, yanıt beklemedi benimki: “Umut, genel anlamda komplo teorileri, devletin karanlık işleri benzeri konularla ilgileniyor. Bu konularda bir sürü kitap edinmiş. Diyeceğim, Umut ve iki arkadaşı ki bunlardan biri, sizin de tanıdığınız Hüseyin, bir web sitesi kurmuşlar. Burada komplo teorileri üzerine yazılar ve belgeler yayınlıyorlarmış. Ayrıca çeşitli devlet sitelerine siber saldırılar düzenleyip kendilerince karanlık saydıkları konularda belge edinmeye uğraşıyorlarmış.”

Tefo’nun anlattıklarıyla sanki duyduk ama tam bilmiyoruz, siber saldırı, *web* sitesi nedir türü sorular, oğullarının şimdiye dek hiç bilmedikleri bir hayat sürdüğünün ortaya çıkışının şaşkınlığı, devlete ve özellikle devleti yöneten ve yönetirken pastadan dilim vererek oh, mis gibi refaha yelken açmalarını sağlayan hükümete saldırma haddini bilmezliğine yönelik, ulan yoksa solcu mu olmuş bu oğlan; bok vardı gitti üniversiteye öfkesi, hepsi birden karı koca Dakik’lerin yüzlerinde dansa girişti. Sonunda Figen Hanım, önce kocasına baktı, ardından Tefo’ya döndü, “Umut...” dedi, “böyle şeyler mi yapıyormuş?”

“Evet,” dedi Tefo.

“Neden?” dedi kadıncağız. Niye, rahat mı batmış; ne güzel mesleği vardı, ve benzerleriyle yüklüydü sorusu.

“Okul bıraktıran aşk acısından, arkadaş yahut çevre etkisine, görüp yaşadıklarına, pek çok nedeni olabilir,” dedi Tefo. “Fakat da-ğılmayalım, lütfen.” Biz işimize bakalım, sonra sindirirsiniz de-meye getiriyordu. “Şimdi... Bu size bahsettiğim Bahariye’den ge-çen güzergâhında, 8 Mart günü Umut’un önemli, gündelik hayatını de-ğiştiren bir şeyle karşılaştığı kanısındayız.” Durakladı, iç çekti. “Daha doğrusu, birisiyle.”

Tefo’nun Poirot hevesinden, germeden vermeme sevdasından habersiz Fehmi Bey dayanamadı ve dizinin tam en heyecanlı ye-rinde bitmesine sinirlenen izleyici misali, “Kimle?” deyiverdi.

“Semra,” dedi Tefo. “Şimdilik sadece tahmin, elbette.” İç çekti, sır verecekmiş gibi hafif öne eğilip ellerini kavuşturdu. “O gün, Moda’dan dönerken bir yerde Semra’yla karşılaştığını düşünüyö-rüz.” Haklı çıkma olasılığının arttığını söylemek için lafını bitir-mesini beklemeye karar vermiştim. “Semra’nın Armağan’la birlikte oturduğundan emin sayılırız. Çocuğun sorununu, kızın yanına ta-şındığını, kızın kaldığı evden taşındığını ve Umut’un evinde bul-duğumuz sayfaları demin anlattım. Şimdi... Umut’un o günden sonra Armağan ve Semra’ya içeriğini bilmediğimiz, büyük ihti-malle bu sayfalarla bağlantılı bir konuda yardım etmeye çalıştı-ğını tahmin ediyoruz.”

“Nakit çekmesi yüzünden mi?” dedi Seyfo.

“O da var. Arkadaşlarıyla ilişkisini azaltması, ne yaptığını söy-lemekten kaçınması, telefonunu takip edilemez konuma getirişi... Kayboluşunu ve sırt çantasının bulunmasını da göz önüne alırsak, maalesef tabiatını henüz bilmediğimiz tehlikeli bir işe kalkıştığı fikri iyice kuvvetleniyor.”

“Kaçırıldı mı demeye getiriyorsun?” dedi Seyfo. Yine tövbe-ler, üstüme iyilik sağlıklar, eyvahlar, ne yapacağız soruları, çatılan

kaşlar, kaçırılmadan betterinin akıllara hop, beni unutmayın, demesiyle çöken omuzlar...

“Lütfen metin olmaya çalışın,” dedi Tefo. “Zor, biliyoruz. Hem bizimki sadece tahmin... Ayrıca, Semra’yı bulmamızın meseleyi aydınlatılabileceğine inanıyoruz.”

“Nasıl bulacaksınız?” dedi Fehmi Bey.

“Adamlarımız arıyorlar şu anda.”

“Polise sormadınız mı? Ellerinde kıza ait bilgi yok muymuş? Terörist miymiş yoksa?”

“Tövbe ya Rabbi!”

“Yok, yok, hayır,” dedi Tefo aceleyle. “Öyle bir durum yok...” Hay anasını, dercesine yüzünü ovuşturdu. “Kızın yasadışı herhangi bir faaliyete karıştığına dair bir kayıt yok, telaşlanmayın.”

Atıyordu. Polise sormamıştık Semra’yı. Sorsak belki kapı bucak aramamıza gerek kalmazdı ama sormamıştık çünkü Nezh Amca sabah Tefo’ya eski Özel Harekâtçı tanıdıklarından, beklediği gibi hiçbir bilgi alamadığını söylemişti. Her kimle görüşüyse kusura bakma ağabey ama hiç karıştırma bu meseleleri, yollu yanıtlar almıştı. Ergin Aziz’in devreye girişini göz önüne alınca işin altında sahiden tehlikeli karanlıkların yattığı ortaya çıkıyordu sanki. Ne, nedir, öğrenmeden Semra’yı ve esas Armağan’ı derde atmamak, bilmeden, durduk yerde masumların başını belaya sokmamak en iyisiydi.

“Dediğim gibi, Semra’yı bulunca Umut’u bulma yolunda önemli bir adım atacağımıza inanıyoruz.”

Tam, bizim çocuklar bulmak üzere, diyecektim, telefonum çaldı. Çomağı hazırla hesabı, “Alo?” dedim Necmi’ye.

“Ağabey,” dedi bu. “Verdiğin adresteyiz.”

Kalktım, rahat konuşmak için, “E?” diyerek odadan çıktım.

“Buradaki eleman, bu Semra Paçalı’yı tanıyor ama zorluk çıkardı.”

“Ne zorluğu?”

“Ya... Senin polis numarasını çekelim, dedik. Yemedi...”

Güldüm. Yüzünüzden suçluluk akıyor, neyinize numara çekmek, demedim ama. “Neymiş derdi?” dedim.

“Ne bileyim? Kimlik falan sordu. Amiriniz gelsin, o zaman konuşurum, dedi.”

“İşe bak. E, kimmiş, neciymiş?”

“Serhat Başkan diye biri; bu mimarlık bürosunun sahibi.”

“Nasıl bir tip?”

“Artist işte... Uzun saçlı, sen yaşlarda, entel, falan... Bir dikkendi ki sorma.”

“Tırstınız mı oğlum herif babalanınca?”

“Yok, ağabey. Zorlamadan sana bir danışalım dedik sadece.”

“İyi. Nerede şimdi?”

“Yukarıda. Büronun bulunduğu binanın önündeyiz biz.”

Ömer Bey’e uyguladığım yaklaşımın daha çok işe yarayacağına karar verdim, yeri tarif etmesini söyledim. Tarifi aldım, telefonu kapadım, içeri döndüm, Tefo ve diğerlerine iki dakika çıkacağımı söyledim.

Başkan Mimarlık ve Dekorasyon’un patronu Serhat Başkan’ın kapısını çalarken aşağıda cezaya bıraktığım üçlünün kaçırdığı, binaya girerken gördüğüm ayrıntıya gülümsüyordum hâlâ.

Kapıyı açan adam, Necmi’nin tarif ettiği tipti. Doğrudan ve gülümseyerek, “İyi günler,” dedim, “geçerken gördüm, hem faaliyetleriniz hakkında bilgi almak hem de üyelik şartlarınızı öğrenmek istedim.”

Bizimkilerin getireceği sahte amirle didişmeyi bekliyordu herhalde, bir an şaşaladıktan sonra ifadesi gevşedi, gülümsedi. “Ha, tabii, tabii,” dedi, “buyurun lütfen.”

Elli yere bacadan, pencereden, bilmem nereden gir; mis gibi adam takip et; sotelere yatıp gözetle, fotoğraf çek; yetmiş ayrı batakhanenin her türlü numarasını bil ama binanın girişinde, mimarlık bürosu tabelasının altında yazan Bahariye Beşiktaşlılar Derneği'ne dikkat etme... Hem de bu, futbolun afyonluğunun doruğa vurduğu, vatandaşı uyuşturmaktan delirtmeye itelediği zamanda... Cık, cık.

Serhat Bey beni doğrudan odasına aldı. Masasında, duvarında, her yanda çizimler, herhalde yaptığı binaların fotoğrafları ve bayrağından posterine bolca Beşiktaş malzemesi vardı. Eliyle masasının karşısındaki koltukları işaret etti, “Buyurun, lütfen,” dedi.

Teşekkür ettim, oturmadan elimi uzattım, “Bu arada,” dedim, “benim adım Vedat Kurdel.”

“Hay Allah,” dedi Serhat Başkan, “kusura bakmayın.” Elini uzattı. “Ben de Serhat Başkan.” El sıkıştık. Fena birine benzemi-yordu.

“Derneğin başkanı mısınız?”

Elimi bırakırken güldü, “Evet ama soyadım da Başkan.”

“Başkanlık kaderinizmiş demek,” diyerek oturdum.

“Öyle galiba,” dedi adam masasına geçerken. “Sağ olsunlar, arkadaşlar arada dalga geçiriyorlar.”

Oturdu, yana eğildi, herhalde bir çekmecedен birtakım kâğıtlar çıkardı, hafif kalkarak birini bana uzattı. “Başvuru formumuz.”

Kâğıdı aldım. “Bunu doldurmam yeterli mi?”

“Nüfus kâğıdı fotokopinizle bir adet fotoğraf istiyoruz. Bir de cüzi bir aidatımız var.”

“Tamam. Onları sonra getirsem olur mu?”

“Tabii, tabii, bir ara bırakırsınız.”

“Kalem alabilir miyim peki?” Uzattığı tükenmez kalemi aldım, formu önündeki sehpaye koyup yazmaya başladım. Bitirince uzattım, aldı, herhalde meraktan okumaya koyuldu. Gülümseyerek

bekledim. Kâğıdın sonuna geldiğinde yüzü değişti, bakışları kâğıttan bana döndü.

“Adamlarım salakça davranmışlar,” dedim hemen. “Kusura bakmayın.”

Kâğıda bir daha baktı. “Özel dedektifsiniz demek.” Formu eksiksiz doldurmuş, mesleği hanesine özel dedektif, en alttaki diğer kısmınaysa Semra Paçalı’yı aradığımı yazmıştım. “Ne istiyorsunuz Semra’dan?”

“Sadece bilgi. Kaybolan bir genci arıyorum. Semra’nın üniversiteden arkadaşı...” Yanıt vermeyince, “Serhat Başkan,” dedim, “sizi temin ederim, hiçbir kötü niyetim yok. Sadece birkaç soru soracağım Semra’ya, hepsi o. Ayrıca kesseniz siyah-beyaz akmaz tabii ama akabilseydi akardı; üyelik başvurum samimidir.”

Arkasına yaslandı Başkan Serhat Başkan. İç çekti, “Peki,” dedi. “Semra bir ay önce işten ayrıldı.”

Bir ay önce. Bir ay önce evinden de taşınmıştı Semra Paçalı.

“Niye?”

“Bilmiyorum,” dedi Serhat Başkan. “Durduk yerde, ben ayrılıyorum işten, dedi ve gitti.”

“Sormadınız mı?”

“Sormaz mıyım? Söylemedi ama. Başka bir yerden daha iyi teklif mi aldın, öyleyse maaşını görüşelim, dedim. Mesleği bırakıyorum, dedi. Çocuklara sordum; ikisine de bir şey söylememiş.”

Çocuklardan kastı, büroya girdiğimde gördüğüm, masalarına gömülmüş çalışan biri kız, diğeri erkek iki gençti herhalde.

“Ne zamandır yanınızda çalışıyordu?”

“Beş senedir.”

“Ayrılmasından önceki günlerde bir tuhaflık, tavırlarında dikkate değer bir değişiklik var mıydı?”

Dudak büktü Serhat Bey. Valla hiç dikkat etmemişti ama hatırlayabildiği kadarıyla hayır, yoktu. Ben gidiyorum, haydi, eyvallah

dediği güne kadar Semra, beş yıldır tanıdığı, çalışkanlığı ve yeteneğini takdir ettiği, güler yüzlü, neşeli, sevimli Semra'ydı. Neden işi, hatta dediğine göre, mesleği bıraktığına dair hiçbir fikri yoktu Serhat Başkan'ın. Ayrılışından sonra, belki sinirini bozan bir şey vardır, etkisi geçer diye birkaç gün beklemiş, aramıştı kızı. Salih Erimez'in karşılaştığı sonuçla karşılaşmıştı: Cep numarası kullanılmamaktaydı. Bunun üzerine kalkıp evine gitmiş, taşındığını öğrenmişti. Komşulara sormuş, bizim de öğrendiğimiz meseleyi öğrenince Semra'nın aşk uğruna her şeyi bıraktığına ve eh, madem öyle, madem bulunmak istemiyor, daha fazla kurcalamaması gerektiğine, yakışmayacağına karar vermişti.

"Nereye gidebileceğine dair hiçbir fikriniz yok, öyle mi?" dedim lafı bitince.

"Valla yok," dedi Serhat Bey. Derken kaşları çatıldı. "Bu tarafları bilir misiniz?"

"Bilirim."

"Heykelden karşıya geçince bankaların yanından bir sokak girer." Bizim ofisi tarif edeceksin neredeyse başkan, demedim. Bildiğimi işaret ettim. "O sokağı kesen bir sokak daha var; oradan yukarı biraz daha yürüyünce Gazi Mustafa Kemal Paşa İlkokulu gelir. Okulun hemen arka tarafında kuzeni oturuyor. Geç saatlere kadar çalıştığımız gecelerde gidip onda kalırdı." Böyle tarif ettiğine göre bizzat gitmişti. Aklımdan geçeni anladı herhalde, hemen ekledi: "O saatlerde tek başına bırakamazdım."

Okul kaydındaki vesikalığından bildiğim kadarıyla çok değilse bile güzel sayılırdı Semra; başkanın parmağında yüzük vardı ama kim bilir, belki davet bekleyerek götürmüştü kızı kuzeninin evine. Ama hayır, durduk yerde günahını almamın manası yoktu. Ayrıca şimdilik önemi de yoktu niyetinin. Anladığımı belirttim.

"Bu... Kuzenini tanıyor musunuz?"

"Yok, hiç görmedim. Tek bildiğim, adı Hakan. Ha, bir de, ressam. Hepsi o. Dediğim gibi, yalnız yürümesin diye gittim her seferinde. Apartmanın kapısında bırakıp döndüm."

Apartmanın adını söyledi, iyice tarif etti. Teşekkür ettim, kalktım. Çıkarken ilk fırsatta uğrayıp kimlik fotokopimle bir adet fotoğrafımı bırakacağımı söyledim. Dernek faaliyetleri neydi, toplantılar bu büroda mı yapılıyordu, öyleyse buraya sığacak denli az mı üye vardı, cüzi aidat ne kadar cüziydi, sormak aklıma gelmedi.

Ha, demişti bakkal sırtarak. Ressam Hakan Bey, sıkı müşterisiydi. Şarap, bira, sigara... Bir ha daha vardı: Evet, kız kardeşi kalıyordu galiba yanında. Ne zaman taşınmıştı, hatta sahiden kardeşi miydi, öyle tanıtmıştı bir kere dükkâna beraber geldiklerinde ve değilse günahı boynunaydı, bilmiyordu ama e, şey, evet, pek güzel bir kadın oturuyordu yanında işte. Fazla çıkmıyordu dışarı; arada sepet sarkıtıyordu, o kadar.

Giriş katı sansar bakkallı, eski, boyaları dökülmüş, rutubet kokulu apartmanın ikinci katındaki dairenin ziline bastıktan sonra Tefo'nun arkasına geçtim. Beyaz yağlı boya kapının ortalama boy hizasındaki gözetleme deliğinin kararışından içeriden birinin baktığını anladım ya, kadın sesinden kim o sorusu hemen geldi.

“Semra Hanım?” dedi Tefo. “Umut Dakik’le ilgili görüşmek istiyoruz.” Delikten bakan Semra Paçalı görebildiği tek kişinin dudaklarını oynatmadan konuşabilmesine şaşırılmış mıydı, kapıyı açıp Tefo’yu gördüğündeki ifadesine bakılırsa şaşırılmıştı.

Okul kaydındaki fotoğrafından çok daha güzeldi yalnız, en baştan söyleyeyim.

Kapıyı açması ve delikten gördüğünün aksine bir değil, iki kişiyle karşılaşmasının ve neden iki değil bir kişi görebildiğini anlamasının şaşkınlığının götürdüğü bir, bilemedin iki saniyenin sonunda gayet samimi bir telaşla, “Umut’a bir şey mi oldu?” dedi Semra Paçalı.

Tefo, yanıt yerine elini uzatarak, “Merhaba,” dedi. “Benim adım, Tefvik. Özel dedektifim.” Diğer eli arkasında dikilen ben-denizi işaret etti. “Ortağım, Vedat.” Uzanan eli havada kalmıştı. “Lütfen,” dedi bu sefer benim bızdık. “Korktuğunuz kişiler değiliz.”

Kaşları kalktı Semra Paçalı'nın. Ardından gözleri kısıldı, kolları kavuştu, çenesi kalktı. Meydan okur bir sesle, "Kimlerden korkuyormuşum?" dedi. Sağlam kızdı anlaşılan.

Tefo havada kalan elini indirdi, gayet sakin, gayet emin bir vurguyla, "Devlet," dedi. "Polis... MİT... Ya da benzeri başka bir örgüt..." Yüzüne dikkatle baktım kızın. Serinkanlı davranmaya mı çalışıyordu, bilemiyorum ama yuvasını, yavrusunu koruyan anne aslan havası barızdı.

"Hanımefendi," dedi Tefo bu sefer, "gerçekten ne sizle ne de Armağan'la bir alıp veremediğimiz var..." Armağan'ın adını araya katışıyla kızın bir an gözleri parladı. "İnanın, kötü bir niyetimiz yok. Yerinizi kimseye söylemeyeceğiz. Salih Bey'e bile. Saklandığınızı, izinizi kaybettirmeye çalıştığınızı ve nedenini biliyoruz."

Aha, dedim içimden, nereden biliyorduk nedenini? Tamam, öğrendiklerimizden saklandıklarını anlamamak ciddi andavalılık isterdi elbette. Ama nedeni... Amaç uğruna sallıyor muydu yoksa bir şey mi keşfetmişti? Gelirken hiçbir şey söylememiştii oysa. Alçak! Kesin bulmuştu bir şey. Neyse. Alışmadığın şey değil, Vedat, dedim.

"Sadece Umut'u bulmaya çalışıyoruz," dedi benimki bu sefer. "İki haftadır sizle görüşüğünü..." Durakladı. Arkadan göremiyordum ya, herhalde samimi, güven verici bir ifade takınmaya çalışıyordu. Ne bulduğunu söylemeyeişine kızıyordum ama uzatacak değildim; aşağı kalmayayım, destekleyeyim bari niyetiyle becebildiğimce sevecen gülümsedim ben de. "Size yardım etmeye çalıştığını, birkaç defa para getirdiğini biliyoruz," dedi sonunda Tefo. "Umut, cumadan beri kayıp."

Semra Paçalı'nın yüzünü yalayıp geçen endişeyi görmemek imkânsızdı. Gözlerini kırıştırdı ama çabuk toparlandı.

Tefo bir daha bastırdı: "Yardımaınıza muhtacız. Lütfen... İçeri girmemize izin verirseniz..."

İfadesini bozmadan çekildi nihayet Semra Paçalı. Girdik, pa-buçları çıkaracaktık, “Gerek yok,” dedi. Kapıyı kapadı, eliyle sa-ğımızda kalan açık kapıyı işaret etti.

Pencerenin önüne karşılıklı yerleştirilmiş iki koltuktan birinde, başı sağ omzuna yatık oturuyordu Armağan. Bakışları bomboştu. Hafif aralık ağzından sızan salyalar, boynuna önlük misali bağ-lanmış havluya akıyordu. Babasının bahsettiği dalıp gitmeli kriz-lerden birine denk gelmiştik anlaşılan.

Semra aramızdan geçti, Armağan’ın yanına gitti, eğildi, boy-nundaki havlunun ucuyla ağzının kenarını kuruladıktan sonra bize döndü, hızlı adımlarla pencereye bakan diğer duvarın dibine her-hangi bir düzenleme amacı güdülmeden yerleştirildiği bariz, açılıp yatağa dönüştürülebilen üçlü koltuğun üstündeki dergiyle battani-yeyi aldı, “Böyle geçebilirsiniz,” dedi. Armağan’ın krizinde yapıl-ması gerekenleri yaptıktan sonra, krizin geçmesini uzanmış dergi okuyarak bekliyordu herhalde. Öyleyse krizleri, doğasını epey ka-nıksamış demekti. “Armağan birazdan kendine gelir.”

Otururken, “Sık oluyor mu krizler?” dedim.

Armağan’ın karşısındaki koltuğun kenarına ilişti Semra. “Haf-tada bir, bazen iki,” dedi Armağan’a bakarak. “Ne yapılacağını öğ-rendikten sonra mesele yok.”

“Ne yapıyor peki?”

“Fazla bir şey değil. Bu seferki gibi otururken geldiğinde sa-dece boynuna havlu, bez, falan bağlayıp bekliyorum.”

“Başka yerde geldiğinde?”

“O zaman oturtmak veya yatırmak lazım. Düşüyor çünkü.”

“Krizler aniden mi geliyor?” dedim araya girerek. “Önceden anlaşıyor mu?”

“Şiddetli baş ağrısıyla başlıyor. Anlıyoruz o zaman.”

“İşinizden hep yanında olabilmek için ayrıldınız, değil mi?” dedi Tefo.

“Öyle,” dedi Semra. “Yalnız kalması tehlikeli...” Durdu, kaşları çatıldı. “Serhat söyledi herhalde burada olabileceğimi...”

Metaneti ayrı, kafası da iyi çalışıyordu anlaşılan. Başım la evetledim. “Çalıştığınız yeri de eski ev sahibinizden öğrendik.”

Vay, aferin size türü bir bakışın ardından, “Umut,” dedi, “kayboldu, öyle mi?”

“Cumadan beri ortada yok,” dedi Tefo. “Size ne zaman uğrayacaktı?”

Bilmem gibilerinden omuz kaldırdı Semra.

“Haberleşmiyor muydunuz?”

“Hayır,” dedi kız bu sefer. “O kadar araştırdığınıza göre telefonlarımızı kullanmadığınızı biliyorsunuzdur.”

“Başka yoldan, bilgisayar üzerinden haberleşiyorsunuzdur belki diyecektim ama haklısınız. Tüm den ortadan kaybolmak istiyorsunuz, değil mi?”

“Umut’un ailesi mi tuttu sizi?”

“Bir aile dostu,” dedim.

Cep telefonu sinyallerinden çıkardığımız hikâye aşağı yukarı doğruydu. Evet, 8 Mart günü, akşamüzeri, Umut, Moda’dan dönerken ama Bahariye’de değil, iskeleye inerken, balık pazarının çıkışında karşılaşmışlardı. Semra başta rahatsız olmuştu karşılaşmalarından. Umut’un üniversitede yaptığı gibi yeniden asılmaya kalkabileceğinden endişelenmişti. Ya, evet, çok dolaşmıştı peşinde o zamanlar. Evet, öğrenci derneğinde tanışmışlardı. Başlarda sevimli gelmişti Umut. Hayat, felsefe, siyaset gibi pek çok konuda bilgili değildi ama öğrenmeye hevesliydi. Sürekli soruyor, her fırsatta yanına gelip sohbete giriyordu. Neden sonra oğlanın esas derdini anlayabilmişti Semra. Uzaklaşmaya, kibarca mesafe koymaya çalıştıkça coşmuştu Umut. Şiirli notlar, mesajlar, kalabalık ortamlarda yan yana durmalar, yanına oturmalar yahut göz göze gelmeye uğraşmalar... Özellikle Armağan üniversiteden ayrıldıktan sonra hepten azıtmıştı. Sonunda, epey sabırdan sonra

açıp ağzını yummuştı gözünü Semra. Umut feci bozulmuş, hakarete varan laflar sarf etmiş ama ötesine geçmemiş, çekip gitmişti. Üniversiteyi bıraktığını çok sonra öğrenmişti Semra; ortalıkta görünmeyişini tartışmalarından sonra aklının başına gelmesine yormuştu. İşte, onca seneden sonra yolda karşılaştıklarında bu nedenlerle çekinmişti. Ama beklediği, korktuğu olmamıştı. Ayaküstü kısa bir sohbetten sonra Umut'un çok değiştiğini, üniversitede peşinde dolaşan, her fırsatta sırnaşan delikanlının yerinde yeller estiğini anlamıştı. Ayaküstü sohbet şurada birer kahve içip geçmiş yâd etmeye dönmüştü. Lafın dönüp dolaşıp Armağan'a gelmesini engelleyememişlerdi elbette.

"Durumu öğrenince yardım etmek istedi herhalde," dedi Tefo. Ne durumu, diyecektim, dememeliydim elbette ama diyecektim, Armağan kıpırdadı, dudaklarından hafif bir inilti döküldü. Kendine geliyordu galiba. Tefo birden kalktı, Semra'ya aldırmadan çabucak oğlanın karşısına geçti, koltuğa oturuverdi.

Tefo, kolçağına iliştirdiği koltuğa teklifsiz otururince irkilen Semra bir kez daha takdire layık bir süratle toparlandı; kalktı, eğilip Armağan'ın ağzını yine silerken berikinin bakışları değişti. Karşısına kurulmuş kara kuru tuhafılığı kavramaya çalışıyordu herhalde.

Tefo, Armağan'ın biraz daha kendine gelmesini bekledi ve ardından, "Merhaba, Onur," dedi.

Bir varmış, bir yokmuş.

Aklı başında güzel insanların geçen her saniyesinde daha fazla tiksiniş umut yitirdiği hesapta modern çağın yıllarından bin dokuz yüz elli yedinin sonbaharında, Teknik Üniversite ikinci sınıf öğrencisi ve mühendis adayı iki can dostu, Osman'la Korkut, Zeynep ve Ferhan adlı, biri tıp, diğeri sosyoloji okumayı arzulayan lise iki öğrencisi iki can dostuyla tanışmış. Aşkın muzipliği mi tutmuş, dört kapıyı birden, neredeyse daha tanışır tanışmaz çalmış. Bir yanda Korkut'la Ferhan, diğeri yanda Zeynep'le Osman, iki mutlu

çift birlikte gezmiş, okumuş, mezun olmuş, akademik kariyerde karar kılmış, nişanlanmış ve nihayetinde evlenmişler.

Yüz kırk karakterden ötesini nutuk sayabilecek gençler hayrına hızla geçelim: Yıllar yılları kovalamış. Dördü de kendi dallarında başarılı birer akademisyen ve eğitimci olmuş. Hep mutlu, hep neşeli ve hep berabermişler. Hayatın çıkardığı her türlü engele birlikte göğüs germiş, aşabilecekleri her engeli birlikte aşmışlar. Zamanla kendi yollarına gitmemiş, hep birlikte kalmışlar.

Sonra, günlerden bir gün, Korkut'la Ferhan'ın oğulları Oğuz dünyaya gelmiş. Neşelerine neşe katılmış ama tam katılamamış çünkü Osman'la Zeynep bir türlü çocuk sahibi olamıyorlarmış. Denemişler, uğraşmışlar; doktordan doktora gezmiş, çalmadık kapı bırakmamışlar ama heyhat... Sonunda, ne yapalım, demişler, kader. Olsun, demişler, Oğuz var; can kardeşlerimizin çocuğu, bizim de çocuğumuz sayılır. Üstüne titremişler Oğuz'un.

Yıllar yılları biçare kovalamaya devam etmiş; ümit kesilmesi salık verilen tıp nihayet dertlerine çare bulmuş ve ta bin dokuz yüz seksen üçte, Osman kırk yedi, Zeynep kırk üçündeyken Onur'u tüpten çıkarıp ellerine tutuşturmuş.

Sağlıklı, gülbüz ve dahası, günün şartlarına göre doğuşu mucize sayılabilecek Onur bebek ebeveyninin mutluluğunu nihayet tamama erdirmekle kalmamış, büyüdükçe sergilediği muazzam zekâ pırıltılarıyla mutluluğa gurur eklemiş. Okumayı erkenden sökmüş ve çok geçmeden matematiğe sevdalanmış. Babasının kitaplarına dadanmış. Çok çabuk öğrenmesiyle, araştırmacılığıyla, merakıyla ilkokul birinci sınıftan itibaren dâhi, ayaklı kütüphane ve benzeri sıfatlarla anılmaya başlamış.

Ailesinin, okulunun, çevresinin gözbebeği ve kimilerinin kışkançlık öznesi, memlekete, dünyaya, bilime kim bilir ne hayırlarda bulunacağı umulan Onur, üçüncü sınıfın yazında, yaşıtları gibi koşturup oynamak, denize girmek yerine eve kapanıvermiş. Aldırdığı defterleri hesaplarla, çizimlerle doldurmaya başlamış. Osman ile Zeynep meraklanmışlar, telaşlanmışlar ama Onur'a sevgileri ve Onur'dan beklentileri öyle büyükmüş ki sabretmişler.

Sonunda küçük Onur, sonbaharda defterlerinden birini getirip babasının kucağına koyuvermiş.

Merakla incelemiş defteri Osman. İnceledikçe şaşırmış, şaşırdıkça incelemiş. Olamaz, demiş sonunda ve hemen defteri kapıp heyecanla can dostu Korkut’a koşmuş. Korkut da defteri inceledikten sonra aynı sonuca varmış. Olacak şey değilmiş Onur’un buluşu. Memleketin kaderini, memleket ne, dünyanın, özellikle büyük kapitalist ülkelerin, daha doğrusu şirketlerin pençesinde kıvranan ülkelerin kaderini baştan aşağı değiştirecekmış. İki can dostu oturup tartışmışlar, buluşun azametinin özel ihtimam ve dahası, gizlilik gerektirdiğine karar vererek defterin birkaç sayfasının fotokopisini Tübitak’ta çalışan bir meslektaşlarına yollamışlar.

Uzun süre hiçbir yanıt gelmemiş arkadaşlarından. Osman birkaç defa aramış arkadaşını; her seferinde değerlendiriliyor, merak etme cevabını almış. Neden sonra İçişleri Bakanlığı’ndan resmi davet gelmiş Osman, Zeynep ve Onur’a. Devlet evlâdına sahip çıkacakmış. Gelin, diyormuş davette, başkente gelin, neyimiz varsa önünüze serelim ve hem ülkemizin makûs talihini hem dünyayı değiştirelim.

21 Kasım 1993 akşamı Osman, Zeynep ve küçük dâhi Onur, heyecanla atlamışlar otomobillerine, Ankara yoluna düşmüşler.

Bir varmış, bir yokmuş.

Pamuk Prenses dünyanın en güzel, en iyi, en harika kızıymış.

Bir varmış, bir yokmuş.

Keşke hiç olmasaymış.

“Kafana aldığın darbeden sonra mı hatırlamaya başladın?” dedi Tefo.

“Hemen değil,” dedi Onur/Armağan. “Epey sonra... İyileşmeye başladıktan sonra... Liseye tekrar başlamadan önce... Bölük pörçük hayallerle, rüyalarla...” Sigarasından bir nefes çekti. “Bu... Krizlerinin yol açtığı sanrılar zannettim başlarda. Tanımadığım yüzler,

sesler, yerler... Sonra şekiller, işlemler ve çizimler. Ama hiçbirini diğereğine bağlanmıyordu. Bölük pörçüktü her şey. Epey ilaç vardı kullandığım ayrıca. Sonra alkol... Yıllarca böyle sürdü...”

“Kimseye söyledin mi?”

“Yüzleri, sesleri sadece Semra biliyor. Diğerlerini... Formülleri—”

“Salih Bey de biliyor. Rahmetli eşi de biliyordu herhalde. Peki, tamamen ne zaman hatırladın? Yeni herhalde...”

“Sayılır. Birkaç ay oluyor... Tamamen hatırladım diyemem gerçi.”

“Buluşunu hatırlayamıyorsun, değil mi?”

Emercesine aldığı üçüncü nefesin ardından kül tablasına bastırdı sigarayı Onur/Armağan. Üç nefeste bitirmişti. Kendine geldikten sonra taktığı gözlüğünü çıkardı, Semra’ya verdi. Beriki, konuşmaya başlamamızla bu sefer sevgilisinin koltuğunun kolçasına tünemişti; yanlarında duran ufak sehpadan bir bez alıp gözlüğü sildi, geri verdi. Onur/Armağan gözlüğü, şöyle bir bakıp taktı. “Hatırlayamıyorum,” dedi sonunda. “Diğer şeylerin çoğunu hatırlıyorum ama bunu...” Durakladı, çökük avurtlarından sağdakini kaşdı. “Enerjiyle ilgili bir şey, onu biliyorum ama ne, bir türlü çıkaramıyorum.”

“Umut bulmana mı yardım etmeye çalışıyordu?”

“Sırf o değil. Başıma geleni çözmeye de çalışıyordu.”

“Belge arıyordu.”

Tefo otuz iki senelik lazımlık ortağım olmasaydı ağızım açık kalırdım herhalde. Oturup anlatmamasına alıştım ya, bu kadarını ne ara, neye dayanarak kestirebilmişti, aklım almıyordu.

“Öyle,” dedi Onur/Armağan. Dudaklarının çizgiye dönüşüp gerilişi üzüntüyle pişmanlığı birlikte taşıyordu sanki. “Başının derde girebileceğini söyledik, yapma, dedik. Dinlemedi.”

“Yazdıklarını aldı...”

“Bir kısmını. Devletin karanlık işlerine takmıştı kafayı; bu-
raya ilk gelişinde...” Durdu, bir sigara daha alıp yaktı. “Biz...”

Üniversitede arkadaş değildik. Benim... Çok zorlandığım bir dönemdi; hayallerim... Krizler, falan işte. Kimseyle arkadaşlık kurmamaya özen gösteriyordum. Okuldayken... Krizin geldiğini anlayınca kaçıp saklanıyordum. Tuvalete... Umut'un şeyini... Semra'ya ilgisini biliyorsunuz anladığım kadarıyla.”

“Biliyoruz,” dedi benim tilki bozması.

“Baştan anlatmak daha iyi bence,” dedi Semra. Onur/Armağan'ın yanına ilişivermişti tekrar. Bakıştılar, eli sevgilisinin saçlarına gitti; sevgilisinden çok oğluymuş gibi okşadı. “Biz, ilkokulda tanıştık. Dördüncü sınıfta.” Gülümsedi. “İlk görüşte aşk mıydı, galiba öyleydi. Armağan...” Güldü. “Onur’a alışamadım hâlâ,” dedi, eğilip Onur/Armağan'ın kafasına bir öpücük kondurdu. “Farklıydı herkesten.”

“İki yaş büyüktüm hepinizden,” dedi beriki. “Oradan başlamak lazım esas.” Tefo'ya, ardından koltuğun arkasında dikilen kulunuzu baktı. “Son birkaç ay öncesine kadar hayatıma on yaşında başladığımı sanıyordum.”

“Trafik kazası...” dedi Tefo.

Birden kaşları çatıldı Onur/Armağan'ın. Tefo'ya gayet sert baktı bir an. Sonra, sizin kabahatiniz değil, dercesine yumuşadı yüzü. Dikleşti, öne eğildi, dirseklerini dizlerine dayayarak sırtını gerdi, omuzlarını öne çıkardı. Sol eli, yumruğa sıkılan sağ elini kavradı. “Kaza değil,” dedi sonunda.

“Cinayet,” dedi Tefo derhal.

Omuzlar indi, yumruk çözüldü, iç çekildi. “Kafam... Her yıl nım sargı içinde gözlerimi açtım. Kımıldayamıyordum. Küçük-tüm, doğru dürüst hatırlamıyorum her şeyi ama üstüme eğilen, nihayet kendime geldiğim için ağlayan, oğlum, evlâdım diye dualar eden insanları tanımadığımı hatırlıyorum.” Yine durdu, Semra'ya baktı. “Su getirir misin?” dedi.

Semra kalktı, “Sahi,” dedi, “size hiçbir şey ikram etmedim. Ne yapayım? Fazla bir şeyimiz yok gerçi... Çay, kahve... Biramız da var...” Cevap beklemeden bana döndü. “Ayakta kaldınız.”

“Dert değil,” dedim.

“Yok,” dedi Onur/Armağan. “Hikâye uzun; otursanız daha iyi.”

İkisinde de, tuhaf mı demeli, bilmiyorum, daha önce rastlamadığım, tanımadığım türden bir rahatlık, hatta belki aldırmaçlık vardı. Saklanıyorlardı ve korkuyorlardı, evet ama kim bilir, belki biz güven vermiştik. Belki yerlerini bulabilmemizden, Tefo’nun çıkarımlarından etkilenmişlerdi.

Bu arada, yeri midir, yeridir herhalde, belirteyim: Meslekte tecrübemiz arttıkça edindiğimiz alışkanlıklardan biri, girdiğimiz her yeni ortamı çarçabuk taramaktı. Ne, nerede ve gerektiğinde ne yapılabilir, vesaire. Faydalı bir alışkanlıktır, onu da belirteyim. Diyeceğim, Tefo’nun oturduğu koltuğun arkasında, duvara dayalı ve üstü bir sürü kitapla dolu plastik sandalyeyi, odadaki diğer eşya gibi daha girişten bellemiştim. Döndüm, herhangi bir şey söylemeden, izin istemeden kitapları alıp yere koydum, sandalyeyi Tefo’nun yanına çektim, oturdum ve “Bira,” dedim. “Soğuksa ama.”

Gülümsedi Semra Paçalı. “Şişe? Bardak?”

“Hangisi uyarsa. Fark etmez.”

“Siz?”

“Ben bir şey istemiyorum, teşekkürler,” dedi Tefo.

Semra çıkınca, herhalde anlatacaklarını bildiğinden, dönmesini beklemedi Onur/Armağan. “Sokakta oynarken araba çarpmış bana. Hayatta kalmam mucizeymiş. Neredeyse kırılmadık kemiğim kalmamış. İç kanamalar, vesaire. Aylardır kendimi bilmeden yatıyordum. Diyarbakır’da oturuyordum; babamın...” Gene durakladı. Gülümsedi. “Alışmak zor sahiden,” dedi. “Hâlâ babam biliyorum o adamı...”

“Normal,” dedi Tefo.

Kafa salladı Onur/Armağan. “Özel Harekât’taydı, biliyorsunuz, değil mi? Diyarbakır’daymışız ama oradaki hastanenin olanakları yetersizmiş. Beni İstanbul’a götürmelerini salık vermiş doktorlar. O yüzden taşınmışız. Burada hastaneye yatırmışlar; sonra eve

yollamışlar. Yaşadığım ağır sarsıntı yüzünden hafıza kaybı yaşayabileceğimi de söylemiş doktorlar. Zamanla hatırlayabilirmişim ama ufak bir ihtimalmiş. Öyle miydi, bilmiyorum ama böyle söylediler. Böyle anlattılar bana.”

Semra, bir bardak su, bir şişe bira ve boş bir bardakla geldi. Suyu sevgilisine verdikten sonra birayı bardağa koyup bana uzattı. Teşekkür ettim. Şişe elinde, gene Onur/Armağan’ın yanına ilişti ve kalan biradan bir yudum aldı. Teklifsizliği hoşuma gitti.

Onur/Armağan suyu yarısına kadar içip bardağı Tefo’yla aralarında duran kare sehpaye bıraktı. “Biz, annenle babanız, dediler. Adım Armağan’mış. On birime girmek üzereymişim. Kaza geçirdiğimde dördüncü sınıftaymışım. Daha bir sürü şey anlattılar... Hangi yemekleri severmişim, hangi takımı tutarmışım... Hiçbirini hatırlamıyordum ama küçücük çocuktum... Şok, korku... İnanmaktan, kabullenmekten başka çarem yoktu... Yalan söylediklerini hiç düşünmedim zaten. Uzatmayayım. Tamamen iyileşmem, ayağa kalkabilmem bir buçuk yılı buldu. O süre içinde yeni eve, aileye, hayata alıştım.”

“Başka çaren yokmuş sahiden,” dedim, sehpaye bıraktığım bardağa uzandım.

“Öyle. İşte, zamanla sokağa çıktım, dünyayı yeniden tanımaya başladım... İlkokula dördüncü sınıftan yazdırdılar... İki sene kayıpla devam ettim. İnönü İlkokulu...” Kafasını kaldırıp Semra’ya bakışındaki sevgi, bir sürü şeye niye birlikte katlanmayı göze aldıklarının kanıtıydı. Ya da bana öyle geldi. “Tekrar okula başladığımda tanıştık. Aynı sınıftaydık. Beş biterken hangi ortaokula birlikte gidebiliriz hesabı yapıyorduk.” Mutlu günleri anmak göz parılatıyordu tabii. “1997’de kesintisiz sekiz yıl eğitime geçilince derdimize çözüm çıktı. Orta sona kadar beraberdik. Ailelerimiz de öğrenmişti artık.”

“Evlerimiz yakın sayılırdı,” dedi Semra. “Tanıştılar, vesaire.”

“Evleneceğimiz fikri yatmıştı akıllarına.”

“Her iki tarafın da tek şartı okumamızdı.”

“Derslerimiz iyiydi.”

“İyi mi?” dedi Semra. “Benimkiler iyiydi. Sen, okul birincisiydin!”

Güldü Onur/Armağan. “Kâğıt üstünde değildim ama.”

“Öyle fazla ders çalışmazdı,” dedi Semra bize bakarak. “Bir, belki iki defa okuması yeterdi. Kimin esas okul birincisi olduğunu herkes biliyordu.”

“Ders dinlerdim. Neyse. İşte, sonra ben Fen Lisesi’ni kazandım.”

“Atatürk Fen Lisesi,” diye ekledi Semra. “Marmara Üniversitesi’nin hemen yanında.” Şişeyi bir daha dudaklarına götürdü, içmeden önce, “Benim puanım tutmadı ilkin,” dedi.

“Ucu ucunaydı.”

“Sonra kontenjan açıldı.”

“Ayrı kalmak istemiyorduk. Çok sevindik tabii... Sonra... Birinci sınıftayken, arkadaşlarla Kadıköy’e maç seyretmeye gitmiştik.”

“Sevmediğim tek huyudur,” dedi Semra.

“Şampiyonlar Ligi maçıydı,” dedi Onur/Armağan. “Galatasaray bir önceki sene UEFA’yı kazanmıştı... Monaco maçıydı; 3-2 kazanmışız; sonradan öğrendim.” Hüzünle gülümsedi bu sefer. “Kavga niye çıktı, hiç bilmiyorum. Birahanedeydik; çoğunluk sarhoştu. Biri, birine ters mi bakmış, laf mı atmış, küfür mü etmiş, artık neyse işte, bir anda kendimi itiş kakış arasında buldum. Birisi bira bardağını kafamda kırmış. Düşüp kalmışım oracıkta. Yerdeyken tekmelemişler bir de...” Uzandı, bir sigara daha aldı. Tefo az evvel kendininkini yaktıktan sonra önüne bıraktığı çakmağı uzattı.

“Ciddi dayak yemiş arkadaşlarım. Ama en beteri benmişim. Kafatasım çatlamış.” Eliyle sağ tarafını gösterdi. “Burada dört kaba kırığı... Gene yattım tabii. İki ay...”

“Ama bu sefer hafıza kaybı yaşamadın,” dedi Tefo.

Başıyla evetleyerek dumanını savurdu Onur/Armağan. “Aksine,” dedi. “Üstelik çabuk iyileştim sayılır. Okula dönemedim ama. İlk sömestr bitmişti; okul idaresi bizimkilere...” Kafa sallayarak güldü

gene. “Kayıt donduralım, okulun programı zaten ağır, iyice geri kalır, demiş. Bir sene kaybetmesi daha iyi; iyice toparlansın çocuk, demişler. Makul gelmiş... Bizimkilere. Ben de dert etmedim; Semra’dan bir sınıf altta kalacaktım ama önemi yoktu. Hayatta ayrılmazdık artık nasılsa.”

“Ama ayrıldınız,” dedi Tefo.

“Krizler ve hayaller başladıktan sonra,” dedi Semra. “İyileşmişti aslında. Kalktıktan sonraki birkaç ay hiçbir şeyi yoktu.”

“Yazdı... Ada’ya gitmiştik—”

“Büyükada.”

“Evet... İlk kriz orada geldi.”

“Çok korktum... Görseydiniz... Akşamüzeriydi, dönüş vapurunu bekliyorduk. Birden yere yığılıverdi.”

“Sara krizi geçiriyorum sanmış çevredekiler. Oysa hiç öyle sarsılmam, titremem krizlerde. Gördünüz demin zaten.”

“Ne bilecekti insanlar?” dedi Semra. Bize döndü. “Öylece kalakaldım ben. Allah’tan çevredekiler koşturdu hemen. Yardım etmeye çalıştılar.”

“Ya, ya,” dedi Onur/Armağan gülererek. “Dilimi ısırmayayım diye ağzıma bir şeyler tıkiştırmaya, ayılayım diye soğan koklatmaya kalkışmışlar.”

“Allah’tan yan devrildin o gün. Kafanı bir daha vursaydın...”

“Bir şeycik olmazdı.” Sol elinin işaret parmağıyla kafasının yanını tıklattı gülererek. “İki ağır kaza... Kalınmış kafam meğer... Neyse. İlki oydu işte. İki-üç dakika yatmışım öylece. Sağlık Ocağı’ndan doktor çağırmışlar. Adam gelene kadar ayılmışım.”

“Hiçbir şey olmamış gibiydi. Birkaç saniye sersem sepelek bakındı, sonra hop, kalkıverdi. Ne oldu, neredeyim, vesaire.”

“Anlattığında inanamadım. Hiçbir şey hatırlamıyordum.”

“Hep iki-üç dakika mı sürüyor?” dedi Tefo.

“Hayır, değişiyor. On dakikayı bulduğu oluyor bazen. Hepsi aynı değil zaten. Kiminde etrafımdaki konuşmaları duyuyorum mesela. Duyuyorum ama konuşamıyorum. Felç gibi... Kimindeyse tamamen yitiyorum; hiçbir şey hatırlamıyorum.”

“Korkmuştum ama kendine gelince, hiçbir şey olmamış gibi davranmaya başlayınca biraz rahatladım ben. Biraz oturduk, bir şeyler içtik.”

“Vapuru kaçırmıştık tabii.”

“Derken ikinci kriz bir-iki saat sonra dönüşte, minibüste geldi. Ben... Salih Amca'ya haber verdim; doğrudan hastaneye gittik.”

“Numune'ye. Kavgadan sonra oraya yatırmışlardı beni. Doktorum oradaydı.”

Semra, doktorun adı elzemmiş gibi, “Şebnem Hanım,” dedi.

“Ne dedi peki?” dedim. “Doktorun yani...”

“Olabilirmiş. Kafaya alınan darbelerde bu ve başka türlü arazların zamanla ortaya çıkması beklenebilirmiş. Röntgen falan çekildi tabii. Kesin tanı koyamadı ama. Başka doktorlarla konsültasyon falan yaptı. Bilmem nerede kan mı birikmiş, öyle bir şey...” Güldü. “Matematik benim hayatım. Fizik de... Ama biyolojiyi, kimyayı hiç sevedim.”

Semra, yarı alay, yarı şefkatle, “Doktorlardan korkuyoruz da,” bilgisini kattı araya.

Onur/Armağan'ın bu seferki iç çekişinde iki dakika karışmasan iması vardı sanki. “Ameliyat gerekmediğine, zamanla düzeleceğime karar verdiler. Sonunda Şebnem Hanım ilaçlarıma bir-iki ilave yaptı ve büyük ihtimalle zamanla toparlanacağımı söyledi.”

“Haklı çıktı sonunda.”

“Çıktı ama ta ne kadar sonra,” dedi Onur/Armağan. “Başları çok kötüydü. Kimi zaman her gün geldiği oldu krizlerin. Günde iki-üç defa geldiği bile oldu.”

“Hayaller?”

“Onlar biraz daha sonra başladı. Rüyalarla...”

“Berbat bir dönemdi.”

“O ara mı ayrıldınız?” dedi Tefo.

“Ben istedim,” dedi Onur/Armağan. “Delirdiğimi, gittikçe kötüleşeceğimi zannediyordum. Ne kadar seversem seveyim...” Omuz silkti. “Ömrünü hasta bakmaya harcamamalıydı. Mimar olmak istiyordu; istediğine ulaşmayı en azından denemeliydi. Konuştuk, anlattım...”

“Tek şartla kabul ettim, onu da söyle.”

Yine güldü Onur/Armağan. “Doğru,” dedi. “İyileşirsem—”

“İyileştiğinde.”

“İyileştiğimde tekrar bir araya gelecektik.”

“Ki geldik.”

Ki gelmişlerdi sahiden. Yıllar sürmüş ama sonunda krizler haf-tada bir-ikiye inmiş, süreleri gittikçe kısalmıştı. Arada, bugünkü gibi beş-altı dakikayı bulanlar çıkabiliyordu ama dert etmiyorlardı.

“Ama çok zordu... Krizleri kavramamız, nasıl geldiklerini, geldiğinde ne yapılması gerektiğini anlamamız, toparlanmam iki yıla yakın sürdü. 2002’de doktorun onayıyla liseye birinci sınıftan tekrar başladım. Öğretmenlerim... Herkes yardım etti, sağ olsunlar. Semra son sınıftaydı; dershaneye gidiyordu.”

“Uzak mı durdunuz birbirinizden?”

Durmuşlardı. Çok zorlanmışlardı elbette ama becerebilmişlerdi. Semra istediği bölümü kazanmıştı sonra. Üniversiteye, birbirlerini görmek zorunda kalmayacakları ortama girince biraz daha kolaylaşmıştı ayrı kalmaları. Onur/Armağan zaten yarı yarıya kâbuslarla yaşıyordu; zırt pırt kesintiye uğramasına rağmen keskin zekâsı ve öğretmenlerinin hoşgörüsü sayesinde liseyi bitirebilmişti. Ardından malumumuz, İTÜ’nün, lafı geçtiğinde kısaca bilgisayar denen bölümünü, Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi’ni kazanmıştı.

“Nasılsa mimarlıktaydı Semra... Birbirimizi görmemiz imkânsızdı.”

“Benim bölüm Taşkışla’da, malum.”

“Ayazağa’da olsaydı da görüşmeyebilirdik; koskoca yer.” Uzanıp kalan suyunu içtikten sonra güldü Onur/Armağan. “Kadere inanmak lazım galiba,” dedi. “Bizim öğrenci derneği... Semra üyeymiş; haberim yoktu...”

“Bir sürü etkinlik yapılıyordu. Konferanslar, konserler... Protestolar, bildiriler falan da vardı tabii ama sırf siyasi değildi yani.”

“Ben okulda... Herkesten uzak duruyordum, biliyorsunuz. Krizlerim azalmaya başlamıştı, iyi sayılırdım ama güvenemiyordum...”

“Kayıt sırasında da kriz gelmişti, değil mi?” dedi Tefo birden.

Kaşları çatıldı Onur/Armağan’ın. Ne kaydı sorusuna izin vermedi ortağım.

“Öğrenci bilgilerinde iletişim bilgilerin yoktu.”

“Ha... Evet, evet. Doğru,” dedi Onur/Armağan. “Tam form doldururken ağrı başlayınca yarım bırakıp çıkmıştım öğrenci işlerinden...” Siz nereden bildiniz, demedi ama. Takdirle baktı ortağıma.

“Sonra?” dedim.

Kadere yahut karman çorman demekten başka çare bulamadığım, yoktur denen tesadüfleri yaratan akla ziyan bağlantılara inanmak lazım mıydı sahiden, hiçbirimiz bilmiyorduk ama işte, sonra öğrenci derneği eylem veya etkinliklerinin birinde Semra’yı görüvermişti Onur/Armağan. Görmekle, aşkının bambaşka hayatına uzaktan bakıp iç çekmekle yetinmemişti ama. Hemen yanına gitmişti. Çok şaşırmıştı Semra. Bir kuytu bulmuş, oturup konuşmuşlardı. Henüz tam iyileşmediğini ama eskisinden çok daha iyi olduğunu söylemişti Onur/Armağan. Ümidini hiç yitirmediğini, hâlâ beklediğini, hayatına hiç kimseyi sokmadığını söylemişti Semra. Daha bekleyecekti ayrıca; Onur/Armağan ne zaman iyileşirse o zamana kadar...

Sevgilileri dinlerken sizler kadar vay be, aşka bak diyordum elbette. Sahiden sadece romanlarda değil miydi böylesi aşklar? Salya sümük, sulu zırtlak değil, metin, inatçı ve inançlı... *Saçmalama*,

Vedat. Hah, geldin mi gene? Geldim. Geldim ve deyiver bakayım: Böyle aşklar olmasa romanlar, destanlar, şiirler nereden çıkacak? Yazarlar, şairler, ozanlar af buyur, kışklarından mı uyduruyor sanıyorsun her şeyi? Sen yaşamadın, tatmadın, odunsun hatta odunların efendisisin diye başkalarının başına gelmediğini mi sanıyorsun? Tamam, nadirdir, eyvallah ama... E? Ama ne? Cık. Uğraşmayacağım senle. Dinle işte. Hasedinden de çatlayiver bir zahmet. Ne hasedi? Alo?

“...işte, ikinci sömestr başlarken rüyalarım, yüzler, sesler yine sıklaştı. Bu sefer şekiller, formüller, çizimler görmeye başladım.”

Haydi... Arada bilincimin kenarıyla didişmeye dalınca kaçır-mıştım lafı. E, ne olmuştu peki? Semra’yla karşılaşmalarından, oturup konuşmalarından sonrasını diyorum. Dur, geri al; dalmışım azıcık denmezdi şimdi. Aman, neyse. Her ayrıntıyı bilmesem de olurdu belki. Olur muydu? En azından sonra Tefo’ya sorabilirdim.

“Umut?” dedi Tefo.

“Biliyordum ama önemsemedim.” Birbirlerine güvenleri sahi-den akla ziyandı. “Zaten dediğim gibi... Şekiller, çizimler... Kar-makarışıktı her şey. İşte, oturup hepsini yazmaya başladım. Sonra hocalarıma gösterdim...”

Korkut Hoca’nın tepkisini az çok anlıyordum artık. Onur’un, kaybettiği can dostunun oğlunun defterini biliyordu; yazıları, he-sapları görünce neden kızmıştı peki? Hayalet görmüş gibi olmuştu, orasına emindim ama kızması niyeydi?

Fenası, soramazdık.

Rektörün tepkisi ayrı, doldurduğu sayfalarla birdenbire ve bi-hakkın okulun yıldızı konumuna yükselivermişti Onur/Armağan. Hayır, Korkut Hoca’yı hiç görmemişti; haliyle gördüğü, hayal me-yal hatırladığı yüzlerden birinin sahibi miydi, bilmiyordu. Resmini yahut kendisini şimdi görse tanıyabilirdi belki çünkü net hatırla-dığı yüzler arasında gerçek ana-babasının yanı sıra güleç yüzlü, kucaklarına tırmandığı bir adamla bir kadın vardı.

Hocaları ve sınıf arkadaşları ve diğer herkes üzerine düşmeye başlayınca yinesıklaşmıştı krizleri yalnız. Evet, herhalde duygusal iniş çıkışlarla bağlantıları vardı. Nitekim annesi, hayır, analığı mı demeli, Zekiye Hanım'ın, tanısı maalesef çok geç konan kansere hızla yenilmesinin ardından daha daazıtmıştı krizleri. Ölümle birlikte gelen derin üzüntü, bunalım ve krizlere çare niyetine sarıldığı alkol yüzünden bırakmıştı okulu.

“Hayatı bırakmak istedim aslında... İntihar edemedim ama. Cesaret edemedim belki. Yavaştan yok etmeye mi çalıştım kendimi, hiç bilmiyorum.”

Anlayacağımız, Zekiye Hanım'ın vefatını kapkaranlık, bulanık bir dönem izlemişti. Sıklaşan krizler, kâbuslar; anlamını bilmediği, bir yerlere varacakmış görünen ama bir türlü varamayan şekiller, işlemler, çizimler; tanımadığı ama tanıdık gelen yüzler, sesler, sahneler... Çorbaya yahut bulamaca dönmüştü Onur/Armağan'ın kafası. Anlayabileceğimiz bir durum değildi herhalde.

“Bir süre neredeyse hiç ayık gezmedim...” Güldü. “Gezmedim demem lafın gelişi. Eve kapandım.”

“Ya sen?” dedim kıza. “Hepsini biliyor muydun bunların?”

“Hayır,” dedi Semra. “Bilsem—”

“Fark etmezdi,” dedi Onur/Armağan. “Anlattığım gibi, birkaç defa görüştükten sonra daha vakit gerektiğine karar vermiştik. Hiçbir surette görüşmeyecektik. Görüşmedik.”

“Zekiye Teyze'nin ölümünden bile haberim yoktu,” dedi Semra. “İlişkimizi tümenden kesmiştik.”

Saçma, diyecektim, demedim. Bu kadar büyüktü madem aşkınız yollu başlayan bir sürü cümle geçiyordu aklımdan. Ama ne demişti içimdeki ses? Odunsun, demişti. Anlamayacaksın. Sus, dinle.

Sonra... Sonra yine toparlanmaya başlamıştı Onur/Armağan. Krizler seyrelmişti. Hayatımın özeti, diyordu. Bir düş, bir kalk. Bilemiyordu; hayatı seviyordu belki. Esas sevdiği Semra'ydı tabii ama en baştan, ta liseden beri aldığı kararda ısrarcıydı: Ne kadar severse sevsin hastalığına mahkûm etmeyecekti kızı.

Peki, Semra beklemiş miydi sahiden? Beklemişti. Ne vardı bunda? İnanılmaz mı geliyordu bize? Valla bacım, ne diyelim, çok inanılır gelmiyor desek üstün tuttuğumuz onca insani haslete yakışmayacak ama... Hem mesela, gece vakti kalkıp gelebildiğin, dara düştüğünde evine gizlenebildiğin ve halen ortalıkta görünmeyen ressam Hakan neciydi mesela? Bakkala salladığınız gibi kardeş yahut eski patronuna söylediğin gibi kuzen değilsiniz, o belli de...

Güldü Semra. Hayır, hayır, Hakan ima ettiğimiz türden bir şey, mesela haddinden çok daha anlayışlı eski bir sevgili, Onur/Armağan'ın iyileşmesini beklerken arada tıngırdadığı biri değildi. Eski arkadaşıydı; pek severdi. Çok iyi insandı. Vatandaşın genel profili, kafa yapısı belliydi ve durduk yerde riske gerek yoktu; o yüzden gelip gittiği hatta Serhat Başkan'ın anlattığı gibi, gerektiğinde evinde kaldığı zamanlarda akrabalık palavraları sıkmışlardı. Ayrıca hayır, Hakan'dan yana öyle, nasıl dese, sulanır, asılır türü bir çekincesi yoktu. Sadece arkadaşlardı. O kadar.

İyi, peki. Sonra?

Dediği gibi, birkaç ay önce ama öyle birdenbire değil, peyderpey hatırlamıştı her şeyi Onur/Armağan. Başına geleni, gerçek adını, kazayı, kazadan önceki hayatını... Gördüğü suratların, duyduğu seslerin sahiplerinin adlarını hatırlayamıyordu ama gerçek ana-babasını hatırlamıştı.

“Her şey... Parçalar bir araya geldiğinde hissettiklerimi tarif edemem. Öfke, hüznün... Aklınıza ne gelirse... Serseme dönmüş-tüm. Kafama yediğim darbeden çok daha beterdi. Bir kez daha deliriyorum zannettim. Ama iyiydim... Onu unutmadan söyleyeyim: Bu... Bu hatırlama, tamamen hatırlamayla birlikte krizler seyreldi ve daha ilginç kâbuslarım kesiliverdi.”

“Belki de beyninin iyileşme mücadelesiydi hepsi,” dedi Tefo. Eh, beynin muammalı, neyi, ne demeye ve nasıl yaptığını bilmediğimiz tonla numara çevirdiği malum. Haklıydı belki.

Aynı fikirdeydi Onur/Armağan. “Biz de öyle düşündük sonra,” dedi. Sonra düşündük derken Semra'yla tekrar bir araya gelişlerini kastediyordu. Yaşadığı şoku, ayrılıklarını sonlandırmaya bahane

saymıştı. Biraz uğraşıp fazla zorlanmadan bulmuştu izini. Arama motorları, sosyal ağlar, vesaire. Özellikle saklanmak istemeyeni bulmak dert değildi bu devirde. Onur/Armağan her şeyi anlattıktan sonra Semra bu kadar asilce fedakârlıktan gına geldi, yeter bunca vakit kaybı diyerek nihayet ağırlığını koymuş, yeniden birlikteliğe başlamışlardı. Gerisini az çok biliyorduk. Ufaktan Semra'ya taşınmaya girişmişti Onur/Armağan. Ama apartmandan laf gelmeye başlayınca...

“Evden kaçma kararı?” diye lafı kesiverdi Tefo.

Onur/Armağan, cevaplamadan önce Semra'ya baktı. “Birlikte karar verdik,” dedi. “Babamın... Babam bilip sevdiğim adamın gerçek babamın ve annemin katili olduğunu anlayınca... Kalamazdım yanında. Başka bir şey de yapamazdım. Yüzleşip her şeyi hatırladım, diyemezdim. Demeye kalksam boğazına sarılırdım herhalde... Onu da yapamazdım.”

“Seviyordun çünkü.”

Başıyla evetledi Onur/Armağan. Seviyordu elbette. Onca yıl bakmış, her şeyine koşturmuştu Salih Erimez. İşini bırakmış, varını yoğunu ona harcamıştı. Babası bellemişti adamı; hiçbir kötülüğünü görmemişti. Ya da sonradan hatırladığı kötülüğü, alçaklığı yüzünden onca iyiliğini, onca çabasını, onca... Eh, doğruya doğru, onca babalığını tek kalemde silip atamazdı. Nasıl sevmezdi hem? Onca sene anne dediği, öldüğünde anne kaybetmenin acısını çektiği Zekiye Hanım'ı da keza... Ama Salih Erimez'i affedebilir miydi, bilmiyordu. Bazen keşke hiç hatırlamasaydım bile diyordu kendi kendine.

İki büyük, ölümden dönmeli, şiddetli, hasarlı olay ve dünyanın, bildiği hayatın iki defa yıkılışı. Oğlanın metanetini, ne bileyim, yaşama sevincini ciddi takdir etmek gerekiyordu galiba. İkisini de aslında...

“Salih Bey'in izinizi bir şekilde bulabileceğini bildiğinizden telefonlarınızı tümünden iptal ettiniz,” dedi Tefo.

“Haydarpaşa'nın dibinde yatıyor ikisi de,” dedi Semra.

“Bir süre Semra’nın evindeydik. Aptallık tabii. Bulunabileceğimizi akıl edemedik başlarda. Gerçi tamamen gideceğimi anlamasın diye eve gidip geliyordum; eşya taşıyordum. Apartmandan şikâyetler, vesaire iyi oldu aslında. Çıkmak zorunda kalınca bu-
raya geldik. Paramız... Benim zaten yoktu; Semra işi bırakınca... Hakan, sağ olsun, istediğimiz kadar kalabileceğimizi söyledi.”

“Başta benimkilere gitmeyi düşünmüştük. Babam emekliye ayrılınca Çanakkale’ye yerleşti benimkiler. Armağan’ı... Onur’u çok severler zaten. Durumu anlayacaklarına emindim.”

“Ama sonra onları da bulabileceğini fark ettik.”

“Salih Bey’in...”

“Evet, tabii.” Bir sigara daha. “Doğru dürüst plan yapamadık... Ben... Her şey öyle hızla tepetaklak gitmişti ki...”

“Sonra sen Umut’la karşılaştın,” dedi Tefo, Semra’ya. “Duru-
munuzu niye anlattın peki?”

Umut, artık ne demeye anlattıysa sohbetlerinde esas ne yaptığını açıklamıştı Semra’ya. Bilmiyordu Semra; belki eski hisleri depreşmişti ya da belki ne biçim aştım kızım seni, bak nerelere geldim yollu hava basmaya kalkışmıştı. Önemi yoktu. Umut dev-
letin kirli sırlarına erişmekten, dönen dolapları ortaya sermekten bahsetmeye başlayınca birden aklına gelivermişti Semra’nın. Onur/Armağan, evet, aşağı yukarı her şeyi hatırlıyordu ama resmin tümünü bilmiyordu. Ayrıca Salih Erimez ve merhum eşine karşı his-
leri yüzünden kafası karmakarışık. Belki, diye düşünmüştü o sırada, gerçeği, olanları daha iyi öğrenirse...

Umut, Armağan kısmına bozulduysa bile belli etmemiş, ko-
nuyla ciddi ilgilenmişti. Semra, kim bilir, herhalde çaresizlik-
ten, gizlenmeleri, kaçma niyetleri dâhil hemen her şeyi anlatmıştı Umut’a. Umut’un samimi ilgisini görünce eve, buraya getirmiş,
Armağan’la konuşturmuş ve bulduğumuz sayfaları vermişti. Tah-
min ettiğimiz, daha doğrusu Tefo’nun tahmin ettiği gibi, elinden geleni yapmak üzere işe soyunmuştu Umut. Uyarmalarına aldır-
mamıştı. Bunca zaman yakalanmadım, merak etmeyin, demişti.

Birkaç defa, demek altı, hiç saymamışlardı, para getirmiş, her gelişinde neler bulduğundan bahsetmişti.

Neler bulmuştu peki Umut?

Armağan/Onur veya Semra yanıtlayamadan, “Pamuk Prenses,” diye mırıldandı Tefo. Üçümüz birden şaşkın baktık.

“Ne pamuğu, oğlum?” dedim hemen.

“Kıyamayan avcı,” dedi bu sefer.

Ne uzatıyorsun, uyuzluk etme bak, çarparım beşkardeşi yüzüne diyecektim, birden benim paslı ampul devreye girdi. “Salih Erimez mi?” dedim.

Tefo, ikimiz baş başa muhabbet ediyormuşuz gibi bana döndü. “Evet,” dedi. “Akşamüzeri, sen şu Serhat Bey’le konuşmaya gittiğinde Oğuz Bey’i aradım.”

“Hayda... E? Ne dedi? Olayı, kazayı, işin aslını biliyor muymuş yoksa?”

“Hayır, hayır. Bilmiyor. Aklıma takılmıştı; Onur’u sordum ben adama.” Onur/Armağan’a baktı. “Oğuz Bey, babanın en yakın arkadaşı, sizin rektörün oğlu. Hatırladığın yüzlerden biri kesin onunki.”

Dudak büktü Onur/Armağan. “Görsem belki,” dedi.

“Neyse,” diyerek tekrar bana döndü Tefo. Gençler zeki, nasılsa anlarlar, esas sana lazım açıklama demeye mi getiriyordu? Dert değildi gerçi. “Defterleri, buluşu sahiden bilmiyor tabii adam. Ama Onur’u sorunca dâhiydi, vesaireydi epey anlattı. Hocanın sinirlenişi ve geçen gün ağlamaklı ‘Osman’ deyişi, Armağan ile Onur’un yaşları...”

“Aynı yaşta iki dehaya kim bilir kaçta bir rastlanır, değil mi?”

“Olmayacak şey değil elbette. Ama bağlantılı, hem de sırlarla örtülü görünen türden bağlantılı çıkmaları... Resmi o zaman kavradım işte.” İlgiyle bakan ikiliye döndü. “Kabaca tabii... Ama zannediyorum, Umut’un bulabildikleriyle örtüşecek.”

Daha yukarıda, masalmış gibi bir varmışla başlayıp aktardığım hikâye var ya, hah, işte oradakilerin bir kısmını, iki yakın arkadaşla evlenen iki yakın arkadaş kısmını daha önce zaten biliyorduk; kalanının bir kısmını her şey bittikten sonra görüştüğümüz, Onur'un yaşadığını, sevdiği her şey üzerine susma yeminini aldıktan sonra anlattığımız Oğuz Bey'den öğrendik, onu belirteyim. Devletin resmi daveti ve yapılan suikastı Umut'un bulduğu bölük pörçük bilgilerden, buluşun yapılışınıysa Onur/Armağan'ın hatırladıklarından bir araya getirdik. Buluşun baba ve babanın can dostuyla paylaşılması parçasına gelince: Bildiğiniz üzere, bilenlerden üçü, Osman Bey ile Zeynep ve Ferhan Hanımlar merhum, üçüncüsü, Korkut Bey, anlatamayacak ya da anlatabilse dahi söyle, anlat denmeyecek durumdaydı. Dolayısıyla bu parçayı tahmin ettik. Daha doğrusu Tefo tahmin etti ya da isterseniz uydurdu/uydurduk da diyebilirim, sakıncası yok.

Gene başka çare, en azından şimdilik bulunmadığından tahminen diyeceğim, Onur/Armağan'ın buluşu muhtemelen çok ama öyle böyle değil, cidden çok önemli bir şeydi. Devletin resmî davetini ve izleyen suikastı, bir aileyi, on yaşındaki bir çocuğu yok etmeli suikastı ancak önemin büyüklüğü açıklayabiliyordu çünkü. Aynı ikili, resmî davet ve suikastı kastediyorum, buluşa dair bilginin, buluşun ve bulanın mutlaka ortadan kaldırılmasını isteyecek, emredebilecek ve emrine belki isteyerek, belki mecburen uyulacak birine, birilerine, belki başka bir devlete, belki çokuluslu bir şirkete, artık hangisine inanırsanız, ulaştığını, sızdığını gösteriyordu.

“Herhalde öldürülmeniz emredilmişti. Salih Bey, suikastı düzenleyen ekipteydi. Nasılını, ayrıntısını bilemiyorum ama—”

“Ulan, şimdi çıktım Pamuk Prenses işini!” dedim. “Onur kazadan ağır yaralı kurtuldu, ölmedi; bu da kıyamadı, değil mi?”

Başıyla evetledi ortağım. “Dediğim gibi, ayrıntısını bilemiyorum ama tahminim bu yönde.”

“Umut'un buldukları da böyle şeyler zaten,” dedi Armağan/Onur. “Davet ve suikastın kaydına ulaşmıştı. Kıyamama kısmındaysa... Herhalde haklısınız.”

“Ötesini, Salih Bey’i sorgulamadan ancak tahmin edebiliriz,” dedi Tefo. “Seni oradan nasıl çıkardı, nasıl kaçırdı, ekipteki diğer polislerin haberi var mıydı, tonla soru var. Seni evine götürüşü, aniden ortaya çıkışını çevresine nasıl açıkladığı, seni nüfusa nasıl kaydettirebildiği...”

“İlla birileri yardım etmiştir,” dedim.

“Bence de,” dedi ortağım.

“Neden ama? Sırf acıdığı için mi?”

“Sana Armağan adını vermesi aklıma çocuk yapamadıklarını getiriyor. Karısına nasıl kabul ettirdi, ne dedi ve daha birçok şey var. Ama dediğim gibi, Salih Bey’i sorgulamadan öğrenmemiz mümkün değil herhalde.”

“Umut, mutlaka bulacağım, az kaldı demişti son geldiğinde.”

“Geçen perşembe...”

“Evet.”

“Sonra bir daha haberleşmediniz mi hiç?”

“Hayır.”

“Belirli bir planınız yoktu, öyle mi?”

Yoktu. Bir şey bulduğunda ya da para gerektiğine karar verdiğinde geliyordu Umut. Niye o kadar sık geliyordu peki? Sürekli bir şeyler mi buluyordu? Hayır. Para getiriyordu; bu kadarı gereksiz demişlerdi ama itiraz etmişti Umut. Kim bilir, belki sırf Semra’yı görebilmek içindi. Belki aşkı sönmemiş, sadece közlenmiş ve yeniden alevlenmişti. Öyleyse bile hiç belli etmemişti ama. En ufak imada dahi bulunmamıştı. Hayır, her gelişinde telefonunun pilini çıkardığını bilmiyorlardı. Nereye gittiğini yahut gitmiş olabileceğini de bilmiyorlardı.

“Peki, bir şey daha,” dedi Tefo. “Umut’un cep telefonu numarası neden telefon defterinizdeydi?”

Pişmanlıkla kafa salladı Armağan. “Benim hatam,” dedi, iç çekti. “Bizim eski telefon defteri... Nereye kaçabilir, nerede saklanabiliriz

diye düşünürken eski arkadaşlarım gelmişti aklıma. Hiçbirini yıllardır görmemiştim gerçi... Çaresizlikten herhalde. Semra'ya taşınırken yanıma almıştım defteri. Cep telefonlarımızı atınca... Umut bize geldiğinde sen bizi arama, gerekirse biz ararız deyip numarasını deftere yazmıştım. Ertesi günü müydü, galiba öyleydi, son birkaç parça eşyam için eve gittim. Bir kenara saklanıp babamın... Salih Erimez'in evden çıkmasını bekledim. Defter montumun cebindeydi; aceleyle çıkarken elimdekileri düşürdüm. Eğilip toplamaya uğraşırken defter cebimden düşmüş herhalde. Sonra, buraya dönünce fark ettim. Neyse ki Umut aynı gün geldi... Para getirmeye... Salih..." Durakladı, sıkıntıyla yüzünü ovuşturdu. "Ağız alışkanlığı ne fena... Sürekli babam lafı geliyor; yutuyorum ama Salih Erimez veya bey demek çok tuhaf..."

Tefo pek anlayışla kafa salladı. "Salih Bey'in telefon numarasını verdin, değil mi? Ararsa açmasın diye..."

"Evet," dedi Onur/Armağan. "Aramış zaten defalarca. Adresini bulacağını da biliyorduk."

"Bulmuş zaten. Dört defa gitmiş."

"Öyle. İlkinde Umut evdeymiş zaten."

"Niye açmamış kapıyı peki? Görmüş mü Salih Bey'i?"

Gülümsedi bu sefer Onur/Armağan. "Yok," dedi. "Şans işte... Umut'u ne kadar tanıdınız?"

"Ailesi ve arkadaşlarının anlattıkları kadar," dedim.

"Gelip gideni fazla yok, biliyor muydunuz?"

"Biliyoruz."

"O sayede saklanabilmiş işte. Ertesi gün gelmişti bize, o zaman anlattı."

"Herhangi bir sipariş vermemiş, annesinde zaten anahtar var, vesaire, değil mi?" dedi Tefo.

Onur/Armağan, ortağıma bir kez daha hayretle bakınca içimden tek zeki sen değilsin, demek geldi.

“Doğru. Beklediği, geleceğini bildiği kimse yokmuş. O yüzden açmamış kapısını. Sonraki iki gelişi şansa Umut’un bize uğradığı günlere denk geldi.”

“Komşusuyla konuşmuş,” dedi Semra.

“Onu da biliyoruz,” dedi Tefo. “Peki, perşembeden bu yana altı gün geçti. Umut güneşiriyi yahut iki-üç günde bir uğruyordu, değil mi? Meraklanmadınız mı?”

Meraklanmışlardı elbette. Hatta akıllarına Salih Erimez’e veya beteri, belgelerine ulaştığı kurumların adamlarına yakalandığı bile gelmişti ama beklemekten başka yapabilecekleri bir şey yoktu. Umut’un telefon numarası Salih Erimez’in elindeki defterdeydi. Nerede oturduğunu da bilmiyorlardı ya, bilseler bile çok acil ihtiyaçlar, durun, Seyfo’dan öğrendiğim tabiri kullanayım, mücbir durumlar haricinde dışarı çıkacak cesaretleri yoktu.

Semra, Umut’un başına sahiden kötü bir şey mi geldi acaba sorusunu bir kez daha gayet içten sorarken, ta ne zamandır ses çıkarmayan cep telefonum çaldı. Necmi. Üç kafadarı aşağıda bırakmış, sokağı her yönden gözetlemelerini, bir şey çıkar, mesela Salih Erimez’in görüneceği tutarsa hemen haber vermelerini söylemiştik. Açtım.

“Ağabey,” dedi bu, “sakat bir durum var.” Nedir, demedim elbette. “Bu sokağın başına bir herif geldi. Yarım saattir falan dikiyor. Çaktırmamaya çalışıyor ama sizin tarafa bakıyor.”

Ayağa kalktım, irkilen Semra ve Onur/Armağan’a elimle beklemelerini işaret ettim. Tefo’ya herhangi bir şey belirtmem gerek yoktu.

“Salih Erimez mi?”

“Yok, ağabey.”

“Emin misin?”

“Eminim, ağabey. Sizin oradan baksan açtık yüzünden göremezsin şimdi ama eminim yani.”

“Bu karanlıkta nasıl görüyorsun ulan bize baktığını?”

“Ayıp ettin, ağabey şimdi. Tanırız bunları, biliyorsun.”

“Bunlar derken?”

“Polis değil ama o türde başka bir şey. Zaten Mustafa’yla Sinan’ı dolaştırdım, buldular.”

“Neyi buldular? Taksitle anlatmasana ulan!”

“Cipi, ağabey, neyi bulacaklar başka?”

Salak mısın, nesen tonunun hesabını sonra sorardım. “Nerede?”

“İki sokak beride. İçindekiler görünmüyor tabii ama cip kesin yani.”

“Anladım. Eleman seni görmüyor, değil mi?”

“Mümkün değil, ağabey. Aşk olsun vallâ.”

“İyi, iyi. Bekle iki dakika, arayacağım.”

Kapayıp Tefo’ya baktım. Necmi’yle konuşurken bağlantılar kafamda hayret verici bir hızla kurulmuştu. “Çok salağız, oğlum, var ya,” dedim. “Umut tüyoyu vermişti hâlbuki.”

Tefo illa benden hızlıydı tabii. S ile başlayan küfür döküldü ağzından. “Bizim telefonlar, değil mi?”

“Herhalde.” Şaşkın ve azıcık panikle bakan iki sevgiliye döndüm. “Ne kadar çabuk toparlanabilirsiniz?”

“On dakika.” Dâhi Onur/Armağan’dı belki ama hızlı kavrayış Semra’daydı.

Necmi’yi aradım tekrar.

“Tek eleman mı var erketede?”

“Tek, ağabey.”

“Ne tarafta?”

“Yukarıda.”

“İskele tarafına iniş boş mu, emin misin?”

“Eminim, ağabey. Sinan’la Mustafa epey dolandılar. Serbest o taraf.”

Ne yaptığımızdan, kimle görüştüğümüzden emin değillerdi demek. Belki... Sadece takip... Hım. “Buradaki gençleri saklayacak yeriniz var mı, Necmi?”

“Buluruz ağabey. Hayırdır?”

“İyi dinle şimdi...”

Necmi'nin tarif ettiği yerde dikilen karaltı, herhalde geçip gideceğimi sanmıştı ki doğrudan üzerine yürüdüğümü geç kavradı, birkaç adım kala beline davrandı.

Sükûnet tavsiyesiyle kaldırdım ellerimi.

“Aslan,” dedim azıcık yavaşlayarak, “sıkmayacaksan hiç davranma.” Beni herhangi bir durumda vurma emri almadığını düşünüyordum. Takipse derdi, vurması gerekmezdi zaten.

Duraksaması haklılığını gösteriyordu. Vakit kaybetmeden dibine, silahına davransa bile karşılık verebileceğim mesafeye kadar girdim. Biraz kısaydı benden. Epey de gençti.

Zayıf sokak lambasına rağmen kızardığını görünce, “Müdürü bekletmeyelim,” dedim.

“Yıllardır aklıma takılır,” dedim arkama yaslanarak, “neden bu dana gibi araçlar yeğleniyor? Sırf zırh yüzünden mi? Hayır, ne halt yediğinizi, kimliğinizi falan, gayet belli ediyorsunuz; ondan soruyorum.”

Yanına oturduğum Ergin Aziz, kafasını bana çevirmeden, “Ne istiyorsun?” dedi. Yanıtı bildiğimi, sorunun tamamen uyuzluk ve meydan okuma amaçladığını elbette anlamıştı.

Tınmadım. “Öncelikle,” dedim, “size nasıl hitap etmeliyim, onu öğrenmek istiyorum. Binbaşı değilsiniz artık, orası belli. Ne diyeyim? Müdürüm mü?”

Döndü bu sefer kafa. Yedi senede saçları iyice kırışmış, bizim semt karakolunun eski amiri, amcaoğlu Başkomiser Emin Aziz'e

iyice benzemişti. Bakışlarındaki sert zekâ, hayır, kurnaz ve sert zekâ parıltıları yerli yerindeydi ama.

Cevap vermeyecekti herhalde.

“Güzel araba,” dedim. “Çok daha babasına bindim gerçi... Neyse. İkinci isteğim, erketeye yatırdığınız delikanlıyı fazla azarlamamanız. Önlemimizi baştan almıştık; zokayı siz bile yutardınız, eminim.”

Beni küçümsemeye kalkma uyarısına yorabileceğim hafif göz kısma dışında yine yanıt vermedi Ergin Aziz.

Tehlikeli, boyumu epey aşan suda yüzdüğümü biliyordum ama geri adım, yok, yüzmek demişken adım olmaz, geri kulaç atmayacaktım. “Üçüncü ve esas isteğimse,” dedim, “peşimizi bırakmanız.”

Kaşlar kalktı bu sefer.

Tam, e, ümüğünü sıktığımın, konuşsana ulan deyip hazır iki elemanı cipin dışında beklerken yakasına yapışsam mı diyordum, benim kafada bir kütürtü, bir patırtı, bir şangırtı koptu, sormayın gitsin.

Yanılmıştım. Fazla bir şey bilmiyordu Ergin Aziz. Onur/Armağan’la Semra’nın peşinde değildi. Umut’un bilgisayar korsanlığı yaptığını, çeşitli devlet sırlarına eriştiğini, bu sırları yaydığını biliyordu tabii. Kaybolduğunu benden öğrendikten sonra herhalde polisin yaptığı soruşturmaya bakmış, gene herhalde pek bir yere çıkmadığını görmüştü. Umut’u aradığımızı biliyordu. Ne demişti? Başarılarımızı yakından... Polisten daha iyi sonuç alabileceğimizi mi düşünmüştü? Yerimizi cep telefonlarımızdan bulduğunu anlamıştık. Yoksa takip... Hayır, daha sabah, sabah bile değil, öğleye doğru karşılaşmıştık. Dizüstünü götür, aç, korumasını kır; içindekileri oku, sonuç çıkar, polisten soruşturmanın durumunu öğren... Cık. O kadar çabuk duruma uyanıp peşimize adam takma olasılığı düşüktü. Evet, kesin son anda aklına esmiş, telefonlarımızdan yerimizi buldurmuş, beklemeye koyulmuştu.

Ne yapacaktı peki? Bizi mi izleyecekti, yoksa biz gittikten sonra Semra’yla Armağan’ın kapısını mı çalacaktı? İkisini birden yapardı

herhalde. Adamlarına bizi izletir, kendi gidip... Hım. Umut'un Armağan'la ilgili bulduğu iki belgeyi görmüş, konuyu anlamış mıydı? Ne demişti Murat Yuman? Her şey, demişti. Çok bildiğimden değil ama Umut onca senedir yediği tüm herzeleri dizüstünde sakladıysa aletin içinde tonla belge, kayıt, artık her neyse, incelenecek, irdelenecek bir sürü şey olmalıydı. Armağan'ın meselesini ilk başta inceleme, bağlantıları hemen kurma ihtimalleri kim bilir kaçta birdi... Hım. Sahiden böyleyse Onur/Armağan'la Semra'yı alalecele kaçırmamız, onlar kaçarken tek gözcüyü yanıma alıp Ergin Aziz'in karşısına çıkarak fırsat ve vakit kazandırmam... Cık. Boşuna değildi. Necmi'nin elinde iki sevgiliyi iki-üç gün saklayacak emin bir yer ve bu süre zarfında isterlerse idare edebilecek düzeyde sahte kimlik, hatta pasaport yaptıracak adam vardı. Ergin Aziz ve örgütü bir yana ki buluş ve idam fermanı meselelerini gördüklerinde, devleti yahut buluşun ortaya çıkmasını istemeyen her kimse onları korumak uğruna illa peşlerine düşerlerdi, Salih Erimez'den de kurtulabileceklerdi bu sayede.

Yardım ve yataklıktan sahteciliğe... Eh, Armağan'ın deha, Semra'nınsa sevmekten başka suçu yoktu bildiğim. Hüseyin'le Murat'ın suçlarıysa nazarımızda suç değildi. Ayrıca onları sadece tüymeleri yönünde uyarmakla yetinmiştik.

Vicdanım sızlamayacaktı.

Peki, ya Umut?

Orası fenaydı işte.

Sizlerin çoktan, çoktan derken bu sabah sırt çantasının bulunduğu ve içinden bir dizüstü bilgisayar çıktığı haberini almamız ve sonrasında öğrendiklerimizden, yaşadıklarımızdan çoktan anladığı üzere Umut'u, Ergin Aziz'in hizmet verdiği yahut devletli, karanlık sır örtmeli işlerle meşgul başka bir örgütün kaçırmadığı barizdi. Barizdi çünkü sırt çantası ve ötesi, içi, herhangi birinin, herhangi biri derken benim gibi değil, bilgisayar bilen birini kastediyorum tabii, eline geçse ortalığı iyice karıştıracak delillerle, belgelerle dolu dizüstü bilgisayarın sokakta bırakılması anlamsızdı.

Bilgisayar korsanlığı haricinde kaçırılmasına yol açabilecek başka bir sebep varsa bile henüz bilmiyorduk.

Sizin elemanı geldiğin anda çakozladık, tedbirimizi aldık, kendi adamlarımız ve çağrımıza koşup gelen Cinayet Büro polisleri işareti bekliyor yollu, hiç beni tehdit etmeye kalkma temalı blöfme de gerek kalmamıştı.

Ergin Aziz ne diyecekti, cevap vermeyip kaş göz oynatmayı sürdürecekti miydi, bilmiyorum. Birden, yukarıda bin bir eziyet anlattıklarımın kafama üşüşmesi gibi birden, “Aman,” dedim, “vazgeçtim. Çok istiyorsanız izleyin bizi.”

Şaşırdı mı, bakmadım bile. Ne izin ne selam ne eyvallah. Açtım kapıyı, indim araçtan.

Perşembe

“Çay?”

“Ver valla,” dedim. Kalktı, mutfığa gitti. Montumu çıkarıp astım, masasına gittim. Uzun, beyaz bir zarf. Açtım.

“Ne zaman bıraktı çeki kadın?”

Mutfaktan seslendi Nilgün. “Dün akşam, siz çıktıktan biraz sonra geldi.”

E, iyi bari. Maaşlar ayrı, Onur/Armağan ve Semra’ya kimlik, pasaport ve artık neye karar verirlerse ona göre bilet aldıktan sonra fazladan üç-beş kuruş verebilecektik.

“Pek memnundu,” dedi Nilgün kupayı uzatarak. “Fazlasıyla halloldu işim, dedi.”

“İyi. Başka? Arayan, soran?”

“Yok. Aramadı kimse.”

“Tefo?”

“Az önce geldi. Odanda.”

“Öpücük?”

“Şeker atmadım çaya.”

“Niye? Hayata iyice küseyim diye mi?”

Güldü. Bilen biliyor, Nilgün, işe girmesinden kısa süre sonra, yediğime, içtiğime, giydiğime, sırtımın terine karışmayı vazife edinmişti. O sıralar, o sıralar dediğim işe başladığımız ilk sene, arada uğrayıp durum kontrolü yapan annemle mi anlaşmıştı, yoksa doğrudan anneme mi özenmişti ya da kesik ta o zamana mı uzanıyordu, hiç sormadım. Zamanla alışmış, hatta manda irisi ana kuzuluğum yüzünden hoşuma bile gitmeye başlamıştı. İşler başka yöne devrildiğinden beriyse dozu bir seviye artırmıştı.

“Un, tuz ve şeker yok, elli kere konuştuk.”

“Rakı? Leblebi? Hazır beyazdan gitmeye başlamışken...”

Aman ne komik gibilerinden yüzünü buruşturdu sekreter/yavuklum. “Tefo Bey bekliyor,” dedi.

Tam iyi, aman diyecektim, klavyesinin kenarında yatan loto bileti takıldı gözüme.

“Baktın mı buna?”

“Baktım.”

“E?”

“On yüz milyon kazanmışsın.”

“Devir mi gene?”

“Yok, çıkmış birine.”

“Oy, oy. İyi para kaldırmış her kimse.” Yedi mi sekiz mi, epey haftadır devrediyordu loto. Birkaç sülaleye yetecek para söz konusuydu. Hoş, bunca parayı eline alan sülale tanımayabilirdi... Aman, neyse ne, sabahın köründe züğürt çenemi yormanın gereği yok, dedim, çayım elimde odama girdim.

Tefo yerimde oturuyordu. Bilgisayarımı açmış, ekrana eğilmişti. Yüzündeki ifadeye bakılırsa birbirinden tiksindirici ve taraflı haberlerini kötünden beter Türkçeyle sunan çevrimiçi gazetelerden birini okuyordu. Günaydınma kafasını kaldırıp gözleriyle

yanıt verdi. Karşısına kuruldum, çayımı sehpaıa bıraktım, sigaramı çıkardım.

Ekıana biraz daha baktıktan sonra arkasına yaslandı. “Bizimkilerle konuştum demin. Gençler iyi.”

“Öbür zımbırtılar?”

“Necmi hallediyor.”

“İks Hanım çek bırakmış.”

“Gördüm. Nilgün götürüp yatıracak birazdan.” Doğıuldu, dirseklerini masaya dayadı. “Umut meselesi kötüye gidiyor, Vedat.”

“Farkındayım.”

“Kaçırıldığı fikri yatıyor sanki.”

Sanki ne, biri Umut’u hiç aklımıza gelmeyen, bilmediğimiz bir nedenle kaçırmadıysa çoktan yatmıştı. “Öyle,” dedim. “Fidye isteyen yok hâlâ, değil mi?”

“Olsa duyardık herhalde. En azından Seyfo duyar, bize haber verirdi.”

Beni unuttunuz dercesine ortaya çıkmaya, burun göstermeye başlayan olasılığı ikimiz de dillendirmek istemiyorduk. Bir süre, öyle denir diye öyle diyorum, ne kadar, kaç dakika hiç hatırlamıyorum, öylece suspus ve sıkıntılı oturduktan sonra kalktım, “Gidelim, hacım,” dedim.

Kalktı. Nereye gideceğimizi sormadı. Biliyordu.

“Kolay gelsin,” deyince doğıuldu kadın. “Geçebilecek miyiz?”

Eliyle geçebilecekimizi belirtince gacırdayan zımbırtıyı kaldırdım, kapıyı açtım. Köpükle dolu kovanın üzerinden aşarken aklıma geldi, “Cuma yapmıyor muydunuz temizliği siz?” dedim.

Apartman merdivenlerini silmesinden kapıcı Sefer’in eşi olduğunu kestirdiğim kadının kaşları çatıldı. Bana vereceğı yanıtı değil, yanıtı bana ne diye vermesi gerektiğinden kim olduğuma, apartmanı hangi gün *kompile* yıkadıklarını nereden bildiğime uzanan

bir demet soruyla boğuşuyordu herhalde. Fazla yormamayım düşüncesiyle, “Polis,” deyiverdim. Kime ne yalan attığımı unuttuğum bu gidişle. “Umut Dakik’in dairesine bakmaya gelmiştik.” Baktım cevap vermeye niyeti yok, “Sefer yok mu, Sefer?” dedim. Başıyla paspas sıkıştırılarak kapanması önlenmiş apartman kapısını işaret etti.

Merdivenleri çıkarken alçak sesle, “Amma suratsız kadın yahu,” dedim Tefo’ya.

Sefer içeride, elde uzun saplı fırça, bodrum katına inen merdivenin başındaydı. Arkası dönüktü; selama sabah girmeden üst kata çıkan merdivene davrandık. Onca emeğe ayıptı ama iş işti; az çamurlu ayak izlerimiz peşimizde, çiçek katkılı çamaşır suyu kokusu burunlarımızda, Umut’un dairesine çıktık.

Bu sefer maymuncuksuz, Fehmi Bey’den aldığımız anahtarla girdik Umut’un dairesine. Figen Hanım’ı görememiştik; perişanlık, yorgunluk, sakınleştiriciler, vesaire, zor bela uyuduğunu söylemişti Fehmi Bey. Kendisi de berbat durumdaydı tabii. Umut’a dair hiçbir iz bulunamayışı, fidye talebi dâhil hiçbir haber çıkmayışı akıllarına elbette en fecisini getirmişti.

Evde son girişimizden bu yana, Olay Yeri İnceleme elemanlarının her yanda bıraktığı siyah parmak izi alma tozu ve bakalım diye götürüp sonra bakamadan polise teslim etmek zorunda kaldığımız biri masa, diğeri dizüstü iki bilgisayarla, içlerinden bir şey çıkmayınca Tefo’larda bıraktığımız harici disk ve flaş belleklerin yokluğu haricinde dikkate değer, önemli bir değişiklik yok gibiydi. Figen Hanım da uğramamıştı anlaşılan. Dairede herhangi bir suç işlendiğine dair hiçbir iz bulunmadığından kapısına sarı şerit de çekilmemişti.

Odalara tekrar, daha önce fark etmediğim bir şey görür müyüm gibisinden bakarken Tefo’nun salonda Şahin Yıldırımlar’la konuştuğunu duydum.

Banyoyu incelerken geldi yanıma ortağım.

“Yok, anasını satayım,” dedi. “Poliste de hiçbir yeni bilgi, bulgu yok.”

Biraz daha dolandıktan sonra salona döndük. Gidip Umut’un bilgisayar sandalyesine oturdum. Tefo kitapların önüne dikildi. Konuşmadan o kitaplara, ben ne kaçırdık, neyi görmemiz gerekirken göremedik düşünceleriyle etrafa baktım bir süre.

Derken Tefo bana dönerek, “Baştan yanlış yola saptık, galiba,” dedi.

“Öyle gibi,” dedim. “Ama sapacak başka yol göremiyorum ben hâlâ.”

“En başından itibaren düşünelim bir daha.”

“Düşünmedin sanki şimdiye kadar,” dedim ya, elbette iki elin sesi vardı.

Benimki, alışıldık eller cepte mekân arşınlama konumu aldı ve dolanmaya, dolanırken konuşmaya başladı. Arkama yaslandım.

“Şimdi, en baştan: Geçtiğimiz cuma, öğleden sonra iki küsurda Umut, Seyfo’yu arıyor, telefonda anlatamayacağı, hayat memmat öneminde bir hususu yüz yüze görüşmek istiyor. Seyfo, Tekirdağ’da; akşama gelebilirim ancak, diyor. Umut, tamam ama mutlaka gel, diyor.”

“Hayat memmat meselesi ama o kadar da acil değilmiş demek, demiştin Seyfo anlattığında.”

“Evet. Bence o noktada yanıldık biz.”

“Bulduklarımız yanılttı.”

“Doğru. Çevirdiği dolaplar yüzünden başına bir şey geldi, kaçırıldı zannettik. Evden apar topar çıktığını... Oysa acelesi yoktu.” Durakladı, ellerinden biri cepten çıkıp çeneye gitti. “Gerçi Seyfo’yla konuştuktan sonra durum değişmiş olabilirdi ki ben öyle düşünmüştüm.”

“Acil durum daha sonra ortaya çıktı yani. Ama—”

“Haklısın. Madem başta Seyfo’dan yardım istedi, daha sonra ortaya çıkan acil durumda neden aramadı, değil mi?”

“Eh,” dedim, “daha sonra, çantaya en önemli malzemesini koyup evden apar topar çıktığını düşünürsek emin bir yere varduktan sonra aramayı düşünmüştür diyebiliriz belki.”

“O da var. Ama öte yandan, evden anlayabildiğimiz kadarıyla Seyfo’yla konuştuktan sonra olan biten bir şey yok.”

“Nereden anlıyoruz onu babam?”

“Yemeğini yemiş mesela.”

“Kaçta yediğini bilemeyiz ki. Belki Seyfo’yla konuşmadan önce yedi...”

“Öyle ama beşten sonra çıkmış evden. O arada da yemiş olabilir.”

“Belki,” dedim bu sefer, “Seyfo’yla konuştuktan sonra normalde ne yapıyorsa onu yapmaya koyuldu ve ne bileyim, mesela beşe doğru falan apar topar çıkmasını, tüymesini gerektirecek bir şey oldu.”

“E, zaten baştan beri saptığımız yola çıkıyor bu işte.”

“Başka bir şey yok ki elimizde ama... Seyfo’nun aramaları, cep telefonunun son sinyali, hepsi aynı yöne işaret ediyor.”

“Telefon, evet. Ama telefonun Umut’un üzerinde bulunduğunu varsayıyoruz.”

“Varsaymıyoruz, paşam. Kapıcının söylediklerini unuttun mu?”

“Unutmadım.”

“E? Yalan mı söyledi diyorsun? Niye söylesin?”

Büküldü dudakları. Gene dolanmaya başladı salonda.

“Baştan alalım. Umut, Seyfo’dan ne konuda yardım isteyebilir? Saklanmayı, korunmayı hatta parayı geç.”

“Niye?”

“Arkadaşları. Onur’a yardım adına çevirdiği dolaplardan başı derde girdiyse yahut gireceğini anladiysa Hüseyin’le Murat’a haber vermez miydi?”

“Ha, yakayı ele verirse onlar da okka altına gider hesabı, diyorsun.”

“Aynen. Her ikisine de garezi yoksa mutlaka haber verir, uyarırdı, değil mi? Son anda, son dakikada bile olsa mutlaka arardı. Bunu şimdiye kadar göremememiz ayıp.”

“Öyle deme, hacım. Yanlış yöne saptık belki ama haksız değildik. Hem iyi ki sapmışız. Umut’u bulamadık ama dört kişi kurtardık.”

“Kaybettiğimiz vakit çok pahalıya patlamış olabilir.”

“Valla, dövünmenin yeri değil bence,” dedim ve telefonum çaldı. Kalktım, cebimden çıkardım. “Hayda,” dedim, “Salih Erimez arıyor.”

“E, aç işte.”

Açtım.

“Vedat Bey?”

“Buyurun, Salih Bey.”

“Bir şey bulabildiniz mi?”

Herkes yalan söyler. Yaşamak için. Haz için. Paçayı kurtarmak için. Başkalarını kurtarmak için. Salih Erimez son on dokuz yılda Armağan’a, görev yaptığı teşkilata, akrabalarına, dostlarına hatta belki merhume eşine bile binlerce yalan söylemişti. Nedenleri, nasılları, vicdana sığıp sığmadığı, hesaplaşması, hesap sorması bana, bize düşer miydi, bilmiyordum. Ama babasıyla anasını öldürüp evlât edindiği, edinmekle kalmayıp sevdiği, baktığı, büyüttüğü, hem yalan hem şefkatle sarmaladığı çocuk, ruhunu değilse bile canını bağışlamıştı, onu biliyordum. Ötesi... Ötesi, verdiğim kararı ve sözü tutmamdı.

“Bulamadık maalesef,” dedim.

“Hiç mi iz yok?”

“Valla, sizin bulabildiklerinizden ötesine ulaşamadık henüz. Ayrıca biliyorsunuz, diğer oğlanı da arıyoruz.”

Salih Bey cevap vermeyince, “Aramaya devam edeceğiz elbette,” dedim. “Ama siz daha iyi biliyorsunuz, kolay değil.”

“Peki,” dedi sonunda adam. Kuşkulanmış mıydı söylediklerimden? Umurumda değildi. “Herhangi bir şey bulursanız haber vereceksiniz, değil mi?”

“Tabii, tabii,” dedim. “Merak etmeyin.” Bir daha peki, dedi ve kapadı. Ne teşekkür ne iyi günler...

“Serhat’ı bulacaktır sonunda,” dedi Tefo. “Senle görüştüğünü de öğrenecektir.”

“Boş ver,” dedim. “Serhat Başkan bana anlattıklarını anlatsa, bu da gidip Hakan’ın kapısına dayansa bile fark etmez. Ne anlatacak Hakan? Onur’la Semra’nın aniden, haber vermeden çekip gittikleri dışında söyleyecek bir şeyi yok nasılsa. Bizi görmedi. Salih Bey sorarsa evet, gittik, kapı duvardı, bulamadık, deriz.”

“Bir daha niye gitmediğimizi soracaktır.”

“Valla, babacığım, en olmadı, bulamıyoruz, tonla başka işimiz var zaten, falan der, kapatırız konuyu.”

Eh, öyle olsun bakalım şimdilik gibilerinden kafa salladı Tefo. Tekrar dolanmaya başladı, sonunda geldi, gene kitaplığın önünde durdu.

“Neyi göremiyoruz?” diye mırıldandı.

“Seyfo’dan ne yardım istenebilir, diyorduk demin.”

“Evet, evet. Hukukî meseleler dışında hiçbir şey gelmiyor aklıma.”

“Yaptıklarına dair hukuken kendini nasıl savunabileceğini sormak istemiştir belki.”

“Sanmam,” dedi ortağım. “Onca senedir kaç *web* sitesine dalmış, kaç belge bulup açıklamışlar. Avukat tutmayı dert etselerdi çoktan tutarlardı bence. Yok, başka bir şey var...”

“Hukukî bir şey danışmak istedi desek...”

“Hayat memat meselesi ama acil değil. Hem hukukî hem hayat memat... Bilgisayar korsanlığını elesek bile aklıma başka bir şey gelmiyor.”

“Benim de... Kaçırılmadığı konusunda hemfikiriz ama değil mi?”

“Valla bana öyle geliyor, Vedat.”

“Saklandı, kaçtı demiştik demin?”

“Arkadaşlarını açıkta bırakmaması gerekir de demiştik üzerine.”

“Yakalanmadıktan sonra önemi yok ki onun.”

“Peki, ailesi? Babayla arası kötü ama anneye bağı son derece kuvvetli. Annesini perişanlık ölçüsünde üzme pahasına çekip gitmeyi göze almazdı bence.”

“Belki düşündüğümüz gibi feci dara düştü, en azından bir süreligine saklanmak zorunda kaldı... Bildiğimiz kadarıyla fena para kazanmıyor; arkadaşları yerine, kimsenin aklına gelmeyecek bir yere, ne bileyim, mesela Şile’ye gidip bir pansiyona falan yerleşemez mi sence?”

“Öyle yapsa polis bulurdu. Kayıttı, vesaireydi.”

“Sahte kimlikle girmiştir belki öyle bir yere?”

“Sahte kimliği nereden bulacak?”

“Bilmem... Bilgisayarla her şey yapılıyor... Belki sahte bilgi verip çevrimiçi yer ayırtmıştır.”

“Bilgisayarlarından birinde kaydı bulunurdu.”

“Ufak yerlerde aldırmaabilir... Belki öyle bir yere gidip kimlik göstermeden, form doldurup—”

“İçinden bilgisayarıyla annesinin resmi çıkan sırt çantası bozuyor dediklerini, Vedat. Ayrıca yanına başka eşya almadığını biliyoruz.”

“Belki öyle düşünülmesin diye atmıştır çantayı?”

“Bilgisayarının içi delil kaynıyor. Onlar yüzünden kaçtıysa niye atsın?”

“Delilden kurtulmak için.”

“Oğlum,” dedi bu, “onca zaman korsanlık yapmış, yakalanmamış, değil mi? Kim bilir nerelerden, ne şekillerde bağlanıyor internete ki yakalanmıyor. Hem ne demişti Murat? Dizüstünü ele geçiren işini çok iyi biliyorsa izlerini bulabilirmiş, değil mi? Hem, tamam, dediğin gibi yaptı, diyelim. Kimliğini niye çantasında bırakmış peki?”

“Ha,” dedim. Doğru söylüyordu.

Pek içten bir of çekti Tefo. Eller ceplerden çıktı, hafif kambur düzeldi. Düşünmeye, eldekileri birbirlerine bağlayıp sonuç çıkarmaya ara vermesi demekti bunlar. Hayır, pes değil, ara.

“Gidelim, Vedat,” dedi. “Anahtarı geri verelim.”

“Sonra?”

“Bilmiyorum. Bakacağız işte...”

Nahoş bir sözcük oyunu yapmışım gibi gelecek ve buraya kadar kaçındım ama naçar söyleyeceğim: Umutsuzluğa kapılmak üzereydik.

Apartmandan çıkarken karşılaştık Ömer Gömer’le. Temizlik bitmişti herhalde; kapıcıyla hanımı ortalıkta yoktu. Apartman kapısını açtığımızda gördü bizi; elinde büyükçe bir torba, oflaya puf-laya çıktı merdiveni ve hayırdır, neden geldiğimizi yoksa Umut’u mu bulduğumuzu sordu heyecanla.

“Maalesef,” dedim.

Omuzları çöktü adamın.

“Başına kötü bir şey geldi, değil mi?”

“Bulmadan bilemeyiz,” dedi Tefo.

“Bulabilecek misiniz?”

“Elimizden geleni yapıyoruz.” Birden gözleri kısıldı. “Bugün dersiniz yok muydu sizin eğitim merkezinde?”

“Var,” dedi adam. “Sabahtan öğleye kadar, öğleden sonra iki buçuktan altıya kadar.” Torbayı kaldırdı. “Dün akşam küvetten çıkarken ayağım kaydı, düşmeyeyim derken banyo perdesine tutundum da...” Biraz utangaç güldü. “Bunca kiloyu taşımadı tabii.”

“Geçmiş olsun,” dedim. “Bir sakatlık yok ama gördüğüm kadarıyla.”

“Çok şükür yok valla. Canım yandı biraz ama perde sayesinde bir yerimi kırmadım. Askısı falan, hepsi koptu tabii. Kaç yıllıktı, iyice eskimişti zaten. Takmakla, tamirle uğraşacağıma değiştireyim bari dedim, öğlen arasından istifade yenisini aldım. Takıp döneneğim.” Yüzü ciddileşti tekrar. “Şu adam ne oldu peki?” dedi. “Salih Bey? Onu bulabildiniz mi?”

Bulduğumuzu söyleyecektim, Tefo, “Bulamadık,” deyiverdi. Adamı gereğinden fazla bilgilendirmemek, işe karıştırmamak yollu laflarını hatırladım, bozuntuya vermedim.

“Ya,” dedi Ömer Bey. “Yazık.” İç çekti.

“Ya siz? Polise gidip anlattınız mı Salih Bey’i?”

“Dün parmak izi almaya götürdüler; orada anlattım. Adamın soyadını bilmeyince fayda etmeyeceğini söylediler.”

“Yine gelmesini bekleyeceğiz demek,” dedim. “Gelirse bu sefer numarasını almayı unutmayın, olur mu?”

“Tabii, tabii,” dedi Ömer Bey. “Size de hemen haber veririm.”

Daha söylenecek bir şey yok, biri harekete geçsin, böyle dikilmek yerine yolumuza gidelim sessizliğinin ardından, “Neyse,” dedim. “Tutmayalım sizi.”

Anahtarı geri verirken, “Bir şey soracağım,” dedi Tefo.

Figen Hanım hâlâ uyuyordu. İyice çökmüştü Fehmi Bey. Keli bile ihtiyarlamıştı sanki. İçeri gelin, dememişti; kapıdaydık.

“O akşam... Cuma gecesi, Umut’un evine gittiğinizde eşiniz hanımefendi ortalığı toplamıştı, değil mi?”

“Üstünkörü,” dedi Fehmi Bey. “Neden?”

“Nereleri topladı? Nereler dağınıktı?”

Kaşları çatıldı adamın. Telaştan, oğlanın derdinden fazla dikkat etmemişti elbette. Üstüne bir de, durum buyken temizlikle uğraşıyor diye kızmıştı ya karısına. Hem zaten Figen Hanım ilk görüştüğümüzde anlatmamış mıydı nereleri topladığını?

“Bilmem,” dedi sonunda. “Mutfağa girdiğini hatırlıyorum. Ha, bir de masası dağınık Umut’un diye söylenmişti.”

“Nasıl dağınıktı?”

Boyun büktü bu sefer Fehmi Bey. “Kâğıtlar...” Yüzünü buruşturdu. “Şu piyango biletleri bir de.” İfadesindeki tükürme tonuna bakılırsa oğlunun şans oyunları merakını hiç mi hiç onaylamıyordu.

“Başka?” dedi Tefo. “Sandalyesi mesela, devrilmiş miydi?”

Tiksinmeden şaşkınlığa döndü bu sefer Fehmi Bey. “Yok,” dedi. Biraz daha düşündü. “Fazla durmadık zaten evde. Beş dakika en fazla. O da hanım yüzünden. Hemen çıkıp polise gittik sonra.”

“Yatak odası, diğer oda, banyoda herhangi bir anormallik görmediniz ama?”

“Yatağı dağınıktı. Onu da topladı Figen.”

“Koridor veya başka bir yeri süpürdü mü?”

Niye süpürsün gibisinden kaş çattı bu sefer Fehmi Bey. “Yok,” dedi ardından.

Caddede akşam yemeği, sahilde yürüyüş. Güzeldi hava. Açıkta ve onca şehir ışığına rağmen bir sürü yıldız görünüyordu. Eski-nin Caddebostan Maksim’i, bugünün süpermarketinin arkasındaki parktaki çay bahçesindeydik. Elimden gelen romantizm bu kadardı; aklım, izini bir türlü bulamadığımız Umut’taydı.

Çay eşliğinde biraz daha havadan sudan gittikten sonra, dirseğini masaya, çenesini avucuna dayayıp pek sevimli bir gülümsemeyle, “Hangi hayvansın sen, biliyor musun?” dedi Nilgün.

Ha, dedim içimden, nihayet hayvanlığımda karar kıldın demek. Gerçi öyle demek istemiyordu herhalde.

“Neymişim? Manda mı?”

Gülümsemesi gülmeye dönüşmedi. “Cık,” dedi. “Kaplan.”

Fala, bilmem neye meraklıdır Nilgün. Çin takviminden mi uydurmuştu? Kartal dese tamam. Beşiktaşlıyız, vesaire. Kurt dese o da tamam. İçimde başka türlü hep dolu ve ayrıca soyadım da var. Manda dese onu da anlardım. Bozulurdum belki ama anlardım. Hem onu zaten ben kendime hep diyorum. Koçum, aslanım gibi diğer klişeler yerine kaplan niyeydi peki? Örümcek Adam okusa Mary Jane’e özendi, sevdiğimi biliyor, o taraftan saldırıyor diyecektim ama okumadığını biliyordum.

“Ne alâka?” dedim sonunda.

“Öyle işte,” dedi.

Doğrudum, sigaramı söndürdüm. “Sen nesen peki?” dedim. Şimdiki nesillere göre biz ve bizden öncekiler bodur sayılabileceğinden, bizim nesil civarı hanımların ortalamasını aşan boyunu kastederek zürafa mı, diyecektim, son anda tuttum. Birden aklım kaydı, sııttım. “Ceylan mı?”

Güldü bu sefer. “Hiç de bile.” Doğrudu, arkasına yaslandı ve pek muzip sırıtarak, “Bul bakalım,” dedi.

Valla, bu saatte, bu kafayla hiç uğraşamam, neysen nesen yollu kabalığa kaçacaktım, birden uyandım. Doğrudan gözlerine bakarak sııttım. Dünya güzeli ve feci tehlikeli, aslana krallığı sırf başına buyrukluk uğruna, ne yapayım krallığı hesabı bıraktığı bariz iri kedigillerin davranışlarını, aile hayatlarını, çiftleşme âdetlerini ayrıntısıyla bilmiyordum ama madem kendini bana eş görüyor, senle anca ben başa çıkarım, kaplan kaplana geçinir gideriz demeye getiriyordu... Hah!

Söylemeyecektim bulduğumu elbette. Kalktım, “Geç oldu,” dedim.

“Hayda,” dedim salona girince.

“Gel, gel,” dedi Nezih Amca. “Seni bekliyorduk.”

“Hemen gelme,” dedi babam. “Mutfaktan kadeh al, öyle gel.”

Hayırdır mırıldanmam eşliğinde, gördüğüm manzaranın şaşkınlığıyla mutfığa girdim. Perşembe gecesiydi, maç yoktu ve bildiğim başka bir durum da yoktu. Koskoca adamlar, nedir, illa bahane mi lazım diyeceksiniz ya, bunca yıllık yakınlıkta alışkanlıklarını, düzenlerini gayet iyi biliyordum. Hafta sonları Beşiktaş maçı mutlaka çaylı börekli izlenir bizde. Ya da üst katta. Beklenmedik, evlerden uzak acil durumlar dışında hiç sekmez. Eskiden haftada veya iki haftada bir sofra kurar, ufaktan demlenirlerdi. Yaşlanma ve galiba biraz da Tefo’nun evlenip gitmesi yüzünden seyrelemişti son senelerde. Gün içinde bazen annemle Behice Teyze birbirlerine yahut komşulara gidip gelmeye, babamla Nezih Amca bazen onlarla, bazen kendi başlarına yürüyüşe çıkmaya devam ediyorlardı ama bu tip, gece vakti, saat onu geçe ikisini, önceden habersiz, programsız oturmuş, ortalarına aldıkları, zigon mu deniyordu bu pek faydalı sehpa karikatürlerine ya da faydalı demişken karikatür hakarete girebilir, yavrusu diyeyim, sehpa yavrusuna kadehleri koymuş muhabbet ederken görmemiştim hiç. Garibi, bu tür oturduklarında mutlaka açtıkları radyo kapalıydı. Önemli bir şey, maazallah bir sorun mu vardı yoksa?

Merakla gittim yanlarına, yemek masasındaki sandalyelerden birini çekip oturdum, kadehi doldurdum. Babam kadehini kaldırdı, tokuşturduk, afiyet şeker dilekleriyle yudumladık.

“E?” dedim kadehimi sehpacığa bırakarak. “Hayırdır?”

Güldü Nezih Amca. “Hayırla şer arası,” dedi. “Misafir geldi. Behice Teyzen komşuları çaya çağırılmış.”

“Ha, kaçtın kadınlardan sen,” dedim gülümseyerek. “Annem de çıktı tabii. Siz de maşallah, fırsattan istifade...” Bir daha kaldırdım kadehi.

“Adabıyla git, oğlum,” dedi babam. Kaçıncı kadehleriydi, bilmiyordum ama neşesine bakılırsa ilki değildi.

“Genç tabii,” dedi Nezih Amca.

“Valla,” dedim yudumumdan önce, “sizin ben yaşlardaki halinize kıyasla genç sayılmam.”

“Bakmıyorsun kendine de ondan,” dedi babam. Haklıydı. Son bir-iki yıldır midem özellikle azıtmıştı. Akciğerlerim, baktırsam herhalde sigara paketlerindeki hesapta korkutucu fotoğraflardakiler gibi çıkardı. Saçlarımın dökülmesi, uzağı eskisi kadar göremem, kimi hareketleri eski çevikliğimde yapamamam... Hoş, kabahatin en azından bir kısmı bendeydi tabii.

Bolluktan şımarıkça saçtığım e harflerinden birini daha sıkıp, “Beni beklediğinizi söyledin demin, Nezih Amca,” dedim. “Hayırdır?”

Babam hafif öne eğildi, ellerini kavuşturdu. “İnsanın vadesi ne zaman dolar, Vedat?” dedi.

Hoppala yerine, “Ölünce,” dedim.

“Başka?”

“Bilmem,” dedim. “Ölümden başka köy yok bildiğim.”

“Orası doğru,” dedi babam. “Ama vadenin dolması illa ölmek demek değildir. Yaptıklarını yapamamaya, başkalarına ihtiyaç duymaya, bir sürü ilaç içmeye başladığında dolar vaden.” Sağ eli, sus, dinle dercesine kalktı. Kırk iki yıllık babam, lafa atlayacağımı biliyordu elbette. “Yaşadığın, sen olduğun zaman kapanmaya başladığında anlayacaksın. Pek bayıldığın, çocukken yahut gençliğinde hayranlık duyduğun aktrisler, topçular, yazarlar ölmeye başladığında... Bize bak mesela. Devrimiz çoktan geçti.”

Dayanamadım, idollerim arasında yaşlıların bile var ve çoğu, yaşayanları tabii, hâlâ faal; hem çıkmayan candan türü karşılık vermek yerine, “Deme böyle şeyler baba ya,” dedim. Sağ işaret

parmağımı büküp sehpacığa tıkladım. “Maşallahınız var sizin. Demir gibisiniz; durun bakalım daha...”

“Onu demiyorum, oğlum. Her şeyden el etek çekip ölümü beklemeyi de kastetmiyorum. Hayır, biz de, sizler de, ne kadar yaşarsak o kadar yaşayacağız. Ama biz, artık biz olduğumuz çağda yaşamıyoruz. Sizininde bile değiliz hatta... Düşün bir: Şu cep telefonuna, elde telefon yaşayan gençlere mesela, söylenip durmuyor musun?”

Haklıydı. Galiba. E ama niye şimdi, diyordum tam, neyim açılmıştı o gece bilmiyorum, Nilgün’ün cilveli imalı bilmecesindeki gibi dank etti birden. “Ha,” dedim, “şu geçen hafta sorduğun soru, değil mi?”

Babam gülümseyerek kadehine uzandı, kaldırdı, tokuşturduk. Bu seferki e ondan geldi.

Güldüm. “Merak etme,” dedim. “Ne yaptığımı biliyor gibiyim.”

“Gibi mi?” dedi Nezih Amca. Ben gelmeden önce epey konuşmuşlardı anlaşılan.

“İyi gene,” dedi babam, cevabımı beklemeden. “E, elinizdeki dava ne durumda bakalım?” Aldığı yanıtı kabul edilir bulmuştu herhalde. Kapıyordu konuyu; bu kadar nasihat yahut uyarının yettiğine karar vermişti.

“Valla, boktan,” diye başlayıp olan biteni özetledim. Nezih Amca yanlış yola sapışımızı aklımızı bir ilâ on bin karış havada gezdirmemize bağlamadı ama bu sefer. Aksine, epey takdir etti. Özellikle iki âşıkla iki tırnak içinde devlet düşmanını kurtarmamızı pek beğendiğini söyledi. Umut konusundaysa bizimle aynı kanıya vardı. Delikanlının kaçıp bir yere saklandığını hiç sanmadığını, büyük ihtimalle ve maalesef öldürüldüğünü söyledi.

Cuma

“Manisa mı?”

“Evet, ağabey,” dedi Mustafa. “Kızın bir arkadaşı varmış orada. Ta ne zamandır gel, buralar geliyor, işler şahane, falan diyormuş. Dün benim telefondan girdiler, konuştular arkadaşıyla.”

“Gidiyorlar yani.”

“Yarın sabaha bilet aldık. Orada mı kalırlar, ne yaparlar, artık bilemem.”

“Pasaport ayarlayacaktınız hani?”

“Ayarladık. Ama vize işlerine boyumuz yetmiyor açıkçası. Azerbaycan türü bir yere gidin, dedik ama istemediler.”

“İyi, kendileri bilir. Biz elimizden geleni yaptık.” Nilgün’e döndüm. “Çeki yatırmış mıydın sen dün?” dedim.

“Yok,” dedi Nilgün. “Dünkü hayhuyda kaynadı. Birazdan gideceğim, banka açılsın.”

Erkenciydim bu sefer. Tefo henüz gelmemişti. “İyi,” dedim, “iki bin lirasını ayır. Mustafa götürür gençlere.” Durdum. “Lotoyu da yatırmadın Allah bilir.”

“Ne lotosu? Vermedin ki dün.”

Bıraktım ya, diyecektim tam, hay anasını çekerek cüzdanıma davrandım. Kupon cüzdanımdaydı sahiden; unutmuştum demek.

“Ya,” dedi Nilgün. İyi, aman bile demeden döndüm, odama girdim. Bir dakika geçmeden Nilgün çayımı getirdi. Lotoyu yatırtmayı unutmama değil, Umut Dakik davasına sıkıldığımı biliyordu; hiçbir şey sormadan bankaya, çeki yatırmaya gideceğini söyleyip çıktı. Mustafa’yla birlikte gideceklerdi; Mustafa, Armağan/Onur ve Semra’ya vermeyi kararlaştırdığımız parayı alıp saklandıkları yere götürecekti.

Umut meselesi feci sıkıcıydı yalnız. Nezih Amca’nın da anlatmamın ardından bizle aynı sonuca varması iyice karartmıştı içimi. Doğru dürüst uyuyamamış, düşünmüştüm. Peki, demiştim, tamam: Umut kaçmadı yahut kaçırılmadı. Tamam, dillendirmek istemiyoruz ama galiba artık öldürüldüğünü düşünmek gerekiyor. E, ona da peki ama ortada ne bildik bir düşman ne neden var. Dahası, ceset yok ki ortada! Nasılı da belli değil. Baştan bakmış, defalarca üzerinden geçmişim: Cuma öğleden sonra Seyfo’yu arıyor, hayata memmat meselesi, telefonda söyleyemem, gel, diyor. Seyfo

anca akşama deyince, olur ama mutlaka gel diyor bu sefer. Ne çıkıyor bundan? Önemli, çok önemli bir mesele ama hemen halli gerekmiyor, akşama kadar bekleyebiliyor. Ne olabilir peki? Hiçbir şey gelmemişti aklıma ve hâlâ gelmiyordu. Tamam, geç onu. Seyfo gelemiyor, akşama kadar beklerim, tamam, diyor. Sonra? Seyfo gelemeyeceğini bildirmek için arıyor. İlkinde çalışıyor, açılmıyor. İkincide meşgule düşüyor ve sonrasında telefon tümünden kapanıyor. Yok oluyor veya ediliyor. Seyfo'yu kendi aradığına göre, Seyfo aradığında açmaması anlamlı değil. Demek ki telefon başkasının elinde. Öyle miydi sahiden? Öyle görünüyordu. Bu durumda Umut, Seyfo'nun gelemeyeceğini öğrenince başka bir çare düşünmek zorunda kaldı diyemiyoruz. Peki. O zaman arada, Seyfo'yla konuşmasından sonra bir şey oluyor. Belki. Apar topar evden çıkmak zorunda kalıyor. Kapıcı Sefer'in ifadesine göre evden çıktığı saat, Seyfo'nun cevapsız aramalarıyla örtüşüyor.

Peki, peki, ya Sefer yalan söylüyorsa? Niye söylesin? De ki Umut'u öldürdü. Niye öldürsün? Niye cinayet işlenir? Para yahut başka türlü bir çıkar, belki önemli bir şeyin ortaya çıkmaması için susturma, intikam, aşk, namus, cinnet veya sapıklık, manyaklık... Paraysa derdi, kaçırıp fidye istemesi daha makul değil miydi? Babası zengindi Umut'un; biliyor olmalıydı Sefer. Başka bir çıkar meselesi? Ortak nesi olabilirdi bu ikisinin? Cık. Önemli bir şeyin ortaya çıkmaması için susturma? Gene aynı şey. Kapıcı Sefer, Umut'un bilgisayar korsanlığını, devlet sırlarını çalıp ifşa ettiğini öğreniyor ve... Yok artık. Aşk? Geç. Namus? Kapıcının karısına mı yan bakmıştı Umut? Yok artık denebilir miydi buna? Kadını gördükten sonra denebilirdi bence. Cinnet? O tip bir durum, bilemiyorum ama bir şekilde duyulmaz mıydı? Duyulur muydu? Geçim derdinden başka psikolojik baskılara, türlü nedenle patlayıp ortalığı kana bulayanlar vardı elbette ama gene ne bileyim diyeceğim, ne bileyim, öyleleri genelde kendi yakınlarına kıymıyorlar mıydı? Hım. Peki, sapıklık türü bir şey? Hani, adam öldürmekten zevk alma... I-ih. Hiç öyle gelmemişti Sefer bana. Sonra, tamam, demiştim, sebebi geç. De ki Sefer öldürdü çocuğu. Sebebini boşver. Öldürdü. Mesela, bir şekilde evine girdi. Mesela günlük

servise çıktığında. Ömer Gömer konuştuklarını gördüğünü, kendisinin bir şey lazım değil, deyip kapısını kapadığını söylemişti. Komşu kapıyı kapayınca, mesela, içeri dalmış olsun Sefer. Bir şekilde, sert bir şeyle kafasına vurmuş ya da boğazına sarılıp gırtlaklamış olsun. Peki. Sonrasında, telefon kayıtlarından kimsenin Umut'u aramadığını biliyoruz. Seyfo arayana kadar. Servis iki-iki buçuk, Seyfo'nun araması beş küsur. Aradaki yaklaşık üç saatlik zaman, ortalığı, bırakılan izleri temizlemek için yeterliydi. Cesedi nasıl ortadan kaldırdı peki? Ceset yok etmek, bilen biliyor, görüldüğünden çok ama çok daha zordur. Gündüz gözüyle taşıyamazsın. Gecenin köründe bile şansın yaver gitmeyebilir, görülebilirsin. Kocaman bir fırın bulup yaksan bile geriye dişti, bir şeydi illa kalır. Parçalara ayırmak, cerrahiden, anatomiden anlayana bile zordur. Etraf kan gölüne döner. Ceset yok ettiğimden değil tabii, o kadar profesyonelli, seri katilli, sapık-manyak-pislikli kitaplardan, izlediğim dizi ve filmlerden biliyorum. Ayrıca seri katil ve manyak ama bak, ne güzel seri katil ve manyakları öldürüyor; yakalanıp idam edilmeli mi, yoksa aslansın mı denmeli ikilemini sürekli yaşıtan *Dexter* vardı: Kurbanlarını hacamat öncesinde mekânı toptan muşamba kaplıyor, üstünü başını ona göre değiştiriyordu. Oysa Umut'un dairesinde, kan lekesini bırak, herhangi bir mücadele izi bile yoktu. Ortalığı temizleyen, ortalık temizlenmişse tabii, profesyonel yahut *Dexter* meraklısı, özentisi, vesaire değilse filmlerde gördüğümüz gibi morötesi lambalarla kandı, salyaydı, izi bulunabilirdi. Olay Yeri tayfası bakmış mıydı buna? Bakmamışlarsa ayıp etmişlerdi diyecektim ama o derece amatör değillerdi, biliyordum.

Haydi, sırf hipotez hatırına Sefer görünüşünden çok ötede, süper profesyonel ve becerikli ve bunların hepsini bir şekilde halletti, diyelim, dedim. Sonra Seyfo arıyor, vesaire. Ne yapıyor Sefer? Dur, diyor, ben bu telefonu alayım, dışarı çıkayım, telefonu başka bir yerde, mesela caddede imha edeyim ki oğlanın kaçırıldığını sansınlar. Böylesi şeytanî zekâ var mıydı hafif şehla gözlerin ardında sahiden? Varsa ne diye Umut'un sırt çantasını, hele içindekilerle Bostancı'da bir ara sokağa bırakarak kaçırılma fikrini çürüttü peki? Hazır polisi ve bizi yanlış yöne sürüklemişken niye

bozdu işi? Bir yerde mi okumuştum, tüm suçlular aptaldır ve bir noktada illa saçmalarlar, diyordu biri sanki. Bu muydu durum? Sefer tüm bunları yapabilecek birine benzemiyordu. Tamam, insanları dış görünüşlerine bakarak elbette yargılamamak lazımdı ama...

Ama yalan söylediği hissim kuvvetliydi. Arkası dönük sokak süpürürken dış kapının mandal mı demeli, ne demeli bilemediğim parçasının gıcirtısını duyarak dönüşü mesela, batıyordu bana. Niye, bulamıyordum gerçi. Apartmanın kapıcısıydı ve dış kapının kanatlarını bir arada tutan parçanın kaldırıldığında gıcırdadığını bilmesi, duyunca birinin apartmana girdiğini yahut apartmandan çıktığını anlaması, dönüp bakması anormal değildi. Sırt çantasını görmesi de... Ama bizimkiler, Sefer'in ifadesine göre Umut'un yürüyüp gittiği, caddeye dek inen sokakta bulunan esnafla konuşmuştu ve Umut'u az çok tanıyanlar arasında cuma günü, söz konusu saatte gören, gördüğünü hatırlayan yoktu. Bu da normal sayılabilirdi. Kimse, kimseden kastım dükkân sahip yahut çalışanları kapılarının önünde oturup gelen geçeni seyretmek, gördüğünü hatırlamak zorunda değildi. Belki Umut'u o gün, o saatte birileri görmüştü ama görenler arasında tanıyan yoktu.

Peki, yalan söylemiyorsa Sefer? Umut sahiden cuma günü beş bilmem kaçta evinden çıkıp caddeye inmiş, kim bilir niye, belki baştan beri uğraştığımız ve sonunda yanlış yol kararı verdiğimiz meseleler yüzünden telefon sinyalini öldürüp bilerek kayıplara karışmışsa? Hepsi bir yana, annesine kıyamaz, demişti Tefo. Ya her şeyi bırakıp kaçmasını gerektirecek bir derde girdiyse başı? O zaman niye Seyfo'dan yardım istemişti peki? İşinde iyiydi ama avukatlar kralı değildi ki Seyfo...

Böyle giderken bir ara dur, demiştim dün gece, iyice fanteziye kaçayım: Umut'un çevirdiği dolaplar, devlet sırlarına saldırma falan, bildiğimizden daha kapsamlı, çok daha önemliymiş ve artık her nedense dönüp dolaşıp devletle, ilgisi her kimse işte onla anlaşmış, tanıklık karşılığında koruma, vesaire talebinde bulunmuş. Tanık koruma programı sadece Amerika'ya, filmlere mahsus değil sonuçta, biliyoruz. Öyle bir şeyse eldeki bilgilere oturabilirdi.

Aceleyle getiriyorduk belki; Umut, artık her nereye götürüldü ve koruma altına alındıysa bir süre, mesela bir ay sonra falan, en azından ailesine haber gidebilirdi. İyi ama kimin aleyhine tanıklık edebilirdi Umut? Hüseyin'le Murat'ın değil herhalde. Çok daha ağır biri veya birileri olmalıydı. Ama Umut'un öyle bir numara çevirdiğine dair hiçbir bulgu yoktu ki...

Hayır, hayır. Bu derece gıllığışlı gelmiyordu bana olay. Hem Ergin Aziz meselesi öyle diyordu bir kere. Askeri, millî, gayrimillî, artık hangi istihbaratsa işte, dizüstüne el koyana kadar Umut'un kimliğinden, korsan kimliğinden habersizdi. Biliyorlarsa sadece *Curlyhope* ve diğerlerini biliyorlardı. "El koyduğumuz bilgisayarın sahibiyse hiç bulaşmayın. Uzak durun, diyorum," demişti Ergin Aziz. Bunu söylediğinde, kovaladığı ve nihayet izini bulduğunu düşündüğü *Curlyhope*'un Umut Dakik olduğunu henüz bilmiyordu; şifrelerini, korumalarını aşıp bilgisayardakileri inceledikten sonra öğrenmiş olmalıydı. Dolayısıyla oğlanı kaçırmaları, ortadan kaldırmaları yahut tanık koruma türü bir şeye almaları akla yatkın değildi. Başka, belki rakip bir örgüt? I-ih. Belki ama çok ufak bir belkiydi o. Hayır, Başkomiser Şahin Yıldırımlar'ın tahmini mantıklıydı: Şubeler arası iletişimde geçen uyarı sözü, belki Umut'un dizüstünde kullandığı koruma programının adı veya başka bir şey yüzünden fırlayıp gelmiş, bilgisayara el koymuşlardı. Bizi takibe kalkışmaları da aynına işaretledi. Devlet sırlarına dadanan korsan tayfasının izine nihayet rastlayınca atlamışlardı, hepsi oydu. Umut'un bilgisayarındansa Hüseyin'le Murat'a ulaşabilirlerdi ki gençleri uyarmıştık. Armağan/Onur hikâyesine ulaşabilirler miydi, bilmiyordum ama ulaşırsalar, suikasta uzanan buluş meselesini kavrasalar ve peşlerine düşseler bile aşklarına selam durmak gerektiği kesin iki genci yakalamaları kolay değildi.

Durum buysa ki öyle görünüyordu, tanık korumalı fantezi elbette yatıyordu. Sonra, sonra derken gecenin iyice köründe, tekrar başa dönmüştüm. Sefer. Süper şeytanî zekâ barındırmıyorsa ama yalan söylediyse niye söylemişti? Herkes yalan söylerdi, değil mi? Gerektiğinde. Paçayı kurtarmak için.

Peki, başkasının, mesela Ömer Gömer'in yalan söylemediği ne malumdu? Gece vakti Umut'un evini kurcaladığımızı görünce yahut duyunca derhal durum kontrolüne mi gelmişti? Sefer için düşündüklerimi yapan esas şeytanî deha oysa? Peki, o zaman Sefer niye yalan söylemişti? İkisi suç ortağı mıydı? Yoksa toptan zırvalıyor muydum? Olay... Cinayet sahiden söz konusuysa ve apartmanda, belki Umut'un dairesinde işlendiyse bile elimizden fazla bir şey gelmiyordu. Gelmiyordu çünkü Armağan/Onur hikâyesine dalınca bu tarafı soruşturmamış, mesela apartmanın diğer sakinleriyle, mahallede oturanlarla, esnafla görüşmemiştik. Sıfırdan başlamamız gerekecekti...

Hepsinden fenası, cinayet, cinayet diyorduk, hiç istemeden diyorduk ama ortada ceset bir yana, dişe dokunur bir sebep bile yoktu. Bulamıyorduk. Bizli konuşuyorum çünkü deminden beri saydıklarımı Tefo'nun misliyle düşündüğüne emindim. Şu dakikaya kadar yürü, Vedat; şuraya gidiyoruz demediğine göre, durumu benden farksızdı.

O mudur, bu mudur, of ya, diyerek bilgisayarımı açtım. Nâsılsa sikkınım, gazetelere bakayım, iyice sıkılayım. Demburlaplopiyet nokta kom nokta te re. Neymiş, efendim, Maya takvimi dünyanın sonunu haber veriyormuş. Ünlülerimiz arasında korkan da varmış takmayan da. Bir başka ünlümüz bar çıkışında gazetecilere küfretmiş. Şokmuş, flaşmış, son dakikaymış ama hiçbirisi aslında öyle değilmiş. Böyle gol görülmemişmiş. Bilmem hangi hayvanın akla ziyan davranışlarıymış. Bilmem kimin babası kim çıkmış, bakalımış. En az üç çocuk yapmalıymışız. Pek muhterem bilinen birisi, bir çocuğa sarkmış ama aslında amacı bilmem neymiş. Adamın biri, pantolon giyen karısını, pantolonu gösteren ütü zihniyetiyle bıçaklamış. Kimsesiz çocuklara dayanın görüntüleriymiş; bunu yapan insan olamazmış. Bilmem kim öyle bir fotoğraf paylaşmış kiymiş. Ünlü futbolcunun yeni sevgilisi nefes kesmiş. Ünlü bir başka futbolcunun bilmem kaç yüz bin dolarlık arabası nefes kesmiş. Tıknefesmiştik artık. O, oymuş; bu, bunu demiş; şunu yapan insan olamazmış ama bilmem neyi yapan olurmuş; şeyi şey—

A...

Ha?

Ya, cancağızım. Sana bir halt öğretemeyeceğim demiştim, değil mi? Daha çok a çekersin bu kafayla sen.

Dur bir...

Bak, yanına git, dön, dolaş, hatta üstüne otur ama göreme. Öyle mandasın ki Ürgüp dersin şimdi, biliyorum.

Sus. Dur... Çekil kenara.

Cep telefonuma davrandım.

“Neredesin? Çıktın mı bankadan?”

“Çıkıyorum şimdi,” dedi Nilgün. “Niye?”

“Köşedeki piyangocuya git.”

“Niye? Vermedin ki kupon?”

“Git sen. Kapama telefonu.”

Ham-Hum-Şaralop’un iskele şubesiyle köşedeki dediğim piyangocunun arası, yirmi metre kadardı.

“Geldim,” dedi Nilgün. “Ne yapacağım şimdi?”

“Herhangi bir şey yazıyor mu camekânda?”

“Yazıyor. A...” Duraklaması, a çekmesi yeterliydi. Yorumunu, diyeceğini beklemedim, tamam, sonra konuşuruz deyip kapadım. Gördüğüm haberdeki sayıları bir kâğıt parçasına yazıp kalktım. Tam arayacaktım, benim bıdığın kapıyı açtığını gördüm. Koşar adım yanına gittim, kolundan tuttuğum gibi dışarı sürükledim, ofisin kapısını kapadım ve az evvel çıktığı asansörün kapısını açtım.

“Hazır mısın?” dedim Tefo’ya.

Cep telefonunu çıkardı, saate baktı. Üçe geliyordu. “Cenk’ler birazdan damlar,” dedi.

“Valla bekleyemem ben,” dedim.

“Suç işlemiş olacağız.”

“Yemişim suçunu,” dedim, “hazır mısın, değil misin, onu söyle.”

“İyi, peki.”

“Ha şöyle. Geri çekil şimdi,” dedim, iki saatten beri gemlemeye uğraştığım öfkemi beynimden sağ ayağıma yolladım ve çelik kapılar yaygınlaşmadan önce yapıldığı ve hiç değiştirilmediği belli kapıya tekmeyi indirdim.

Kapı çatırtıyla savrularak açıldı, hışımla içeri daldım. Apartmanı kaplayan çamaşır suyu kokusu daha yoğun çarptı burnuma hemen.

Boş veya kendi deyişiyle *of* gününde kim bilir ne yapan Ömer Gömer, evine aniden ve çatırtıyla dalınan herkesin yaşayabileceği şok, şaşkınlık ve korkuyla, Umut’un dairesinden bildiğimiz kadarıyla ya da en azından Umut’un dairesine göre yatak odasından fırlayınca ulan, hani aksiyon, eskiden ne güzel dalardın, kafa göz yarardın, bunca durağan polisiye kahrolsun, okuduk buraya kadar yollu hayıflanalar hatırına yumruğu yüzüne indiriverdim. Sırtüstü devrildi. Üstünden atlayıp doğruca mutfağına daldım ya, buzdolabına uzanamadan, önce, önce dediğim bir, bilemedin bir buçuk saniye arayla ve sırayla, Tefo’nun kısa, acıdan çok hayret yüklü ah bağırışını, koridor duvarına bir şeyin, herhalde Tefo’nun çarpışını duydum ve hemen ardından, daha nedir diyemeden den gem bozuldu, mutfak masasına savruldu.

Kuvvetliydi it. Tombalaklığına, karşımızda kestiği miskin rolüne aldanmıştım. Yumruğum yetmemişti. Mutfak masasının sivri köşesinin acısı belimde, can havliyle doğrulup atıldım. Can havliyle diyorum çünkü Ömer Gömer’in, beni savurduktan sonra doğruca tezgâhta yatan ekmek bıçağına koştüğünü, belimden gelen acının gözlerimde çaktırdığı şimşekler arasında görebilmiştim.

Bıçağa erişmeden arkadan yakaladım, kollarını kullanmasını engelleyerek sarıldım. Kaldırıp cihan pehlivanı kündesini atacaktım, atamadım. Ağırılığı dert değildi oysa. Benzer kütleleri geçmişte hoppacık savurmuştum çünkü. Ama bacaklarım, Vedat Bey, hanidir kullanmadın bizi, antrenmansız bıraktın; ayrıca yaşının

ilerlediğini unutuyorsun, diyorlardı adeta. Oğlum, yapmayın böyle, ha gayret, daha genciz diyecektim, Ömer Gömer, nasılsa tamponluk edeceğimi bilerek sırtıyla, kıcıyla, tüm ağırlığıyla yüklenince geriledim ve bu sefer buzdolabına çarptım. Belim kaç darbe daha kaldırırdı, bilemiyordum ama bırakmadım herifi. Sendeledim, dengemi bir daha yitirdim ve birlikte sağımıza devrildik. Kollarım, merak etme sen şef, alttaki artistlere aldırma ayrıca, mesajını yollayınca bir ihtimal nefesini keserim, pes ettiririm deyip hep-ten yüklendim, Ömer Gömer'in geniş gövdesini, kollarıyla beraber tabii, iman tahtası hizasından var gücümle sıkmaya başladım.

Karşı hamle gecikmedi tabii. Hızla dönerek beni altına aldı ve kafasının arkasını burnuma denk getirerek yüzüme indirmeyi başardı. Yıldızlar, şimşekler bir daha doluştular gözlerime. Ama bırakmadım. Gevşetmedim kollarımı. Ulan, bacaklar, haydi aslanlar, hayır, kaplanlar dedim ve tamam, şef, aha bu da size kapak kol efendiler cevabının ardından ikisini iki yana açıp Ömer Gömer'inkilere doladım.

Debelenmeye devam ederken, tutamadığım, kilit altına alamadığım, hareketli tek uzvuyla, kafasıyla, arkasıyla tabii, birkaç kez daha burnumu tutturmayı denedi ama beceremedi. Boynumu iyice gerip başımı çevirdiğimden darbeleri çenemin, kulağımın altındaki köşesine isabet etti. Can havliyle indirdiği darbeler sertti ya, kulunuzun gücü, tamam, yaş ve idmansızlık icabı biraz düşmüştü ama çok şükür yapısı hâlâ sağlamdı.

Belim, burnum ve çenemin kenarından yükselen acılara diş sıkıp adamın nefesini kesmeye uğraşırken hızlı ayak sesleri duydum. Ayak seslerini görüntümü tümenden karartan bir gölge, gölgeyiye üstümde taşıdığım ağırlığın birden, yaklaşık elli kilo kadar artışı izledi.

Ömer Gömer, üstüne oturan Tefo'nun dört veya beşinci yumruğunda kendinden geçti.

Gülüyordu Cenk. Tefo'nun, katili bağlayacak çamaşır ipini bulduğu banyoya girip küveti görmesinden sonra kusmasına mı, yoksa burun deliklerimden sarkan, kırmızı lekesi bol tuvalet kâğıdına mı gülüyordu, bilmiyordum. Ama gülüyordu. E, başkası işini yapsın parsayı sen topla: Gülmesin mi?

Gülmesin.

“Gülme ulan,” dedim. “Yeter.”

“Manyaksınız oğlum siz,” dedi başkomiser. “On dakika sabredemediniz mi?”

“Sabredemedik.”

“Haneye tecavüz etmişsiniz resmen.”

“İyi. Buyur, tutukla.”

Güldü gene Cenk. “Senin kafa kalın ama ortağının mide zayıfmış,” dedi.

“Git işine Allah aşkına, Cenk,” dedim. “Kafam kazan gibi zaten.”

“İyi, tamam. Kalk haydi, çıkalım, çocuklar rahatça çalışsın.”

Tefo, cinayet mahalline dönen katil hesabı, biraz önce, Cenk ve ekibiyle Şahin Yıldırımlar ve adamlarının gelmesinden önce, demin söylediğim gibi, baygın elemanı bağlayacak ip veya benzeri bir malzeme bulayım hesabı daldığı banyonun kapısında dikiliyordu. Daha girişte aldığımız yoğun çamaşır suyu kokusunu belki cesedi buzdolabında bulacağımıza karar vermemizden, belki arbede ya da aldığı darbenin sersemliği yüzünden yorumlayamamış, banyoya girer girmez çamaşır ipini köşede, yerde gördüğü halde, gidip duruma uyanmamızı sağlayan unsurlardan birini, yepyeni banyo perdesini açivermişti. Öğürtüsü evde yankılandığında baygın katili yüzüstü çevirmiş, neme lazım aylır tedbiriyle tek diz üzerine çöküp kolunu arkaya kıvrırmıştım. Seslenmemi daha kuvvetli bir öğürtüyle cevaplayınca ne gördüğünü tahmin etmiştim.

“Umut'un şansı, şanssızlığı olmuş anlayacağın,” dedim.

Arkasına yaslandı Seyfo. Üzüntüyle iç çekti. “Aradığında söyleseydi keşke...”

Keşke. İnsanoğlunun, kendini bildiğinden bu yana daha sık kullandığı kaç sözcük vardır acaba? Keşke. Keşke öyle deseydim. Keşke şöyle yapsaydım. Keşke kızım/oğlum/kardeşim/anam/babam öyle değil, böyle yapsaydı. Keşke vaktinde derslerime önem verseydim. Keşke sigara içmeseydim. Keşke uyuşturucu kullanmasaydım. Keşke sevmeseydim. Keşke sevdiğini bilseydim. Keşke elimdeyken kıymetini bilseydim. Keşke bilmem kime oy vermeseydim. Keşke söylenenlere inanmasaydım. Keşke dünyaya yenisinden gelebilseydim. Keşke keşkek yeseydim...

Keşke kaydı tutulsaymış.

Keşke çoktu ve kötü, ucuz kafiye, kabul ama eh, doğru: Faydası yoktu.

Doğrudum, boşalan kadehini doldurdum. Tefo eve, ailesine gitmişti. Karşılaştığı manzara, zannedeceğimden, kestirebileceğimden çok daha fazla sarsmıştı ortağımı. Ben gidip bakmamıştım çamaşır suyunda yüzen erimiş parçalarla dolu küvete; belirtmeden geçmeyeyim. Siyah torbalara doldurulup buzluğa tıkıştırılmış parçalar yetmişti.

Nilgün’e eve gitmesini, yalnız kalmak istediğimi, sabah uğrayıp alacağımı söylemiştim. İfademi verdikten ve Ömer Gömer’le Sefer Avundu’nun itiraflarını dinledikten sonra çıktığımda karşılaştığım Figen Hanım, Allah senden razı olsun diyerek boynuma sarılıp ağlamaya başlayınca tutamamıştım gözyaşlarımı. Kıl ötesi Fehmi Bey bile yaşlı gözlerle sırtımı sıvazlayıp teşekkür etmişti. Oğullarını... Oğullarından kalanı ve katillerini yakaladığım için. Perişandan beterdiler tabii. Fehmi Bey’in, biricik oğluna para uğruna kıyan iki alçağı gırtlaklamaya kalkışı, yaşanan tonla arbede, çılgılık, gözyaşı, sakinleştiriciler, vesaire... Hepsini rahatça tahmin edebileceğinizden hiçbirini anlatmayacağım. Seyfo, belki yapabileceği bir şey kalmadığından, belki olan biteni, işi nasıl çözdüğümüzü merak ettiğinden, perişan ana-babayı bırakıp benle gelmişti.

Sohbet havamda değildim ya, gel, ben de fenayım, iki kadeh devirmeden evlerimize dönmeyelim, demişti.

Seyfo, epey bir sessizliğin ardından, “Doğru dürüst konuşamadık,” dedi. “Nasıl çözdünüz meseleyi?”

“Ya, boş ver be, Seyfo,” dedim. “Valla hiç havamda değilim.”

“Uzatma, Vedat,” dedi avukat arkadaşım. Kadehini kaldırdı. Bu durumda kadeh mi kaldırılır gibisinden baktım, tınmadı.

“Havada mı bırakacaksın?”

“İyi, tamam.” Sizler kadar kafası basmadığından naçar anlatmam gerekecekti. Kadeh tokuşturduk. “Umut’un kaçırılmadığına nasıl karar verdiğimizizi biliyorsun,” dedim, başıyla onayladı. “Geriye iki ihtimal kalıyordu, onu da biliyorsun.”

“Ya kendi kaçtı ya da öldürüldü demişti Tefo bana dün gece son konuştuğumuzda.”

“Öyle. Öldürüldüğüne karar vermek için yeterli veri yoktu aslında elimizde. En başta sebep yoktu.”

“Sahi, onu nasıl anladınız?”

“Bu sabah... Canım sıkkındı. Ofiste ıvır zıvır gazetelere bakarken gördüm haberi. Geçen hafta lotodan on iki milyon sekiz yüz bilmem kaç küsur bin lira kazanan talihlinin henüz ortaya çıkmadığı yazıyordu.”

“E?”

“E’si, his herhalde... Milli Piyango’nun sitesine girip baktım. İkramiye vuran kupon Kadıköy’de yatırılmıştı. Nilgün’ü aradım—”

“Niye?”

“Susarsan anlatacağım. Nilgün’ü bankaya yollamıştım. Ham-Hum-Şaralop, İskele Şubesi. Bir daha e dersen anlatmam yalnız.” Kadehini tabağının kenarına tıklattıktan sonra dudaklarına götürdü; karşılık verdim. “Umut’un banka kayıtlarından bulmuştuk ya... O şubeden para çekiyordu hani... İşte, şubenin az ilerisinde, bizim tarafta doğru, köşede piyangocu var, bilirsin. Nilgün’e dedim ki git,

bak. Gitti, baktı. Bayiin camekânında yazı var mı, dedim. Vardı. Geçen haftanın büyük ikramiye vuran kuponu bizden yatırılmıştır türü bir şeydi herhalde... Sormadım bile. Numaraları yazdım; Tefo daha yeni geliyordu; yürü, dedim; doğruca bizim külüstüre atlayıp Figen Hanım'a gittik. Umut'un dairesinin anahtarını aldık. O gece gittiklerinde Figen Hanım evi alelacele toplamaya girişmiş ya, daha sonra sorduğumuzda Fehmi Bey, Umut'un masasındaki loto, bahis, at yarışı vesaire kuponlarının, biletlerinin dağınık olduklarını hatırladığını söylemişti. O zaman acaba biri mi karıştırdı sorusu gelmişti aklıma ya, fazla önemsememiştim. Hata işte. Neyse. Gittik eve, oturduk kuponların başına. Oynanmış biletlerle kuponları eşleştirdik ve düşündüğümüz gibi çıktı."

"Biletsiz kuponu buldunuz."

Bulmuştuk, evet. At yarışı, futbol bahsi ve diğerleri arasındakilerden on biri perşembe günleri çekilen ve seçenek fazlalığı yüzünden cumartesi çekilenden çok daha sık devreden lotonun kuponlarıydı. Ama oynanmış, yatırılmış bilet on taneydi ve biletsiz kuponun dördüncü kolonundaki sayılar, kazanan numaralardı. İhtimali kuvvetlenen cinayet için sebep nihayet ortaya çıkmıştı. Ondan sonra başlamıştık düşünmeye. Biri Umut'u loto bileti için öldürmüş olabilirdi. Nasıl ve kim peki? Kapıcı Sefer mi? Ömer Gömer mi? Başka birisi mi? Başka birisiyse kim? Kim perşembe gecesi çekilmiş lotonun Umut'a çıktığını cuma günü öğrenip Umut'u öldürebilirdi? Cuma günü Umut'la konuştuğunu bildiğimiz üç kişi vardı: Seyfo, kapıcı Sefer ve Umut'un kapı komşusu Ömer Gömer. Başka biriyle konuşup konuşmadığını bilmiyorduk. Annesi, babası ve iki yakın arkadaşıyla konuşmamıştı. Telefon kayıtları ortadaydı. İnternet üzerinden birisiyle yazışmış olabilirdi. Ama evindeki iki bilgisayardan o güne ait ne e-posta ne de başka türlü bir iletişim kaydı çıkmıştı. Peki, diğer, Ergin Aziz'in el koyduğu, esas önemli denebilecek bilgisayarda var mıydı öyle bir şey? Ergin Aziz'e sormak gerekecekti. Ama adamın telefonu, adresi yoktu elimizde. Kuzeni, bizim semt karakolunun eski amiri Emin Aziz vasıtasıyla bulabilirdik belki. Nazımız geçerdi Emin Aziz'e. Öyle yaptık. Bandırma İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne atanmıştı; aradık, hâl

hatır, hoşbeş derken derdimizi anlattık. Geçmişte işimiz düşüp baş-vurduğumuz her seferindeki gibi, Nezih Ağabeyi'nin hatırı olmasa ta Kasımpaşa'ya yollu söylenmeden vermedi amcaoğlunun telefo-nunu. Sonra Ergin Aziz'i aradık. Epey dil döktükten sonra hayır, Umut'un o bilgisayarında da cuma gününe dair herhangi bir ya-zışma kaydı bulunmadığını öğrendik. Özü, bilmediğimiz başka bir yöntemle, duman işaretleriyle mesela, biriyle görüşüp lotoyu tut-turduğunu söylememişse, geriye sadece avukat Seyfettin Çomak, kapıcı Sefer Avundu ve müzik öğretmeni Ömer Gömer kalıyordu.

“Benden de mi şüphelendiniz?”

“Gerçeklerin daima kurgunun gerisinde kalmasına dua etmelisin.”

“Ne?”

“İşinlanma diyorum, keşfedilmiş olsaydı şüphelenirdik.”

“Ha. Tekirdağ'dan Küçükyalı'ya git gel, diyorsun.”

“Tabii. Yalan söylemiş, mesela Umut sana telefonda ağabey, loto vurdu bana demiş ve sen de, aha, işte fırsat; çocuğun elinden alayım şunu demiş olabilirdin. Ama sana açtığı telefonun saati bel-liydi ve daha öncesinde, lotonun sonucunu gece öğrenip seni ara-dığını gösterecek hiçbir telefon kaydı yoktu.”

“Perşembe gecesi tamamen alâkasız bir konuda telefonlaşmış olsak boku yemiştin yani.”

“Valla bozulma ama öyle.”

“Ne bozulacağım? Titiz yapmak lazım işi, normal.”

“Aslında senin telefonun yerini saptamak temize çıkmaya ye-terdi zaten. Kaldı ki Tekirdağ'da görüştüklerinin tanıklıkları da vardı. Neyse. İşte, bu durumda geriye sadece ikisi kalıyordu. Ama elimizde herhangi bir delil, bulgu, hatta ipucu bile yoktu.”

“Sadece olası bir neden... E, sonra ne yaptınız?”

“Kafa patlattık işte. Bildiklerimizi bir araya getirip olan biteni, sahiden cinayet söz konusuysa nasıl işlendiğini kestirmeye çalıştık.”

Epey uğraşmıştık sahiden. Şöyle midir, hayır, böyledirler, yoksa/acaba/peki/ama/ancak/belkiler yağıdırmıştık birbirimize. Bu noktada tevazuu bırakıp övüneceğim yalnız: Vardığımız, kestirebildiğimiz gidişat, daha sonra iki çakalın polisteki itiraflarıyla, birkaç ayrıntı haricinde neredeyse bire bir örtüştü çünkü.

“Sonunda şöyle bir gidişata karar verdik: Şimdi, Umut’un genelinde geç yatıp geç kalktığını biliyoruz, değil mi? Cuma günü de öğleye doğru yahut öğlen uyanıyor. Kalkıyor, el yüz yıkıyor, çişini yapıyor ve hop, kahvaltıya girişmeden doğruca bilgisayar başına. Böyle düşündük çünkü hem oğlanın işi bilgisayarlaydı hem de yeni nesil, daha doğrusu bugünün kentli hayat tarzı malum, çoğu insan sabah ilk iş bilgisayarına, sosyal paylaşım sitelerine, e-postalarına bakıyor. Fazla genellemeye giriyor, farkındayım ama akla uzak değil ve unutma, elimizdeki varsayıma giden yolu kestirmeye çalışıyorduk.”

“Bir şey demedim yahu.”

“Diyecektin. Neyse. Umut açıyor bilgisayarını, şudur, budur, artık nelere bakıyorsa sonrasında ya da hiçbir şeye bakmadan ilk iş, loto sonuçlarına bakıyor. On bir kupon yatırmış. İlk baktığında mı, sonuncusunda mı, bilemeyiz tabii ama sonuçta kazandığını görüyor. Seviniyor, vesaire ve falan ve filanın ardından ne yapmalıyım peki, diyor. Umut veya başkasının psikolojisini, kafa yapısını bilemem ama ben olsam öyle derdim. Para büyük, adamı paranoya itecek denli büyük çünkü. Ya da bırak paranoyayı ki Umut bırakmış herhalde ya da hiç hissetmemiş, bu kadar büyük parayı usturuplu almanın bir yolu, yasaya uygun, emin yöntemi vardır herhalde. E, kim bilir böyle şeyleri?”

“Avukat mı?”

“Aynen. Ne yapıyor, seni arıyor. Telefonda söyleyemem diyor. Niye?”

“Niye sahi?”

“Bilmiyorum. Ama muhtemelen çevirdiği diğer işin getirdiği bir tedbirlilik, aşırı kuşku, emniyette kalma dürtüsü devreye girmişti.

Herhalde. Hiç dudak bükme, birader. Sonuçta öyledir, böyle olabilirlerle gitmemiz gerekiyordu.”

“Esas paranoyak sensin bence.”

“Belki. Neyse. İşte, seni arıyor; senin durumun uygun değil, anca akşama gelirim, diyorsun. Acelesi yok kısmı bu zaten. Bilet bir yere kaçmıyor sonuçta; akşama kadar bekleyebilir. Hatta cuma günü; zaten hafta sonunu geçirecek bir şekilde. Derken, senle konuştuktan kısa süre sonra kapıcı geliyor. Öğlen servisi. Kapıcıyla ayaküstü sohbet alışkanlıkları var. Bilgisayarını, cep telefonunu tamir etmiş; oğlunun ödevlerinin çıktıklarını almış. Belli bir hukukları var yani. Artı, kapıcıya, loto çıksın sana televizyon alacağım, söz, demiş kaç kere. Sonrası...”

“Kapıcıya, televizyon yolda demiş.” Sefer itirafında anlatmıştı; birlikte dinlemiştik.

“Eh, işte. Herhalde sevinçten, coşkudan. Sefer’den zarar gelmeyeceğini sanıyordu belki.”

“Sonrası da tahmin ettiğiniz gibi mi çıktı?”

Aşağı yukarı öyle çıkmıştı sahiden. Kapıcı Sefer, alışkanlık edindiği üzere, kata gelir gelmez iki kapının ziline birden basmıştı. Umut ağırdan alsa ya da Ömer Gömer daha çabuk davranırsa ve Umut kapısını açmadan önce bir şey lazım değil diyerek kapısını kapasa büyük ihtimalle hiçbir şey olmayacaktı. Olmayacaktı çünkü televizyon lafını ve Sefer’in, sahi mi Umut Bey sorusunu duyup ne oluyor yahu diyerek yanlarına giden, Umut’un lotoyu tutturduğunu söylemesi üzerine, haydi canım, inanmıyorum diyen, dur ağabey, göstereyim saflığıyla içeri dalan gencin peşinden atlayıp koridorda gırtlığına çöken, tombalak, kuvvetli ve meğer ne alçakmış komşusuydu. Hayır, Sefer suçsuz değildi tabii. Debelenen delikanlının kollarını ve bacaklarını tutmuş, berikinin işi bitirmesine yardım etmişti. İtirafında nasıl yaptığını bilmediğini, birden gözünün döndüğünü söylemişti Sefer. Pişmandı ya, ne biçim pişmanlıksa sonrasında öteki itin, evet, şeytanî zekâsını, geçmişindeki ufak çaplı ve yasaya aykırı sayılamayacak, arkadaş satma, arkadan konuşma, başkasının hanımına yan bakma ve benzeri türlü

sansarlığını sonradan, sonradan dediğim epey sonra, yasal işlemler icabı savcının emriyle geçmişini araştıran cinayet büro elemanlarından öğrenecektik, planlarına harfiyen uymuştu. Para tatlıydı. Büyük para, çok daha tatlıydı.

Sonrası ayrı bir rezillikti. Boğuşmanın tümü, hemen girişte pa-buç konan gazete haricinde yolluk dâhil hiçbir eşya bulunmayan koridorda geçtiğinden, herhangi bir dağınıklık çıkmamıştı. Öğleden sonra iki buçuk civarı da alçakların ayrı bir şansıydı: O saatte apartmanda dört ve beşinci katlardaki birer emekli çift ile üçüncü kattaki ev hanımı haricinde kimse yoktu. Diğer sakinlerin hepsi çalışıyordu ve çocuklar okullarındaydı. İşlerini görene dek kapıyı kapamaya bile gerek duymamışlardı. Çıglık dahi atamamıştı Umut. Bitirince apar topar içeri koşmuş, kazanan bileti bulmuşlardı. Aralarında konuşmamış, ne yaptık biz bile dememişlerdi. Şeytanî zekâ deyip duruyorum, övüyormuşum, hayran kalmışım gibi gelebilir ama kafanın hep pisliğe işlemesi, vicdanın sesini kolayca kısabilmesi elbette nahoş, nahoş ne, iğrençtir.

Ne yapacağız şimdi kısmına bileti bulup madem bu bokta ortağız, yarı yarıya kırışırız kararını aldıktan sonra gelmişlerdi. Cesedi torbalara doldurulabilecek ölçüde ufak parçalara bölüp gecelerin kör saatlerinde civar sokakların çöp kutularına atarak peyderpey yok etmek yerine oracıkta, Umut'tan haber alınamayınca telaşlanıp gelecek annesinin yahut bir başkasının, mesela fasulye sıırığı sarışın arkadaşının bulmasına bırakmayı ve sonrasında ne, vah, tüh, yazık yollu rol kesmeyi neden akıl edememişlerdi, bilmiyorum. Belki Hannah Arendt'ın, mahkemelerini izlediği Nazilerin yedikleri haltların temelinde yattığını saptadığı düşünmemeyle ilgilidir. Ya da belki burnumu kanatan alçağın sırf pisliğe işleyen kafasının fazladan alengire dalmasındandır. Aynı kafanın çocuklara ders vermesi ve derslerine gelen çocuklara herhangi bir fenalık yaptığına dair hiçbir bilgi bulunmayışı, hatta çocuklar tarafından sevilmesi psikopatlığına mı işaretli, ona bir şey diyemem. Ama itirafındaki soğukkanlılığı, bileti bulduktan sonra, nasılsa Umut'un fazla uğrayanı yok rahatlığıyla dairede el sürdükleri her şeyi, loto biletleri dâhil temizlemeyi, koridoru, arbedede dökülen kıl, tüy ne varsa

güzelce süpürmeyi akıl edişi ve bize karşı rol keserkenki başarısını düşününce, galiba öyleymiş adam, diyebilirim.

Şeytanî zekâydı, psikopattı, tamam ama sonuçta âlemlerin kralı değildi elbette. Bir kere etrafı temizlemenin, koridoru güzelce süpürmenin yetmeyeceği, her temasın illa iz bırakacağı gerçeği vardı. Ama şans onlardan yanaydı çünkü ne cinayet ne de dairenin olay yeri olduğu akla gelmiş, haliyle Olay Yeri İnceleme tayfası, Şahin Yıldırımlar'ın utançla karışık kızgınlıkla itiraf ettiği üzere, işini ıcığı cıcığına yapmamış, üstünkörü sularında kalmıştı. Ama nedir, karma mıdır, ilahi adalet midir, hangisiyse sonuçta beşer illa şaşardı ve en baba planlar bile beklenmedik, tahmine kapalı unsurlarca delinebilirdi. Bu iki zibidinin başına gelen buydu işte: Tombalak psikopatımız cesedi kendi dairesine taşırken cinayeti ilkin kaçırılma değil, kaçma, sırta kadem basma örtüsüyle kapatmaya karar vermişti. Umut'un dairesine dönmüş, gerekli temizliği yapmış, çocuğun sırt çantasını almış, içine çok sevdiğini bildiği annesinin çerçeveli fotoğrafını koymuştu. Fotoğrafın yokluğunun tanıyanlara, fotoğrafa ne büyük önem verdiğini bileceklerinden, Umut'un artık kim bilir ne diye çekip gittiğini düşündüreceğini varsaymıştı. Ne düşünecekleri umurunda değildi tabii; kayboluşa neden uydurması gerekmiyordu. Soranlara valla bilmiyoruz, görmedik, duymadık, ya, öyle mi, vah, tüh demeleri yetecekti. Daha sonra, belki birkaç gün, belki çok daha sonra çantayı götürüp bir yere atacaktı.

İşi değiştiren Seyfo'nun aramasıydı. Umut'u soyduktan sonra banyonun muşamba perdesini söküp üstüne yatırmış, apartmanın temizlik delisi yöneticisinin, bunu da sonra öğrendik ve hayır, emekli albay değildi, talimatıyla bodrum katındaki kazan dairelerinden bozma depoda stoklu çamaşır sularıyla küveti doldurmuş, tam elde testere girişecekken çalmıştı cep telefonu. İlkinde açmamışlardı ya, bizim psikopatın, artık zevke mi gelmişti, adam öldürüp paça sıyrabilme planını şıpınışi kotarmanın getirdiği üstünlük duygusuna mı kapılmıştı, aklına yeni fikir, kaçırılma fikri gelivermişti. Seyfo'nun ikinci arayışında telefonu kapıp çağrıyı reddettikten sonra suç ortağına vermiş, gidip caddeye bakan ilkokulun

köşesindeki çöp kutusuna, pilini çıkararak atmasını buyurmuştu. Daha sonrasındaysa soran çıkarsa ki illa çıkacaktı, anlatacağı ve nitekim cuma gecesi ilkin bana, ertesi günse polise anlattığı hikâyeyi kurmuş, suç ortağına belletmişti.

Bunlar dışında yapmaları gereken sadece beklemek, renk vermemek ve kurbanlarını dilimleyip her gece peyderpey çöpe yollamaktan ibaretti. Umut'a fazla ziyaretçi gelmediğinden ve annesi genelde haftada bir uğradığından aceleleri yoktu. Kaybolduğunun, birkaç gün, hatta şansları yaver giderse daha bile sonra ortaya çıkacağını düşünmüştü it. Hesapları şaşsa bile dert değildi. Polisin sorgulaması keza. Dairesine girmelerini gerektirecek bir sebep yoktu çünkü. Çamaşır suyu kokusu kan, çürümüş et, artık her ne koka-caksa bastıracaktı. Sürekli, yahut sık temizliğin bahanesi hazırды ayrıca: Gündüzleri apartman en üst iki kat hariç genelde boş kaldığından, Sefer, soranlara ki soran çıkmamıştı, o girdi, bu çıktı, çamurlandı, yönetici kızıyor; kızmasın diye temizledim, diyecekti. Zaten parçaları çöpe taşımaları da en fazla iki-üç günlerini daha alacaktı. Sakin kalacak, bileti paraya çevirmek için acele etmeyecek, gerektiğinde şaşırmış, telaşlanmış ya da üzülmüş rolü oynayacaklardı, o kadar.

Gidişatı, planı değiştiren, bir daha değiştiren ikinci unsursa bizim Umut'un dairesine girişimizdi. Girdiğimizi duymamıştı alçak ama şanslıydı: Kan ve çürüme kokularını çamaşır suyuyla, çamaşır suyunun kokusunu apartmanın temizliğiyle maskeleymeyi düşünmüştü ama keskin koku onca saat adam kesmenin yorgunluğuna eklenince, bir hava alayım bari deyip balkona çıktığında yan dairede ışığı görmüştü. Telaşlanmış mıydı, ne düşünmüştü, itirafında oralara girmedi ama hemen üst baş toparlanıp kontrole gelmişti.

İşin içine Salih Erimez'i katmaksa bizle konuşur, yalanlarını sıralarken aklına esmişti. Demin bahsettiğim gibi, oğlum var ya, ne zekiyim ulan ben, alayını çarşafa doluyorum havalarına girmişti herhalde ki çekirgenin menzili icabı en ciddi hatasını yapmış, Umut'un sırt çantasını, iyice kafa karıştıracak fikriyle çarşamba sabahı erkenden gidip Bostancı'da, bulunduğu sokağa bırakmıştı.

Hatası çoktu gerçi: Biletle yetinmeyip kuponu da almalıydı mesela. Neyse. Fikrine ne bayıldığına, özgüveninin ne yanlış olduğunu, çantayı nasıl boşaltıp parmak izleri için yıkadığını, kuruttuktan sonra muhtemelen bihakkın kaçıp giden karısından kalma bulaşık eldivenlerini giyip tekrar, bu sefer Umut'un cüzdanını da ekleyerek doldurmadan önce hepsine ve elbette çantaya kurbanının kesik eliyle yeni parmak izleri bıraktığını, çarşamba sabahı yün eldivenlerini takıp çantayı Bostancı'ya, Mobese konmamış bir sokağa bıraktığını anlatırken sesinin tonundan, gözlerindeki alçak parıltılardan anlamıştım. Hata dediğimse çantayı, Umut'un esas neyle uğraştığını, dizüstü bilgisayarında bulunanları bilmeden bırakmasıydı. Ha, bir de Salih Erimez'i takip eden takım elbiseli adamlar vardı tabii.

"Tüm bunlara gerek kalmadan, çok önce halledebilirdik aslında. Salaklık bizde."

"Nasıl?"

"Necmi'leri, Salih Erimez'i beklemeye dikmiştik ya hani..."

"Evet?"

"Bunlar gece belli bir saate, mesela on-on bire kadar bekleyip ayrılıyorlardı gözetleme işinden. Adam gecenin köründe gelmez herhalde diye."

"Niye gelmesin?"

"Salaklık dediğim o işte. Yanlış yöne fazla dalınca herhalde... Hâlbuki bizim çocuklara şöyle gece yarısından sonra bire, ikiye kadar falan kalın deseymişiz itleri, oğlanın parçalarını başka sokakların çöp kutularına atarken görebileceklermiş."

"Valla diğer yana dalınca o tarafı akıl edememeniz normal bence. E, peki sonunda cinayeti kimin işlediğini nasıl anladınız peki?"

"Anlamadık, daha doğrusu Tefo hatırlamasa anlayamayacak, kuşkulananmakla kalacaktık."

"Neyi hatırlamasa?"

"Perdeyi."

“Ne perdesi?”

“Banyo. Dün öğlen Umut’un dairesinden çıkarken apartman kapısında karşılaşmıştık herifle. Elinde torba vardı. Bu saatte ne işin var, dersin yok mu yollu sorunca ayaküstü hikâyeyi dizivermişti.”

“Ne hikâyesi diyeceğim illa, değil mi?”

“Yok be, ağzım kurudu deminden beri laf anlatmaktan.”

“E?”

“E’si, neymiş efendim, evvelki gece banyoda ayağı kaymış, düşerken banyo perdesine tutunmuş, perde yırtılmış, vesaire. Öğlen boşluğu varmış, gidip yeni perde almış.”

“Çakala bak.”

“Önceden hazırlamış mıydı yoksa bizi görünce ayaküstü mü uydurdu, bilmiyorum ama çakal ki ne çakal, haklısın.”

“İyi hikâyeye gerçeğe ağır basar mı, ne, öyle bir laf vardı.”

“Öyle. Zaten diğerinin anlattığı Umut’un gidiş hikâyesi de böyleydi.”

“Nasıl?”

“Ayrıntılar... Kapı şeyinin gıcirtısı mesela.”

“Neyinin?”

“Aman, boş ver. Neyse işte, Tefo bunu hatırlayınca tamam, dedik.”

“Nasıl?”

“Cinayet söz konusuysa ceset nerede kısmına takılmıştık. Gündüzü gecesi fark etmez; cesedi öyle halıya falan sarıp apartmandan çıkarmak büyük risk tabii. Yok etmesi çok zordur.”

“Biliyorum.”

“Yakacağı yer yoktu ki zaten yakmak yetmez. Gözden ırak yahut göz önünde, gereğince yapılırsa fark etmez tabii, bir yere gömmek lazım. Onun için de apartmandan çıkarmak... Bir şekilde doğrayarak, parçalayarak... İğrençlik işte.”

“Ha, banyo perdesi muhabbetine öyle ayıldınız. Anladım. Sonra?”

“Sonra Salih Erimez’i aradık.”

“O niye o?”

“Takip edildiğini söylemişti ya adamın. Onu sorduk. Bu istihbarat tayfasının Umut’tan ve Onur/Armağan’dan habersiz olduğunu kavramıştık ya... E, öyleyse ne demeye Salih Erimez’i takip edeceklerdi?”

“Başka bir nedeni olamaz mı yani?”

“Ne? Söyle o zaman.”

“İyi, aman. E, sonra? Ne dedi adam?”

“Takip edilsem anlarım, dedi.”

“Necmi’leri anlamamış ama.”

“Orası öyle ama dert değildi; dediğim gibi, takip edilmesi için ortada bir neden yoktu.”

“Ha, sahi, Salih Erimez demişken... Oğlanı nasıl nüfusuna geçirmiş, kimse bir şey dememiş mi, öğrendiniz mi onları?”

“Valla öğrenemedik. Adama sorsak oğlunu bulduğumuz ortaya çıkabilirdi.”

“Doğru. Gerçi nedir, minareyi çalan, değil mi?”

“Bizim memleketin minaresi de bol hırsız da.”

“E, sonra?”

“Sonrası ne, bildiğin şey. Kapısını kırıp daldık içeri.”

“Kumar oynamışsınız.”

“Biraz kumardı, evet. Ama o kadar değil.”

“Peki, öbürü? Onu nasıl anladınız?”

“Baştan sona düşününce anlaması zor değildi aslında. Suça ortak değilse Umut’un çıkıp gidişi hikâyesini anlatmasına gerek yoktu. Vur bakalım.”

Kadehleri tokuşturduktan sonra dipledik. Seyfo saate baktı, kalkalım artık, dedi. Hesabı istedik, itirazıma faturadan düşerimle karşılık verdi, uzatmadım.

Taksi çevirmek için rıhtım tarafına inerken, “A,” dedi Seyfo, “bilet ne oldu sahi? Hiç aklıma gelmedi bunca tantana arasında. Bulundu mu?”

“Bilet bende,” dedim.

Durdu bu. Kolumu tuttu.

“Ciddi misin?”

Cüzdanımı çıkardım, gösterdim. “Tefo herifi bayılttıktan sonra bağlayacak ip falan aramaya gittiğinde aklıma geldi. Bunca kıymetli bileti nereye saklarsın?”

“Bilmem. Üstümde taşımayacağım kesin.”

“Ayı gibi kuvvetliysen ve polisi, dedektifleri zekânla yanı sıra sürüklemenin getirdiği temelsiz ego şişmesini tattıysan taşırsın, gülüm.”

“Valla mı?”

“Eşofmanının cebinden çıktı.”

“Yok yahu! E, arkasına yazmışlar mı adlarını? İmza?”

Güldüm. “Yazmamışlar hiçbir şey.”

Ağız dolusu küfretti Seyfo. “E, ulan...” Durdu, yüzüme baktı. Umut’un kuponu yatırdığı piyango bayiin önüne gelmiştik. Ne yapacağımı soracaktı ama önce kavramaya çalışıyordu. On iki küsur milyonu cebe atmaya mı niyetliydim? Öyleyse niye söylemiştim Seyfo’ya biletin bende olduğunu?

İstirabına son vermek adına, “Paranın üstüne yatmayacağım, hacım,” dedim. “Ayıp ediyorsun.”

Kaş çattı. “Ya?”

“Ayrıca bileti bulup cebe atmadım. Yani cebe attım tabii ama müdürlükte bir punduna getirip Figen Hanım’a verdim.”

“E, sana geri mi verdi Figen? Fehmi ne yaptı?”

“Valla Figen Hanım dakika sektirmeden sizde kalsın, doğrusu neyse yaparsınız deyince Fehmi hıyarı ses çıkaramadı.” Frodo’dan yüzüğü almak isteyen Bilbo misali, kaşı gözü oynamıştı

sahiden Fehmi Dakik'in. Uzatmamıştı ama. Vicdanı mı ağır basmıştı, utanmış mıydı, acılarını paranın değil anca zamanın, epey zamanın hafifletebileceğini mi fark etmişti, bilmiyorum.

“E, ne yapacaksın peki?”

“Robin Hood'luk yapacağım, ne yapacağım?” Başımla piyango bayiini işaret ettim. “Buradaki dayı bekliyordur; üç-beş ona veririm.”

“Ve?”

“Kalanını avukatımla kararlaştıracacağım. Parasızlıktan okuyamayan zehir gibi çocuklar, kızlar var mesela. Kimsesizler var. Var oğlu var; oturup karar verimiz işte. Sonrasında sana iyiliksever meçhul müvekkili temsil eden avukat rolü düşecek.”

“Peki, polis sormadı mı sana bileti?”

“Sordu.”

“E?”

“Cenk'le Şahin Başkomiser biliyor. Fikrimi söyledim, eyvalah dediler.”

“Ne, örtecekler mi yani?”

“Neler örtülüyor be Seyfo'm.”

“Diğer polisler? Sizle bağlantımı bilen başkaları vardır. Parayı almaya gidince uyanırlar.”

“Doğrudan piyango idaresine gitmen şart mı?”

“Ha, yok. Haklısın. Bir banka müdürü üzerinden halledebiliriz. Bizim noter Osman var hem; sorun çıkmaz. İyi, peki.”

Cumartesi

“Yazıver bu numarayı.”

“Kim bu?”

“Oğuz Çankaya, bahsetmiştim hani. Öz ana-babanın en yakın dostlarının oğlu. Başka akrabalarını araştırmadım ama kafadan

yakınım diyebileceğin kişi bu bence. Küçükken Oğuz Ağabey falan diyordun muhtemelen.”

Başıyla onayladı Onur/Armağan. “Hatırladığım genç bir yüz var sahiden,” dedi.

“Odur. Ötesi, adam senin alanlardan... Profesör. Her anlamda güvenebileceğini zannediyorum.”

“Buluşumu mu kastediyorsunuz?”

“Sonunda tamamen hatırlar, çözersen... Ne yapacağın sana kalmış elbette ama o yönde yardım edebileceğinden eminim.”

“Haber var mı benden? Yaşadığımdan?”

“Henüz yok. Ama onca geçmiş, onca sevgi söz konusuyken bilmesi lazım bence. İzin verirsen söyler, durumunu anlatırım.”

Biraz düşündükten sonra, “Anlatın,” dedi.

“Onun dışında herhangi bir ihtiyaç durumunda bizi arayabilirsiniz. Elimizden geleni yaparız.”

“Fazlasını yaptınız zaten,” dedi Semra. “Size, Tefvik Bey’e, kaç gündür bize bakan adamlarınıza nasıl teşekkür edebileceğimizi bilmiyoruz.”

Teşekküre gerek yok, kaplanlık vazifemiz gibisinden gülümsemekle yetindim.

“Peki, şeyi ne yapacaksınız? E...”

“Salih Erimez’i soruyorsan,” dedim, “hiç düşünmeyin. Seni bulamadığımızı söyledik zaten. Gene sorarsa gene söyleriz.”

“Kolay vazgeçmeyecektir,” dedi Onur/Armağan.

“Takmayın kafanıza. Memleket büyük, hayat kısa.”

Otobüsün ardından el salladıktan sonra dönüp bizim emektarı park ettiğimiz yere yürürken elini tutuverdim Nilgün’ün. Daha evvel defalarca koluma girmişti ama üç ay dolarken ilk defa dışarıda,

kamuya açık alanda el ele tutuşuyorduk. Şaşırdı mı, hoşlandı mı, bilmiyorum.

Birkaç adım gitmiştik, “Ne bulmuştu acaba?” dedi.

“Kim? Armağan mı? Bilmem.”

“Enerjiyle ilgiliydi, değil mi? Sürekli enerji gibi bir şey mi acaba? A, ta kaç sene evvel öyle bir buluş çıkmamış mıydı? Hani sonra şarlatanlık falan mı demişlerdi, kaybolmuştu ortadan. Acayip bir adı vardı...”

“Erke Dönergeci.”

“O işte! Öyle bir şey miydi dersin?”

Başkalarından neyim eksik deyip dudak bükmeyle yetindim. Sözüünü ettiği dalganın 2006’da, Onur/Armağan’ın İTÜ’den ayrıldığı yılın sonlarında ortaya çıktığını daha sonra, internette baktığımda öğrenecektim.

“A, ne geldi aklıma,” dedi gülerek. “Senin sivri kulaklı kaptan çıkmadı bu sefer.”

“Kaptan değil o,” dedim. “Çıkar nasılsa sonrakinde.”

Arabanın yanına varmıştık; *Uzay Yolu* dersini sonraya bıraktım, bir adım öne çıkıp uzandım, pek centilmence kapıyı açtım.

Bak sen, daha neler göreceğiz gibilerinden baktı Nilgün.

“Roar,” dedim.

İzmir, 2014

Yaya dede, dede yayaya yaya yaya,“ya, dede yaya: yayaya yaya dedede yaya yaya,‘ya, yaya ya, dede yayaya, yaya dedede yaya yaya dede de; de de, dede yaya, yayaya yaya yaya, ya yaya, yayaya dede de,’ diyebilsin,” demiş.

